

Sitagu Buddha Vihara Magazine – 2016

Burmese Section:

1. Sitagu Sayadaw - Buddha Day Greeting
2. Umbrella Set up Victory - Poem -Sagaing Min Shein
3. Ashin Kavisara – Poem – Swan Saung Nhaing Mu Thu Ma Tu
4. Ashin Janita – No Need to be Worry
5. Ashin Nandamalabhivamsa – Anumana to Pativeda
6. Ashin Pantitavarabhivamsa – Dhamma Piti
7. Ashin Jotalankara – Thit Dabin Kaung Nhet Tathaung Ko - PDF – copy from email attach
8. Dhamma Beri - Anicca
9. Ashin Ariyadhamma – Sitagu Vihara Diary
10. Ashin Osadhasara – Ein Met Tayam go Win See Gyin
11. Ashin Candasiri – Wishes by Noble Person
12. Ashin Saccanyana – Moon in Austin
13. Ashin Aggadhamma – Texas – Lone Star State
14. Ashin Karunya – Amhi Kaung Mha Chan Thar Ra
15. Ashin Sunanda – Saddha & Sasana
16. Theinmweoo BHU – Sone Kuint Ma Ya De Dreams
17. Candima - ပဋိဘာနံ ဇတဒဂ္ဂသာမိကော ဝဂီသတ္ထေရေ
18. Lokanatha, UK – Seen from 20 Years ago
19. Candasi (Sayalay) – Ditthe Ditta Mattam Actual Practice
20. Wonzinmin – Asin Alar
21. Aung Koe – Pan Win Ne – PDF – copy from email attach
22. Daw Aye Kyaing – Thay Gyin Tayar Soo Thi
23. Daw Mya Kyi – Significant 2014
24. Kunsiri – Kappiya Diary
25. Min Nanda – Change & Make Change
26. Sitagu Nyan Soe – Poem – Dot Ku Tho
27. Min Nanda – Poem - Many Errors in the World
28. Byaetaraw – Poem – The Min Sayar Wondarmi
29. Biography of Ashin Saccanyana

English Section :

Dr. Ashin Nyanassara - LET'S BUILD COMMON PLATFORM

Ashin Cintita - East Meets West at SBV: a progress report

Wonzinmin – Disorientation, Orientation,,, and Beyond

Dr. Tin Nyunt - Neither the Same nor Another [*na ca so na ca año*]

Wendy Bixby - Essential for life !

Marianne Mitchell - Meeting the White Marble Buddha

A Brief Biography of Sayadaw Dr. Ashin Ariyadhamma

Biography of Ashin Cintita Dinsmore

(((၂၆၃၉ နှစ်မြောက် ဗုဒ္ဓနေ့မှာ နှုတ်ခွန်းဆက်လွှာ))) သီတဂူဆရာတော်

လူနတ်တို့၏ ကြီးမြတ်သောဆရာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ထူးမြတ်သော အခါတော်နေ့မှာ သီတဂူကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှ မေတ္တာဆုမွန် တောင်း၍ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါသည်။ • သူတော်ကောင်းတရား နေရာတိုင်းမှာ ထွန်းတောက်ပါစေ။ • လူသားတိုင်းမှာ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်ပါစေ။ • ကမ္ဘာတစ်ဝန်းငြိမ်းချမ်းသာယာရှိပါစေ။ ဝိသာခါ ပုဏ္ဏိမာဟု သိသာထင်ရှားသည့် ကဆုန်လပြည့် နေ့တွင် ကျရောက် လာသောဗုဒ္ဓနေ့ အခါတော်ကို ဦးညွတ်ပူဇော်သောအားဖြင့် ဤနှုတ်ခွန်းဆက် ဆုမွန်လွှာကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးသို့ ရေးသားပေးပို့ပါသည်။ ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး၏ စစ်ဘေးဒဏ်အားလုံး၊ သဘာဝ ဘေးဒဏ် အားလုံး အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းကြပါစေဟု လေးနက်သော ကရုဏာဖြင့် ဆုမွန်ကောင်း တောင်းပါသည်။ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး လူသားအားလုံးတို့ ငြိမ်းချမ်း ပျော်ရွှင်စွာ လက်တွဲနေထိုင်နိုင်ကြပါစေဟု သတ္တဝါလောက တစ်ခုလုံးသို့ ဖြူစင်သော မေတ္တာဓာတ်ကို ပို့လွှတ်ပါသည်။ သုံးမျိုးသုံးထပ်အားဖြင့် ထူးမြတ်သော ဤဗုဒ္ဓနေ့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့အတွက် သာမဟုတ် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသားအားလုံးတို့အတွက်ပါ အထူး မြတ်ဆုံးသော မင်္ဂလာ အခါတော်နေ့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ မေလ၏ လပြည့်နေ့ဟု ဆိုရသော ဤကဆုန်လပြည့်နေ့၌.....

(က) သိဒ္ဓတ္ထဂေါတမမြတ်ဗုဒ္ဓသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်မြို့အနီး လုဗ္ဗိနီဥယျာဉ်၌ ဖွားမြင်တော်မူ ခဲ့သည်။

(ခ) သိဒ္ဓတ္ထဂေါတမမြတ်ဗုဒ္ဓသည် မဂဓတိုင်းဂယာမြို့အနီး ဥရုဂေလ တောအုပ်၊ နေရုဇ္ဈရာမြစ်ကမ်း ညောင်ပင်ရိပ်၌ ကိလေသာခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်း၍ ဤကဆုန်ပြည့်နေ့မှာပင် ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော် မူခဲ့သည်။

(ဂ) သိဒ္ဓတ္ထမြတ်ဗုဒ္ဓသည် မလ္လတိုင်း၊ ကုသိနာရာမြို့အနီး အင်ကြင်းတော၌ ဤကဆုန်လပြည့် နေ့မှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် အကြောင်းအရာ သုံးမျိုးသုံးထပ်တို့ဖြင့် ထူးမြတ်သည့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အခါတော်နေ့၌ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကြွေးကြော်သံ သုံးရပ်တို့ကို ဝေငှလိုပါသည်။

ကြွေးကြော်သံ (၁) ဘီစီ ၆၂၃ လုဗ္ဗိနီအင်ကြင်းတောတွင် ဖွားမြင်တော် မူစဉ်က အောက်ပါ စကားသုံးခွန်းကို မိန့်ဆို တော်မူခဲ့ပါသည်။ (က) အဂ္ဂေါဟ မသ္မိလောကဿ။ ငါသည် ဤကမ္ဘာလောက၌ အကြီးမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ (ခ) အယမန္တိမာ ဇာတိ။ ဤမှာပင် ကျွန်ုပ်၏ ဒုက္ခဇာတ် အဆုံးသတ်လေပြီ။ (ဂ) နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုဗ္ဗဂေါ။ နောက်တစ်ဖန် မည်သည့်ဘဝဇာတ်ခုံမှာမှ တစ်ဖန် ပြန်လာ တော့မည် မဟုတ်တော့ပေ။

ကြွေးကြော်သံ (၂) ဘီစီ ၅၈၈ မဂဓတိုင်းဂယာမြို့အနီး ဥရုဂေလတောအုပ် နေရုဇ္ဈရာ မြစ်ကမ်း ညောင်ပင်ရိပ်ဝယ် အောက်ပါဂါထာ (၂)ပုဒ်ဖြင့် ဒုတိယကြွေးကြော် သံကို ရဲရဲတောက် ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။ (က) အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဂိသံ အနိဗ္ဗိသံ။ ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော။

ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။ ဘဝသံသရာ၌ အဖန်ဖန်အခါခါမွေးဖွားခြင်းသည် မွေးဖွားခြင်း၏ နောက်၌ အို၊ နာ၊ သေ တို့ အဆက်မပြတ်နှိပ်စက် အပ်သောကြောင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲလှ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် ဒုက္ခဒေါမနဿတို့ဖြင့် ပြည့်လှုံ နေသော ခန္ဓာအိမ်ကို မည်သူများ တည်ဆောက် ဖန်ဆင်းလေ သနည်းဟု ဘဝများစွာ သံသရာ၌ ခန္ဓာအိမ်တည်ဆောက်ဖန်ဆင်းသူကို ရှာဖွေခဲ့ပြီ။ သို့သော် ရှာဖွေ၍ မတွေ့သောကြောင့် ဒုက္ခဇာတ်ကိုရပ်၍မရဘဲ ဘဝများစွာ သံသရာ၌ မရပ်မနားဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ပြေးသွားကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။ (ခ) ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။ သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကုဋံ ဝိသင်္ခတံ။ ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။ ဟယ်!...တဏှာယောကျ်ား လက်သမား ယခုအခါ ဒုက္ခ ယုတ်လိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို တည်ဆောက်သော (Doer, Maker, Creator) ဟူသည့် အယုတ်တမာ သင်းတဏှာကို ငါတွေ့ပြီ။ သင်တဏှာသည် စေတနာနှင့်ပေါင်း၍ ဒုက္ခယုတ်လိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်တည်ဆောက် ခဲ့ပြီမဟုတ်လော။ ယခုအခါ အယုတ်တမာ သင်တဏှာသည် ငါ့ခန္ဓာအိမ်ကို တည်ဆောက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်တော့ ချေ။ သင်တဏှာ ယောကျ်ား လက်သမားကို လေးမဂ်လှုံရှိန် ဉာဏ်ပုဆိန်ဖြင့် လေးကြိမ်ဖြတ်ခုတ် အမြစ်ပြုတ်သည့် ထန်းပင်ငုတ်တိုဟန် နှင်ဖြစ်ခဲ့လေပြီတကား။ အယုတ် တမာ သင်တဏှာ၏ အပေါင်းအသင်း ကိလေသာခပင်းတို့ကိုလည်း ငါအကြွင်းမဲ့ ချေမှုန်းလိုက်ပြီ။ အဂိဇ္ဇာတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်၏ အထွတ် ကိုလည်း မှုန့်မှုန့်ကြေမွ ငါဖျက်ချလိုက်လေပြီ။ ယခုအခါငါ၏ စိတ်အစဉ်သည် သင်္ခါရစက်ကွင်း ဒုက္ခခပင်းမှ ကင်းလွတ်ခဲ့လေပြီ။ ယခုအခါ ငါသည် တဏှာခေါင်းဆောင်သည့် ကိလေသာအားလုံးတို့၏ ကုန်ခမ်းခြင်းသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီတကား။

ကြွေးကြော်သံ (၃) ဘီစီ ၅၄၃ သက်တော် (၈၀)အရွယ်၌မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မလ္လတိုင်း ကုသိနာရာမြို့ ၏ အနောက်တောင်ကျွေ့က အင်ကြင်းတောဝယ် ဘဝဇာတ် ချုပ်ငြိမ်း၍ ရုပ်သိမ်းတော်မူခဲ့သည်။ ဤပရိနိဗ္ဗာန်ပွဲ၌ နောက်ဆုံးဖူးမျှော်ရန် လာရောက်ကြကုန်သော သံဃာတော် (၇)သိန်းကျော်တို့၏ အစည်း အဝေးကြီး၌ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးမိန့်မှာကြား ချက်မှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ “ဝယမော သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။” အဂိဇ္ဇာ တဏှာ ကံတို့၏ စီမံဖန်တီးချက်ကို စင်း၍ခံ နေကြရကုန်သော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့မှာ အဆက်မပြတ် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော သဘော ရှိကြလေကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သတိကို တည်ဆောက်ကြယ ထိုသင်္ခါရတို့၏ သဘောကို သတိနှင့် စောင့်ကြည့်ကြ၊ သင်္ခါရတို့၏ လက္ခဏာကို သတိနှင့် မိအောင် စောင့်ကြည့်နိုင်လျှင် သင်္ခါရစက်ကွင်း ဒုက္ခခပင်းမှ လွတ်မြောက် ကြလိမ့်မည်။ “အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ” ဤသည်ကား မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နောက်ဆုံး စကားပေတည်း။ သူတော်ကောင်းတရား နေရာတိုင်းမှာ ထွန်းတောက်ပါစေ။ လူသားတိုင်းမှာ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်ပါစေ။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းငြိမ်းချမ်းသာယာရှိပါစေ။

သီတဂူဆရာတော်
သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ၏အဓိပတိ

ထီးတော်တင် အောင်ပွဲ

ရွှေဖားတောင်ခြေ တေဇာပွင့်

သေလာမြင့် ထက်ဗွေ။

ဝေဖြာတင့် မက်မပြေအောင်

ကျက်သရေ ဖြာလွမ်း။

ထီးတော်တင့် အောင်သဘင်

နောင်အစဉ် ပြောဘွယ်ဥဒါန်း။

များပြည်သူ့ စေတနာ

ရေပမာ မခန်း။

ပြေအမတာ သေချာမှန်းပါလို့

ခေမာနန်း ရည်ရွယ်။

မြမျက်စုံ နဝရတ်ကိုးကိုလ

တမြတ်တနိုး ပေးလှူကြတယ်။

လုံးတော်ပြည့် ရွှေရောင်ခြယ်သည်

နေရောင်နှယ် ဖြာဝင်းလို့

ကမ္ဘာချဉ်း ရွန်းလက်အသရေ။

ထွန်းတက်ခဲ့ပေ။

မြန်ပြည်လုံး တန်ခိုးလှုံ့ပေသည်

မိုးယံမြေ ခြိမ့်အုံးကွဲ လေး။

သီတဂူအရှင်က ကြည်ဖြူထွင်ဆ

ညီမူသဘင်အလှ ဦးဆောင်ပေသည်

ခုနောင်အရှေ့ (ရှည်) မော်ကွန်းတင်ဖို့လေး။

(စစ်ကိုင်း မင်းရှိန်)

စွမ်းဆောင်နိုင်မှု သူမတူ

သာသနာပြု သီတာဂူ

အဘယထေရ်လို သာသနန္တရ

ဘာသန္တရ ကျွမ်းကျင်၊

အာနန္ဒတစ်ပါး အရှင်လို

ကြားအမြင် လွန်များ။

အရှင်မဟိန္ဒ နှိုင်းထားပါလျှင်

တိုင်းတပါး သာသနာ ပြုတဲ့အလား။

အရှင်နာဂသိန္နံ ထေရ်ပမာလို

မေးရာရာ ဖြေကြား

အရှင်မောဂ္ဂလိ ထေရ်တစ်ပါးလိုပ

ပရမေ ဘုရား သာသနာ

မိစ္ဆာဂါဒီ သဘက်ကြီးတို့ကို

သူဖျက်ဆီး ပြုခဲ့သာသနာ။

မထေရ်မြတ် ဤငါးဖြာလို

မှီထားကာ ပမာပြုစို့

အရာရာရှု နှလုံးဓာတ်ညီတူ

ဘုန်းမြတ်သီတဂူ

သာသနာပြု အဆူဆူတွင်

သူမတူ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့လေး။

အရှင်ကဝိသာရ (ဝေဇယန္တာ)

အားငယ်စရာမရှိသော မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ

သာသနာတော်မှာ ကျေးဇူးကြီးလှတဲ့ တရားနှစ်ပါးတို့ရှိကြောင်း (ဒီ ၄-၁ ၂၅၉-၂၆၀)၌ သောဏ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဟောကြားခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အယူ၌ ငါးပါးသီလမျှကို သီလ၊ ဗေဒင်သုံး ပုံ ပညာကို ပညာလို့ ယူဆထားကြပါတယ်။ ထို့ထက်အပိုကို မသိကြပါဘူးတဲ့။

မြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်မှာတော့ ငါးပါးသီလမျှသာမက စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတိုင်အောင် သီလကို ယူပြီးတော့ ဝိပဿနာပညာကို ပညာလို့ ဟောထားပါတယ်။ ဒီ သီလပညာ နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးနှင့်ပြည့်စုံလျှင်ပင် ဆင်းရဲအားလုံး ငြိမ်းနိုင်ပါတယ်။ နှစ်ပါးလုံးနှင့် ပြည့်စုံလျှင်တော့ ပြော ဘွယ်ရာမရှိပါဘူး။

မြတ်ဗုဒ္ဓဝါဒသည် အတ္တာဟိ အတ္တနော နာထော-ဆိုတဲ့ ဓမ္မပဒအတိုင်း ကိုယ်ထူကိုထ ဝါဒသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ကံဉာဏ်ဝီရိယကို ကိုယ်အားကိုးရတဲ့ ကံကိုယုံကြည်တဲ့ ကမ္မဿကတာဝါဒဖြစ်ပါ တယ်။ ထားရာနေ စေရာသွားဆိုတဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်ကို ယုံကြည်တဲ့ ဝါဒမဟုတ်ပါဘူး။

ကိုယ်လုပ်ချင်ရာလုပ်ကြ ကြိုက်သလိုနေကြ၊ နောက်ဆုံး အချိန်တန်ရင် အထက်ဘုံက ကယ် တင်ရှင်က လာရောက်ကယ်တင်လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ကယ်တင်ရှင်ဝါဒမျိုးလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာမဆို မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကြိုးစား အားထုတ်ယူလျှင် ရနိုင်တဲ့ ဝါဒမျိုးဆိုတာ သိရပါမယ်။

ဤသုတ်တော်၌ သီလပညာ နှစ်ပါးလုံး ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သီလကားမရှိ ပညာသာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုပြီး နှစ်မျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ သီလဖြင့် ပညာကို ဆေးကြောသုခသင်နိုင်သလို ပညာဖြင့် သီလကို ဆေးကြောသုခသင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။

သီလအကူအညီဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ပညာဉာဏ်ဆုံးခန်းတိုင်အောင် ရောက်သွားတဲ့ ဝါ တော်(၆၀)ရပြီးတဲ့ ကန္တရသာလကျောင်းနေ မထေရ်ကြီးအကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာ ဖတ်ရှုရပါ တယ်။ ထိုမထေရ်ကြီးသည် အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်ကာ အိပ်ယာညောင်စောင်း လဲလျောင်းလျှက် ခံစားရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာ ပြင်းထန်လွန်းလို့ ညီးညူနေပါလေသတဲ့။

တိဿဘုရင်ကြီး အဖူးမြော်လာရာ ငြီးသံကြားပြီး မဖူးတော့ပဲ ပြန်လှည့်ကာ မဟာဗောဓိပင်ကို သာ ရှိခိုးသွားခဲ့ပါသတဲ့။ အလုပ်အကျွေးရဟန်းငယ်က အကြောင်းစုံလျှောက်ထားပြီး သူတို့ အရှက်ရ တဲ့အကြောင်းလျှောက်ထားတော့ ငါ့ကိုခွင့်ပြုကြပါဆိုပြီး ပြင်းထန်လှတဲ့ ဖြစ်ဆဲဝေဒနာကိုခွါကာ ရုပ် နာမ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပျက်မြင်အောင် ရှုလေရာ ခဏချင်းပင် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဆိုတဲ့ သာသနာတော် ကြီးရဲ့ပန်းတိုင် ရောက်ခဲ့လေပါသတဲ့။

တိဿမင်းကြီးလည်း သတင်းကြားတော့ တစ်ဖန်လာရောက်ပြီး မိကျောင်းကဲ့သို့ မြေပေါ်မှာ ပြားပြားဝပ်ရိုခိုးပြီး ပုထုဇဉ်ဘဝတုန်းက နှစ်ပေါင်း(၈၀) စောင့်ခဲ့တဲ့ သီလကိုသာ ရိုခိုးပါကြောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ရိုခိုးတာမဟုတ်ပါကြောင်း လျှောက်ထားပါသတဲ့။

ဤကား သီလဖြင့် ကိလေသာများကို သုခိသင်ဆေးကြောပြီး အလွယ်တကူပင် အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ရယူနိုင်ပုံပဲဖြစ်ပါတယ်။

အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကတော့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် သီလကိုတော့ လုံခြုံအောင် မစောင့်ထိမ်းနိုင်ပါဘူး။ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာပွားများမှု ဝိပဿနာပညာသာရှိသဖြင့် ပညာဖြင့် ကြိုးစား ရှုမှတ်ပွားများကာ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို အရယူနိုင်ပြီး သီလနှင့်ပြည့်စုံသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပဲဖြစ်ပါတယ် အဋ္ဌကထာက (ယဿ ပန အတ္တန္တ ရေ သီလသံဝရော နတ္ထိ၊ ပ ဒေယျထာပိ သန္တတိမဟာမတ္ထော)လို့ ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။ (ဒီ ၄ -၁-၂၆၀)

ဤစကားအရ သီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိမ်းနိုင်မှု မရှိသော်လည်း အားငယ်စရာမရှိ။ မိမိရဲ့ အလွန်ထက်မြက်တဲ့ ပညာဉာဏ်ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ပန်းတိုင် ရောက်နိုင်ကြောင်း သိဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုကို အနည်းငယ်ပြောရလျှင် ဘုရားရှင် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ် တစ်နေ့သ၌ သန္တတိ အမတ်ချုပ်ကြီးသည် သူပုန်ရန်ကနေ အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် ကောသလမင်းကြီး အားရကျေနပ်ကာ (၇) ရက် မင်းစည်းစိမ်ကို အပ်နှင်းခဲ့ပါသတဲ့။

ဒီမှာတင် အမတ်ကြီးသည် အရက်သေစာများ သောက်စားပြီး ချစ်မြတ်နိုးလှတဲ့ ကချေသည် မင်းသမီးချောနှင့် ကခုန်မြူးတူးပျော်ပါးနေစဉ် မင်းသမီးလေးဟာ လေသင်ခန်းဖြတ်ပြီး ခဏချင်းသေ ဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ ထိုအခါ အမတ်ချုပ်ကြီးဟာ အိုးကင်းပူပေါ်ကျရောက်လာသော ရေပေါက်ပမာ သောက်ထားတဲ့ အရက်မူးပျောက်လျှက်ပင်လျှင် ဘုရားထံရောက်ကာ “ဧဝရူပေါ မေ သောကော ဥပ္ပန္နော” မြတ်စွာဘုရား ဒီလိုသောကတွေ တပည့်တော်မှာ ရောက်နေပါတယ်ဘုရား။ “ပဋိသရဏံ မေ ဟောထ” တပည့်တော်ရဲ့ အားကိုးရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား-လို့ လျှောက်ထားပါသတဲ့။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “ ချစ်သား သန္တတိ မင်းမှာ ဒီလိုချည်း ဒီမိန်းကလေးသေလို့ ငိုခဲ့ရတဲ့ မျက် ရည်တွေဟာ လေးစင်းသော သမုဒ္ဒရာရေတွေထက်များခဲ့ပါပြီကွယ်-လို့ဆိုပြီး ဘုရားရှင်က “

ယံ ပုဗ္ဗေ တံ ဝိသောဓေဟိ၊ ပုစ္ဆာ တေ မာဟု ကိဉ္စနံ။

မရွေ့ စေ နော ဂဟေဿသိ၊ ဥပသဇ္ဇော စရိဿသိ။-လို့ ဟောလိုက်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ချစ်သားသန္တတိ အတိတ်ကိုလည်း မတွေးတောမစွဲလန်းပါနဲ့ အနာဂတ်ကိုလည်း မစွဲလန်းမတွေးတော ပါနဲ့။ ယခုဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်မှာလည်း စွဲစွဲလန်းလန်း ဖားကိုမြွေဖမ်းသလို မယူပါနဲ့။ ဤသို့ ကာလသုံးပါးတို့ ၌ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေအပေါ်ဝယ် ငါ ငါ့ဥစ္စာလို့ ဒိဋ္ဌိနှင့်စွဲလန်းသိမ်းပိုက်မှု မရှိခဲ့လျှင် ဒုက္ခ

စက်ကြီး ရပ်တန့်ငြိမ်းအေးသွားပါလိမ့်မယ်လို့ ဟောကြားလိုက်ရာ သာသနာတော်၏ ပန်းတိုင်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို လှမ်းကိုင်နိုင်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားကြောင်း (ဓမ္မပဒ ဒု နှာ ၅၁)၌ ပါရှိပါတယ်။

ဤကား ပညာဖြင့် သီလကိုလုံခြုံအောင် ဆေးကြောသုခသင်လိုက်ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

ရှေး-နောင်-ယခု၊ သုံးခုချိန်ဝယ်၊ ဒိဋ္ဌိစွဲများ၊ ပယ်ရှားရမယ်။

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ ဖြစ်ကပျက်တယ်၊ ရှုနေက ဒုက္ခငြိမ်းလိမ့်မယ်။

နောက်သီလမစောင့်နိုင်ပဲ ပညာနဲ့ပြည့်စုံသွားပုံဝတ္ထုတစ်ခု ဆက်ပြပါဦးမယ်။

ယော စ ပုဗ္ဗေ ပမဇ္ဇိတွာ၊ ပုစ္ဆာသော န ပမဇ္ဇတိ။

သော မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အပ္ပာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။

ဤဂါထာလေးက ရှင်အင်္ဂုလိမာလ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတော့ စိတ်ချမ်းသာလွန်းလို့ ဥဒါန်းကျူးတဲ့ ဂါထာလေးပါ။ ပုထုဇဉ်များဟာ အဝိဇ္ဇာမကင်းသေးလို့ အမှားတွေလုပ်ခဲ့ကြစမြဲပါ။ ဒါပေမဲ့ အမှန်တရား တွေ သိရှိသွားချိန်မှာတော့ မမေ့သော သတိ ပညာနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မယ်ဆိုလျှင် တိမ်တိုက်ကင်း တဲ့ လမင်းကြီးလို ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး တည်းဟူသော လောကကြီးကို သူငါထင်ခဲ့တဲ့ တစ်သံသရာလုံး မှောင်ခဲ့တဲ့ အမှောင်ထုကြီးကို ဖြိုခွင်းနိုင်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်အလင်းရောင်ရစမြဲပါ-လို့ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာကျော်လူသတ်သမားကြီး အင်္ဂုလိမာလဟာ နဂိုက မည်သူ့ကိုမျှ မညှင်းဆဲ၍ အဟိံသက ဟု မှည့်ခဲ့သော်လည်း ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ပါပမိတ္တနှင့်ပေါင်းမိသဖြင့် သီလပျက်ခဲ့ပြီး လူသတ်သ မားကြီး ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်ဆိုတာ အားလုံး အသိပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောင်အခါ မိခင်ကြီးကို သတ်လိုက်လျှင် ကံကြီးငါးပါးထဲမှာ ပါဝင်သော မာတုဃာတက ကံကြီးထိုက်မှာစိုးလို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ကြား ဝင်ကာ ကယ်တင်ခဲ့ရတယ်။

ဘုရားတည်းဟူသော ကလျာဏမိတ္တကို မှီခိုရသဖြင့် အင်္ဂုလိမာလသည် လက်နက်ချပြီး ရှေးက လူပေါင်းများစွာတို့ကို သတ်ခဲ့ဘူးတဲ့ အကုသိုလ်ကံကြီးတွေကို ပယ်နိုင်ရုံမက တိမ်တိုက်ကင်းသော လမင်းကြီးပမာ ဤရုပ်နာမ်ခန္ဓာလောကကြီးကို သူငါလို့ စွဲမက်နေအောင် အမှောင်ချထားခဲ့တဲ့ အဝိဇ္ဇာ ထုကြီးကို ဝိဇ္ဇာမဂ်ဉာဏ်အလင်းရောင်တို့ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပစေနိုင်ခဲ့သော သာသနာဝင် ရဟန္တာ

မထေရ်မြတ်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မဇ္ဈိမပဏ္ဍိတ အင်္ဂုလိမာလသုတ် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ဒု ၁၁၀ တို့၌ အကျယ်ဟောကြားထားသည်ကို အားရကျေနပ်ဘွယ်ရာ တွေ့ရပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် အတိတ်ကပြုခဲ့ပြီးသော အပြစ်အနာအဆာ အကုသိုလ်များကိုလည်း မတွေးတောပါနဲ့။ အနာဂတ် ရုပ်နာမ်တွေ အပေါ်မှာလည်း ငါဘာဖြစ်ဦးမှာပါလိမ့် စသည် မမျှော်မှန်းပါနဲ့။ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ် ဆဲရုပ်နာမ်တို့၏ ပေါ်ပျောက်ဖြစ်ပျက်တို့ကိုသာ ကြိုစား၍ သိမြင်အောင် ရှုပွားနေလျှင် အသိဉာဏ်များ ဖြစ်ပွားကာ အပါယ်ရောက်စေနိုင်သော ကိလေသာများ ကင်းစင်သွားရုံမက သုံးဆယ့်တစ်ဆယ့် သံသရာဝဲလုပ်မှ ဆွဲထုတ်ကယ်တင်ပေးနိုင်တဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဉာဏ်ကြီးကိုပင် ရရှိသွားပုံ သိရပါမယ်။

ဤသည်ကား ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ကြိုးစားအားထုတ်လျှင် သီလပျက်စီးနေသော်လည်း ပညာဖြင့် ပန်းတိုင်ရောက်၍ သီလလုံခြုံသွားပုံတို့ကို ဒီရင်အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်ဝတ္ထုက သက်သေခံနေပါတယ်။

ရှေးကပြုထား၊ အကုမားတွေ၊ သတိပဋ္ဌာန်ပွား၊ ပယ်ရှားနိုင်သလေ။

ဤလောကတွင်း၊ ထွန်းလင်းကာနေ၊ တိမ်တိုက်ကင်း၊ လမင်းပမာပေ။

နောက်တစ်ဖန် အရိယအမည်ရှိတဲ့ တံငါသည်တစ်ဦးလည်းရှိပါသေးတယ်။ သာဝတ္ထိမြို့ မြောက်ဘက်တစ်ခါးရွာမှာ တံငါသည်ဟာ ငါးမြှားနေရင်း ဘုရားရှင် ကြွလာတော့ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပရှိသဖြင့် ငါးမြှားတံကို အသာလေး ဘေးချကာ တံငါသည်မဟုတ်သလို ထိုင်နေပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကလည်း သာရိပုတ္တရာစတဲ့ ရဟန်းတော်တို့၏ အမည်အသီးသီးကို မေးပြီး တံငါသည်ကိုလည်း “တံ ကော နာမော သိ၊ ဒကာလေး မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ” ဟုမေးရာ “ အဟံ ဘန္တေ အရိယောနာမ ” အရှင်ဘုရား တပည့်တော်နာမည် အရိယလို့ခေါ်ကြောင်း ပြန်ကြားလျှောက်ထားပါတယ်။ ဒကာ မင်းတို့ လို သူများအသက်သူများ အရိယမခေါ်နိုင်ကြောင်း သတ္တဝါအများတို့ကို မသတ်ဖြတ် မညှင်းဆဲသူတို့ ကိုသာလျှင် အရိယလို့ ခေါ်ရကြောင်းဟောကြားတော်မူလိုက်ရာ တရားအဆုံး၌ သောတာပန်တည်ခဲ့ပုံ (ဓမ္မပဒ ၄ ဒု ၂၅၁) ဗာလိသိက ဝတ္ထု၌ တွေ့ရပြန်ပါတယ်။

သူများအသက်၊ နှိပ်စက်သူဟာ၊ အရိယဟု၊ မခေါ်ပြုနိုင်ပါ။

သတ္တဝါများ၊ သနားသူသာ၊ အရိယ၊ ခေါ်ကြ ခိုသာသနာ။

အထက်ပါဝတ္ထုများလာပုဂ္ဂိုလ်များသည် ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ သီလမရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ပညာဉာဏ်ရှိနေသဖြင့် မိမိ၌ရှိသော အသိဉာဏ်ပညာကို အသုံးချကာ ပညာဖြင့် အပါယ်ဆင်းရဲ သံသရာဆင်းရဲတို့မှ လွတ်နိုင်ကြပုံကို အတုယူသင့်ကြပါတယ်။

ဓမ္မမိတ်ဆွေတို့သည် ငါတို့မှာ သီလမရှိဟု စိတ်အားငယ်နေစရာမလိုပဲ ဝိပဿနာပညာကိုသာ ရှုပွားနေကြပါလျှင် ငါတို့လည်း သူတို့လို အပါယ်မှ ဧကန်လွတ်နိုင်ကြောင်း ကျေနပ်စရာဖြစ်ပုံကို သာကောအနည်းငယ်ဖြင့် ရေးသားလိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

သီလမရှိသူများ သီလနှင့်ပြည့်စုံအောင်၊ နီဝရဏတရားဆိုး နှိပ်စက်နေသူများ ထို နီဝရဏ တရားဆိုးတို့ကို ပယ်နိုင်အောင် အစွဲအလန်းရှိနေသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို အစွဲအလန်းကင်းသွား အောင် ဒိဋ္ဌိဝိစိက္ခိဏ္ဍာစသော သံယောဇဉ်ရှိနေသူများ ထိုဒိဋ္ဌိစသော သံယောဇဉ်တို့ ကင်းသွားအောင် သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးတို့ကို ပွားများပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပွားများအားထုတ်ပေးနေပါလျှင် ပညာ ကိုမှီ၍ အခြေခံသီလတရားများ ပြန်လည်ပြည့်စုံလာမှာဖြစ်ကြောင်းစသည်တို့ကို (အံ ၃-၂၅၀) သတိ ပဋ္ဌာနဝဂ်မှာ ဟောကြားထားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် သီလကို လုံခြုံ အောင်မစောင့်နိုင်သူများ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ အားငယ်စရာမရှိကြောင်း၊ ဝိပဿနာပညာကိုသာ တစ်ဖက်မှ မနားမနေ ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြင့် ကြိုးကြိုးစားစား ရှုမှတ်နေပါလျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခအဆင့်ဆင့်တို့ မှ လွတ်မြောက်မည်မှာ ဧကန်မှချစ်ကြောင်းကို တင်ပြရင်း အားငယ်စရာမရှိသော မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ ဆောင်းပါးကို နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။

သူတော်ကောင်းတရားများ နေရာတိုင်းမှာ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်ပါစေ။

အရှင်ဇနိတ
ဓမ္မာလောကဗုဒ္ဓဝိဟာရ
မီရမာမြို့၊ ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်၊
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊

အနာနာဉာဏ်မှသည် ပဋိဝေဓေသို့

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ပြထားတဲ့ ဥပမာလေးတစ်ခုက ရေမြောင်းလေးတစ်ခုရဲ့ ဟိုဘက်ကို ခုန်ကူးချင်တဲ့သူဟာ ဒီဘက်ကမ်းမှာရှိတဲ့ သစ်ပင်ကို ကြိုးလေးချည်ထားတယ်။ သစ်ကိုင်းကို ကြိုးလေးနဲ့ ချည်ထားပြီး အဲဒီကြိုးလေးကို တွဲလောင်းခိုပြီးတော့ ဒီဘက်ကမ်းက ဟိုဘက်ကမ်းကို ခုန်တာ၊ ကြိုးဆွဲပြီးတော့ ဟိုဘက်ကမ်းကို ခုန်တာ၊ ဟိုဘက်ကမ်းလည်း အခြေချမိရော ကြိုးကို ကိုင်ထားသေးလား၊ လွှတ်လိုက်တာ။ ကိုင်ထားရင် ဒီဘက်ပြန်ရောက်လာမှာ ပေါ့နော်။

ကြိုးကိုလွှတ်လိုက်တယ်ဆိုတာ သင်္ခါရအာရုံကို စိတ်ကမတွယ်တော့ဘူး လွှတ်ပစ်လိုက်တယ်။ သင်္ခါရမရှိတဲ့ အာရုံကိုဆွဲကိုင်လိုက်တယ်။ အဲဒီအာရုံက ဘာတုန်းဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်ပဲတဲ့။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ အကယ်၍သာ သင်္ခါရအာရုံပေါ်မှာ ဆက်မြဲနေမယ်ဆိုရင် “ထိုနည်း၎င်း ထိုနည်း၎င်း” ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ နေမှာပဲနော်။ ဒီဘက်ပဲ ဆက်ဖြစ်နေမှာ။ သင်္ခါရအာရုံကို လွှတ်လိုက်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အာရုံတွေ ချုပ်ငြိမ်းသွားတာ။ သင်္ခါရတွေ မရှိတဲ့ အာရုံ၊ သင်္ခါရကင်းတဲ့ အာရုံ၊ သင်္ခါရ တွေ ဆိတ်သုဉ်းသွားတဲ့ အာရုံကို အာရုံပြုပြီးတော့ သေတာပတ္တိမဂ်စိတ်လေး ပေါ်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သံသယနဲ့ အမြင်မှားမှုဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကတ္တ ကွားသွားတယ်။ ကျန်တဲ့ ကိလေသာတွေလည်း အားနည်းသွားတယ်။

အဲဒီကနေ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို တိုးမြှင့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ သကဒါဂါမိမဂ် ဆိုတာ ပေါ်လာတယ်။ နောက်တစ်ခါ တိုးမြှင့်ပြီးတော့ ထပ်ကျင့်လိုက်တဲ့အခါ ကျင့်တာတော့ ဒီအတိုင်းပဲ ဒီလမ်းစဉ်ကပဲ သူထ ထပ်မြှင့်တာ၊ အရည်အသွေးတွေ ထပ်ထပ်မြှင့်တာ တစ်ခါနဲ့ တစ်ခါ မတူဘူး၊ တစ်ကြိမ်နဲ့ တစ်ကြိမ် မတူဘူး၊ Physical exercise လုပ်သလိုပဲ။ Mental exercise ကတော့ တစ်ကြိမ်နဲ့ တစ်ကြိမ် မတူဘူး၊ တိုးမြှင့်လာတော့ အရည်အသွေးမြင့်လာတဲ့အခါ အနာဂါမိမဂ် ပေါ်လာတဲ့အခါ ကာမရာဂတို့ ဗျာပါဒတို့ ဆိုတာတွေ လုံးဝ ရှင်းသွားတယ်။ နောက် စတုတ္ထအကြိမ် ဝိပဿနာဉာဏ် တိုးမြှင့်ပြီးတော့ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့

အဆင့်အမြင့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်စိတ် ဆိုတာ ပေါ်လာပြီးတော့ ကိလေသာတွေ အားလုံး ကုန်သွားတယ်။

မဂ်လေးကြိမ်နဲ့ ကိလေသာတွေ ရှင်းပစ်ရတယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ မဂ်လေးကြိမ်နဲ့ ရှင်းပစ်လိုက်တော့ ကမ်းပေါ်ရောက်ရောက်ချင်းလေးမှာ လူက ရုတ်တရက်တော့ ငြိမ်ငြိမ်ရပ်ရပ်လို့ ရရဲ့လား။ ခုန်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ကမ်းပေါ်ရောက်ရင် နဲ့နဲ့တော့ ယိမ်းထိုးသွားမှာပေါ့။ ခန္ဓာကိုယ်က ယိမ်းထိုးသွားပြီးတော့ နောက်တော့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ထိန်းနိုင်သွားပြီးရင် ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်သွားတဲ့ အချိန်ရောက်ပြီ။ အဲဒီလို နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တစ်ဖက်ကမ်းပေါ်မှာ တည်သွားတယ်လို့ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။

အဲဒီတော့ သူက အဲဒီကမ်းပေါ်ကနေ ငါဘယ်လိုကူးခဲ့တာ ဆိုတာရော သူမသိဘူးလား။ အဲဒါ သိသလိုပဲ သောတာပန်ဖြစ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ငါဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဒီဘက်ကို ရောက်လာသလဲဆိုတာ သိတာပေါ့။ သောတာပန်ဖြစ်ရင် သောတာပန်က ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် သိတာပေါ့။ ဒီလို ကူးလာတယ်ဆိုတာသိတယ်။ သကဒါဂါမ်ဖြစ် ရင်လည်း သကဒါဂါမ်က ကိုယ့်ဟာကိုယ်သိတယ်။ အနာဂါမ်ဖြစ်ရင်လည်း အနာဂါမ်က ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိတယ်။

ဒါက နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်လို မျက်မှောက်ပြုတယ်ဆိုတာကို စာပေကျမ်းဂန်များ ရေးထားတဲ့အတိုင်း ပြောပြတာနော်။ ကိုယ်တိုင်သိဖို့ကျတော့ ဒီလမ်းစဉ်အတိုင်း ကိုယ်တိုင်ကျင့်မှ။ ဒါက ရောက်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပြောထားတာ။ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ တရားတော်အတိုင်းပဲ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာလည်း မြတ်စွာဘုရားက ဈာန်တရားကနေပြီးတော့ ဝိပဿနာ ကူးပုံကို ဟောထားတယ်။ ဈာန်တရားအားထုတ်လို့ ပထမဈာန်ရတယ်။ ပထမဈာန် ကထပြီး ပထမဈာန်ထဲပါတဲ့ ဝိတက် ဝိစာရ စတဲ့ တရားတွေကို ရှုမှတ်ရင်း ထို မမြဲတဲ့ သဘောတွေကိုမြင်ပြီး နောက်ဆုံးတော့ မမြဲတဲ့သဘောတွေမြင်လို့ အရှိန်ရလာတဲ့ အခါကျတော့ အစဉ်ထာဝရအေးငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို တွေ့သွားတယ်။ တွေ့သွားတဲ့အချိန်မှာ မမြဲတဲ့သဘောတွေ ဆိုတာကို မကြည့်တော့ဘူး။ လွတ်လိုက်ပြီ။ ခုနက ကြိုးစကို လွတ်လိုက်သလိုပဲ။ သင်္ခါရအာရုံတွေကို လွတ်လိုက်တယ်။ အနိစ္စ ဒုက္ခ

အနတ္တ ဆိုတဲ့ ဒီအာရုံတွေကို လွတ်လိုက်ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အာရုံကို မျက်မှောက်ပြုလိုက်နိုင်တယ်တဲ့။

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုတယ်ဆိုတာ အဲဒီလို မျက်မှောက်ပြုတာ၊ တခြားနည်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလို့ မရဘူးတဲ့။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်နဲ့ပဲ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်တယ်တဲ့။

ဒါကြောင့်မို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်တို့ အလွန်လိုလားတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဆိုတာ အဲဒီလိုနည်းနဲ့ မျက်မှောက်ပြုလိုက်လို့ ရသွားတာ။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်နဲ့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်လို့ရှိရင် ကိုယ့်သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်နိုင်တဲ့ စိတ်ရဲ့အပူအပင်အကြောင့်အကျဖြစ်တဲ့ ကိလေသာတွေ ဆိုတာ လုံးဝမရှိတော့ဘူး။ ကိလေသာမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် နောက်ထပ်ပူစရာ မရှိတော့ဘူး။ အတွင်းက ရှင်းသွားပြီ။ အပြင်က အရာတွေကိုလည်း ရှင်းရှင်းကြီး မြင်နေပြီ။ အတွင်းရှင်းနေသည့် အတွက်ကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ ဆိုတဲ့ အပူတွေ မလာဘူး။ ထာဝရငြိမ်း ချမ်းသွားပြီ။

အဲဒီတော့ ငြိမ်းချမ်းသွားပြီဆိုရင် လောကဓံတရားတွေနဲ့ ဘယ်လိုကြံကြံ၊ တုန်လှုပ်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ “ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ”။ အတွင်းစိတ်ဟာ တုန်းလှုပ်မှု မရှိတော့ဘူး။ အတွင်းစိတ်က တုန်လှုပ်နေတာ ဘယ်သူ့ကြောင့် တုန်လှုပ်တာတုန်းဆိုရင် လောဘ ဒေါသ မောဟကြောင့် တုန်လှုပ်တာ။ လောဘ ဒေါသ မောဟ မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် တုန်လှုပ်မှု မရှိတော့ဘူး။ မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ‘အသောက’ စိုးရိမ်တယ်တို့၊ ပူပန်တယ် တို့ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ ‘ဝိရဇ’ စိတ်ထဲမှာ အညစ်အကြေးတွေဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ ‘ခေမ’ စိတ်ဟာ တကယ့်ကို ငြိမ်းချမ်းသွားတယ်။ ‘အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ’ ဒါမှ တကယ့် မင်္ဂလာအစစ် ဖြစ်သွားပြီလို့ ဒီလို ပြောတာနော်။

နောက်ဆုံးမှာ မင်္ဂလာမှာ ‘နိဗ္ဗန သုတ္တိကိရိယာစ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ’ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုတယ်လို့၊ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလိုက်ပြီဆိုလို့ရှိရင် ကိလေသာအပူတွေ အကုန်လုံး ငြိမ်းသွားပြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ထာဝရငြိမ်းချမ်းတဲ့။

အေးချမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ချမ်းသာသုခကို တွေ့ရှိခံစားရမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ချမ်းသာသုခကို တွေ့ရှိခံစားရမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ချမ်းသာဟာ ချမ်းသာလို့ ပြောပေမယ့်လို့ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေခံစားရတဲ့ ချမ်းသာမျိုးနဲ့ မတူဘူး။ ကာမဂုဏ်အာရုံ ချမ်းသာ ခံစားရမှုဟာ တည်ငြိမ်မှုမရှိဘူးတဲ့။ အဲဒီတော့ အနုပါဒိသေခနိဗ္ဗာန် လို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ခုနက ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဘာမှမရှိတော့တဲ့ ငြိမ်းသွားတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ ခံစားမှုမရှိလို့ ချမ်းသာတာနော်။

တစ်ခါတုန်းက ရှင်သာရိပုတ္တရာ တရားဟောရင်း “ငါ့ရှင်တို့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အလွန်ချမ်းသာတယ် အလွန်ချမ်းသာတယ်” နဲ့ ပြောတယ်။ ပြောတဲ့အခါကျတော့ ဥဒါယီမထေရ်က “အရှင်ဘုရား နိဗ္ဗာန်မှာ ခံစားမှုဝေဒနာမရှိဘူး မဟုတ်လားတဲ့။ ဘယ်လိုလုပ်ချမ်းသာမှာတုန်း” လို့ ပြောတယ်။ သူက ဝေဒနာနဲ့ခံစားတာကိုသာ ချမ်းသာလို့ သိတာကိုး။ အဲဒီတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ပြန်ဖြေတဲ့ စကားလေးက “အေး အဲဒီ ဝေဒနာမရှိတာသည်ပင်လျှင် ချမ်းသာတာပေါ့”။ ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ အဲဒီ ဝေဒနာမရှိတဲ့ ချမ်းသာပဲ။

ဒါ့ကြောင့် တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဂုဏ်ရည်တွေ မှန်းဆပြီးတော့ အနုမာန လို့ခေါ်တဲ့ စာပေမှာလာတဲ့အတိုင်း မှန်းဆပြီးတော့ သိတဲ့ အသိဉာဏ်။ အဲဒီ အနုမာနဉာဏ်ကနေပြီးတော့ နောက် ပဋိဝေဓ ဆိုတဲ့ ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်းပြီးတော့ သိနိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးရအောင် ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

(((ဓမ္မပီတီ)))

ဓမ္မပီတီဆိုသည်မှာ ဂိပဿနာတရား အားထုတ်ရာမှ ရရှိလာသော ပီတီမျိုးကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပါ။ စာပေတည်းဟူသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို ကြည့်ရှုရာမှ ရရှိလာသော ပီတီမျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။ စာရေးသူသည် ပါရာဇိကကဏ္ဍ၊ သီလက္ခန္ဓ၊ အဋ္ဌသာလိနီ ဟူသော အဋ္ဌကထာကြီး (၃)ကျမ်းကို (ရ)ရက် တစ်ပတ်လျှင် (၁)ရက်နှုန်းဖြင့် ဓမ္မ စရိယစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုကြမည့် တပည့်များအား ပို့ချပေးလာခဲ့သည်မှာ အနှစ် (၃၀) နီးပါး ရှိပါပြီ။

ထိုအဋ္ဌကထာကြီး (၃)ကျမ်းထဲမှ သီလက္ခန္ဓဂုဏ်အဋ္ဌကထာကို ပို့ချရာတွင် သာမညဖလ သုတ်ကို ယခုအခါ ပို့ချဆဲဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အတော်များများက မေးခွန်းမေး ကွက် ကောင်းသည်ဟုထင်သော ဝါကျများကိုသာရွေး၍ ပို့ချသော်လည်း လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်များမှစ၍ ဝါကျများကို မရန်ကျော်တော့ဘဲ အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သမျှ ပို့ချ ပေးခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့သော ပို့ချနည်းဖြင့် ပို့ချလာသောအခါ အထက်တွင် ဆိုခဲ့သော ဓမ္မပီတီမျိုး ပေါ်ပေါက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အထူးသဖြင့် မက္ခလိဂေါသာလ၏ အယူအဆ များကို ပို့ချရာတွင် တွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မက္ခလိဂေါသာလ၏ စကားအသုံးအနှုန်းများကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာမှ ဓမ္မပီတီ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်ဟု ဆိုလျှင် ပို၍ လိုရင်းကျပေမည်။

ဤနေရာ၌ မက္ခလိဂေါသာလအကြောင်းကို အနည်းငယ်ပြောပြမှ ပြည့်စုံမည်ထင်သည်။ မက္ခလိဂေါသာလသည် သမဏလှုပ်ရှားမှု (Samana Movement) မှ ထုတ်လုပ် လိုက်သော ထုတ်ကုန်တစ်ခုဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မမူမီက ဗြဟ္မဏလှုပ်ရှားမှု (Brahmana Movement) နှင့် သမဏလှုပ်ရှားမှု (Samana Movement) ဟု လှုပ်ရှားမှုကြီးနှစ်ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ဗြဟ္မဏလှုပ်ရှားမှု ဟူသည်မှာ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်၌ နေကြသော လူအချို့က ဘာသာရေးကိစ္စများ၌

ဦးဆောင်ဘုန်းကြီးလုပ်နေကြသော လှုပ်ရှားမှုကို ဆိုလိုပြီး သမဏလှုပ်ရှားမှုမှာ ဗြဟ္မဏလှုပ်ရှားမှုကို ကတုံးပေါ် ထိပ်ကွက်သည်ဟု ယူဆကာ ဗြဟ္မဏလှုပ်ရှားမှုကို ဆန့်ကျင်သူ လူတစ်စုက တောထွက်တရားကျင့်ပြီး ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ၌ မိမိတို့က ဦးဆောင်ရမည် ဟု အတွေးအခေါ်ရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုတို့၏ လှုပ်ရှားမှုဖြစ်သည်။

'သမဏဗြဟ္မဏာ'ဟူသော ထိုထိုပါဠိတို့၌ တွေ့ရသောပုဒ်မှာပါသော 'ဗြဟ္မဏ'ကို မြန်မာများက ပုဏ္ဏားဟုသာ ဘာသာပြန်ကြပါသည်။ ထိုဘာသာပြန်မှာ မတိကျပါ။ ဗြဟ္မဏဟုသာ ပြန်သင့်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်ကိုကား ဘာသာရေးကိစ္စများ၌ ဦးဆောင် နေသော ဘုန်းကြီးလူများ ဟုလည်းကောင်း၊ လူဘုန်းကြီးများဟုလည်းကောင်း မှတ်သင့်ပါသည်။

လိုရင်းအချုပ်မှာ သမဏလှုပ်ရှားမှုဟူသည်မှာ ဘာသာရေးကိစ္စများ၌ ဘုန်းကြီးများ အဖြစ်ဖြင့် ဦးဆောင်လှုပ်ရှားရသော ဘာသာရေးဂိုဏ်းတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ဗြဟ္မဏလှုပ်ရှားမှု ဟူသည်မှာ ဘာသာရေးကိစ္စများ၌ လူဝတ်ကြောင်အနေဖြင့် ဦးဆောင်လှုပ်ရှားရသော ဘာသာရေးဂိုဏ်းတစ်ခုခုဆိုလျှင် တိကျပေမည်ဟု ယင်းခေတ်အလိုအရ ဆိုနိုင်ပေ မည်။ ဗုဒ္ဓလည်း သမဏဂိုဏ်းဝင်ပင်ဖြစ်သည်။ အယူအဆသာ ကြွင်းဂိုဏ်းဆရာကြီး ခြောက်ယောက်တို့နှင့် တနည်း ဘုရားကြီး ခြောက်ယောက်တို့နှင့် မတူခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်က ဗြဟ္မဏများနှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များက ဗုဒ္ဓအား 'သမဏော ဂေါတမော'ဟု သုံးနှုန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓအပါအဝင် သမဏဂိုဏ်းဝင် ခုနစ်ဦးရှိ သော်လည်း ဗုဒ္ဓမှအပ ကျန်ခြောက်ယောက်တို့မှာ ဗြဟ္မဏဂိုဏ်းကို ဆန့်ကျင်ပြီး ထွက်လာကြသော်လည်း များသောအားဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် အယူအဆရေးရာအရ ဗြဟ္မဏဂိုဏ်းထဲ ပြန်ဝင်သွားကြပြန်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓတစ်ပါးတည်းသာ အယူအဆရေးရာအရ ဗြဟ္မဏဂိုဏ်းမှ လုံးဝလွတ်သွားပါသည်။ ဗြဟ္မဏတို့၏ အဓိက အယူအဆမှာ အတ္တဂါဒဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓ၏ အဓိကအတွေးအခေါ်မှာ အနတ္တဖြစ်၍ လုံးဝကွဲပြားသွားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

မက္ခလိဂေါသာလသည် ဗုဒ္ဓနှင့် သမဏဂိုဏ်းဝင်ချင်းတူသော်လည်း အတွေးအခေါ်ပိုင်း တွင် တောင်နှင့်မြောက်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာ၌ အတွေးအခေါ်ပိုင်းကို အဓိကအားဖြင့် မပြောလိုပါ။ အသုံးအနှုန်းပိုင်းကိုသာ ပြောလိုပါသည်။

မက္ခလိဂေါသာလသည် ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါဟူသော စကားကို သုံးထားပါသည်။ ဇီကာဟောင်း၌ ဒွါသဋ္ဌိပဋိပဒါ ဟု ဆိုလိုလျက် မှန်ကန်သောသဒ္ဓါကို မသိသောကြောင့် ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါဟု ဆိုထားကြောင်း ဖွင့်၏။ သဘာဝနိရုတ္တိံ အဇာနန္တော ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါတိ ဝဒတိ။ ဒွဋ္ဌန္တရကပ္ပိ အဖွင့်၌ မဟာကပ်ဝယ် အသင်္ချေယျ (၄)ကပ်ရှိ၏။ ထိုတွင် လူသတ္တဝါတို့နေရာ ဝိဝဠာယီအသင်္ချေယျတစ်ကပ်၌ အန္တရကပ်ပေါင်း (၆၄)ကပ် ရှိ၏။ ထိုတွင် နှစ်ကပ်ကို မသိသောကြောင့် ဒွါသဋ္ဌိအန္တရကပ္ပိဟု မက္ခလိဆရာကြီးက ဆိုထားကြောင်း ဖွင့်ထား၏။

အာဇီဝသတေ ဟူသော အသုံးအနှုန်းစကား၌လည်း သတေ ကို သတာနိ ဟု ဖွင့်ခြင်းကား ထိုဆရာကြီးသည် သဒ္ဓါလိင်ကို နားမလည်သောကြောင့် သတေဟု ဆိုထားကြောင်းပြ၏ ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ ဗာလေကို ဗာလောဟုလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတေကို ပဏ္ဍိတော ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုအဖွင့်ကိုရှု၍ ဘာသာဇီကာ၌ သဒ္ဓါအသုံးအနှုန်းကို နားမလည်သောကြောင့် ဤသို့ကြံသော်လည်း ကြံပါဟု ဆိုထားသည်။ ဆိုသင့်တာက ဗာလော ပဏ္ဍိတော ဟုဖြစ်ပါသည်။

'ဒေါဏမိတေ၌ မိတေကို မိတံဟု ဖွင့်ခြင်းဖြင့် သဒ္ဓါကို နားမလည်၍ အမှားမှား ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကြံပါ'ဟု ဘာသာဇီကာ၌ ဆိုထားပါသည်။ ဆိုသင့်သော စကားမှာ မိတံဖြစ်ပါသည်။ မဟာကပ္ပိနောကို မဟာကပ္ပိနံဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့်ဖြင့် မစာကပ္ပိနံ ဟုဆိုလိုလျက် သဒ္ဓါသုံးနားမလည်သောကြောင့် မဟာကပ္ပိနော ဟု ဆိုထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုပါသည်။ ထိုကြောင့် မဟာကပ္ပိနောသည် သဒ္ဓါနည်း အားဖြင့် စိစစ်ခြင်းခံနိုင်သော သဒ္ဓါမဟုတ်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ မဟာကပ္ပိနောတိ ဝိဒံ

မဟာကပ္ပိန္နဲ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဒ္ဓတော ပနေသ အဇာနန္တော ဧဝံ ဝဒတီတိ န ဝိစာရဏက္ခမံ။

'တထာ စုလ္လာသီတိ သဟဿာ နီတိ ဝိဒမ္ပိ'ဟု ဋီကာသစ်၌ ဆိုသောကြောင့် 'စုလ္လာသီတိ'လည်း သဒ္ဓါနည်းအရ စိစစ်ခြင်းငှာခံ့သော ပုဒ်မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏။ ဋီကာဟောင်း၌ 'အညာ အဒုက္ခမသုခဘူမိ နတ္ထိ'ဟူသော ပါဠိကိုယူ၍ 'သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒန္တီတိ ဝဒန္တော မက္ခလိ အဒုက္ခမသုခဘူမိ' သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ န ဇာနာတိ'ဟု ဖွင့်ထား၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ မက္ခလိဆရာကြီးသည် အဒုက္ခမသုခဘူမိကို လုံးဝမသိဟု ဆိုလိုပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် မက္ခလိဆရာကြီးကို သဒ္ဓါရှုထောင့်ကရော အနက်ရှုထောင့် ကပါ ဘက်စုံ ထိုးနှက်ခဲ့ပါသည်။

အဋ္ဌကထာဆရာနှင့်တကွ ထေရဝါဒပညာရှင် သူတော်စင်ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည် ဗုဒ္ဓကို နှစ်နှစ်ကာကာ ကြည့်ညှိသည့်အပြင် ဗုဒ္ဓစကားကိုလည်း အသက်တမျှ အလေး ထားသည်။ ဗုဒ္ဓစကားများကို ပယ်နှုတ်ခြင်းလည်း မပြု။ ဖြည့်စွက်မှုလည်း မပါ။ အရှိအတိုင်းသာ လက်ခံတော်မူကြသည့် ဓလေ့ထုံးစံကို အလေးအနက် လိုက်နာကြပါ သည်။

မိမိဆရာနှင့်စကားကို အလေးအနက်ထားသည့်အားလျော်စွာ အခြားဆရာနှင့် စကားတို့ကိုကား ဘက်စုံမှ စိစစ်ကြပါသည်။ ထိုဒဏ်ကို မက္ခိဆရာကြီး အလူးအလဲ ခံရပါသည်။ ထေရဝါဒပညာရှင်များသည် မက္ခလိဂေါသာလသည် လူကောင်း မဟုတ်သော်လည်း လူညံ့မဟုတ်၊ လူတော်ဖြစ်ကြောင်းကိုကား ရိပ်မိသိရှိပြီးသား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အကျင့်နှင့် အယူအဆမမှန်၍ လူကောင်းကား မဖြစ်နိုင်။

အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဖီလိုဆိုဖာတစ်ယောက်ဖြစ်၍ လူတော်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ကိုကား မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ သိပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းဖြစ်မြောက်အောင် တည်ထောင်သွားသူမို့ လူညံ့မဟုတ်ကြောင်းလည်း သဘာဝအားဖြင့်ပင် ထင်ရှားလှ ပါသည်။ သို့ပါလျက် သဒ္ဓါနည်း သဒ္ဓါရေးလေးတောင် နားမလည်ဟု ဝေဘန်ခြင်းမှာ

အခြားဆရာတို့ကို အလေးမထားတတ်ကြောင်း မိမိဆရာကိုသာ လေးစားသော သာဓကတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထေရဝါဒပညာရှင်များအား ကြည်ညိုလေးစား နှစ်သက်ခြင်း ပီတိဖြစ်ရပါသည်။

ထေရဝါဒပညာရှင်များသည် မိမိဆရာနှင့် စကားကို အလွန်တန်ဖိုးထားပါသည်။ မိမိဆရာ၏ စကားသည် ဆန်းနှင့်မညီလျှင် ညီအောင်ကိုက်ညှိပေးတတ်သည်။ လုံးဝ ကိုက်ညီ၍မရ ဘုရားရှင်သည် ဆန်းဂိုဏ်းကို ဂရုစိုက်တော်မူ၊ သတ္တဝါများ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ရေးကိုသာ ဂရုစိုက်တော်မူသည်ဟု ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချ တော်မူကြ သည်။

သဒ္ဓါနည်းနှင့် မကိုက်ညီလျှင်လည်း ညှိပေးတတ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ညှိပေးတတ်သော သာဓကများကား ပိဋကတ်၌ တစ်ပုံတစ်ပင် (ဒဗုံတပင်)ကြီး ရှိပါသည်။ သီလက္ခန္ဓာဂုဏ်အဋ္ဌကထာလာ မက္ခလိ၏ အသုံးအနှုန်းများကိုကာ ပြောနေသော အရာဖြစ်သောကြောင့် သီလက္ခန္ဓာဂုဏ်အဋ္ဌကထာ 'လောဟိစ္စ'သုတ်လာ စကားတစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြပါမည်။

ဥပမာ 'ဒိဗ္ဗာ ဂုဗ္ဘာတိ ဥပယော ဂဇ္ဈေ ပစ္စတ္တဝစနံ ဂဇ္ဈတိ အတ္ထော' ဖြစ်ပါသည်။ အဋ္ဌကထာဆိုလိုရင်းမှာ ကံပုဒ်အဖြစ် 'ဒိဗ္ဗာ ဂုဗ္ဘာ ဟု မရှိနိုင်၊ ဤပုဒ်၌ပါသော ပထမာ ဝိဘတ်ကို ကမ္မတ္တ၌ သက်ရမည်၊ အမှန်နေသင့်သော ပုဒ်မှ ဒိဗ္ဗေ၊ ဂဇ္ဈေ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ဤပုဒ်သည် ပါဠိတော်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားစကား ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာလည်း ဘုရားရှင်က လောဟိစ္စပုဂ္ဂိုလ်အား ပြောသောစကားဖြစ်၍ ဘုရား၏ စကားပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာက သဒ္ဓါနည်း မှန်ကန်အောင် ပထမာဝိဘတ်ကို ကမ္မတ္တ၌သက်ဟု အကာအကွယ်ပေး ပါသည်။ ဤသည် မှာလည်း နှစ်သက်စရာတစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

'ဒိဗ္ဗာ ဂုဗ္ဘာ'သာ မက္ခလိဂေါသာလစကားဖြစ်ပါက ပိုင်း၍ နှက်လိုက်မည်မှာ ရစရာရှိမည် မထင်ပေ။ သဒ္ဓါနည်း နားမလည်ဟုလည်းကောင်း၊ လူသာမန်တို့ သိနိုင်သည့် အဓိပ္ပာယ်

လေးကိုမျှ မသိတတ်ရန်ကော ဟုလည်းကောင်း စုံနေအောင် အဆော်ခံရမည်မှာ
ပေဒင်မေးစရာ မလိုတော့ပေ။ အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဖီလိုဆိုဖာကြီး မူးဝေသွား
မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဝေဘန်ခြင်းမှာလည်း အတွေးအခေါ်ပညာရှင်ကြီး တစ်ယောက်
ဖြစ်ကြောင်း မသိ၍မဟုတ်သည်မှာ သေချာပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်
အတွေးအခေါ်သဘောတရားများပင် ထုတ်ဖော်တင်ပြနိုင်သူဖြစ်ခြင်းကို ထေရဝါဒ
ပညာရှင်များ သတိပြုမိမှာ မလွဲပါ။ ထို့အပြင် မက္ခလိ၏ အသုံးအနှုန်းများသည်
ထိုခေတ်က ထိုဒေသသုံး စကားများလည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထေရဝါဒပညာရှင်များ
သတိထားမိမှာလည်း သေချာပါသည်။ ယင်းသို့ဆိုသော် အဘယ့်ကြောင့် ခါးခါးတူးတူး
ပြောနေကြသလဲဆိုတာ စိစစ်ရသော် မိမိတို့၏ဆရာနှင့် ဆရာစကားများကိုကား
အလေးထားရမည်မှာ ဓလေ့ဖုံးစံတစ်ရပ်ဖြစ်၏။ ထိုခလေ့ထုံးစံကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ကျင့်သုံးခြင်း
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် အင်မတန်နှစ်သက်စရာ ကောင်းပါသည်။
မိမိဆရာနှင့် ဆရာစကားကို လေးစားမှသာ ထိုအယူဝါဒ (သာသနာ)သည် တည်တံ့
ခိုင်မြဲပါမည်။ တပါးဆရာနှင့် ၎င်း၏ စကားကို လိုက်နာသူများလာသော်လည်းကောင်း၊
မိမိဆရာနှင့် ၎င်း၏စကားများကို လိုက်နာမှု လျော့ရဲလာသော်လည်းကောင်း ထိုအယူ
ဝါဒ (သာသနာ)သည် မကြာမီ မှေးမှိန် ပျောက်ကွယ်သွားစရာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်
ထေရဝါဒပညာရှင် အဆက်ဆက်သည် အခြားဆရာနှင့် ဝါဒများအပေါ် အထင်မကြီးစေ
ရေးနှင့် မိမိအယူဝါဒကိုသာ အမြဲတမ်း ယုံကြည်လက်ခံရေးကို အဓိက ဦးတည်ချက်
အဖြစ်ထားကာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။ ထိုအချက်ကိုလည်း
နှစ်သက်သဘောကျ ဝမ်းမြောက်ပါသည်။ ဤသည်တို့ကား ပရိယတ္တိဓမ္မကို ကြည့်ရှုပို့ချ
ရာမှ ရရှိလာသော ဓမ္မပီတိများ ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါက်တာအရှင်ပဏ္ဍိတဝရာဘိဝံသ

မော်ကွန်းထိန်း၊ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

(((အနိစ္စ---- စောင့်ပါခလှည့်)))

(ဓမ္မဘေရီ အရှင်ဂီရိယ (တောင်စွန်း)

ဒီတစ်ခေါက် (၂၀၁၄)ခုနှစ်၊ အမေရိကန်ကိုရောက်ခိုက် (၅)လကျော်အတွင်းမှာ စာ(၁၀)ပုဒ် ကျော် လောက်ရေးဖြစ် လိုက်တယ် ဆိုတော့ နှစ်စဉ်အမေရိကန်ကိုရောက်ခဲ့တဲ့ (၇)နှစ်အတွင်းမှာ ဒီနှစ်က စာအရေး ဖြစ်ဆုံး၊ ကလောင်အမျိုးဆုံးနှစ်လို့ ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။

“အရင့်အရင်နှစ်တွေထက် ဒီနှစ်ရောက်မှ ဘာဖြစ်လို့ ကလောင်က ပိုမြူးရတာလဲ၊ အမေရိက ခရီးစဉ်တွေက ပိုပြီးပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့ စရာတွေနဲ့ ကြုံရလို့လား” ဆိုရင်တော့ “မဟုတ်ရပေါင်ပါဗျာ။” ခရီးစဉ်တွေ၊ ဒေသပတ်ဝန်းကျင်တွေကတော့ အရင့်အရင်နှစ်တွေထက် (အချို့ အဆောက်အဦး အသစ်အချို့ ကလွဲလို့) ဘာမှ တယ်မထူးပါဘူး။

မှန်ပါတယ်၊ ဒီအမေရိကန်မှာက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို တန်ဖိုးထားတဲ့ နိုင်ငံဆိုတော့ ဟို အရင့် အရင်နှစ်တွေ က တွေ့မြင်နေ ရတဲ့ ရေမြေတောတောင်တွေ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်တွေ ပင်လယ် ဆိပ်ကမ်း တွေဆိုတာက မြန်မာနိုင်ငံမှာလို နေ့မြင် ညပျောက် ဖြစ်မ ကုန်ကြပါဘူး။ ဟိုတုန်းကမြင်ခဲ့တဲ့ မြင်ကွင်းတွေ အတိုင်းပဲ ဒီနှစ်မှာလည်း မြင်တွေ့ နေရတာဖြစ်လို့ ထူးပြီးပျော်မြူးစရာလို့ မထင်ရပါဘူး။

“အော် ... သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကြီး ကံကောင်းလိုက်လေ”လို့ တွေးပြီးမုဒိတာပွားမယ် ဆိုရင်တော့ ပွားစရာပေါ့လေ။ ဒီအလုပ် ကလည်း ဒီအမေရိကမှာ အမြဲနေတဲ့ မုဒိတာအရှင်ဉာဏီက(ဉာဏ်ဦးမောင်)တို့ပဲ လုပ်ရမှာပါ။ ခေတ္တ အမေရိ ကရောက် မြန်မာနိုင်ငံသား တစ်ယောက်အနေနဲ့တော့ ကိုယ့်နိုင်ငံကသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ကရုဏာပွားနေရတာက ပိုနေလေတော့ သူ့နိုင်ငံအပေါ်မှာတယ် မုဒိတာမပွားနိုင်ရှာပါဘူး။

အင်း ... ဒါဖြင့် ဘာဖြစ်လို့ ဒီတစ်ခေါက် အမေရိကခရီးစဉ်မှာ အရှင့်ကလောင်က ပိုမြူးရသလို ဖြစ်နေလဲဆိုရင်တော့ .. အဲ ဘယ်လိုပြောရမလဲ ၊ ဟို သိရီဓမ္မာသောကမင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီးအတွက် ဟိမဝန္တာကရောက်လာတဲ့ ကရဝိတ်ငှက်ကြီး ဆိုတာလိုပေါ့ဗျာ၊ တစ်ကောင်တည်းဖြစ်လို့ ပြီးငွေနေချိန်မှာ မပျော်ပိုက်နိုင်တဲ့အတွက် အသံထွက်မရင့်ကျူးနိုင်ဘူး။ နောက်မှ ပညာရှင်တို့ အကြံပေး ချက်အရ ကြေးမုံ (မှန်)တွေ လေးဘက်လေးတန် ထောင်ပြလိုက်တော့ မှန်ထဲက အရိပ်တွေကို အပေါင်းဖော်တွေလို့ မှတ်ထင်ပြီး မြူးပျော် ကျူးရင့်လိုက်လို့ ကရဝိတ်ငှက်ရဲ့အသံကို အသန္နိမိတ္တမိဖုရားကြီး ကြားခွင့် ရလိုက်တယ်ဆိုတာလေ။

ခုလည်း အဲဒီလိုလို့ပဲ ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။ ဒီအရှင်မှာလည်း အရင်နှစ်တွေတုန်းက ဆရာကံ (ကံထွန်းသစ်)တို့၊ ဆရာဉာဏ် (ဉာဏ်ဦးမောင်)တို့၊ ရဝေနွယ်(အင်းမ)တို့လောက်နဲ့သာ တစ်နေရာဆီမှာ တွေ့ဆုံခွင့် ရလိုက်တာလေ။

ဒီတစ်ခေါက်မှာတော့ ရေးဖော်ဇာတ်တူသားတွေဖြစ်တဲ့ ဓမ္မဂင်္ဂီတို့၊ ကိုသစ်(သီတဂူ)တို့ပါ ထပ်တိုး လာကြတဲ့အတွက် ဇာတ်တူ သားတွေအတော်လေး မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်တွေ့ဆုံခွင့်ရလို့ ကလောင်က ပိုမြူးလာတာ ဖြစ်မယ်ထင်ပါရဲ့။

အဲဒီလို ကလောင်နဲ့မြူးသလိုရှိနေတဲ့ဒီအရှင်ကို၊ အော်ရီဂွန်ပြည်နယ်၊ ပေါ့တလန်မြို့၊ သီရိမင်္ဂလာကျောင်းထိုင်ဆရာတော် အရှင်သီရိန္ဒက“ကလောင်လေး မြူးလက်စနဲ့၊ ဒီတစ်ခေါက် မြန်မာပြည် ပြန်ခါနီးမှာ ဆောင်းပါး လေးတစ်ပုဒ်လောက်တော့ ကွန်မြူးခဲ့ အုံးလေ“လို့ ဖုန်းနဲ့လှမ်းပြီး တောင်းဆို ပါတယ်။

သူ့တောင်းဆိုချက်ကို မသိကျိုးကျွန်ပြုနေလို့ကလည်းမဖြစ်ဘူး။ မိမိရဲ့စာလေးတွေ ကမ္ဘာအနှံ့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လေး ခြေဆန့် ခွင့်ရခဲ့တာက သူ့ရဲ့(မေတ္တာဥယျာဉ်) ဝက်ဆိုက် ကျေးဇူးကြောင့်ဆိုတော့ သူ့တောင်းဆိုချက်ကို အလေးဂရုပြုတဲ့အနေနဲ့ ဒီဆောင်းပါး ကို ရေးရတယ်ဆိုရင်လဲမမှားပါဘူး။

ဆောင်းပါးခေါင်းစည်းကို “အနိစ္စ စောင့်ပါခလှည့်” လို့ အမည်ပေးတဲ့ အကြောင်းကတော့ ဒီလိုပါ...၊

တစ်နေ့သားမှာ ဆန်ဖရန်ဗေးဇရိယာတည်းက မိမိရဲ့သင်တန်းသားလည်းဖြစ်၊ စာဖတ် ပရိတ်သတ် လည်း ဖြစ်တဲ့ ဒကာကြီး တစ်ဦးက ဒီလိုစကား ဆိုလာပါတယ်။

“အရှင်ဘုရားရဲ့ သင်တန်းတွေလည်းတက်၊ တရားတွေလည်းနာ၊ စာအုပ်တွေကိုလည်း တပည့်တော် အတော်လေးကို သဘောကျပါတယ်။ အရှင်ဘုရားရဲ့ “အိုခြင်းရဲ့အလှ တရား”ဆိုတဲ့အတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ် ကိုလည်း သံဝေဂတို့၊ ဓမ္မတို့နဲ့ အလှဆင်ရကောင်းမှန်း နဲ့နဲ့သိလာလို့ အိုပေမယ့် သိပ်ပြီး အကြည်းတန် လောက်အောင် အခြေအနေ မဆိုးလှဘူးလို့လည်း နဲ့နဲ့တော့ခံစားရပါတယ်။ အရှင်ဘုရား ပြောသလို နိမ့်ရာကနေမြင့် တက်လာတာတို့၊ အဝိဇ္ဇာအမှောင်ခေတ်က ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းခေတ်တို့အထိ တိုးတက် ပြောင်းလဲ လာဖို့တို့ဟာ အနိစ္စလက္ခဏာဆိုတဲ့ အမှန်တရားကြောင့်ဆိုတာကိုလည်း ဖတ်တုန်း နာတုန်း ကတော့ သဘောကျချင်သလိုလို ရှိခဲ့ပါတယ်။

အဲ ... အခု၊ ဒီနှစ်၊ ရာသီပေါ် အဖျားအနာကလေးတွေ ထူထပ်စဉ်တုန်းက၊ တပည့်တော်တို့ အဘိုးကြီး အဘွားကြီးနှစ်ယောက်လုံး ဖျားကြတော့ “တောင်မင်း၊ မြောက်မင်း မကယ်နိုင်” ဆိုသလို အတော်လေးကို ကသီလင်တနဲ့ ဒုက္ခကြုံရပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီတော့ စဉ်းစားမိတာပေါ့လေ၊ ဒီ အနိစ္စ လက္ခဏာကြီးကြောင့် သားသမီးတွေကလည်း အချိန်တန် အရွယ်ရောက်ကုန်ကြတော့ တို့ကိုစွန့်ပစ်တာ၊ ငယ်ရွယ်သန်စွမ်းတဲ့ အရွယ်ကနေ အိုမင်းမစွမ်းတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတာ၊ ကျန်းကျန်းမာမာတွေကနေ မကျန်းမာမာတွေ ဖြစ်ကုန် ကြတာ၊ နောက် ဆုံးတော့ ဆေးပေး မီးဖွင့် အကူညီတောင် မရှိဘဲ အတိဒုက္ခ ရောက်နေတာတွေ ကိုယ်တိုင် ခံစားနေရတာ။ အဲဒီကနေစပြီး ဟိုတွေးဒီတွေးနဲ့ စဉ်းစားရင်း စဉ်းစားရင်း.. အရှင်ဘုရား ပြောသလို အနိစ္စလက္ခဏာရဲ့ ကျေးဇူးတွေကို ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ ယောနိသော မနသိကာရ ပြုနိုင်ဖို့ အတော် ခဲရင်းလာတယ်ဘုရား၊ အနိစ္စအပေါ် တယ်ပြီး အမြင် မကြည်ချင်တော့ဘူး”တဲ့ ။

“အဲဒီလို မကြည်မလင်မဖြစ်နဲ့လေ။ တကယ်လို့ အဲဒီ ကျန်းကျန်းမာမာကနေ မကျန်းမာအဖြစ် ပြောင်းလဲလာတဲ့ အနိစ္စသဘောကြီး ကိစ္စချောသွားရင်”လို့ တွေးလိုက်ရင်ရော သက်သာ မသွားလောက် ဘူးလား ဆိုတော့ -

“ဟာ ... အရှင်ဘုရားကလည်း နိမိတ်မရှိ .. နမာမရှိ မလုပ်လိုက်ပါနဲ့၊ အခုတောင် လူက သိပ် ကျန်းမာရေးကောင်းသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ အရှင်ဘုရားပြောသလို ကိစ္စများချောသွားလို့ကတော့ အိမ်က အမယ်ကြီးအတွက် မတွေးပုံစရာဘုရား၊ မလုပ်စမ်းပါနဲ့” တဲ့။

အဲဒါပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး ဒကာကြီးရဲ့ ၊ မကျန်းမာခြင်းဆိုတဲ့ သဘောကြီး အနိစ္စသဘောနဲ့ ကိစ္စချောသွားရင် မကျန်းမာ ရာကနေ ကျန်းကျန်းမာမာ ပြန်ဖြစ်လာမယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီပြောင်းလဲမှု ဟာ အနိစ္စရဲ့ ကျေးဇူးပဲလို့ စဉ်းစားလိုက်ရင် အမြင် ပြန်မကြည်လင်နိုင်ပေ ဘူးလား”လို့ ပြောတာပါ ဆိုတော့မှ ...

အဲ ... အရှင်ဘုရားတို့ မိန့်ကြားဖူးသလိုပေါ့ဘုရား။ သူများ သင်္ခါရကိုပြောရတာ အာသွက်ပေမယ့် ကိုယ့်သင်္ခါရနဲ့ ကြုံတော့ ဉာဏ်နဲ့ အာလေးတွေ ဖြစ်ကုန်တာ များတယ်ဘုရား ... ဆိုပြီး သက်ပြင်းချရင်း စကားရပ်နေပါတယ်။

မိမိကပဲ စကားဆက်ပြီး “ဟိုတစ်ခါ သင်တန်းမှာတုန်းက၊ အဲ ... ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သင်တန်းမှာ ထင်တယ်နော်၊ အဲဒီမှာ ဦးဇင်းပြောခဲ့တာက ပိုးရွှ ခြပုန်းကအစ ပြဟွာတွေအထိ သဗ္ဗညုတ အလောင်း အလျာများအပါအဝင် ဘယ်သတ္တဝါမဆို သံသရာခရီးသည် မှန်သမျှ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ မူလ နှစ်ဖြာတို့ရဲ့ သားသမီးတွေချည်းပဲ။

ဒီမိဘနှစ်ပါးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ရှေးဆရာတော်ကြီးများ မိန့်ကြားဖူးတာကတော့ ... အင်္ဂါဇာဆိုတာက သိသင့်တာကိုတော့ မသိ၊ မသိသင့်တာတွေကိုကျတော့ အတော်လေးကို စွဲစွဲလမ်းလမ်းကြီးသိနေတယ်တဲ့ ဗရုတ်သုက္ခသမား။ တဏှာဆိုတာကျတော့ မြင်မြင်သမျှ ကြိုက်ဖို့ပဲ ကြိုးစားနေတဲ့ ပရမ်းပတာ။ အဲဒီတော့ သတ္တဝါ မှန်သမျှက ဗရုတ်သုက္ခ ဖခင်နဲ့ ပရမ်းပတာ မိခင်တို့က မွေးဖွားလာကြသူ ချည်းဖြစ်လို့ အဲဒီ ဗီဇဓာတ်က ဇာတိပြုလာတဲ့အခါ ဗရုတ်သုက္ခ အတွေးအမြင်တွေနဲ့ ပရမ်းပတာတွေ လျှောက်လုပ် ကြတာတဲ့လေ။

အဲဒီ ပရမ်းပတာ သင်္ခါရတွေသာ မြဲနေ ခိုင်နေမယ်ဆိုရင် လောကကြီးဟာ ပရမ်းပတာ အရိုင်း ခေတ်ကြီးကို ကျော်လွှားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီ သင်္ခါရတွေ အနိစ္စသဘောအရ ကိစ္စလျှော့တတ်ကြတဲ့ သဘာဝကြောင့်သာ ရိုင်းစိုင်းတဲ့ သင်္ခါရတွေကို ယဉ်ကျေးတဲ့ သင်္ခါရတွေနဲ့ အစားထိုးခွင့်ရကြပြီး အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အတွက် ဓမ္မနယ်ပယ်မှာလည်း အကုသိုလ်သင်္ခါရနေရာမှာ ကုသိုလ် သင်္ခါရတွေ နေရာရလာခဲ့ကြတယ်။ လောကကြီး လည်း အရိုင်းခေတ်ကနေ အယဉ်ခေတ်ကို တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲ လာနိုင် ခဲ့တယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဓမ္မနယ်ပယ်မှာ အကောင်းအဆိုး (ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်)တို့ရဲ့ နေရာမှာ အမှား အမှန်ဆိုတဲ့ သစ္စာတရားနဲ့ အစားထိုးနိုင်ပြီး လောကကြီးဟာလည်း အင်္ဂါဇာလွှမ်းမိုးတဲ့ အမိုက်မှောင် (သာသနာပ)ကာလကနေ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်လွှမ်းမိုးတဲ့ အလင်းခေတ် (သာသနာတွင်း) ကာလကြီးအထိ မြင့်တက် လာခဲ့တယ်။ ဒါဟာ အနိစ္စဆိုတဲ့ မှန်ကန်တဲ့ လက္ခဏာရဲ့ ကျေးဇူးတွေပဲဆိုတဲ့ အကြောင်း ပြောခဲ့တယ်လေ။ "ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒကာကြီးက ဘာများ အမြင်မကြည်လင်စရာ ဖြစ်နေတုန်း" ဆိုတော့ --

အင်း ... ပြောရရင်တော့ အကြောင်းအစုံပါပဲ ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ အိုတာ နာတာတွေကတော့ ပြောလို့သာ ပြောရတာပါ။ သဘာဝတရားကြီးပဲဆိုတာ သဘောပေါက်ထားလို့ ဒါနဲ့ပါတ်သက်ပြီး အနိစ္စ အပေါ် အထင်မလွဲလှပါဘူး။

အဓိကကတော့ ဒီအမေရိကန်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်လိုက်တဲ့အခါ တပည့်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အနိစ္စတရားက မြေနိမ့်ရာ လှန်စိုက် သလိုကြီး ဖြစ်နေတယ်။ အောက်ခြေဆင်းရဲသားတွေ လိုမ့်ခံနေရတယ်။ အထူးသဖြင့်တော့ တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေမှာ ဒီအမေရိက တို့၊ တစ်ခြားဥရောပတို့၊ အဲ- အာရှမှာ ဆိုရင်လည်းစင်ကာပူတို့၊ အခုဆို တရုတ်နိုင်ငံတောင်ပါဝင်လာပြီ။ အဲဒီနိုင်ငံတွေမှာ အနိစ္စရဲ့ ပြောင်းလဲမှုက တိုးတက်ခြင်းဆိုတဲ့ အမြတ်အစွန်းတွေ ရနေတာ တွေ့မြင်ရတယ်။

တပည့်တော်တို့ နိုင်ငံမှာကျတော့ အနိစ္စရဲ့ ရိုက်ချက်က မိုက်တီးရဲ့ ရိုက်ချက်ဆိုတာထက် ပိုပြီး မိုက်တီးမိုက်ကန်း ရိုက်ချက်ကြီး ကို ဖြစ်နေတယ်လေ။ စိမ်းလမ်းတဲ့ သစ်တောတွေက ကန္တာရတွေဖြစ်၊ မြင့်မောက်တဲ့ တောင်တွေက မြေပြန့်ဖြစ်၊ စီးဆင်းနေတဲ့ မြစ်ချောင်း အင်းအိုင်တွေက သောင်ပြင်တွေဖြစ်၊ မြေပြင်တွေလည်း သယံဇာတတွေတူးယူကြလို့ ချိုင့်ပွမ်းတွေ ဖြစ်ကြနဲ့ ဩကာသ လောကကြီးလည်း ဆုတ်ယုတ်လာလိုက်တာ ဟိုး .. ငယ်ငယ်တုန်းက ကြားဖူးတဲ့ ထွေးညိုပြုဇာတ်ထဲက ပြောသလို “မြေကြီးခံနေလို့သာပေါ့၊ မြေကြီးသာ မခံရင် အင်္ဂါစိအထိရောက်လောက်ပြီ” ဆိုတာမျိုး ဖြစ်နေပြီ။

သတ္တလောကကြီးကို ကြည့်လိုက်ရင်လည်း တောင်သူလယ်သမားတွေက မြေမဲ့ယာမဲ့၊ တစ်ချို့ဆို အိုးမဲ့ အိမ်မဲ့ကနေ ရပ်မဲ့ရွာမဲ့အထိ ဖြစ်လိုဖြစ်၊ တိရစ္ဆာန်တွေ ဆိုရင်လည်း စားကျက်မဲ့၊ ခိုးကိုးရာမဲ့တွေ ဖြစ်ကြနဲ့ တကယ့်ကို ကမောက်ကမတွေ မဟုတ်လား။ အဲ ... အောက်ခြေမှာ အခြေအနေတွေ ဆိုးဝါးသလောက် အထက်မှာကျတော့ ကြာလေ ကောင်းစားလေတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ အနိစ္စတရားက ဘာဖြစ်လို့ အထက်ကိုတော့ မော်မကြည့်ရဲဘဲ အောက်ကိုချည်း ငုံ့ငုံ့ ကြည့်နေရသလဲ ပေါ့။ အဲဒါတွေအပေါ် အမြင် မကြည်လင်နိုင်တာလဲပါတာပေါ့ဘုရား .. ဆိုပြီး ဒကာကြီးက သက်ပြင်းရှည်ချရင်း စကားကို ခဏ ရပ်လိုက်ပြန်တယ်။

အင်း .. ဒကာကြီးပြောသလိုမျိုး အဓိပ္ပာယ်နဲ့ သင်တန်းမှာလည်း မေးကြဖူးတယ်။

အဲဒီတုန်းကတော့ “အနိစ္စတရားလည်း တုတ်ပီးမားပီးဆေးတို့၊ သေနတ်ပီးဆေးတို့ မရှိတာရော ကုသိုလ်ယောင်ယောင် ဘာယောင်ယောင်တွေ လုပ်ပြပြီး အမျှဝေကြတာကို ရောရောရောင်ရောင် သာဓုခေါ် မှားမိတာတွေရော ရှုတ်ယုတ်ခတ်သွားလို့ ထင်ပါရဲ့ ဗျာ”လို့တောင် ရယ်စရာ ပြောလိုက်မိသေး တယ်။

အမှန်ကတော့ အနိစ္စဆိုတာ အခိုင်အမြဲ တည်တံ့မနေဘဲ ပြောင်းလဲတတ်တဲ့ သဘောလက္ခဏာ အမှန်ကို ပြောတာပဲ။ သူ့ မှာ ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းဆိုတဲ့ သတ္တတရားသာရှိလို့ ပြောင်းလဲပေးရုံသာ တတ်နိုင် မှာပါ။ ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် တိုးတက်တယ်၊ ဆုတ်ယုတ် တယ်ဆိုတာက အနိစ္စရဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူးလေ။

အဲဒီပြောင်းလဲခြင်းကို စနစ်တကျ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီး အသုံးချတတ်တဲ့အသိဉာဏ်နဲ့ ဇွဲသတ္တိ၊ လုံ့လပယောဂတို့ရဲ့ အလုပ်ပဲ။ “ဥစ္စာ ဘောဂ၊ ဇီဝိတနှင့်၊ သုခပ္ပားရန်၊ ဤလူဌာန်၌၊ ဉာဏ် ဝီရိယ၊ ပယောဂတည်း” ဆိုသမို့လား။

ဒကာကြီးပြောတဲ့ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် တိုးတက်တယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာက နိုင်ငံကို စီမံ အုပ်ချုပ်သူတွေရဲ့ နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ စစ်မှန်တဲ့ မျိုးချစ်စိတ်၊ သုံးသပ်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာ၊ ဆုံးဖြတ်ရဲတဲ့ သတ္တိစတဲ့ လူ့စွမ်း လူစတွေကြောင့်လေ။

အနိစ္စဆိုတာက ကမ္ဘာအစကတည်းက ရှိခဲ့တဲ့ နိယာမသစ္စာကြီးဖြစ်ပေမယ့် အနိစ္စသဘောကို စနစ်တကျ မှန်မှန်ကန်ကန် အသုံးမချတတ်သူတို့ခေတ်မှာ အဆိုးတွေသာ တစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုး ပြောင်းလဲ နေတဲ့ သဘောပဲထင်ရှားတယ်။ အနိစ္စလက္ခဏာကို မှန်မှန် ကန်ကန် သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီး အသုံးချတတ်တဲ့ အလောင်းတော်များလက်ထက်ကျမှသာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကြီးရတဲ့အထိ အသုံးချနိုင်ကြ လို့ အမှောင် ကမ္ဘာကြီးကို အလင်းကမ္ဘာဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲပေးနိုင်ကြ တာမဟုတ်လား။

ကျုပ်တို့နိုင်ငံမှာလည်း အနိစ္စသဘောအရ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်နေပေမယ့် အဓိက တာဝန်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ၊ ပယောဂတို့ အနံ့ အထက်၊ အကောင်း အညံ့ပေါ်မှာ နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေ တွေကလည်းတည်ရှိ နေမှာပေါ့။ ဒီ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ၊ ပယောဂ ဆိုတာကလည်း လူမှာဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်အထည်ပေါ်မှာ တည်ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ လူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ တည်ရှိနေတာလေ။ အဲဒီတော့ အပြောင်းအလဲဆိုတာကလည်း အဝတ်အထည်တွေပြောင်းနေရုံနဲ့ ဘာမှထူးခြားမလာနိုင်ဘူး။ တကယ့်ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်စွမ်း၊ လုံ့လစွမ်း၊ ပယောဂစွမ်း ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောင်းလဲလာရင်တော့ ဒကာကြီးလဲ အနိစ္စရှိကျေးဇူးတွေကို သိလာမှာပါ”ဆိုပြီး အေး ရာအေးကြောင်း ဖြောင်းဖျေပေးလိုက်မိတယ်။

ဒကာကြီးကတော့ တယ် အေးရာအေးကြောင်း ဖြစ်ပုံမရသေးဘူးနဲ့တူပါတယ် “ဒါကလဲ ခက်တော့ အခက်သားဘုရား၊ အခု ဥပဒေစည်းကမ်းတွေက စစ်ရေးစစ်ရာမှာ ကျွမ်းကျင်သူများသာ နိုင်ငံရဲ့ အမြင့်ဆုံးအာဏာကို ပိုင်ဆိုင်ရမယ်၊ ဒါမှ နိုင်ငံအေးချမ်းတည်ငြိမ်ပြီး တိုးတက်လာမယ်ဆိုလားပဲ။ အဲဒါ တွေက ရှိနေတယ်” ဆိုပြီး ထပ်မံ ညည်းညူပြန်ပါတယ်။

ဒါကတော့ ဒကာကြီးရယ် ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်က ကိုယ်ရဲ့အရေးပါမှုကို သဘောပေါက် နားလည်ဖို့နဲ့ စနစ်တကျ သုံးသပ်နိုင် တဲ့ဉာဏ်ရည် ဗဟုသုတတို့၊ ဆုံးဖြတ်ရဲတဲ့ သတ္တိတို့ကလည်း အရေးကြီးပါတယ်။ အထိုက်အလျှောက်သာ ဗဟုသုတလေး နဲ့နဲပါးပါးလောက်ရှိရင်ပဲ ဒီနေ့တိုးတက်နေတဲ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးဟာ စစ်ရေးကျွမ်းကျင်သူတွေ အုပ်ချုပ်ထားတဲ့ နိုင်ငံတွေမဟုတ် ဘူး။ နိုင်ငံရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး ပညာရပ် ကျွမ်းကျင်သူတွေ အုပ်ချုပ်တဲ့ နိုင်ငံတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့ရဲ့ အိမ်နီးချင်း စင်္ကာပူနိုင်ငံ အကြောင်းလောက်သိရင်ပဲ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားလို့ ရပါတယ်။

ဥရောပမှာကြည့်မယ်ဆိုရင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံက ကမ္ဘာကျော် အမျိုးသမီးဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက်သက်ချာ ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံသားတွေ လည်း အတော်အသိ များကြပါတယ်။ သူ့လက်ထက်မှာ ဖော်ကလန် စစ်ပွဲကြီးကို အောင်အောင်မြင်မြင် လမ်းညွှန်အမိန့်ပေးနိုင်ခဲ့လို့ “သံမဏိအမျိုးသမီး” လို့တောင် ကမ္ဘာက လေးစားဂုဏ်ပြုကြတယ်လေ။ သူလည်း ဘယ်စစ်သင်တန်းဆင်းမှ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေး ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်တစ်ဦးအနေနဲ့ အရာရာကို သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းရှိပြီး ဦးဆောင်ညွှန်ကြားနိုင် တဲ့ ခေါင်းဆောင် ကောင်းတစ်ဦးပဲ မဟုတ်လား။

ဒီ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးကို တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင် လုပ်သွားတဲ့ သမ္မတ လင်ကွန်းတို့၊ အခုလက်ရှိ သမ္မတ အိုဘားမားတို့ ဆိုတာလည်း ဘယ်မှာ စစ်ရေး ကျွမ်းကျင်သူတွေ ဟုတ်လို့တုန်း။ သူတို့ရဲ့ အလုပ်က အမှန်အကန် သုံးသပ်ပြီး တိတိကျကျ လမ်းညွှန်နိုင်ကြတာပါပဲ။

ဒီနိုင်ငံတွေမှာက ဥပဒေအောက်မှာ အားလုံးတစ်ပြေးညီ လေးစားလိုက်နာကြတာဆိုတော့ သမ္မတက သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်အမိန့်ချမှတ် လိုက်တာနဲ့ စစ်ရေးဆိုရင်လည်း တာဝန်ရှိ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက လိုအပ်သလို စီမံကွပ်ကဲ ဆောင်ရွက်လိုက်တာပဲ။ အားလုံး နိုင်ငံချစ်၊ အမျိုးချစ်စိတ်တွေ၊ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ အရည်ချင်းတွေ၊ တာဝန်သိမှု၊ တာဝန်ယူလိုမှုတွေနဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတည်းလို ဆောင်ရွက် လိုက်ကြတော့ ဒီနိုင်ငံတွေဟာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တာတို့၊ ခေတ်မှီတာတည်ငြိမ်အေးချမ်းတာတို့၊ နိုင်ငံအချင်းချင်း လေးစား သိမှတ်လောက်အောင် အရှိန်အဝါ ကြီးမားကြတာတို့ အားလုံးအထက်တန်းအဆင့် ရောက်ကုန်ကြတာပါပဲ။

အဲ .. ဒီနေရာမှာ ဟိုး အင်္ဂုတ္တရန်ကာယ်၊ စတုတ္တနိပါတ်၊ ကုလသုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူခဲ့တဲ့အတိုင်း စံကျောင်းဆရာတော်ကြီးရေးခဲ့တဲ့ လင်္ကာလေးတစ်ပုဒ်ရှိတယ်ဗျ။ ဘာတဲ့ .. အဲ ... “ပျက်တာမပြင်၊ ပျောက်လျှင်မရှာ၊ ဗလဖွာသုံး၊ ဉာဏ်တုံးသူအား၊ ခေါင်းဆောင်ထား၊ စီးပွား ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတဲ့”တဲ့။ ဒါကိုပြည်သူတွေကလည်း သဘောပေါက်ပြီး ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို စိစစ် ရွေးချယ်တတ်ဖို့တော့ လိုအပ်တာပေါ့နော်။

အဲဒီလိုသာဆိုရင် ဟို ... ပုဂံရာဇဝင်ထဲက မင်းတစ်ပါးလိုပေါ့၊ ဘာတဲ့ဗျာ .. အဲ နရသီဟပတေ့ ဆိုလား မင်းခွေးချေးဆိုလား ထင်ပါရဲ့ ။ သူ့အလွန်ချစ်တဲ့ မိဖုရားစောလုံကို နှုတ်လွန် အာလွန် သတ်မိန့် ပေးလိုက်မိတဲ့အတွက် ညရောက်တော့ သူ့ကိုစောင့်ရှောက်ပေးမည့် မိဖုရားကို တမ်းတပြီး “စောလုံ .. စောင့်ပါခလှည့်” လို့ မည်တမ်းနေတယ်ဆိုတာလေ။

ဒကာကြီးလည်း ပြည့်သူတွေအားလုံး အသိရှိရှိ၊ သတ္တိရှိရှိနဲ့ ကံဉာဏ်စီရိယ ပယောဂတို့ မှန်မှန်ကန်ကန် နဲ့ တော်တည့်မှန် ကန်တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို ရွေးချယ်နိုင်ကြရင် ကောင်းမွန်တဲ့ အပြောင်းအလဲ အနိစ္စရဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို သာ တွေ့ကြုံရ မယ်ဆိုတာကို သိရင်တော့

အနိစ္စအပေါ်မှာ အမြင်မကြည်တဲ့စိတ်နဲ့ ပြစ်မှားမိတာတွေ ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး ညအိပ်ယာဝင်တိုင်း “အနိစ္စ.. စောင့်ပါ ခလုည့်” လို့များ မြည်တမ်းနေမလားပဲနော် ဆိုတော့ ...

အဲလိုသာ ဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ဘုရား “အတိုင်းထက်လွန်၊ တံခွန်နဲ့ဘုရား”ဆိုသလို အားလုံး လူသာမန်ပေါ့၊ နတ်သာမန်ပေါ့။ ဘယ်ပြောကောင်းမလဲ၊ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ညအိပ်ယာဝင်ချိန်တောင် စောင့်မနေဘူး၊ အခုချက်ချင်းကို “အနိစ္စရေ မြန်မြန်ကြီးသာ စောင့် ပါခလုည့်” လို့ အော်လိုက်မှာပေါ့။ ပြောနေကြာတယ် အခုကို မြည်တမ်းလိုက်မယ်ဘုရား” ဆိုပြီး နေရာက ထထိုင်ပါတယ်။

နေဦး ဒကာကြီးရဲ့ ပါးစပ်က မြည်တမ်းနေရုံနဲ့လည်း မပြီးသေးဘူးဗျ။ စောစောကပြောသလို ပြည်သူတွေက သုံးသပ်ဆင်ခြင်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ် ဗဟုသုတတို့၊ ဆုံးဖြတ်ရဲတဲ့ သတ္တိ၊ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့လုံ့လ ပယောဂတို့လည်း အခိုင်အမာရှိအုံးမှလေ” ဆိုတော့ ဒါတွေလည်း ရှိရမှာပေါ့ဘုရား၊ “အဲ ... ပြည်သူတွေလည်း အရှင်ဘုရားပြောတဲ့ အရည်အချင်းတွေနဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေ။ အနိစ္စတရားကလည်း မြန်မြန်ကြီး အဲ ... ဘာတဲ့ အရှင်ဘုရားပြောသလို စောင့်ပါခလုည့်ပါဘုရား” ဆိုပြီး တကယ်ပဲ လက်အုပ်ချီနှုတ်မြွက် ဆုတောင်းနေပါတော့တယ်။ ။

တောင်းတဲ့ဆု ယခုမြန်စွာ ပြည့်စေသော်.....။

ဓမ္မဘေရီအရှင်ဂိရိယ(တောင်စွန်း)

အောက်တိုဘာ(၂၄) ၂၀၁၄ခု

အိပ်မက်တရုံကို ဝင်စီးခြင်း

စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေရင်း ညီသဖွယ်ဖြစ်သော နိုင်ငံကျော်စာရေးဆရာ စာဆိုအရှင် တစ်ပါးကရေးဘူးသည်။ “နှစ်ဆယ်ရာစုနှောင်းပိုင်းနှင့် နှစ်ဆယ်တစ် ရာစုအဝင် မြန်မာ့သာသနာတွင် အတွေးအခေါ်နှင့် သာသနာပြုလုပ်ငန်းကို ဗားရှင်း အဆင့်ဆင့်မြှင့်ကာ ခေတ်ကို မျက်ခြေမပြတ်ဘဲ လမ်းကြောင်းသစ် အသီးသီးသို့ ဦးတည်တော်မူလေ့ရှိသည့် သီတဂူဆရာတော်၏ အိပ်မက်ပေါင်းများထဲက အိပ်မက်တရုံ ကို အရှင်ဩသဓ ဝင်စီးနေလေပြီ” တဲ့။ မှန်ပါသည်။ အနန္တကျေးဇူးရှင် သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရား ထံမှောက်သို့ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် စာရေးသူ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဟို - ငယ်ငယ် ကိုရင်ငယ်ဘဝ ပထမငယ်တန်းစာမေးပွဲပင်မဖြေရသေးမီ သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရားကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ် အနီးကပ်ကြည့်ညိုဝတ်ပြုဘူး၏။ မှတ်မှတ်ရရ (၁၉၈၀) ခုနှစ်ကဖြစ်သည်။ မုံရွာမြို့၊ သထုံဝံသကျောင်းတိုက်၏ စာအောင်ဆုပေးပွဲတွင် သီတဂူဆရာတော် တရားဓမ္မ ကြွရောက်ချီးမြှောက်တော်မူစဉ်က ဖြစ်သည်။ ဤမျှလောက် ထင်ပေါ်အောင်မြင်ကျော်ကြားတော်မူနေသော သီတဂူဆရာတော် ဘုရားထံ၌ တနေ့သောအခါဝယ် အနီးနေတပည့်အဖြစ် ဆည်းကပ်ခွင့်၊ ပညာများ သင်ကြားခွင့် ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု စာရေးသူ မမျှော်မှန်းခဲ့ရိုးအမှန်ပင်။

“ရှေးကကောင်းမှု၊ အကြောင်းပြု၍၊ တောင်းဆုပြည့်လာ၊ ထိုသူမှာကား၊ ထူးစွာဆရာကောင်း၊ တွေ့ရကြောင်း” ဟူသကဲ့သို့ ကုသိုလ်ကံ အလျောက် စာရေးသူ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားထံ အနီးနေတပည့်အဖြစ် ဆည်းကပ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်တိုက်သစ်၌ လက်ထောက်စာချာဘုန်းကြီးအဖြစ် အတန်းငယ်များကို စာပေပို့ချပေးနေစဉ် ဘာသန္တရစာပေများနှင့် သာသနာပြုအတတ်ပညာများကို လေ့လာသင်ကြားရန်အတွက် သီတဂူကိုပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည်။ စာရေးသူ သီတဂူ ရောက်စအချိန် - ဆရာတော်ဘုရားက သီတဂူအာယုဒါန ဆေးရုံတော် အုပ်ချုပ်ရေး ကျောင်းဆောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်။ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓ တက္ကသိုလ်ကြီးက စတင်တည်ဆောက်ဆဲကာလ၊ မှတ်မှတ်ရရ ပထမဦးဆုံးကျောင်းဖြစ်သည့် သာဝတ္ထိ ကျောင်းဆောင်ကြီးပင် မပြီးတတ်သေး။ မိမိအတွက် နေစရာမရှိသေး။ ထို့ကြောင့်

သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်တွင် နေရသည်။ ထိုအချိန်က သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအဖြစ် ဘုန်းကြီး ဦးဇဠိလ(ယခု ဘန်းမွှေးကုန်း မွန်ပြည်နယ်)က တာဝန်ယူနေခိုက်ဖြစ်၏။ မနက်အရုဏ်ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် အာယုဒါန ဆေးရုံ၌ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးနေသည့် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်အကြို အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်းများကို တက်ရောက်သင်ယူရသည်။ သင်တန်းအပြီး နေ့ဆွမ်းပြန်စားရသည်။ တခါတရံ နေ့ဆွမ်းပြန်စားဘို့ အချိန်မလုံလောက်သည့်အခါ ဦးပုဏ္ဏောဘာသ၊ ဦးအရိယတို့နဲ့ အတူ ရွှေဟင်္သာကျောင်းတိုက်သို့ လိုက်သွားပြီး နေ့ဆွမ်း ကိစ္စပြီးရသည်။

တနေ့ကုန် သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံတော် ပဉ္စသာလာအခန်းတွင် ကွန်ပျူတာ သင်ယူရသည်။ လေ့ကျင့်ရသည်။ ဆရာတော်၏ဝေယျာဝစ္စများ ပြုလုပ်ရသည်။ တခါတရံ ညည့်နက်သွားသည့်အခါ သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်သို့ မပြန်နိုင်တော့ဘဲ ဦးတေဇိန္ဒ (ထိုအချိန်က ဆရာတော်ကို အလုပ် အကျွေးပြုနေသူ)နှင့် အတူ ပဉ္စသာလာ ဆောင်မှာပင် အိပ်လိုက်ရသည့်ညများ မနည်းလှပေ။ သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်သို့ ရောက်စ က ဦးပညိဿရ (ယခုဆရာတော်ဒေါက်တာ အရှင်ပညိဿရ ပဲခူး၊ ဆယ်မိုင်ကုန်း ဓမ္မဒူတရိပ်သာ ဆရာတော်) နှင့် အတူနေရသေး၏။ ငါးလခန့်အတူနေပြီး သူက သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ ပညာသင်ရန် ထွက်ခွာသွားသည်။

သီတဂူဆရာတော်က သင်တန်းသားတွေထဲမှ ဓမ္မာစရိယအောင်ပြီးနှင့် လောကီ ဘွဲ့ရဟန်းတော် ကိုးပါးကို ကွန်ပျူတာသင်တန်းတက်ရန် ရွေးချယ်လိုက်သည်။ ထိုကိုးပါးမှာ ၁။ ဦးကောဝိဒ(ယခု သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆရာတော်)၊ ၂။ ဦးအင်္ဂုရ (ယခု လူပြန်တော်)၊ ၃။ ဦးအရိယဓမ္မ (ယခု ဒေါက်တာ အရှင်အရိယဓမ္မ၊ အော်စတင်သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရကျောင်းထိုင်နာယကဆရာတော်) ၄။ ဦးပုဏ္ဏောဘာသ (ယခု ဒေါက်တာမြတ်သူ) ၅။ ဦးဉာဏဂ္ဂ (ယခုဒေါက်တာ အရှင်ဉာဏဂ္ဂ) ၆။ ဦးဣန္ဒြိယ (ယခု ဒေါက်တာအရှင်ဣန္ဒြိယ)။ ဦးပညိဿရ (ယခုဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ပညိဿရ ပဲခူး၊ ဆယ်မိုင်ကုန်း ဓမ္မဒူတရိပ်သာ၊ ဓမ္မဒူတကောလိပ် ဆရာတော်) ၈။ဦးအဂ္ဂဝရ (ယခု ဘိုကလေး သီတဂူဓမ္မဂိဟာရကျောင်းထိုင် နာယကဆရာတော်) နှင့် ၉။ စာရေးသူ တို့ဖြစ်ကြသည်။

စာရေးသူ သီတဂူကို ရောက်လာသည်ကား (အမှန်ဝန်ခံရလျှင်) နိုင်ငံခြားသို့ ပညာသင် သွားလို၍ဖြစ်သည်။ မိမိဘာသာ ကြိုးစားနေရာ အထမမြောက်သည့်အတွက် ဆရာတော်ဦးမဟောသပေဏ္ဍိတ အကူအညီဖြင့် သီတဂူဆရာတော်အထံ ရောက် လာခြင်းဖြစ်သည်။ သီတဂူသို့ ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံ မျက်စိခွဲစိပ်ကုသရေး လုပ်ငန်းများတွင် အစွမ်းကုန် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရသည်။ စာသင်တိုက်တွင်သာ ကြီးပြင်းခဲ့သည့် စာရေးသူ သီတဂူသို့ ရောက်စအချိန် ဒကာ ဒကာမ ဆက်ဆံရေးကအစ အရာအားလုံးသည် အသစ်အဆန်းချည်း ဖြစ်နေသည်။ အစစအရာရာ သင်ကြားလေ့လာ အတုယူနေရတော့သည်။ လူနာစောင့်လာကြသည့် ဒကာ ဒကာမများ၊ လူနာများ၊ ဆရာဝန်များ၊ နှစ်များ၊ အလှူရှင်များ စသည့်စသည့် များပြားလှသည့် အလွှာအသီးသီးသော ဒကာဒကာမများကို အဆင်ပြေ ချောမွေ့စေရန် အထူးကြိုးစားဆောင်ရွက်ရသည်။

ပစ္စည်းပစ္စယ အသစ်အဆန်းများကိုလည်း မကိုင်တတ် မသုံးတတ်သည့်အတွက် အမြဲတမ်း အခက်အခဲတွေ့ရသည်။ ဆရာတော်စာသင်ခန်းတွင် သုံးသည့် ကြိုးမဲ့ မိုက်ကရီဖုန်းလေးများကို ဓာတ်ခဲ ပြောင်းပြန်ထည့်မိသည့်အတွက် မိုက်ကရီဖုန်းမပါဘဲ ဆရာတော်ဘုရား စာသင်ခန်းဝင်ခဲ့ရသည်က အကြိမ်ကြိမ်၊ ဆရာတော်ဘုရား နိုင်ငံခြား ခရီးက ပြန်လာတိုင်း ခရီးဆောင်အိတ်များကို မဖွင့်တတ်ဘဲ ဆွဲဖွင့်မိသည့်အတွက် ပျက်စီးသွားသည့် အိတ်များလည်း မရေတွက်နိုင်တော့။ သို့သော် ဆရာတော်ဘုရားက အပြစ်မတင် မဆူမငေါက်ဘဲ သေချာစွာ သင်ကြားပြသပေးပါသည်။

နိုင်ငံခြားသွားရန် ပတ်စပို့လုပ်သည့်အခါ ဆရာတော်က စာရေးသူကိုခေါ်ပြီးမိန့်ပါသည်။ "ဩသဓ မင်း မစိုးရိမ်အနေနဲ့ သွားချင်လဲသွားပါ (သို့မဟုတ်) သီတဂူပညာတော် သင်အနေနဲ့ သွားခြင်သွားပါ။ မင်းကြိုက် သလိုဆုံးဖြတ်ပါ ငါခွင့်ပြုပါတယ်။ သိပ်အံ့အားသင့်သွားပါသည်။ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သူတို့၏ စိတ်နေသဘောထားကို ထိုအချိန်က စတင်၍ ကြည်ညိုအားကျခဲ့မိသည်။ သီတဂူ၏ ပညာတော်သင် အနေဖြင့်သွားဘို့ စာရေးသူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နောက် နိုင်ငံခြားထွက်ဘို့ ရက်နီးလာ သည့်အခါ ဆရာတော်က ရန်ကုန်ကို ဆင်းခဲ့ဘို့ခေါ်ပါသည်။ လိုအပ်သည့် ခရီးဆောင်အိတ်များ၊ ပတ်စပို့ ထည့်မည့်အိတ်များ၊ နိုင်ငံခြားတွင် အသုံးပြုမည့် အသုံးအဆောင်များအားလုံးကို ကိုဝင်းဇော် (ဆရာတော်၏ ယာဉ်မှူး) အား နုဝကမ္မ

များပေး၍ ဝယ်စေပါသည်။ မသွားတတ် မလာတတ် မလုပ်တတ် မကိုင်တတ်ဖြုန်းသည့် တောသားတပည့်၏ ပြည်ပ ပညာသင်ခရီးအတွက် လိုအပ်သည်များကို ကိုယ်တော်တိုင် စီမံပေးခြင်းပင်။

ထိုင်းနိုင်ငံရောက်သည့်အခါ ဟိုတယ် အခန်းများကို အသုံးပြုပုံ၊ ရေပန်းဖွင့်ပုံ ပိတ်ပုံ ရေအပူအအေးစပ်ပုံ၊ တယ်လီဖုန်းခေါ်ပုံ စသည်စသည်များကို အသေးစိတ်သင်ကြား ပေးပါသည်။ လေယာဉ်ပေါ်အတက် လက်ဆွဲအိတ်ကို ဆွဲပုံကိုင်ပုံကအစ လမ်းညွှန်ပေး ပါသည်။ ပြည်ပ အတွေ့အကြုံ လုံးဝမရှိသေးသည့် မိမိ အတွက် အရာရာတိုင်းသည် အဆန်းတကြယ်ချည်းဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ ဟိုတယ်၌ ဆွမ်းအတူစား နေခိုက် မိမိကိုင်သည့် ခက်ရင်းဖွန်း လွတ်ကျသွားသည်ကို ဆရာတော်မသိအောင် ပြန်အကောက်၊ မြင်မိအောင် မြင်ပြီး စားပွဲထိုးခေါ်ပြီး ခက်ရင်းဖွန်းတောင်းပေးပုံတွေကို မိမိရင်ထဲ ယခုအချိန်အထိ စွဲကျန်နေဆဲပင်။ နောက်ပါတပည့်ဒကာ၊ ဒကာမများကို ရင်ဝယ်သား ကဲ့ စောင့်ရှောက်ပုံ၊ ထပ်တူထပ်မျှ ကျင့်သုံးပုံများကို တွေ့ရမြင်ရ သည့်အခါ မိမိအတွက် အတုယူစရာ အားကျစရာများ လေးမြတ်စရာများ ရင်ထဲတွင် စွဲစွဲမှတ်မှတ်ဖြစ် ခဲ့ရပါသည်။ နိုင်ငံခြားသွားနိုင်ရန် အတွက်လောက်သာ သီတဂူလာခဲ့ သော စာရေးသူ၏စိတ်သည် ထိုအချိန်က စ၍ပြောင်းလဲသွားခဲ့၏။

၁၉၉၈ ခုနှစ် စာရေးသူ M.A တန်းပြီးသည့်အခါ Research Visa ယူဘို့ မြန်မာပြည်သို့ခဏ ပြန်ရောက်ချိန် စစ်ကိုင်း သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးလှပစွာ ရုပ်လုံးပေါ်လာပေပြီ။ ကျောင်းဆောင် ၁၆ ဆောင်ခန့် ပြီးစီးသွားပေပြီ၊ ဆရာတော်က ရောက်ရောက်ခြင်း အာယုဒါနဆေးရုံ အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်များကို ဦးသုန္ဒရ (ယခုဒေါက်တာအရှင်သုန္ဒရ ပါမောက္ခ သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်)နှင့် တွဲဖက်ထမ်းဆောင် ရန် တာဝန်ပေး အမိန့်ရှိပါသည်။ Residence ပီပီသသနေတတ်ဘို့၊တာဝန်ယူတတ်ဘို့၊ စီမံခန့်ခွဲတတ်ဘို့ ဆရာတော်ဘုရားက အနီးကပ်သင်ကြား ဆုံးမပေးတော်မူပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရား၏ သာသနာပြုအိပ်မက်များစွာထဲက တခုဖြစ်သည့် ပြည်ပ သာသနာပြုလုပ်ငန်းစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်သည့်အနေဖြင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ၁၆ ဧကကျယ်ဝန်းသည့် သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရကျောင်းတိုက်ကို အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု တက္ကဆက်ပြည်နယ် အော်စတင်မြို့တွင် တည်ထောင်တော်မူခဲ့သည်။ ကျောင်းတိုက်တည်ထောင်ခါစ မည်သည့်တပည့်များကိုမှ အမေရိကန်ကျောင်းသို့

မပို့နိုင်သေးပေ။ တပည့်အကြီးဆုံးဖြစ်သည့် စာရေးသူပင် ထိုအချိန်က အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ကျောင်းတက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရတွင် ဆရာတော် ဒေါက်တာဦးပဏ္ဍိတဝရာဘိဝံသနှင့် တပည့်ဦးဇနိန္ဒတို့ ပထမဦးဆုံး ဝါဆိုဝါကပ် စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့နောက်ဆရာတော် အရှင်လောကနာထ (ယခု လန်ဒန်တွင်သီတင်းသုံး) က ဒုတိယအကြိမ်၊ ဆရာတော် ဦးဇနိတ (ရေနံချောင်း ဆရာတော်)၊ ဦးကလျာဏ (လွိုင်ကော်ဆရာတော်) နှင့် ဦးနန္ဒဝံသ(မြိုင်ဆရာတော်) တို့က တတိယအကြိမ်ဝါဆိုဝါကပ် စောင့်ရှောက်ပေးခဲ့ကြပါသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာကျောင်းတိုက်ရှိရာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ဆရာတော်ဘုရားက စာရေးသူကိုစေလွှတ်လိုက်ပါသည်။ ရောက်သည့်နေ့မှ၍ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်တည်မည့် မြေနေရာကို မြိုင်ဆရာတော်နှင့်အတူ ရှင်းလင်းရပါ သည်။ ကျောင်းဝင်းအနံ့ရှိနေသည့် ကျောက်ခဲများကို နေ့စဉ်အချိန်ယူ၍ ပုံမှန်စုပုံရှင်းလင်းရသည်။ ဆရာတော်ဦးမဟောသပေဏ္ဍိတ၊ ဦးပုဏ္ဏောဘာသတို့ ရောက်လာသည့်အခါ ယခု ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းများ ရှိသည့်နေရာကို သွားလာလို့ ရအောင် နေ့စဉ် ရှင်းလင်းခဲ့ရသည်မှာ မိမိ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ မြန်မာပြည်သို့ပြန်သည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အထိပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုတော့ ဘုရားစေတီနှင့် ကျောင်းများနှင့် ပန်သင့်လှပေသည်။ ကျောင်းနှင့်တူသည့် ကျောင်းအတွက် စာရေးသူ တတတ်တအား ပါဝင်ကုသိုလ်ယူခွင့်ရခဲ့သည်အတွက် များစွာကြည်နူးမိပါသည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂက ကျင်းပသည့် ဘာသာပေါင်းစုံ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်စာတမ်းဖတ်ရန် သီတဂူဆရာတော်ဘုရား အမေရိကသို့ ရောက်လာပါသည်။ ဆရာတော်နှင့်အတူ တဝါတွင်းလုံး နေရပါသည်။ အမြဲတမ်း အဆူအငေါက်ခံရပါသည်။ မိမိရဲ့ ညံ့ဖျင်းမှုများကြောင့်ပင်။ မှတ်မှတ်ရရ တနေ့တည်း ၁၈ ခါလောက် အဆူခံရဘူးပါသည်။ ကိုရီးယားသို့ပေးပို့သည့် အရေးကြီးစာများ မရောက်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း (လိပ်စာမှားပို့မိ)၊ အလုပ်လုပ်တာ ပြာယာခတ်နေသည့်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကွန်ပျူတာ မကျွမ်းကျင်သည့် အတွက်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ် စကားပြော အားနဲ့သောကြောင့် သော်လည်းကောင်း ခဏတိုင်းခဏတိုင်း အဆူအငေါက်ခံရ ဘူးပါသည်။ မေ့တတ်သည့် အတွက်လည်း “ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ” စသည်ဖြင့် ဆူတတ်ပါသည်။ စာရေးသူ

မစိုးရိမ်တိုက်သစ်တွင် စာသင်စာချ အဖြစ် ၁၃ နှစ်နေထိုင်ခဲ့ဘူး၏။ စာချဘုန်းကြီးလေး ဖြစ်နေသည့်တိုင် ဆရာတော်ဦးရာဇဓမ္မာဘိဝံသ၏ အဆူအကြိမ်းသာမက ရိုက်နက် ဆုံးမ မှုကိုပင် ခံယူခဲ့ရသည်။ မိမိကား ဤလိုတပည့်မျိုးတည်း။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်တို့က ဖြစ်စေချင်လေလေ၊ တိုးတက်စေချင်လေလေ မိမိကား ချာလေလေ၊ ညံ့လေလေတည်း။ အော် အခုတော့ အဆူခံ အငေါက်ခံ တပည့်ကြီး၏ အသက်လည်း ရွှေရတုလွန်လာခဲ့ပေပြီ။ ပုံစံမျိုးစုံနဲ့ မိမိဘဝကို ပုံသွင်းထုဆစ်တတ်တဲ့ အနန္တကျေးဇူး တော်ရှင် သီတဂူဆရာတော် ဘုရား၏ သက်တော်လည်း ယခု စိန်ရတုလွန်မြောက် (၇၉)နှစ်သို့တိုင်နေပြီပဲ။

သုံးနှစ်နီးပါးမျှ မိမိ အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံတို့၌ နေထိုင်နေစဉ် ဓမ္မဒူတာလုပ်ငန်းများ၊ သာသနာပြု လုပ်ငန်းများ၊ အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ၊ အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နေတိုင်း ကျေးဇူးတော်ရှင် သီတဂူဆရာတော်ကို အချိန်ပြည့်သတိတရ ဦးတင်နေမိပါသည်။ ဆရာတော်အနီးကပ်သင်ကြားပို့ချ သွန်သင်ဆုံးမခဲ့၍သာ မိမိနိုင်ငံတကာ လှည့်လည်သွားလာပြီး ဤကဲ့သို့သော သာသနာပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ကို သတိရတိုင်း ရောက်ရာအရပ်က လက်အုပ်ချီ ကန်တော့မိပါသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလပိုင်း မိမိ အင်္ဂလန်ကို ထွက်လာပြီး မကြာခင် ဇူလိုင်လဆန်းပိုင်း သီတဂူဆရာတော်ဘုရား အင်္ဂလန်ဓမ္မခရီးကြွချီလာ၏။ မိမိသွားရောက်ဖူး မျှော်ကန်တော့၏။ ဆရာတော် အင်္ဂလန်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူနေသည့် ကာလပတ် လုံး အနီးကပ်ပြုစုခွင့်ရခဲ့၏။ မိမိအင်္ဂလန်တွင် နေထိုင်နေသည့် အခြေအရပ်ရပ်ကို မေးမြန်း၏။ မိမိသုံးစွဲဘို့ နဂါးကမ္မများ ပြည်စုံလုံလောက်ရဲ့လားဟု ပင် ပူပူပင်ပင် ကြောင့်ကြောင့်ကျကျ မေးမြန်းတော်မူခဲ့၏။ စာနာထောက်ထားတတ်သည့်၊ အားငယ်သူ ကို အားပေးတတ်သည့်၊ နိမ့်ကျနေသူကို မြှင့်တင် ပေးတတ်သည့် အပြစ်ရှိသူကို ခွင့်လွှတ်သီးခံတတ်သည့်၊ လေးမြတ်စရာ ယောက်ျားမြတ်တို့၏ စိတ်ဓာတ်တော်ကို ကြည်ညို လက်အုပ်ချီမိပါသည်။

စာရေးသူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ဒုတိယအကြိမ်ရောက်ရှိခဲ့ပြန်ပေပြီ။ ဆရာတော် ဦးမဟောသဓပဏ္ဍိတ တည်ထောင်တော်မူသည့် ဘော်လတီမိုးရှိ ဝေဇယန္တာကျောင်း တိုက်မှာနေထိုင်ရင်း သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ တပိုင် တနိုင် လုပ်ကိုင်နေ၏။ ၂၀၁၀

ခုနစ် ဒီဇင်ဘာလပိုင်း သီတဂူဆရာတော်ဘုရား အမေရိကန် ကြွတော်မူလာ၏။ စာရေးသူလည်း သီတဂူဆရာတော်ကို အနီးကပ် ပြုစုခွင့်ရခိုက် ပြုစုရန် ဆရာတော်ကို သွားရောက် ဖူးမျှော်ကန်တော့၏။ ဆရာတော်နဲ့ အတူနှစ်ပတ်ခန့်နေပြီး ပြုစုခွင့်ရခဲ့၏။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ကုလသမဂ္ဂက ကျင်းပသည့် ၂၆၀၀ ပြည့်ပုဒ္ဒန္တ တက်ရောက်၍ ပုဒ္ဒန္တအကြောင်း ဟောကြားရန် နယူးယောက်သို့ သီတဂူဆရာတော် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့နောက်ပါ ပုစ္ဆာသမဏ ဒေါက်တာစန္ဒာသီရိ (သီတဂူသံဃာဂိဟာရ ကျောင်းထိုင် အဖြစ်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည့်သူ) နှင့်အတူ ရောက်ရှိလာ၏။ မိမိ လေဆိပ်သွားကြိုပြီး ဆရာတော်တည်းခိုသည့် ဟိုတယ်တွင် တစ်ပတ်ခန့် ဆရာတော် နှင့်အတူတည်းခိုခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ကျင်းပသည့် ပုဒ္ဒန္တသို့ ဆရာတော်၏ ပုစ္ဆာသမဏအဖြစ် ဒေါက်တာအရိယမေ့၊ ဒေါက်တာစန္ဒာသီရိတို့နှင့် အတူ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ လိုအပ်သည်များကို အနီးကပ်ပြုစုခွင့်ရသည်။ ဆရာတော်အနား တဖဝါးမခွါ ပြုစုခွင့်ရသည့်အတွက် မိမိကြည်နူး ဝမ်းသာဖြစ်ရသည်။ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲကြောင့် အသံဝင် နေသည့်အခါ လိုအပ်ဆေးဝါး၊ အစည်းအဝေး ရပ်နားချိန်၌ ဆရာတော်ဘုရား ကုလသမဂ္ဂ အဆောက်အဦ ကြီးအတွင်း သက်သောင့် သက်သာ အေးအေးဆေးဆေးအနားယူတော်မူရန် သီးသန့်နေရာ စသည်စသည် တို့ကို သက်ဆိုင်သူတို့အား မေးမြန်း၍ စီစဉ်ပေးရ၏။ ဆရာတော်နဲ့အတူ နေထိုင်နေစဉ်အတွင်း သွားတတ် လာတတ် လုပ်တတ် ကိုင်တတ် ဖြစ်နေသည့် တပည့်ကြီးကိုကြည့်ပြီး ဆရာတော်တစ်ပါးများ တွေးနေမည် လားဟု စဉ်းစားမိပါသည်။ မိမိစဉ်းစားမိသည့် အရာကား "အော် ဒီကောင်ကြီး ငါငေါက်ခဲ့၊ ဆူခဲ့၊ သွန်သင်ခဲ့ လို့သာ အခုလိုလူလားမြောက် လာတာပဲ" ဟု ဆရာတော် တွေးများနေမည်လားဟုပင်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် မိနီဆိုးတာပြည်နယ် ချီစာဂိုမြို့တွင် ၂၃ ဧကခွဲ ကျယ်ဝန်းသည့် ကျောင်းမြေနေရာကို ဝယ်ယူ၍ သီတဂူဓမ္မဂိဟာရကျောင်းတိုက်ကို မူလနေရာမှ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့၏။ ကျောင်းဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် သီတဂူဓမ္မဂိဟာရကျောင်းတိုက်၏ အနာဂတ်စီမံကိန်းများကို သီတဂူဆရာတော်ဘုရားက အမိန့်ရှိပါသည်။ ၁။ ကျောင်းမြေကို သေသပ်အောင်ရှင်းလင်းထားရမည်၊ ၂။ မျက်နှာစာ သစ်ပင်များ စီတန်း စိုက်ထားရမည်၊ ၃။ အဝင်လမ်းကျယ်ကျယ် လုပ်ဆောင်ထားရမည်။ ၄။ ဆောက်လုပ်ခွင့် ပါမစ်ရအောင် ဆောင်ရွက်ထားရမည်။ ၅။ ကိုယ်တော်တိုင် လာရောက်၍ မာစတာပလန် ဆွဲမည်၊ ၆။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်တည်ထားကိုးကွယ်မည်။

၇။ သိမ်ကျောင်း၊ ဓမ္မာရုံ၊ ဆရာတော်ကျောင်းဆောင်၊ သံဃာတော်များကျောင်းဆောင်၊ ဆွမ်းစားဆောင် ဆွမ်းချက်ဆောင်နှင့် ယာဂီဆောင်များ ဆောက်မည်။ ၈။ ထိုလုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဦးဆောင် ဆောင်ရွက်ရန် မောင်ဩသကို ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ဟုမိန့်ကြားခဲ့သည်။

စာရေးသူကား ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် သီတဂူဓမ္မဂိဟာရသို့ အပြီးပြောင်းရွှေ့လာခဲ့၏။ ဆရာတော်ဘုရား ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် မိန့်ဆိုတားပြည်နယ် ချီစာဂိုမြို့သို့ ရောက်ခဲ့ပေပြီ။ အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် မိမိ၏ ဓမ္မဗေဒင် သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရား၏ လမ်းညွှန်မှု၊ မိန့်ကြားမှုတို့ကိုဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး မိမိ၏ကံစွမ်း ဉာဏ်စွမ်း လုံ့လစွမ်းတို့ဖြင့် ပေးအပ်လာသည့်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေပေပြီ။

အနှစ်၂၀ကျော်က မိမိပုံရိပ်အကြောင်း ရေးသားခဲ့သည့် စာဆိုအရှင်၏စကားကိုယူ၍ “နှစ်ဆယ်ရာနှောင်းပိုင်းနှင့် နှစ်ဆယ်တစ်ရာစုအဝင် မြန်မာ့သာသနာတွင် အတွေး အခေါ်နှင့် သာသနာပြု လုပ်ငန်းကို ဗားရှင်းအဆင့်ဆင့်မြှင့်ကာ ခေတ်ကို မျက်ခြေမပြတ်ဘဲ လမ်းကြောင်းသစ် အသီးသီးသို့ ဦးတည်တော်မူလေ့ရှိသည့် သီတဂူဆရာတော်၏ အိပ်မက်ပေါင်းများထဲက အိပ်မက်တရုံကို စာရေးသူ ဝင်စီးနေလေပြီ” ဟု

ကျေးဇူးတော်ရှင် သီတဂူဆရာတော်ဘုရား၏ အနန္တဂုဏ်ကိုအာရုံပြု ရှိခိုးလျှက်
တပည့် ဩသသာရ
သီတဂူဓမ္မဂိဟာရ
ချီစာဂိုမြို့၊ မိန့်ဆိုတားပြည်နယ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

သူတော်ကောင်းတို့ တောင်းတဲ့ဆု

သီရိဘုန်းစံ

“ဘုန်းဘုန်း တပည့်တော်တို့ ပြုလုပ်မိခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံတွေက မဖြစ်မနေ ပြန်ပြီးအကျိုးပေး မှာလား၊ အကျိုးမပေးအောင် ပျောက်ပျက်သွားအောင် လုပ်လို့မရဘူးလား၊ ကုသိုလ်တွေလုပ်ပြီး ဆုတောင်းရင် အဲဒီအကုသိုလ်တွေ မပျောက်သွားနိုင်ဘူးလား အဲဒါ သိချင်လို့ပါဘုရား”

ဒီနေ့ ကျောင်းမှာဆွမ်းလာကပ်တဲ့ မိသားစုနဲ့ စကားစမြည်ပြောကြရင်း မေးလာတဲ့မေးခွန်းတွေထဲက မေးခွန်း တစ်ခုပါ။ အော်စတင်က တောင်းထားတဲ့ ဆောင်းပါးအတွက် ရေးစရာ အကြောင်းအရာရှာနေတာ အတော်ပဲ၊ ဒီနေ့ ပြောဖြစ်ခဲ့တဲ့ စကားတွေကိုပဲ ဆောင်းပါးအဖြစ် ဖန်တီးလိုက်ပါတယ်။

“အင်း ဒကာမကြီးရဲ့မေးခွန်းက တစ်ခုတည်းပေမယ့် နှစ်ပိုင်းခွဲဖြေမှ ပြည့်စုံလိမ့် မယ်။ ပထမအပိုင်းက ပြုလုပ်ခဲ့ တဲ့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အမှုတွေက ဧကန်အကျိုးပေး မပေးဆိုတဲ့အပိုင်း၊ ဒုတိယပိုင်းက ဆုတောင်းခြင်းအပိုင်း လို့ ဒီလိုနှစ်ပိုင်း ခွဲလိုက်ရအောင်”

မေးခွန်းမေးလာသူကို ဒကာမကြီးလို့သာခေါ်လိုက်တာ တကယ်တော့ စာရေးသူထက် အသက်ငယ်ပါသေး တယ်။ ရှိလှ လေးဆယ့်ငါးဝန်းကျင်ပေါ့။ တမင်လေးလေးစားစား ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုံးလိုက်တာပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တဖက်သားကို လေးလေးစားစား ဆက်ဆံတာဟာ အဲဒီတဖက်လူရဲ့ လေးစားမှုကို ပြန်ရလိုလိုပါပဲ။ တဖက်လူက လေးစားမှုပေးတာကို အခြောက်တိုက်ဘဝင်မြင့်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ကျန်တဖက်လူက အထင်သေးသွားတတ်ပါတယ်။ သတိထားစရာ တစ်ခုပါ။

မေးခွန်းရှင်ကို စာရေးသူတကယ်လည်း လေးစားပါတယ်။ မသိလို့ဘဲဖြစ်ဖြစ်

သိလျက်နဲ့ ပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ပြု လုပ်မိခဲ့တဲ့ မကောင်းမှု (ကာယကံမှု ဝစီကံမှု မနောကံမှု) တွေကို မကောင်းမှုမှန်းသိလာပြီး ပျောက်ပျက်စေချင်တာဟာ အသိဉာဏ် ရင့်ကျက်လာတာပါ။ “မှား မှားမှန်းသိ လူတော်လူကောင်းဖြစ်နိုင်၏။ မှား မှားသည်မထင် မှားမြဲမှားမည်ပင်” လို့ ပညာရှိတွေ မိန့်မှာခဲ့ကြတယ်လေ။

ကိုယ်မှားတာကို မှားမှန်းသိသူ၊ သိသည့်အလျောက် အပြစ်ပျောက်လိုသူ၊ အမှားကိုဝန်ချတောင်းပန်ရဲသူ၊ အာယာတမထား သည်းခံခွင့်လွှတ်တတ်သူတို့ဟာ သူရဲကောင်းစိတ်ဓာတ်ရှိသူ မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့ နှလုံးသားပိုင်ရှင် တွေပါပဲ။ မှားတာကို မောဟကြောင့် မှားမှန်းမသိ၊ သိသော်လည်း မာနကြောင့် မပြင်သမျှကာလပတ်လုံး မိုက်တွင်း နက်နေကြဦးမှာပါ။

“ပထမအပိုင်းကို အရင်ပြောကြရအောင်၊ ပြုလုပ်မိခဲ့တဲ့ အကုသိုလ် ဧကန်အကျိုးပေးမပေး ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဒကာမကြီး ပြုလုပ်တဲ့အကုသိုလ် အမျိုးအစားပေါ်မှာလည်း မူတည်ပါသေးတယ်။ အကယ်၍ ၁။ အမိသတ်ခြင်း၊ ၂။ အဖ သတ်ခြင်း၊ ၃။ ရဟန္တာသတ်ခြင်း၊ ၄။ သံဃာသင်းခွဲခြင်း၊ ၅။ ဘုရားကိုသွေးစိမ်း တည်အောင်ပြုခြင်း လို့ဆိုတဲ့ ပဉ္စာနန္ဒရိယကံ ငါးပါးထဲက တစ်ပါးပါးကို ပြစ်မှား ကျူးလွန်ခဲ့မိမယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုမှရှောင်ပြေးလို့ မလွတ်နိုင် ပါဘူး။ သေချာပေါက် အပြစ်ကိုခံယူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အကုသိုလ်ကံထဲမှာ ပဉ္စာနန္ဒရိယကံဟာ အကြီးလေး ဆုံးဖြစ် ပါတယ်”

“အဲဒီ ကံတွေတော့ မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ ပုထုဇဉ်ပီပီ တခါတခါ စိတ်လိုက်မာန်ပါ ပြုလုပ်မိ ပြောဆိုမိ ကြံစည်မိ ခဲ့တဲ့ သာမန်အပြစ်မျိုးတွေပါပဲ။ ဥပမာ တိရိစ္ဆာန် လေးတွေရဲ့ အသက်ကိုသတ်မိတာ၊ တဖက်လူကို ဆဲဆိုအော်ဟစ် မိတာ၊ လိမ်ညာပြောဆိုခဲ့မိတာမျိုးတွေ စသဖြင့်ပေါ့”

“အင်း ဒီနေရာမှာ အကျိုးပေး မပေးဆိုတာကိုပဲ ဆွေးနွေးရအောင်၊ အကျိုးပေး ကြီးမကြီးဆိုတာကတော့ အပြုခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် (သတ္တဝါ) ရဲ့ သီလသမာဓိရှိမှု မရှိမှု၊

ပြုလုပ်ရတဲ့ လုံ့လဥဿာဟ များမှုမများမှုအပေါ်မှာ မူတည်ပြီး အကျိုးပေးတာဖြစ်လို့ အဲဒါတွေ ပြောနေမယ်ဆိုရင် လိုရင်းမရောက်ဘဲ သိပ်ရှည်သွားလိမ့်မယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားထားတာရှိပါတယ်၊ မိမိပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ (ကောင်းတဲ့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ၊ မကောင်းတဲ့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ) ဘယ်ကံမဆို မိမိနောက်က အရိပ်ပမာ မခွဲခွါဘဲ အမြဲလိုက်နေလေ့ရှိတယ်။ အခွင့်သင့်တာ နဲ့ အကျိုးပေးဘို့ လိုက်နေတာပေါ့။ ကုသိုလ်နဲ့ အကုသိုလ်ဟာ ရေနဲ့မီးလိုပါပဲ၊ ရေများရေနိုင် မီးများမီးနိုင်ပါ”

“ဒါဆို ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ရေများများနဲ့လောင်းလိုက်နိုင်ရင် အကုသိုလ်ဆိုတဲ့မီး ငြိမ်းသွားမယ်လို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား”

“ငြိမ်းသွားတာတော့ မဟုတ်သေးဘူး၊ ငြိမ်နေတာလို့ပဲ ပြောနိုင်သေးတယ်၊ ရေကုန်တာနဲ့ မီးထတောက်မှာပဲ၊ ဒါကြောင့် မီးတောက်မထနိုင်အောင် ရေများများ ဆောင်ထားဘို့လို့မယ်”

“တင်ပွါဘုရား၊ ကုသိုလ်များများပြုလုပ်ထားမှလည်း နောက်ဘဝအတွက် စိတ်ချရမယ်ထင်ပါတယ်။”

“အင်း နောက်ဘဝအတွက် ဘဝကူးကောင်းဘို့ဆိုတာက သေခါနီးမှာ ယူမိတဲ့အာရုံအပေါ်မူတည်တယ်။ ကုသိုလ်တွေများစွာ ပြုလုပ်ထားပေမယ့်လည်း သေခါနီးမှာ နည်းနည်းလေးပြုခဲ့မိတဲ့ အကုသိုလ်ကို အာရုံယူမိရင် အဲဒီ အကုသိုလ် ကံအလျှောက် ငရဲရောက်တတ်တယ်၊ အဲဒါကို အာသန္နကံလို့ခေါ်တယ်၊ အနီးကပ်ဆုံးကံက အကျိုးပေးတာ ပေါ့။ ဥပမာ-မလ္လိကာမိဖုရားကြီးလိုပေါ့ အချိန်ရှိသ၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေပဲ ပြုလုပ်ခဲ့ပေမယ့် သေခါနီးမှာ လင်တော် မောင် ဘုရင်ကောသလမင်းကြီးကို လိမ်ညာခဲ့မိတဲ့အပြစ်လေးကို အာရုံယူမိလိုက်တာနဲ့ အဝီစိငရဲမှာ (၇) ရက် ကျခံရသေးတယ်လေ”

“ဘုန်းဘုန်းပြောတော့ ရေများရေနိုင်ဆို”

“ရေများရေနိုင်ဆိုပေမယ့် မီးကစရင် မီးရှိန်ရှိသလောက်တော့ လောင်ကျွမ်းခံရဦးမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် မီးလောင်ခွင့် မပေးဖို့လိုတယ်။ အကုသိုလ်တွေ များများပြုလုပ်မိခဲ့ပေမယ့်လည်း သေခါနီး အာရုံယူကောင်းရင် ဘဝကူးကောင်း တာပဲ၊ ဥပမာ-ကြည့်လေ ဘဝတလျှောက်လုံး သူများအသက်သတ်ပြီး အသက်မွေးလာတဲ့ ဖခင်မုဆိုးကြီး သေခါနီးမှာ ငရဲနိမိတ်တွေထင်ပြီး အော်ဟစ်နေတာကို သားရဟန်းက သိတော့ တောပန်းတွေ အနားမှာချပေး ဘုရားကိုလှူစေပြီး အာရုံပြောင်းပေးလိုက်တာ အဲဒီကောင်းတဲ့အာရုံနဲ့ သေတော့ ကောင်းရာသုဂတိကို ရောက်သွားရတယ်။ ဒါကြောင့် “အနေလည်းမြတ် အသေလည်းတတ်ပါစေ” လို့ ဆရာတော်တွေ ဆုံးမကြတာပေါ့”

“ဘုန်းဘုန်း ဒါဆို အဲဒီမုဆိုးကြီး လုပ်ခဲ့တဲ့အကုသိုလ်တွေက သူ့ကိုအကျိုးမပေးတော့ဘူးပေါ့”

“ကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် အရှိန်အဟုန်မကုန်သေးသမျှ အကျိုးပေးနေမှာပဲ၊ ကုသိုလ်ကံအရှိန် အဟုန် မကုန်သေးရင် အကုသိုလ်က အကျိုးမပေးသေးဘူး၊ ဥပမာ အပေါ်တည့်တည့်ကို ပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့ မြားတစ်စင်းလိုပဲ အရှိန်အဟုန်မကုန်သေးသမျှ တက်နေမှာပေါ့၊ လုံးဝပြန်မကျအောင်ဆိုရင်တော့ ကမ္ဘာမြေကြီးဆွဲအားက လွတ်တဲ့ထိရောက်အောင် ပစ်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒီလိုပဲ ကုသိုလ်ကံက အကျိုးပေးနေတုန်း အကုသိုလ်ဝင်ခွင့်မသာအောင် ကုသိုလ်ကံတွေကို ဆက်ဆက်ပြီး အားဖြည့်ပေးရပါတယ်။ ဒါကို စာလိုပြောရင် သမ္ပပ္ပဒါန်လို့ခေါ်တယ်၊ “ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါယာမော” တဲ့ ပြုလုပ်ပြီးတဲ့ကုသိုလ်တွေကို ဆထက်တန်ဘိုးတိုးအောင် ပွားများအားထုတ်ပါလို့ဆိုပါတယ်။ အဲဒီလို ပွားများအားထုတ်ရင်း အားထုတ်ရင်း ကုသိုလ်တွေက အရှိန်အဟုန်ပိုကောင်းလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါနလည်းပြု သီလလည်း ဆောက်တည်

ဘာဝနာလည်းပွား ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပြီး အောက်မဂ်အောက်ဖိုလ်ကနေ အဆင့်ဆင့်တက်ကာ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရဟန္တာအဖြစ်ထိရောက်သွားပြီဆိုရင် ငရဲကိုဆွဲချဘို့ စောင့်ကြည့်နေတဲ့ အကုသိုလ်တွေက အကျိုးမပေးနိုင်တော့ဘူးပေါ့။ အဲဒါကို အဟောသိကံ လို့ခေါ်တယ်”

“မှန်ပါ ပြုလုပ်ခဲ့မိတဲ့ မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံတွေ အကျိုးမပေးအောင် လုပ်လို့ရတယ်ဆိုတာ ရှင်းပါပြီ ဘုရား”

“ဒါဆို ဒုတိယအပိုင်းဖြစ်တဲ့ ဆုတောင်းခြင်းအကြောင်းကို ပြောရအောင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ထုံးစံအရ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုပြီးရင် ဆုတောင်းကြတဲ့ အလေ့ရှိကြ တယ်။ တောင်းတဲ့ဆုအတိုင်း ပြည့်ကြတဲ့ သာဓကတွေလည်း အများကြီး ရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်း ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုအကုသိုလ် ကံတွေ ကိုတော့ ဆုတောင်းပြီး ဖျောက်ဖျက် လို့မရနိုင်ပါဘူး။ ရှေ့မှာပြောခဲ့သလို ကုသိုလ်တွေ အဆက်မပြတ်ပြုနေရင် အကုသိုလ်ခေါင်းမထောင်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။ ဒါဆို ဆုတောင်းစရာတောင် မလိုတော့ပါ ဘူး”

“တပည့်တော်မက မသိတော့ ဆုတောင်းမိတယ်ဘုရား”

“ဆုတောင်းတာကို မှားတယ်လို့ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး၊ တောင်းရပါတယ်။ ရှေးတုန်းက ဆရာတော်ကြီးတွေ လည်း တောင်းခဲ့ကြဖူးတာပဲ။ ဆုတကာဆုထဲမှာ အလွန်အတုယူ လိုက်နာကျင့်သုံးထိုက်တဲ့ သူတော်ကောင်းတို့ တောင်းတဲ့ဆုကို ဗဟုအဖြစ်ပြောပြမယ်။

ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်တော်မှာ “ကဏှဇာတ်”ဆိုတာရှိတယ်။ “ကဏှ” ဆိုတာ ရသေ့ကြီးရဲ့နာမည်ပေါ့။ အသား မည်းလွန်းလို့ ရထားတဲ့နာမည်ပဲ။ တရားအကျင့် သန်လွန်းလို့ သိကြားမင်းရဲ့ကျောက်ဖျာတောင် တင်းပြီးပူသွားတယ် တဲ့။ သိကြားမင်းက သူ့နေရာလုမယ့်ရန်သူ ပေါ်လာပြီထင်ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ကဏှ ရသေ့ကြီး တရားအားထုတ်နေ တာကိုတွေ့တယ်။ ဒါနဲ့ ကဏှရသေ့ကြီးဆီသွားပြီး

“ရှင်ရသေ့ ဘယ်လိုဆုတွေများလိုချင်လို့၊ ဒီလောက်ပြင်းပြင်း ထန်ထန် တရားအားထုတ်နေရတာလဲ” လို့ မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်တဲ့အခါ၊ “သင်သိကြားပေး နိုင်ရင်လည်းပေးပေါ့ ငါလိုချင်တဲ့ ဆုတွေကတော့ ဒါတွေပဲ” ဆိုပြီးရွတ်ပြတယ်။

- (၁) ငါသည် ဘဝဆက်တိုင်း ဒေါသမရှိသူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၂) ငါသည် ဘဝဆက်တိုင်း လောဘမရှိသူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၃) ငါသည် ဘဝဆက်တိုင်း စိတ်မနာတတ်သူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၄) ငါသည် ဘဝဆက်တိုင်း ချစ်ခြင်းမရှိသူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၅) ငါသည် ဘဝဆက်တိုင်း အနာရောဂါမရှိသူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၆) ငါသည် ဘဝဆက်တိုင်း သူတစ်ပါးကို ဒုက္ခပေးတတ်သူ ဖြစ်ပါရစေ... တဲ့။

ဘယ်လောက် လေးစားစရာကောင်းတဲ့ ရသေ့ကြီးလဲနော်။ သီတာဂူဆရာတော်ကြီး ပြောသလို “အသားမည်းပေမယ့် အသည်းဖြူတဲ့ ရသေ့ကြီး” ပါ။ အလွန်အတုယူ လိုက်နာကျင့်သုံးဘို့ကောင်းတဲ့ ဆုတောင်းတွေပဲ။”

စာရေးသူကတော့ ဒီတရားတွေ နာပြီးဖတ်ပြီးကတည်းက တတ်နိုင်သလောက် အစွမ်းကုန်လိုက်နာကျင့်သုံးပါ တယ်။ ကိုယ်နဲ့နီးစပ်သူ ကိုယ့်စကားနားထောင် လောက်သူတွေကိုလည်း ပြောပြလေ့ရှိတယ်။ တခါတခါတော့လည်း မရင့်ကျက်သေးတဲ့ ပုထုဇဉ်ပီပီ စိတ်လွတ်ပြီး ပြောမှားဆိုမှားဆိုတာတွေတော့ ရှိတာပေါ့။ အတတ်နိုင် ဆုံးတော့ သတိ ထားပြီး ကျင့်သုံးပါတယ်။ ကျင့်သုံးသလောက်လည်း အကျိုးသက် ရောက်မှုရှိပါတယ်။ သည်းခံစိတ်မွေးတယ်၊ ကိုယ့် အပေါ် မနှစ်မြို့သူကို ပိုပြီး မေတ္တာပို့ဖြစ်တယ်။ သူ့မေတ္တာပြန်ရတာ မရတာထက် ကိုယ့်ဒေါသသူ့ဆီ မရောက်တော့ဘဲ ကိုယ်တိုင်ငြိမ်းအေးမှုကိုခံစားရတာက ပထမဆုံးရလဒ်ပေါ့။

ကဏှရသေ့လိုပဲ ကျမ်းပြုအကျော် ဒီပဲယင်းဆရာတော်ကြီးရဲ့ဆုတောင်းလည်း သိပ်မှတ်သားဖို့ကောင်းတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဘွဲ့အမည်က “ဘဒ္ဒန္တဉာဏဝရ” တဲ့။

“ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း၊”အပါအဝင် ကျမ်းပေါင်းများစွာကိုရေးသား ခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ကြီးက “ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း” နိဂုံးမှာ ဒီလို“ဆု(၁၀)မျိုး”ကို တောင်းခဲ့တယ်။

- (၁) ငါသည် သူတစ်ပါးအကျိုးကိုလိုလားသူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၂) သူတစ်ပါးတို့သည်လည်း ငါ့အကျိုးကိုလိုလားကြပါစေ။
- (၃) ငါသည် သူတစ်ပါး၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မနှစ်သက်သူ ဖြစ်ပါရစေ။
- (၄) ငါ၏ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့က မလိုလားကြပါစေနှင့်။
- (၅) ငါသည် သူတစ်ပါးကို ညှင်းဆဲတတ်သူ မဖြစ်ပါရစေနှင့်။
- (၆) သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ငါ့ကို မညှင်းဆဲကြပါစေနှင့်။
- (၇) ငါသည် သူတစ်ပါး၏ရန်သူ မဖြစ်ပါရစေနှင့်။
- (၈) သူတစ်ပါးသည်လည်း ငါ၏ရန်သူ မဖြစ်ပါစေနှင့်။
- (၉) သတ္တဝါအပေါင်းသည် လမ်းကောက်ကိုရှောင်ရှား၍ လမ်းဖြောင့်ကိုလျှောက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ။
- (၁၀) ငါသည်လည်း လမ်းကောက်ကိုရှောင်ရှား၍ လမ်းဖြောင့်ကိုလျှောက်လှမ်းနိုင်သူ ဖြစ်ပါရစေ... တဲ့။

“ဒကာမကြီးလည်း ဆုတောင်းမယ်ဆိုရင် အဲဒီလိုဆုမျိုးတွေပဲတောင်းဖို့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။ အကုသိုလ် ပျောက်ဖို့အတွက်တော့ ဆုတောင်းပါနဲ့ ကုသိုလ်တွေပြုလုပ်နေရင်ကိုပဲ လုံလောက်ပါပြီ”

“မှန်လှပါ ကျေးဇူးကြီးပါတယ်ဘုရား”

အားလုံးသော သူတော်ကောင်းများ ဆုတောင်းကောင်း၍ တောင်းသော ဆုအတိုင်း ပြည့်ဝကြပါစေ... လို့ ဆန္ဒ ပြုရင်း သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဆုတောင်းနဲ့ ဆောင်းပါးကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။

“ဤသို့ပြုရ၊ မြတ်ပုညကြောင့်၊
ဘဝထိုထို၊ နောက်အဟိုဝယ်၊
ငါ့ကိုယ်ကြောင့်သာ၊ သူတို့မှာလျှင်၊
နှစ်ဖြာ ကိုယ်စိတ်၊ တစ်စိတ်စိတ်မျှ၊
ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ မဖြစ်ကြပါစေနှင့်”

သီရိဘုန်းစံ
(June 8th, 2015)

(((အော်စတင်မှာ သာတဲ့လ)))

ည...

လပြည့်ည၏ ဝိုင်းစက်နေသော လမင်းကား တက်ဆက်ပြည်နယ်၊ အော်စတင်မြို့၏ ကောင်းကင်ယံတွင် ထွန်းလင်းလျက်နေပေပြီ။

ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် သာနေသောလ ကား ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အနောက်ဘက်ခြမ်းသို့လည်း အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ရွေ့လာနေပြီဖြစ်သည်။ အော်စတင်မြို့ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရရှိ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ရှေ့က စတိတ်စင်လေးပေါ်တွင် တယောက်တည်းထိုင်ရင်း တွေးတောနေမိသည်။ မီးပျက်သည်ဟူသော စကားကို မကြားဖူးသောအရပ်တွင် ထိန်ထိန်သာနေသော လရောင်ကို အရသာခံ ငေးကြည့်သူတွေ ရှိမှရှိပါ့မလားမသိ။ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အနောက်ခြမ်းမှာ နေထိုင်ရသော်လည်း အမိမြန်မာပြည်မှာ နေထိုင်ရသကဲ့သို့ပင် ခံစားနေမိသည်။ ၁၆-ဧကကျယ်ဝန်းသော သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရသည်ကား အမေရိကန်တွင် အခန်းနားဆုံး အကြီးကျယ်ဆုံး ကျောင်းတိုက်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်လိုသူတို့အတွက် အကောင်းဆုံးနေရာ။ သံသရာ ရိက္ခာယူလိုသူတို့အတွက် အကောင်းဆုံးသော နားခိုရာ တောရရိပ်သာတစ်ခု။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပါရမီအစုစုတို့ကို စိုက်ပျိုးကြံ့ခိုင်အတွက် လယ်ယာမြေကောင်းတစ်ကွက်။ စိတ်ဖိစီးမှုများသော အနောက်တိုင်းသူ အနောက်တိုင်းသားတို့အတွက် ဖြေဆည်ရာ နေရာတစ်ခု။ လူသားတို့အတွက်သာ မှီခိုအားထားရာ မဟုတ်သေး။ သမင်၊ ဒရယ်၊ ကြက်ဆင် ယုန် စသော ကျေးငှက်သာရကာတို့အတွက် လုံခြုံစိတ်ချစွာ ကွန်းခိုရာ ဘေးမဲ့တောတစ်ခုဆိုလည်း မှန်ပါသည်။ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရကို ၁၉၉၆-ခုနှစ်ကတည်းက သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

အမေရိကရောက် မြန်မာပြည်သူများနှင့် ထေရဝါဒကို စိတ်ဝင်စားသော အနောက်တိုင်းသားတို့အတွက် လက်တွေ့လေ့လာကျင့်ကြံရာ ဋ္ဌာနကြီးတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရကို ရွှေစည်းခုံစေတီ၊ ဓမ္မာရုံ၊ ထေရာဂါသ၊ ကထိက၊ သတင်းနှင့် ပြန်ကြားရေး၊ ထမင်းစားခန်း၊ စာကြည့်တိုက်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆောင် စသည်ဖြင့် အဆောင်ပေါင်း လေးဆယ်ကျော်တို့ကို မြန်မာ့အလှူ မြန်မာ့အနုပညာလက်ရာများဖြင့် လှလှပပ တန်ဆာဆင်ထားလျက်ရှိရာ မြန်မာ့အနုပညာများတည်ရှိရာ ပြတိုက်ကြီးတစ်ခုဟုလည်း တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြပါ သည်။ သူ့လူ ကိုယ့်လူ၊ အဖြူအမည်း မခွဲခြား။ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားအားလုံးအတွက် သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရကို တည်ထောင်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သီတဂူဆရာတော်ကြီးက မိန့်တော်မူပါသည်။ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ကို အလယ်ဗဟိုထား၍ စေတီတော်၏ လက်ယာဘက်တွင် သံဃာတော်များအတွက် အဆောင်ပေါင်း ၈-ဆောင်၊ စေတီတော်၏ လက်ဝဲဘက်တွက် အမျိုးသမီးဆောင် ၁၄-ဆောင်၊ စေတီတော်၏ နောက်ကျောဘက်တွင် အမျိုးသားဆောင် ၁၄-ဆောင်နှင့် အများသုံးရေချိုးခန်း၊ အိမ်သာ၊ သတင်းနှင့်ပြန်ကြားရေးဆောင်၊

ဓမ္မသဘာဆောင် စသည်ဖြင့် အဆောင်ပေါင်း ၄၀-ကျော်တို့ကို စနစ်တကျတည်ဆောက်ထားလျက်ရှိရာ ရောက်ဖူးသူတိုင်းက သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး နှင့် တာဝန်ခံဆရာတော်၏ စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲ ကျွမ်းကျင်မှုကို တအံ့တဩဖြစ်သွားကြ သည်ချည်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းဆောင်များကို နာမည်ပေးရာတွင် သာသနာတော်၌ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ကျောင်းတိုက်များကို ဂုဏ်ပြုပူဇော်သောအားဖြင့် သံဃာဆောင်များကို မိဂဒါပုန်ဆောင်၊ ဝေဠုပုန်ဆောင်၊ ဇေတဝန်ဆောင် စသည်ဖြင့် အမည်ပေးထားပါသည်။ ဇေတဒဂ်ရ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များကို ပူဇော်သောအားဖြင့် အရှင်မဟာကဿပဆောင်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာဆောင်၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဆောင် စသည်ဖြင့် အမျိုးသား ဆောင်များကို အမည်ပေးထားပြီး သာသနာ့ အာဇာနည် အမျိုးသမီးများကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ခေမာဆောင်၊ ပဠာစာရီဆောင် ဥပ္ပလာဂဏ်ဆောင်စသည်ဖြင့် အမျိုးသမီးဆောင်များကို အမည်ပေးထားပါ သည်။

ယခုအခါ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရတွင် ဉာဏ်တော်အမြင့် ၅၄-ပေရှိ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်အပါအဝင် ကျောင်းဆောင်များအားလုံး ပြီးစီးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။

ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ထီးတော်တင်လှူပွဲကို ၂၀၁၃-ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည်ဟု ဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းကပြည်သူများ အော်စတင်ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ထီးတော်တင်လှူပွဲသို့ အရောက်လာကြဖို့ အားခွဲထားကြသည်ကို တွေ့မြင်ကြားသိရပါသည်။ ကြေညာချက်အတိုင်း မဆောင်ရွက်နိုင်တာကိုလည်း နားလည်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မီးသတ်ဋ္ဌာနကြောင့်ဟုပင် ဆိုရပါမည်။ တက်ဆက်ပြည်နယ်သည် မြန်မာပြည် အညာပိုင်းဒေသကဲ့သို့ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ဒေသတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ မိဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် အဆောက်အဦတိုင်းတွင် Sprinkler system ခေါ် မီးလောင်ခဲ့လျှင် အလိုအလျောက်ငြိမ်းသတ်သည့် မီးသတ်စနစ်ကို ထည့်သွင်းတပ်ဆင်ကြရပါသည်။ အစကနဦး၌ တပ်ဆင်ရမည်ဟု အတိအကျမပါသောကြောင့် ထီးတော်တင်ရက်ကို သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် စေတီတော်ထီးတော်တင်လှူမည့်ရက်ကြေညာပြီးမှ မဖြစ်မနေ မီးသတ်စနစ်ထည့်ရမည်ဟု ဆိုလာသောကြောင့် လုပ်ငန်းများ နှောင့်နှေးကြုံကြာခဲ့ရပါတော့သည်။ ယခုအခါ အဆိုပါမီးသတ်စနစ်များအားလုံးလည်း တပ်ဆင်ပြီးစီးသွားပြီဖြစ်သည်။ မီးသတ်ဋ္ဌာနမှ လာရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးလျှင် အားလုံးပြီးစီးပြီဟု ဆိုရပါမည်။ မီးသတ်စနစ်အတွက် ဂါလံ ၂-သောင်းဆန် ရေကန်ကြီးကိုလည်း ယခုအခါ တည်ဆောက်ပြီးသွားပါပြီ။ ကျောင်းတိုက်အတွင်း ကတ္တရာလမ်းများ အားလုံးအပြည့်ခင်းပြီးသွားပြီဖြစ်သည်။ တာဝန်ခံဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်အရိယဓမ္မ ကတော့ ဧည့်သည်အဆောင်ပြီးလျှင် စေတီတော် ထီးတော်တင်လှူပွဲကို ကျင်းပဖို့ သီတဂူဆရာတော် ဘုရားကြီးကို လျှောက်ထားမည်ဟု အမိန့်ရှိပါသည်။ ကျောင်းတိုက်တစ်ခုလုံး နိုင်လွန်ကတ္တရာအပြည့်ခင်းဖို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅-သိန်းခန့် ကုန်ကျမည်ဟု အမိန့်ရှိရာ အခွင့်အရေးကို လက်မလွှတ်လိုသော သူတော်ကောင်းတို့အတွက် ရရှိလာသောအခွင့်အရေးကို မိမိရအသုံးချဖို့ အကောင်းဆုံးအချိန်ဟုပင် ဆိုချင်ပါတော့သည်။ မကြာမီအချိန်အနည်းငယ်အတွင်း လုပ်ငန်းအားလုံးပြီးစီးမည်ဆိုပါက ၂၀၁၆-ခုနှစ်ကုန်လောက်တွင်

အားလုံးမျှော်လင့်စောင့်စားနေကြသည့် ရွှေစီးခုံစေတီတော်ထီးတော်တင်လှူပွဲကြီးကို ကျင်းပနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက်လည်း အရှိန်အဟုန်ကောင်းကောင်းဖြင့် အပြင်းအထန်ကြိုးစား နေကြပြီဖြစ်ပါသည်။ အော်စတင်မြို့၏ ကောင်းကင်ယံတွင် ထွန်းလင်းနေသော လမင်းထက် အော်စတင် သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရမှ ကျေးဇူးရှင်သီတဂူဆရာတော်ဘုရားထွန်းညှိထားသော သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာရောင်ဝါ သည်ကား အနောက်တိုင်းတွင် ပကတိလရောင်ထက် ပို၍ထွန်းလင်းတောက်ပနေပြီဖြစ်ပါသည်။ အော်စတင်မှာသာတဲ့ သာသနာ့လမင်းကြီးသည်ကား အော်စတင်မှသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းထိ ထွန်းလင်းနေလေပြီ။

ကိုသစ် (သီတဂူ)

တက္ကဆက်ခေါ် လုံးစတားပြည်နယ်

သီတဂူ ဗုဒ္ဓဝိဟာရ (T D S A) တည်ရှိရာ အမေရိကန်နိုင်ငံကြီး၏ တောင်ပိုင်း မက္ကစီကိုနှင့် ထိစပ်နေသော တက္ကဆက် (Texas ခေါ် လုံးစတား The Lonestar state ရှေးအခေါ် Tejas) ပြည်နယ်သည် လူဦးရေအားဖြင့် ၂၀၁၄ ဇူလိုင်လ စာရင်းများအရ ၂၇သန်းကျော် နေထိုင်လျက်ရှိသည် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ပြီးလျှင် လူဦးရေ အများဆုံး ပြည်နယ်ကြီးတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေသည်။ ရာသီဥတု အားဖြင့် မပူလွန်း မအေးလွန်းသော ပြည်နယ်များထဲတွင် ပါရှိသည့်အလျောက် စီးပွားရေးလည်း ကောင်းမွန်သော ပြည်နယ်ကြီးတခု ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ တက္ကဆက်ပြည်နယ်ကြီးထဲတွင် အကြီးဆုံး ဆယ်မြို့မှာ အစဉ်အတိုင်း-

- 1- Houston (တနိုင်ငံလုံး လေးခုမြောက် အကြီးဆုံးမြို့)
- 2- San Antonio (တနိုင်ငံလုံး ခုနှစ်ခုမြောက် အကြီးဆုံးမြို့)
- 3- Dallas
- 4- Austin
- 5- Fort Worth
- 6- El Paso
- 7- Arlington
- 8- Corpus Christi Nueces
- 9- Plano
- 10- Laredo မြို့ကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။

တက္ကဆက်ပြည်နယ်၏ မြို့တော်မှာ လွတ်တော် (Congress) အဆောက်အဦး တည်ရှိရာ အော်စတင်မြို့ကို မြို့အားဖြင့်သေးသော်လည်း မြို့တော်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ အထက် ဖော်ပြပါ နံပါတ်စဉ်အတိုင်း ကြည့်လျှင် လေးခုမြောက်မှာ ဖြစ်ပေသည်။

အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် 268,820 စတုဂံမိုင် (696,200 km)ခန့်ရှိသော ပြည်နယ်ကြီးသည် 261,227 စတုဂံမိုင် ခန့်ရှိသော မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံထက် အနည်းငယ် ပို၍ ကြီးပေသည်။ အမေရိကန်ပြည်နယ်များထဲတွင် အလစကာ (Alaska) ပြီးလျှင် အကြီးဆုံး ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သလို အဝေးပြေးလမ်းမများလည်း ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ဖောက်လုပ်ထားသည်။ အနီးပတ်ဝန်းကျင် ပြည်နယ်များမှာ မြောက်ဘက်၌ ဥက္ကလာဟိုးမ ပြည်နယ်၊ အရှေ့မြောက်ဘက်ယွမ်းယွမ်း၌ အာကန်စော ပြည်နယ်၊ အရှေ့ဘက်၌ လူစီယားနား ပြည်နယ်၊ တောင်ဘက်၌ မစ္စီစီကို နိုင်ငံတော်၊ အနောက်ဘက်၌ နယူးမက္ကစီကို ပြည်နယ် ကြီးများဖြင့် ခြံရံထားသော တက္ကဆက် ပြည်နယ်ကြီးကား၊ အမေရိကန် နိုင်ငံတော်အလံနှင့် တက္ကဆက်ပြည်နယ်အလံ လွှင့်ထူထားသော ရုံအဆောက်အဦးကြီးများ စီးပွားရေးကုမ္ပဏီ အဆောက်အဦးများ၊ ကိုယ်ပိုင် လေယာဉ်ငယ်လေးများ ဆင်းသက် ထွက်ခွာ ပျံသန်းကြသည့် ပုဂ္ဂလိက လေယာဉ်ကွင်းငယ်လေးများ၊ ဧကတရာ ဧကနှစ်ရာ စသော ကြီးမာသော နွားခြံ မြင်းခြံတို့သည်လည်း စိမ်းလန်းစိုပြေသော မြက်ခင်းပြင်များဖြင့် ခြောက်သွေ့မှုဒဏ်ကို မခံရလေအောင် ပြည်နယ်ကြီးကို တန်ဆာဆင်ထားကြသည်။

ပိုက်ကွန်များသဘွယ် အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် သွယ်တန်း ရစ်ပတ်ဖောက်လုပ်ကာ ခရီးသွားများအတွက် ခရီးတွင်စေသည့် အဝေးပြေးလမ်းမကြီးများ၊ လမ်းဘေးခရီးတထောက် ခြေလက်ဆန်တန်းဘို့ရာ ရေမီးအပြည့်အစုံရှိသော ခရီးသွားများ နာခိုရာ (rest area) နေရာလေးများ၊ ပျော်ပွဲစား ထွက်သူများ အေးဆေးစွာ နားခိုစားသောက်နိုင်ရန် ခုံတန်းလျှာလေးများ ထားရှိသော လေးဘက်မြင် အဆောက်အဦးလေးများ၊ အသားကင်ကြိုက်သူများအတွက် အသားကင်ဘို့ရာ အဆင်သင့်ထားရှိသော မီဖိုလေးများပါ ထားရှိသော ပျော်ပွဲစား (picnic area) နေရာလေးများ၊ ရှုမျှော် မဆုံးနိုင်သော တောင်ကုန်း တောင်တန်းတွေအကြား မိုးကာလ ကွေကောက်ရစ်ပတ်ကာ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသော စမ်းချောင်းကလေး များ၊ ကျောက်ဆောင်ကျောက်သား များကို ထိတွေ့ခြင်းဖြင့် အသံများကို မြည်ဟီးကာ တောအုပ်ရဲ့ အရသာကို ပို၍ ပို၍ ပေါ်လွင်စေသော သဘာဝရေတံခွန်များ၊ ခရီးသွားများ နားခိုရာ အသေးစား အလတ်စား အကြီးစား ဟိုတယ်များ၊ အလှပြင် ဖန်တီး ပြုလုပ်ထားသော ပန်းခြံများ နွေအကုန် မိုးဦးစ သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်နေသော ဖြူနီပြာဝါ ရောင်စုံယုတ်ထွေး ပန်းလေးများ ခိုတွယ်လင်းလက်နေ သည့် အရိုင်းပန်းပင်များဖြင့် လမ်းဘေးဝဲယာ ရှုမျှော်၍ မဆုံးနိုင်အောင် ယိုင်းကာနွဲ့ကာဖြင့် အစွမ်းကုန် အလှကို ဖန်တီးနေကြသည်။

ကျယ်ပြန့်သော လွင်ပြင်များ၏ အကြားအကြား တောင်ကုန်းမို့မို့များပေါ်မှာ အစီအရီ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်လေးများ ဆောက်လုပ်ပြုလုပ် ဖန်တီးနိုင်သော လက်သမား ပန်းရံ အတတ်ပညာများဖြင့် တန်းဆာဆင်ထားခြင်းက ရှုမျှော်ရသူ ခရီးသွားများနှင့် အားလပ်ရက် အပန်းဖြေသူများ၏ စိတ်ကို ကြည်နူးနှစ်သက်ခြင်းက ချိုအေးမွေ့ကြူသော အရသာအလား ခံစားမိစေသည်။ အရှေ့တောင်ဘက်၌ကား ပြာရေမှိုင်းသော ကောင်းကင်ကြီးပမာ ကျယ်ပြန့်သော အတ္တလန်တိတ် သမုဒ္ဒရာကြီးဖြင့် တန်းဆာဆင်ထားသည် လေယာဉ်ပေါ်မှ ကြည့်လျှင် အတ္တလန်တိတ်သမုဒ္ဒရာသည် ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာထက်ပင် ပို၍ အလှပေါ်လွင်မှုကို ပေးလျှက်ရှိသည်။ နိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်နား ဂရင်းလင့် (Greenland) နှင့် အိုက်စ်လင့် (Iceland) တို့သည်ကား ကျယ်ပြန့်သော အတ္တလန်တိတ် သမုဒ္ဒရာနှင့် သူသာ ကိုယ်သာ အလှပန်ချီများ ပြိုင်ချည်နေကြသည်။

ဘာသာရေးအာဖြင့် ခရစ်ယာန်အများစုရှိရာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆစ်စ် မူစလင်စသော ဘာသာဝင်များနှင့် ဘာသာမဲ့ သူများလည်း အတူတကွ နေထိုင်ကြသည်။ မြန်မာပြည်မှ လာရောက်ကြသော အသီးသီးသော လူတို့သည် မိမိတို့ရောက်ရာ ပြည်နယ်များတွင် မိမိတို့ ဘာသာအားလျော်စွာ ပျော်ရွှင်စွာ ဆက်လက် နေထိုင်ကြပြီး ရိုးရာဓလေ့ သင်္ကြန် အခါကြီး ရက်ကြီး နှစ်သစ်ကူး ဝါကျွတ်စသော ပွဲများကို ထုံးတမ်းစဉ်လာ အားလျော်စွာ ဆက်လက် အားထုတ်နေကြသည်။ များသောအားဖြင့် မြန်မာမိသားစုတို့၏ ပျော်ရွှင်နေထိုင်ရာ တက္ကဆက် ပြည်နယ်တွင်း မြို့ကြီးမြို့ငယ်များမှာ -

Houston

San Antonio

Dallas

Austin

Fort Worth

Amerilo တို့ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ မြန်မာများလည်း စီးပွားရေး အခွင့်ပေးရင်ပေးသလို ကုန်စုံဆိုင်များ ထမင်းဆိုင်များ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုင်များ ကျိုးစားကာ ဖွင့်လှစ်နေကြပါပြီ မိမိတို့ ဘာသာ သာသနာကိုလည်း တိုးတက်

အောင် စဉ်ဆက်မပြတ် အားထုတ်နိုင်ကြသည်မှာလည်း မြန်မာတို့အတွက် ချီးကျူးစရာပင်၊ နွေရာသီ ရောက်သည့်အခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလေးများ ကျောင်းပိတ်ရက် ဒုလ္လဘ ရဟန်းခံရှင်ပြုခြင်း များသည်လည်း မြန်မာပြည် ပြန်ရောက်နေသလို ခံစားနိုင်ကြသည်။ တအိမ်နှင့်တအိမ် အနောက်အယုတ် မဖြစ်အောင် အမြဲတမ်း သတိထားရသည့် စီးကမ်းကြီးလှသည့် နိုင်ငံတော်တွင် မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ မိမိတို့ ရင်၌ဖြစ်သော သားသမီးများကို အတီးအမှုတ် အကတို့ဖြင့် မြို့တွင်း စီတန်းလှည့်လှယ်ခွင့် ရသလိုရာ မလွယ်ကူလှပေ သို့သော်လည်း ပြည်နယ်၏ အနောက်မြောက်ထောင့် အနားမှာရှိသော အမရီလို (Amerilo) မြို့ကလေးတွင် နေထိုင်ကြသော နိုင်ငံရပ်ခြားက ရောက်ရှိလာသော ရိုးသားသော မြန်မာနိုင်ငံသားတွေ အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိသော တာဝန်ရှိသူများက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခွင့်ပြုလျက် မိမိတို့ ရိုးရာအတိုင်း ရှင်လောင်းလှည့်ပွဲ လှည့်လှယ်ခွင့်ကို သွားရောက်အကြောင်းကြားစရာ မလိုလောက်အောင် ခွင့်ပြုချက်ကြေသည်။ အခြားအခြား မြန်မာအများစုရှိရာ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် အင်ဒီယားနားပြည်နယ် ဝါရှင်တန်ဒီစီ စသည်တို့တွင်လည်း ၎င်းပြည်နယ်များအားလျော်စွာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး တဖြည်းဖြည်း ဦးမော့သို့ရာ အရှည်ခန့် တည်တန့်သို့ရာ ပဋ္ဌာန်းပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကြိုးစားနေကြသည်က မိမိတို့ ရွှေမြန်မာများအတွက် ဂုဏ်ယူစရာ ကောင်းလှသည်။

တတိယ သင်္ဂါယနာတင်ချိန် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗိဟာပြည်နယ် ပါတလိပုတ် မြို့တော်တွင် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ရဟန္တာ မဟာထေရ်မြတ်နှင့်၊ မောရိယမင်းဆက် သီရိဓမ္မာ အသောကမင်းကြီး တို့၏ အနာဂတ် သာသနာရေးအတွက် လေးလေးနက်နက် အလေးထား စဉ်းစားခန်း ဝင်ခဲ့သည်ကာ သာသနာ အရှည်ခန့် တည်တန့်ရေးအတွက် လက်ရှိ အိန္ဒိယနိုင်ငံ (ရှေ့အခေါ် ကောသလတိုင်း ကာသိတိုင်းစသည်) မျှလောက် ဘုရားအဆုံးအမ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော် တည်ရှိနေရုံနှင့် မလုံလောက်သေးဟု လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားကား ကိုးတိုင်းကိုးဋ္ဌာန သာသနာပြု စေလွှတ်ခဲ့သလို၊ အစဉ်အဆက် ဆရာဆရာ မဟာစည် ဆရာတော်စသော ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော် မထေရ်မြတ်များလည်း မရပ်မနား မိမိတို့ ပင်ပန်းမှု အေးချမ်းမှု ပူပြင်းခြောက်သွေ့မှု ရာသီဒဏ်ကို ဂရုမစိုက်ပဲ မိမိတို့ ဘာသာ သာသနာအတွက် အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး ပြည်ပသာသနာ တိုးတက်ရန် အချိန်ကုန် ငွေကုန်ခံ၍ ကိုယ်တိုင်ကြွရောက်ကာ သာသနာ့ အလုပ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း မိမိတို့၏ တပည့်များ ထားရှိထားခြင်းစသော အလုပ်များ အခွင့်အခါ ပေးလျှင်ပေးသလို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်အလျောက် ယနေ့ခေတ်အချိန်ကောင်း၌ အနောက်ဘက်မှာ

သာသနာ တဖြေးဖြေး အားကောင်းလာပါသည် အနောက်ဖက်က နေထွက်လာပါပြီ ကျိုးစားခြင်းများ၏ အကျိုးအမြတ် ရလဒ်ဆိုလျှင် မှားမည်မထင်ပေ ဘုန်းကံရှိသူများအတွက် သာသနာသည် ရောက်လာတတ်ပေသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူများ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရန်သာ လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။

ပညာရေးအားဖြင့် တက္ကဆက်ပြည်နယ်တွင် အကြမ်းမုန်းအာဖြင့် အထွေထွေ ဘာသာရပ်များကို လေ့လာဘို့ရာ တက္ကသိုလ်ပေါင်း ၃၆ ခု ရှိသည် ၎င်းတက္ကသိုလ်များထဲတွင် အော်စတင် တက္ကသိုလ်ကြီးသည် လည်း ပညာရေးကောင်းသော ပညာတတ် ကျောင်းသားများ မွေးထုတ်ပေးနိုင်သော တက္ကသိုလ်ကြီးများထဲတွင် တခုဖြစ်ပေသည် တက္ကသိုလ်ပညာ ကောလိပ်ပညာများကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် သင်ယူနိုင်ကြသည် မိမိ မိသားစု အဆင်ပြေလျှင် ပညာသင်ခ ပေး၍သော်လည်းကောင်း အဆင်မပြေလျှင် မိမိရရှိသော ဂုဏ်ထူးမှတ်အား လျှော်စွာ ပညာသင်စရိတ် လျှောက်ထား၍သော်လည်းကောင်း ပညာသင်စရိတ် လျှောက်ထားရန် လိုအပ်ချက် များ မပြည့်စုံလျှင် အကြွေးစနစ်ဖြင့် သင်ယူနိုင်ကြသည် ကျောင်းပြီးသောအခါမှသာ အလုပ်လုပ်ပြီး ပြန်ဆပ်ရ ပေလိမ့်မည်။

အထက်တန်း ပညာ အလယ်တန်းပညာ အခြေခံပညာကျောင်းများသည်လည်း မြို့တိုင်း မြို့တိုင်း လူရေနှင့်အညီ ထားရှိပေးသောကြောင့် ပညာလိုလားသော ကျောင်းသားကျောင်းသူများအတွက် များစွာ အဆင်ပြေသည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည် တနစ်ထက်တနစ် ပညာတတ်နိုး များလာသလို တိုးတက်မှု နှုံးလည်မြင့်တက်ခြင်းကိုလည်း သိသိသာသာ တွေ့မြင်နိုင်သည်။ အချင်းချင် အပြန်အလှန် မှီခိုအားထားကြသည် ကို လက်တွေ့ပြနေသည်။

စီးပွားရေးအာဖြင့် အလယ်အလတ်လိုက်သော တက္ကဆက်ပြည်နယ်ကြီးသည် မြေဧကများ လယ်ယာများ သစ်သီးများစိုက်သော ခြံဝင်ကျယ်ကြီးများလည်း ပေါများလှသည် အကြီးစား အလတ်စား အငယ်စား စက်မှု လုပ်ငန်းများလည်း မြောက်များစွာလုပ်နေကြသည် ဆောက်လက်စ စက်ရုံ အလုပ်ရုံ စူပါမားကက် မီနီမာကက်များလည်း တရက်ထက်တရက် တိုးတိုးလာသည် ပြည်နယ်ကျယ်ဝန်းသောကြောင့် အဝေးပြေလမ်းမများကိုလည်း ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ပေါက်လုပ်ကြသည်။ တနစ်ထက်တနစ် အခြားအခြား ပြည်နယ်များမှ ပြောင်းရွှေ့လာသော မိသားစုများက အခြားပြည်နယ်များကို ပြောင်းရွှေ့သော မိသားစုများထက် ပို၍ပို၍ များပြားလာသည်က အခြားသော ပြည်နယ်များထက် ပို၍ စီးပွားရေး လူနေမှု အခွင့်အလမ်း ကောင်းသော ပြည်နယ်ဟု ဆိုရပေမည်လား တွေးတောစရာ တပိုင်းတစ ဖြစ်လားသည်။

မြောက်များစွာသော ရေနံတွင်းများ မိုင်းများ စက်ရုံ အလုပ်ရုံများ ကွန်ပျူတာ ကုမ္ပဏီများ ကားစက်ရုံများ တို့သည်လည်း ပြည်နယ်ကြီး၏ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်း မြင့်မားအောင် တဘက်တလမ်းက အထောက်အကူပြုနေကြလေသည် ဆောင်းရာသီကာလ သိပ်မအေးခြင်းသည်ပင်လျှင် အလုပ်လုပ်ရန် သင့်လျော်နေသည်။ အချို့ မဂ္ဂဇင်းများကလည်း ကုမ္ပဏီ ၅၀၀ ကျော်တို့၏ အဓိကတည်ရှိရာ တက္ကဆက်ပြည်နယ်ကြီးကို အလုပ်အကိုင် အခွင့်ကောင်းသော ပြည်နယ်ဟု မှတ်ချက်ပေးကြသည်။ မြောက်ပိုင်းမှာရှိသော အလစကော ၊ လူစီယားနားနှင့် မြောက်ဒါကိုတာ ပြည်နယ်များကို အလုပ်လုပ်ရန် အခွင့်အလမ်း အများဆုံး ပြည်နယ်များအဖြစ် ထင်မြင်ယူဆကြသည်။ ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်များ အားလုံးကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ပြည်နယ် တခုနှင့်တခု စီးပွားရေး ပညာရေး များစွာမကွာခြားသော အမေရိကန်နိုင်ငံတော် မှာ ရာသီဥတု မျှတသော နေရာများ ရှားပါးလှသည်ကတော့ အမှန်ပင်။ ပူလောင်ခြောက်သွေ့မှု နဲ့ပါးသော်လည်း မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းနှင့် ပို၍နီးသော ကနေဒါနှင့် ထိစပ်နေသော မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များသည် ဆောင်းပိုင်းကာလ ပို၍အေးလှသည် ဆီးနှင်းများ တအားကျသည် တောင်တွေပေါ်မှာ ရေခဲဖုံးလွှမ်းချိန် ရေခဲ စက်တံစီးပွဲများကျင်းပချိန် အအေးကြိုက်သူများ ပျော်သော်လည်း အားကစားအချိန်မှာပဲ ပျော်နိုင်ကြပေမည်။ ညအိပ်ရာဝင်ချိန် လျှပ်စစ်မီးမရှိလျှင် နေ၍မရနိုင် ဆောင်းရာသီမှာ အဆောက်အဦး အပြင်ဘက် အလုပ်လုပ်ရန် ခက်ခဲလှသည် ကားများ လမ်းချော်ကာ မတော်တဆဖြစ်၍ မြန်မြန်မောင်း၍မရနိုင် အဝေးပြေး လမ်းမကြီးများ ပေါ် သဲဆားများ ဖြန်းရသောအလုပ်ကို အစိုးရကလုပ်ပေးသော်လည်း မိမိအိမ်ရှေ့ စသည်၌ ရေခဲထိုး ရေခဲခွာ အလုပ်က ကျန်းမာရေး လေ့ကျင့်ခန်းကို ဖြစ်စေသည်လို့ပဲ ဆိုရလေမလား။ သိပ်မအေး၍ အလုပ်ပိတ် ကျောင်းပိတ်သော ရက်များလည်း များစွာရှိ၍ တိုးတက်မှု အဟန့်အတား တခုပင်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ အလယ်ပိုင်း ပြည်နယ်များမှာလည်း သက်သာရာ အနဲငယ် ရကြသည် ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဆောင်တွင်းကာလ ရေခဲမှတ်အောက် ရောက်ကြသေးသည်။ ရေခဲမှတ်အောက် မရောက်သော တောင်ပိုင်းပြည်နယ် အချို့၌သာ အအေးဒဏ်မှ သက်သာကြ၍ ပုံမှန် အလုပ်လုပ်နိုင်ကြသည် ရန်ကုန်ရာသီနှင့် များစွာမကွာပေ။

မိမိတို့ မြန်မာပြည်ကြီး အတွင်းတွင် နေထိုင်ကြသော မြန်မာပြည်ဖွား တိုင်းရင်သားများအတွက် ရာသီဥတု တော်တော်ဆိုးဝါးသော အအေးများသော နေရာများဟု ယူဆကြသော ချင်းတောင်တန်း ကချင်တောင်တန်း နေရာများပင်လျှင် အလွန်းကြီး မအေးသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးမရှိပဲ နေနိုင်ကြသည်က

ရှေ့ဘဝက ကုသိုလ်ကြောင့်ပဲလားမသိ သဘာဝကပေးသော ရာသီဥတုက သင့်တော်လျှောက်ပတ်လှပေသည်၊ လျှပ်စစ်မီးကို ပူပင်စရာမလို မီးနှင့်လည်ပတ်ရသော အလုပ်မှလွဲ၍ ကျန်သောအလုပ်များ ရာသီဥတုဒဏ်မခံရ၍ ပုံမှန်လုပ်နိုင်နေကြသည် ကုသိုလ်ကောင်းကြသည် ကြိုးစား၍ လုပ်ရန်သာ ရှိတော့သည်။

အပိုင်းအစ အနဲငယ်မျှလောက် တင်ပြခြင်းဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ တက္ကဆက် ပြည်နယ်ကြီး၏ အခြေအနေကို အနဲငယ်မျှ သိသွားနိုင်၍ အလည်အပတ် မလာရောက်ရသေးသူများအတွက် နောင် အခွင့်သာသောအခါ အမေရိကန်တနိုင်ငံလုံးနှင့် တက္ကဆက်ပြည်နယ်ကြီးကို လာရောက်ပြီး အပန်းဖြေ လှည့်လှယ် နိုင်ကြပါစေကြောင်း ဆန္ဒပြုလိုက်ပါသည်။

အရှင် အဂ္ဂဓမ္မ
သီတဂူ ဗုဒ္ဓဝိဟာရ
အော်စတင်
တက္ကဆက်

အမှီကောင်းမှ ချမ်းသာရ

လောကလူသား မှန်သမျှတို့သည်၊ မိမိတို့နေထိုင်ရာ နိုင်ငံ၊ မြို့၊ ကျေးရွာ၊ အရပ်၊ ဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်စသည်တို့၌၊ အချင်းချင်း တဦးနှင့်တဦး မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းမရှိပဲ၊ တဦး တယောက်တည်း သီးသန့် သက်သက် နေထိုင်လို့ မဖြစ်ကြပေ။ လူနှင့်လူအချင်းချင်း တဦးနှင့် တဦး မှီဝဲ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းပြီး၍သာ နေထိုင်ကြရပေသည်။

လူ့လောကတွင်ဖြစ်စေ၊ သာသနာ့လောကတွင်ဖြစ်စေ အမှီကောင်းရှိဖို့ဆိုတာ အလွန် အင်မတန်မှ အရေးကြီးလှပေသည်။ အမှီကောင်း ရှိကြသူတွေမှလည်း၊ အမှီကောင်း၏ အထောက် အကူကျေးဇူးပြုမှု၊ အကူညီပေးမှု၊ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းများပေးမှုအစရှိသော ကောင်းမြတ် သည့် ကြိုတင် ပြင်ဆင် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မှုတွေကြောင့်၊ လုပ်ကိုင်သမျှ၊ ကြံစည် သမျှ လုပ်ငန်းကိစ္စမှန်သမျှတို့၊ အဆင်ပြေ ချောမွေ့ သွက်လက် မှန်ကန် မြန်ဆန်ပြီး ဟန်ချက် ညီညီ အောင်မြင် ကြီးပွား ချမ်းသာကြရပေသည်။

ပစ္စုပ္ပန်-သံသရာ နှစ်ဖြာသောဘဝတို့၌၊ တိုးတက် ကြီးပွား ချမ်းသာမှုများကို လိုလားကြ သူတို့သည်၊ မမှီကောင်းသူနှင့် မှီကောင်းသူ (သို့မဟုတ်) မမှီဝဲသင့်သူနှင့် မှီဝဲသင့်သူများကို ခွဲခြား သိတတ်ဖို့ အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ အမှီ ကောင်းသူကို မှီရပေမည်၊ မမှီဝဲကောင်းသူ ကို မှီဝဲခဲ့မိသော်၊ ဆေးစားမှားသော လူနာကဲ့သို့ ဖြစ်မှာအမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဆေးစားမှား သော လူနာသည် ယခင်ဖြစ်နေသော ရောဂါဝေဒနာ မပျောက် သည့်အပြင်၊ ဆေးစားမှားသည့် အတွက်ကြောင့် နောက်ထပ် ပြင်းထန်သည့် ရောဂါ ဝေဒနာအသစ်တစ်ခု တိုးလာရတက်သကဲ့ သို့ ဖြစ်ပေသည်။

(မမှီသင့်သူက ဘယ်လိုလူနည်း)= အသေဝနာစ ဗာလာနံ-လူမိုက်ကို မမှီရ၊ လူမိုက်ကို မမှီကောင်း။

(လူမှိုက်ဆိုတာ ဘယ်လိုလူ) (၁) ဒုစိန္တိတ စိန္တိ- စိတ်ဖြင့်မကောင်းတာတွေကို ကြံစည်နေ သော သူသည် လူမှိုက်။

(က) စိတ်ဖြင့် မကောင်းတာကို ကြံစည်ခြင်းဟူသည်= သူတပါး စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပစ္စည်းများ ကို ကိုယ်စည်းစိမ် ပစ္စည်းများဖြစ်အောင် မတရားသော နည်းဖြင့်ယူဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်း၊ သူတပါး တို့ကို သတ်ဖျက် နှိပ်စက်ဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်း၊ ကောင်းမှုကံ၊ မကောင်းမှုကံနှင့် ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးများ မရှိဟု မှားယွင်းစွာ ကြံစည်ခြင်း စသည်များဖြစ်ပေသည်။

(၂) ဒုဗ္ဘာသိတ ဘာသီ- နတ်ဖြင့် မကောင်းတာတွေကို ပြောဆိုနေသူသည် လူမှိုက်။

(က) နတ်ဖြင့် မကောင်းတာတွေကို ပြောဆိုခြင်းဟူသည်= လိမ်လည်၍ ပြောဆိုခြင်း၊ ဆဲ ဆိုခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းစွာပြောဆိုခြင်း၊ အကျိုးမများ အတင်းအဖျင်းစကားတို့ကို ပြောဆိုခြင်းစသည်များဖြစ်ပေသည်။

(၃) ဒုတ္တဋ္ဌ ကမ္မကာရီ= ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းတာတွေကို ပြုလုပ်နေသောသူသည် လူမှိုက်။

(က) ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းတာ ပြုလုပ်ခြင်းဟူသည်= သူတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်း၊ သူတပါးပစ္စည်းဥစ္စာများကို ခိုးယူခြင်း၊ သူတပါး သားမယား/သမီး များကို လွန်ကျူး ဖျက်ဆီးခြင်း စသည်များဖြစ်ပေသည်။

လူမှိုက်တို့သည် စိတ်ဖြင့်လည်း မကောင်းတာကိုပင် ကြံစည်နေသည်၊ နတ်ဖြင့်လည်း မကောင်းတာကိုပင် ပြောဆိုနေသည်၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း မကောင်း တာများကိုပင် ပြုလုပ်နေ သည်၊ ဤလက္ခဏာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူတို့ကို လူမှိုက်၊ လူယုတ်မာဟု သိရှိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာများပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းသည် အကြောင်းအရာများကို မည်သည့်အခါမျှ မကြံစည် စိတ်မကူး ပဲ၊
မကောင်းသည် အကြောင်းအရာများကိုသာ ကြံစည်နေခြင်း၊ စိတ်ကူးနေခြင်း၊
ကောင်းသော စကား၊ အကျိုးရှိသော စကား၊ မှန်ကန်သော စကားတို့ကို တရံ တခါမျှ
မပြောဆိုဘဲ၊ မကောင်း စကား၊ အကျိုးယုတ်စေမည့် စကားတို့ကိုသာ အချိန်ဖြုန်းပြီး
ပြောဆိုနေခြင်း။ ကောင်းသော အရာများကို ဘာတစ်ခုမျှ မလုပ် ကိုင်ပဲ
ဆုတ်ယုတ်နစ်နာစေမည့် အလုပ်များကိုသာ လုပ်ကိုင် နေခြင်း၊ ထိုသို့ မကောင်းတာကြံ၊
မကောင်းတာပြော၊ မကောင်းတာလုပ်နေကြသော လူယုတ် မာ၊ လူမိုက်တို့ကို
ဘယ်သောအခါမျှ မမှီရ၊ မပေါင်းရ။ မှီမိ ပေါင်းသင်းမိ ခဲ့သော် မိမိတို့ အတွက်
ကြီးပွားခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဆုလတ် ကောင်းကြီးများနှင့် လွဲမှာ
အမှန်တကယ် ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာ လည်း ဆင်းရဲရမည်၊
နောင်တမလွန်သံသရာမှာလဲ အကျိုး နည်း ဖွယ်ဖြစ်ပေမည်။ လူမိုက်-လူယုတ်မာ
တို့သည် ဆင်းရဲသည့်လမ်းကြောင်းကို လျှောက် လှမ်းနေကြ သည့်အတွက် ကြောင့်၊
လမ်းကြောင်းဆုံးလို့ ရောက်ကြရတော့လည်း ဆင်းရဲသည့် နေရာ ဘုံဌာနသို့ မချကောက်
ရောက်ကြရပေမည်။ ထို့ကြောင့် မကောင်းတာကြံ၊ မကောင်း တာပြော၊
မကောင်းတာကို ပြုလုပ် နေကြသော လူယုတ်မာ၊ လူမိုက်တို့ကို မှီပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံမှုများမပြုလုပ် ထိုက်ကြပေ၊ ရှောင်ရှား၍ နေကြရပေမည်။

(အမှီကောင်းသူက ဘယ်လိုလူနည်း)= ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနံ- ပညာရှိ
သူတော်ကောင်း များကို မှီရမည်၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများသည် အမှီကောင်း။

(ပညာရှိ သူတော်ကောင်းဆိုတာ ဘယ်လိုလူ) (၁) သုစိန္တိတ စိန္တိ- စိတ်ဖြင့်
ကောင်းတာ တွေကို ကြံစည်နေသောသူသည် ပညာရှိသူတော်ကောင်း။

(က) စိတ်ဖြင့် ကောင်းတာကို ကြံစည်သည်ဟူသည်- သူတပါး စည်းစိမ်
ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကို ကိုယ့်စည်းစိမ် ပစ္စည်းဥစ္စာများဖြစ်အောင်
မတရားသောနည်းဖြင့်ယူဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သူတပါးတို့ကို သတ်ဖို့

နိက်စက်ဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကောင်း မှုကံ မကောင်းမှုကံနှင့် ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးများ မရှိဟု မှားယွင်းစွာ ကြံစည်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်ခြင်း၊ မိမိလည်းအကျိုးရှိ သူတပါးလည်းအကျိုးရှိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်ဘဝ၊ နောင်သံ သရာဘဝများမှာ အကျိုးရှိစေမည့် အကြောင်း အရာများကို ကြံစည်ခြင်းများဖြစ်ပေသည်။

(၂) သုဘာသိတဘာသီ= နတ်ဖြင့်ကောင်းတာတွေကို ပြောဆိုနေသောသူသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်း။

(က) နတ်ဖြင့် ကောင်းတာကိုပြောသည်ဟူသည်-လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်း၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ဆဲဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ အကျိုးမရှိ အဖျင်းစကားတို့ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မိမိသူတပါးတို့ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ နောင်သံသရာဘဝများမှာ အကျိုးရှိစေနိုင်သော စကားမျိုး ကိုသာ ပြောဆိုနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

(၃) သုကတ ကမ္မကာရီ= ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းတာတွေကို ပြုလုပ်နေသောသူသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်း။

(က) ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းတာကို ပြုလုပ်သည်ဟူသည်= သူတပါးအသက်ကို သတ်ဖျက် ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သူတပါး ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သူတပါး သားမယား/သားသမီးများကို လွန်ကျူး ဖျက်ဆီးခြင်းများမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မိမိ သူတပါးတို့ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ နောင်သံသရာဘဝများအတွက် အကျိုးရှိစေနိုင်သော အလုပ်များကို ပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

ပညာရှိသူတော်ကောင်းသည် စိတ်ဖြင့်လဲ ကောင်းသော အကြောင်းအရာ များကိုသာ ကြံစည်သည်၊ နတ်ဖြင့်လဲ ကောင်းသော အကြောင်းအရာများကိုသာ

ပြောဆိုသည်။ ကိုယ်ဖြင့်လဲ ကောင်းသော အကြောင်းအရာများကိုသာ ပြုလုပ် သည်။ ဤလက္ခဏာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူကို ပညာရှိသူတော်ကောင်းဟု သိရှိနားလည်စေနိုင်သည့် အကြောင်းများပင်ဖြစ်သည်။ ကောင်းတာကို ကြံ၊ ကောင်းတာကို ပြော၊ ကောင်းတာကို လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေသော ပညာရှိ သူတော် ကောင်းတို့သည်၊ ယခုပစ္စုပ္ပန် နောင်တမလွန် နှစ်တန် သောဘဝများမှာ ဇကန်မုချ ကြီးပွား ချမ်းသာကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ ပညာရှိ သူတော် ကောင်းတို့သည် ချမ်းသာသည့် လမ်းကို လျှောက်လှမ်းနေကြသည့် အတွက်ကြောင့် လမ်းကြောင်းအဆုံးသို့ ရောက်ကြရတော့လဲ၊ ချမ်းသာ သည့် နေရာ ဘုံဌာနသို့ မုချဇကန် ရောက်ကြရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းတာကို ကြံ၊ ကောင်းတာကို ပြော၊ ကောင်းတာကို ပြုလုပ်နေကြသော သူတော်ကောင်းတရားများကို လက်ကိုင် ထားကြသည့် ပညာရှိ သူတော် ကောင်းများကို မတွေ့ တွေ့အောင်ရှာ၍ မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ မှုများ ပြုလုပ်ကြရ ပေမည်။

ဥပမာအားဖြင့် ပြဆိုရသော်-အဆိပ်လူးထားသော မြားသည့် မြှာထည်ရာ ကျည်တောက် ကို အဆိပ်ဖြင့် လိမ်းကျံ လူးစေသကဲ့သို့၊ လူမိုက် လူယုတ်မာများနှင့် မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ သူသည်၊ လူမိုက် လူယုတ်မာများ၏ အကျင့်ဆိုး အကျင့်ယုတ်တို့သည် စွဲကပ်ကုန်၏။ ပုပ်ညှီ နံဇော်နေသော ငါးပုပ်တို့ကို၊ သမန်းမြတ်တို့ဖြင့် ထုပ်အပ်သည်ရှိသော် အပုပ်အနံ့တို့သည် သမန်းမြတ်တို့ကို ပုပ်စေသ ကဲ့သို့၊ လူမိုက် လူယုတ်မာများနှင့် မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံသူသည်၊ လူမိုက် လူယုတ်မာများ၏ အကျင့်ဆိုး အကျင့်ယုတ်တို့သည် စွဲကပ်ကုန်၏။

အလွန်မွှေးကြိုင်သော တောင်ဇလပ်ပန်းတို့ကို၊ ပေါက်ဖက်ဖြင့် ထုပ်အပ်သည်ရှိသော်၊ သင်းပျံ့ မွှေးကြိုင်သော ပန်းရနံ့တို့သည်၊ ပေါက်ဖက်ကို မွှေးကြိုင်စေသကဲ့သို့၊ ပညာရှိသူတော် ကောင်းများနှင့် မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံသူသည်၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းများ၏ အကျင့်မြတ် တို့သည် စွဲကပ်ကုန်၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ မဟာနေလို့ အမည်ရှိ သော သူဌေးကြီး၏ သားသည်၊ ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ သူ၏ဇနီးသည်ကလဲ ကုဋေ ရှစ်ဆယ် ပင် ကြွယ်ဝချမ်းသာပေ၏။ သူဌေးသားသည် တနေ့သုံးကြိမ် ဗာရာဏသီဘုရင် မင်းမြတ်ကို ခစားရန် နန်းတော်သို့ သွားရလေ၏။ တနေ့တွင် အရက်သမားတို့သည် သူဌေး သား နန်းတော် သို့သွား ပြီး နန်းတော်မှအပြန် လမ်းခရီးမှာ တွေ့ကြုံဆုံတွေ့ကြသောအခါ အရက် သမားများက အရက်ကို သောက်ပြကြပြီး၊ သူဌေးသားကို အရက်သောက်ဖို့ရန် ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် မြှူဆွယ်ကြကုန်၏။ ငယ်ရွယ်စဉ်မှစ၍ အရက်ကို တခါမျှ မသောက်ခဲ့ဘူးသော သူဌေးသားသည် အရက်သမားများနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ မိလိုက်သောကြောင့်၊ အရက် မသောက်ရလျှင် မနေနိုင်သော အရက်သမားကြီး ဖြစ်သွားရရှာလေ၏။

ငွေကြေးပေါများသော သူဌေးသား၏ အရက်သမား အပေါင်းအဖော် သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေ တို့သည် တနေ့တခြား တိုးပွား များပြားလာကြကုန်၏။ သူဌေးသားသည် တကြိမ် အရက်သောက်လျှင် ငွေတစ်ရာဖိုးကုန်အောင် အပေါင်းအဖော် သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေများနှင့် သောက် ကြ၏။ ထိုနောက် အရက်သမား မိတ်ဆွေ အပေါင်းသင်း များပြားလာသောအခါ၊ ငွေကြေးကုန် ကျမှုများကို ပဓာနမထားတော့ပဲ၊ အပေါင်းအဖော်များနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး နေရ မှုသာ ပဓာနဖြစ် လာပြီး၊ အဆိုကောင်းသူ၊ အကကောင်းသူ၊ အတီးကောင်းသူတို့ကို တစ်ထောင်၊ နှစ်ထောင်စ သည်ဖြင့်ပေးကာ ပွဲလမ်းသဘင်တို့ဖြင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး အရက်သမား များနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ရာ၊ သူဌေးသားပိုင်ဆိုင်သည့် ကုဋေရှစ်ဆယ်ဥစ္စာတို့ မကြာခင်မှာပဲ ကုန်ဆုံးသွားပြီးနောက်၊ ဇနီးထံမှ ကုဋေရှစ်ဆယ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို တောင်းယူ၍ အရက် သမား မိတ်ဆွေများနှင့် သောက်စား ပျော်ပါးပြန်ရာ ဇနီး၏ ကုဋေရှစ်ဆယ်ဥစ္စာတို့လဲ ကုန်ဆုံး သွားပြန်ရာ၏။ သုံးစွဲစရာ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ကုန်ဆုံးသွားသောအခါ မိမိတို့နေထိုင်သော အိမ်ကို ရောင်းလိုက်ပြီး၊ နေစရာအိမ်မရှိတော့ပဲ သူတပါးတို့၏ အိမ်ဘေးမှာခိုကပ်၍ နေထိုင်ကာ၊ ခွက်လက်ဆွဲ၍ တောင်းစားကြရသော အလွန်ဆင်းရဲ မွဲတေသော

သူတောင်းစားဘဝသို့ ရောက်သွားကြကုန်၏။ သူဌေးသားသည် မိမိဘက်မှ ကုဋေ ရှစ်ဆယ်၊ ဇနီးဘက်မှ ကုဋေ ရှစ်ဆယ် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ဖြင့် တသက်ပတ်လုံး ချမ်းချမ်းသာ သာနေနိုင် ပါလျက်၊ အရက်သမား လူမိုက် လူယုတ်မာများနှင့် မှီဝဲ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမိခဲ့ သောကြောင့် စည်းစိမ် ချမ်းသာများ၌ ကြာမြင့်စွာ မတည်နိုင်ကြပဲ၊ သူဌေးသားနှင့် ဇနီးမယားတို့ ဆင်းရဲ မွဲတေပြီး ဒုက္ခရောက်ခဲ့ကြရ သော ဝတ္ထုသာဓကလေး ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်တည်ရှိခဲ့ဖူးလေ၏။

ထို့အတူ--မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်တုန်းက တမ္ဗဒိဋ္ဌိကလို့ အမည်ရှိသောသူကို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ ရှင်ဘုရင်က ခိုးသူသတ်ရာထူး(လူသတ်ရာထူး)ကို ပေးထားလေသည်။ တနေ့ ကို တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက် အမြဲတမ်းသတ်လာခဲ့သည်မှာ ငါးဆယ် ငါးနှစ် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး၊ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို မပြုလုပ်ဖူး၊ သရဏဂုံ သီလမဆောက်တည်ဖူး၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှုများ ပြုလုပ်မှုတွေမှာ မေ့လျော့ ကင်းကွာနေခဲ့ပေသည်။ နေ့ရှိသရွေ့ လူတွေ ကိုသာ သတ်နေရသော တာဝန်နဲ့ပဲ မိမိ၏ နေ့စဉ်ဘဝများကို အချိန်ကုန် နေခဲ့ရရှာပေသည်။

တမ္ဗဒိဋ္ဌိက လူသတ်သမားသည်၊ လုပ်သက် သက်တမ်း ငါးဆယ်ငါးနှစ်ပြည့်၍ အရွယ် အိုမင်းလာသောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင်ဘုရင်က တမ္ဗဒိဋ္ဌိကကို ခိုးသူသတ်ရာထူးမှ ထုတ်ပယ် ခြင်း ခံခဲ့ရသည်၊ ရာထူးချခံခဲ့ရသည်၊ ထို ရာထူးထုတ်ပယ်ခံရသော ရာထူးချခံရသော နေ့မှာပင်၊ မိမိ၏အိမ် မှာ လွတ်လပ်စွာ အနားယူသည့်အနေဖြင့်၊ အလွန်ကောင်းပေ မွန်မြတ်သော စားသောက် ဖွယ်ရာ နို့ထမင်းစသည်တို့ဖြင့် စားသုံးနေသည့်အချိန်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည် သမာပတ်မှ ထပြီး တမ္ဗဒိဋ္ဌိက၏ အိမ်တံခါးဝ၌ ဆွမ်းခံကြွရောက်တော်မူလာ လေသည်။ တမ္ဗဒိဋ္ဌိကသည် အိမ်တံခါးဝမှာ ရပ်တော်မူနေသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်ကို ဖူးမြင်လိုက်ရ၍ ကြည်ညိုစိတ်ဖြစ် ကာ၊ ဪ-ငါသည် ငါးဆယ်ငါးနှစ်ပတ်လုံး မကောင်းမှုတွေ ကိုပဲ လုပ်နေခဲ့သည်၊ တခါမှလည်း လှူဒါန်းခြင်း

ကုသိုလ်ကောင်းမှုမရှိခဲ့ဘူး-ဟု စဉ်းစားမိပြီး၊ မိမိစားဖို့အတွက် ချက်ပြုတ်ထားသော စားသောက်ဖွယ်ရာများကို အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား အိမ်အတွင်းသို့ ပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်းကပ် လှူဒါန်းလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က တမ္မဒိဋ္ဌိကအား (ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ အား မှီဝဲပေါင်းသင်းခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကြီးမားပုံနှင့် ဆွမ်းအကျိုး) အနုမောဒနာတရားကို ဟောကြားချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန် တမ္မဒိဋ္ဌိက-က အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အရှင်ဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်များကို အာရုံစိုက်လို့မရပါဘုရား၊ တပည့်တော် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အကုသိုလ်တွေကိုသာ အမှတ်ရပြီး စိတ်တွေ ချောက်ချားနေရ ပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထား လေသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က ဒကာတမ္မဒိဋ္ဌိက၏ စိတ်တည်ငြိမ်မှုရအောင် သွယ်ဝိုက်၍ တရားဟောမှဖြစ်မည်ဟု ကြံစည်ပြီး (၁) ဒကာတမ္မဒိဋ္ဌိက သူတစ်ပါးအသက်ကို နေ့စဉ်နေတိုင်း သတ်ဖျက်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ ကိုယ်အလိုကျ သက်ခဲ့တာလား၊ (၂) သူတစ်ပါးက စေခိုင်းလို့ သတ်ခဲ့ တာလားဟု မေးမြန်းလိုက်သော်။

တမ္မဒိဋ္ဌိက-က အရှင်ဘုရား တပည့်တော်အလိုတိုင်း သတ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါဘုရား၊ မင်းအာဏာ ဖြင့် စေခိုင်း၍ ရာဇဝတ်သင့်လာသူများကို သတ်ခိုင်း၍ သတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က ဒါဆိုရင် သူတစ်ပါး စေခိုင်း၍ သတ်ဖျက် ခြင်းသည် ဒကာတမ္မဒိဋ္ဌိကမှာ အဘယ်သို့လျှင် အကုသိုလ်အပြစ် ဖြစ်နိုင်လိမ့် မည်နည်းဟု သွယ်ဝိုက်၍ အမိန့်ရှိလိုက်သောအခါ၊ တမ္မဒိဋ္ဌိက-က သူ့မှာ အကုသိုလ်မရှိဟု စိတ်ထဲတွင် ထင်မှတ် ယူဆ လိုက်ပြီး၊ စိတ်တည်မှုရရှိသွားကာ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား ဆက်လက်၍ တရား ဟောတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။

နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် လူသတ်သမားကြီးလုပ်နေခဲ့ရသော
တမ္မဒိဋ္ဌိကသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော
အနုမောဒနာတရားကို ရိုသေစွာ ဆက်လက် နာယူမှတ်သားခဲ့လေသည်။
တမ္မဒိဋ္ဌိကသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် တည်းဟူသော ပညာရှိ
သူတော်ကောင်းနှင့် ဖူးတွေ့လိုက်ရပြီး၊ အနုမောဒနာတရား နာကြား
လိုက်ရသောကြောင့်၊ ရှိပြီးသော အကုသိုလ်တရားများ ပပျောက်ပြီး၊ မရှိသေးသော
ကုသိုလ် တရားများဖြစ်ပွားကာ အနုလောမ ခန္တီဟုခေါ်သော
သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်တည်သွား
ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က ဆွမ်းအနုမောဒနာတရားဟောပြီးလို့
ကျောင်းသို့ ပြန်ကြွသွားသည်ရှိသော်၊ တမ္မဒိဋ္ဌိကသည် အနည်းငယ် သင့်တော်သော
အရပ်သို့တိုင်အောင် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား လိုက်ဆောင်ပို့ပေးပြီး၊
အပြန်လမ်းတွင် ဘီလူးမတယောက်က နွားမ အသွင် ဖန်ဆင်းလျှက်
တမ္မဒိဋ္ဌိကအထံဆီသို့ ပြေးလာပြီး တမ္မဒိဋ္ဌိက၏ ရင်ဝ၌ ဦးချိုဖြင့် ပုတ်ခက်
ပုတ်ခက်လိုက် လေရာ၊ တမ္မဒိဋ္ဌိကသည် ထိုနေရာမှာပင် ချက်ချင်းသေးဆုံးသွားပြီး
တုသိတာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားလေ၏။

တမ္မဒိဋ္ဌိကသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်တည်းဟူသော ပညာရှိ
သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲပေါင်းသင်းလိုက်ရခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို
နာကြားလိုက်ရခြင်းကြောင့် ငါးဆယ့် ငါးနှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး အလွန်းကြမ်းကြုတ်
အပြစ်ကြီးလေးသော လူသတ်သမားအလုပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ရသော တမ္မဒိဋ္ဌိကသည်၊
ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်ဝသော တုသိတာနတ်ဘုံဘဝသို့ ရောက်သွားခဲ့ရ သည်မှာ လည်း
အလွန်ထဲရှားခဲ့သော ဝတ္ထုသာဓကတခုလဲဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

လောကလူသားတို့၏ မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးတို့သည်
သာမန်အနေအားဖြင့်ကြည့် လျှင် သိပ်အရေးမကြီးလှဟူ၍ ထင်ကြရပေသည်။ ကြုံသလို

သင့်သလို အလိုက်အထိုက် မှီဝဲ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေလျှင် ပြီးတာပါပဲ။ ကိုယ်ကောင်းဖို့ ကိုယ်ပြည့်စုံဖို့သာ အရေးကြီးသည် ဟူ၍ ထင်ကြရပေသည်။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း ပညာရှိသူတော် ကောင်းများနှင့် မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ၍ နေမှသာလျှင် ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာလဲ ကိုယ် ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းများကင်း၍၊ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာမှုများနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ကြ ပါလိမ့်မည်မှာ မလွဲ ဧကန်ဖြစ်ပေသည်။ နောင်တမလွန်ဘဝများမှာလဲ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းများကင်း၍၊ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာမှုများနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ကြရုံသာမက၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း၊ ကြောင့်ကြခပ်သိမ်း၊ စိုးရိမ်ခပ်သိမ်း၊ ပူပန်ခပ်သိမ်းတို့ ငြိမ်းအေးရာမှန် နိဗ္ဗာန်သို့ တိုင်အောင် ရောက်ရှိနိုင်ကြပေမည်။

ဒါ့ကြောင့် အားလုံး-အားလုံးသော စာဖတ်သူ မိတ်ဆွေအပေါင်းတို့ လူ့ဘဝ၊ လူ့လောက ကြီးထဲမှာ၊ လူဖြစ်နေခိုက်၊ အသက်ရှင်နေရခိုက်၊ သူတော်ကောင်းတရား များကို နယူမှတ်သား ခွင့်ရခိုက်၊ သာသနာတော်မြတ်ကြီးနှင့်လဲ တွေ့ကြုံဆုံခိုက်၊ မမီကောင်းသူ လူမိုက်၊ လူယုတ်မာ များကို မမှီဝဲဘဲ။ မှီကောင်းသူ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြပြီး အတူတကွ နေထိုင်းခြင်းများကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပညာရှိသူတော်ကောင်းများ၏ အဆုံးမစကားများ ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြကာ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခ အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်၍၊ လောကီ ချမ်းသာ၊ လောကုတ္တရာချမ်းသာ၊ ချမ်းသာသုခအဝဝတို့နှင့် ပြည့်စုံ ချမ်းသာကြပါစေလို့ ဆန္ဒပြုရင်းဖြင့်-----“ပညာရှိပေါင်း၊ သူတော်ကောင်းနှင့်၊ အကြောင်းသင့်မျှ၊ ပေါင်းမိကြ၍၊ သဒ္ဓမ္မသဝန ကြားနာရမှ၊ ဝါဒသမ္မာ တည်နိုင်စွာရှင့်”---

အရှုံးဆုံးလူ
မသေခင်မှာ
ကုသိုလ်ဘာမျှ

မပြုရသော်
ဘဝရှုံးသူ
သင်လိုလူသည်
ဇမ္ဗူမြေ၌ မရှိပြီ။

သီတဂူ-ဗိုင်းကာ

USA, TDSF

သဒ္ဓါနှင့် သာသနာ လွန်ဆွဲပွဲ

(၁)

ဟိုတစ်လောက ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ ပုစ္ဆာထုတ် စာစစ်တာဝန်အတွက် ဝင်ထွက် နေတဲ့ သူငယ်ချင်းစာချဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ပြောလာတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သံဃာအင်အား တစ်သိန်းလောက် လျော့သွားပြီ တဲ့။

တောရွာမှာ ကျောင်းထိုင်နေတဲ့ တစ်ပါးကလဲ စာသင်တိုက်ကို စာသင်ပို့ဖို့ ကိုရင်တွေ ရှားကုန်ပြီ။ export ကုန်ကြမ်းတွေဖြစ်တဲ့ ကိုရင်ငယ်တွေ ရှားပါးလာတော့ ကုန်ချော ရဟန်းငယ်တွေ ကျောင်းဘုန်း ကြီးတွေလဲ ရှားပါးလာတယ်။ တစ်ချို့တောရွာကျောင်းများမှာဆို ဆွမ်းခံပေးမယ့် ဘုန်းကြီးကျောင်းသား နဲ့ ရှင်သာမဏေတွေ မရှိလို့ ရွာထဲက ရှင်လူထွက် ကာလသားတွေက အလှည့်ကျ ဆွမ်းဟင်းချိုင့် ပို့ပေးနေရတာ စာရေးသူရဲ့ရွာမှာ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ပါ။ export က နည်းပါးရတဲ့အထဲ ရှိနေဆဲ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များမှာလဲ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ တိုးတက်ပြောင်းလဲ မှုနှင့် အတူ ခေတ်ရေစီးကြောင်းအရ သာသနာမှာ တင်ကျန်ရစ်ဖို့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ တွန်းကန် ခုခံနေရတယ်။ ခေတ်ရေစီးကြောင်းက အားကောင်းမောင်းသန် ဒလဟော စီးဆင်းနေသလို တိုက်ပွဲမကျဖို့ ကျားကုတ်ကျားခဲ ကြိုးစားနေကြရတဲ့ ကြိုးစားနေဆဲ ရဟန်းတော်များလဲ ရှိနေပါသေးတယ်။

ဗုဒ္ဓစာပေများမှာ တံငါသည်များ တောလိုက်မုဆိုးများရဲ့ ပိုက်ကွန်တွေကနေ လွတ်ထွက်အောင် ကျိုးစားနိုင်တဲ့ ငှက်တွေ၊ သားသမင်တွေဟာ သိပ်နည်းပါး လှသလို၊ လက်သံပေါ် တင်နေတဲ့ သဲမှန်တွေဟာ ကမ္ဘာမြေကြီးနဲ့ စာရင် မပြောပလောက်စရာ နည်းပါးလှသလို လူ့ဘဝကို ရရှိဖို့ဆိုတာ လဲ အဲဒီလောက်ထိ ခဲယဉ်းလှပါတယ် ခက်ခဲလှပါတယ် တဲ့။ လူ့ဘဝရဖို့တောင် အဲဒီလောက် ခက်ခဲနေရင် ယောကျ်ားဘဝ ရဟန်းဘဝဆိုရင်တော့ နည်းနည်းချင်း တစ်ဆင့်ချင်း တစ်ရစ်ချင်း စစ်ထုတ်နေတဲ့ ဆီကြိတ်စက် လို ပိုခက်ခဲနေပြန်တယ်။ ဆိုတော့ကာ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်း တော်တစ်ပါး ရဖို့ ပြုစုပျိုးထောင်ရတာ သိပ်မလွယ်ကူလှပါဘူး။ မှတ်တမ်းများအရ သာမဏေ အပါး(၃၀)ဝတ်ပြီး တစ်ပါးကျန်၊ အပါး(၅၀) ဝတ်ပြီးတစ်ပါးကျန် စသည်ဖြင့် ရေစစ်ကနေ ရေတွေထွက်မကျအောင် ထိန်းသိမ်းဖို့ ခက်ခဲသလို ခံစားမှုစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေကို တွန်းလှန်အံ့တုဖို့ ပင်ပန်းလှပါတယ်။

ဒီအကြောင်းအရာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ဆရာသမားတွေ ဆိုဆုံးမခဲ့တဲ့ စကားကို ပြန်ကြားယောင်မိတယ်။ " မင်းတို့ သဒ္ဓါတရားက ထန်းလျက်ခဲ ခွေးလျက်သလို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ပြောင်သလင်းခါလာပြီ၊ နည်းလာပြီ၊ သတိထားကြအုံး၊ ငါတို့ သာသနာမှာ သဒ္ဓါတရား နည်းတဲ့သူဟာ ရေရှည် မတည်တံ့နိုင်ဘူး" တဲ့။ ငယ်ငယ်ကတော့ ကျောင်းတိုက်သန့်ရှင်းရေးတံမျက်စည်းလှည်း၊ မီးဖိုချောင် ဝေယျာဝစ္စ၊ ဘုရား သောက်တော်ရေ၊ ဘုရားပန်းကပ်တာ စတဲ့ ကုသိုလ်ရကြောင်းတွေကို မလုပ်လို့ ဆုံးမခဲ့တာပါ။

ကိုရင်ဘဝဆိုတော့ လူငယ်ရဲ့အတွေးနဲ့ ဆရာသမားတွေကလဲ ဝေယျာဝစ္စ မလုပ်တိုင်း ဆုံးမနေတာပဲလို့ ခပ်ပေါ့ပေါ့ တွေးမိရုံပဲ။ အခုချိန်မှာ အရွယ်လေး ရလာလေ အဲဒီစကားတွေက ပိုမှန်လေ ဖြစ်လာတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကုသိုလ်၊ ဥစ္စာ၊ ပညာ တစ်ခုခုမှ မရလိုက်ပဲ တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးရင် လူဖြစ်ကျိုး ရှုံးတယ် ဆိုထားပြန်တော့ ရှင်ရဟန်းဘဝမို့ ဥစ္စာကတော့ ထားလိုက်ပါတော့၊ ကုသိုလ်နဲ့ ပညာ တစ်ခုခုမှ မရလိုက်ရင် တော်တော် အရင်းရှုံးတော့တာပါ။

တစ်နေ့တာအတွက် ပရိတ်ပဋ္ဌာန်းရွတ်ဖတ်တာမျိုး၊ ကုသိုလ်ရှင် ဆွမ်းဒကာ ဒကာမများ၊ ပစ္စည်းလေးပါးအလှူရှင် ရဟန်းဒကာ ဒကာမများအပေါ် မေတ္တာပို့ အမျှဝေတာ၊ ဂုဏ်တော်ပွားတာ ပုတီးစိတ်တာ စတာတွေအားလုံးဟာလည်း သဒ္ဓါတရားကို အခြေခံနေတယ် ဆိုတာ သဘော ပေါက်လာတော့တယ်။ ဒါကြောင့်လဲ သဒ္ဓါတရား အားနည်းတဲ့ ရှင်ရဟန်းဟာ သာသနာတော်မှာ တစ်သက်တာ ရေရှည်မရပ်တည် နိုင်ဘူး လို့ ဆိုထားခဲ့ဟန်တူပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကလဲ လူထွက်လိုတဲ့ ရဟန်းတော်များမှာ ဒီလို ရှေ့ ပြေးနိမိတ်တွေ ပေါ်လာတတ်တယ် ဆိုပြီး ဇာတကမှာ ဆိုထားပြန်ပါရော လား...

(၂)

လူထွက်ခါနီး ရဟန်းနှင့် စုတေခါနီး နတ်တို့၏ ပုဗ္ဗနိမိတ် (၅)ပါး

ယထာ ဟိ ဒေဝလောကာ စဝနဓမ္မာနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ၊ မာလာ မိလာယန္တိ၊ ဝတ္တာနိ ကိလိဿန္တိ၊ သရီရေ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ ဩက္ကမတိ၊ ဥဘောဟိ ကစ္ဆေဟိ သေဒါ မုစ္ဆန္တိ။ ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ နာဘိရမတိ။

ဝေမေဝ သာသနာ စဝနဓမ္မာနံ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခုနံ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ၊ သဒ္ဓါပုပ္ဖာနိ မိလာယန္တိ၊ သီလဝတ္တာနိ ကိလိဿန္တိ၊ သရီရေ မကံတာယ စေဝ အယသဝသေန စ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ ဩက္ကမတိ၊ ကိလေသသေဒါ မုစ္ဆန္တိ၊ အရညရုက္ခမူလသုညာဂါရေသု နာဘိရမန္တိ။ တဿပိ တာနိ ပညာယိံ သု။ (ဇာ၊ ဋ၊ ၅။ နာ- ၂၉၇)

နတ်သားနတ်သမီးများ စုတိခါနီးတွင် ဝိမာန်မှ အမြဲလန်းဆန်းနေသောပန်းများ ညှိုးနွမ်းခြင်း၊ နတ်ဝတ်တန်ဆာများ ညစ်နွမ်းလာခြင်း၊ အရင်က ထွန်းလင်းတောက်ပနေသော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါများ ဖျော့တော့ကာ အရောင်မှိန်လာခြင်း၊ နတ်တို့သဘာဝအရ တစ်ခါမှ နှပ်ချေး၊ သလိပ် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စသော အညစ်အကြေးများ မထွက်သော်လည်း သေခါနီးတွင် ချိုင်းကြားနှစ်ဖက်မှ ချွေးများ ထွက်လာတတ်ခြင်း၊ မိမိနေထိုင်ရာဘုံဝိမာန်အတွင်း စံမြန်းရသည်ကို မပျော်မွေ့ တော့ခြင်း စသော နိမိတ်များ ထင်လာကြသည် ဟူ၏။

ထိုနည်းတူပင် လူထွက်ခါနီး ရဟန်းတော်မှာလဲ ကုသိုလ်ရကြောင်းကိစ္စများတွင် သဒ္ဓါတရားများ အားနည်းလာတတ်ကြောင်း၊ သိက္ခာပုဒ်တော်များကို ချိုးဖောက်ဖို့ ဝန်မလေးတတ်ကြောင်း၊ သီလ မစင်ကြယ်သဖြင့် မျက်နှာမသာမယဖြစ်ခြင်း၊ ပရိသတ်အခြံအရံနည်းပါးခြင်းစသည်ဖြင့် စိတ်ကျရောဂါ သဘောမျိုး depression ဝင်လာတတ်ခြင်း၊ ကိလေသာချွေးများ ထွက်လာခြင်း၊ တောရွာကျောင်း၊

သစ်တစ်ပင်အောက် ဝါးတစ်ပင်အောက်စသောဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တို့တွင် ပျော်မွေ့ .စွာ မနေနိုင် တော့ခြင်း စသည်ဖြင့် ရှေ့ ပြေးနိမိတ်များ ပေါ်လာတတ်ကြောင်းဟောတော်မူခဲ့တယ်။

ဆိုတော့ကား သဒ္ဓါတရားနဲ့ သာသနာဆိုတာ ချိန်ခွင်လျာတစ်ခုလို balance မျှတနေဖို့ လိုအပ်တာပေါ့။ ဒေသနာများစွာမှာ သီလ နဲ့ ပညာ က အရေးကြီးကြောင်း ဟောတော်မူခဲ့သလို ဒီနေရာမှာတော့ သဒ္ဓါတရားက အရေးပါလှကြောင်း သတိထားဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်။

(၃)

အသံကောင်းတာကိုလည်း မပြိုင်နဲ့၊

ဆံ(ပင်)ကောင်းတာကိုလည်း မပြိုင်နဲ့၊

ဉာဏ်ကောင်းတာကိုလည်း မပြိုင်နဲ့၊

ကံကောင်းတာကိုလည်း မပြိုင်နဲ့၊

ဝီရိယကိုပဲ ပြိုင်ပါလေ။

ဆိုပြီး ရှေးစကားတစ်ချို့ကို မှတ်သားဖူးတယ်။ ပင်ကိုယ်အသံကောင်းရှိတဲ့သူကို ဘယ်လိုလူမှ ပြိုင်ဆိုင်မရနိုင်ကြောင်း စာပေများမှာ ဆိုထားပါတယ်။ နောက်တခုအနေနဲ့ စာရေးသူရဲ့ ကြီးတော် (အမေ့ရဲ့အမကြီး) ဟာ အသက် (၈၀)ကျော်အထိ နေသွားရပေမယ့် ဆံပင်ဖြူ တစ်ချောင်းမှ မပေါက်ခဲ့ဘူး၊ သေခါနီးအချိန်အထိ ဆံပင်ဟာ တံတောင့်ထွာအရှည်အထိ အနည်းဆုံးရှိနေခဲ့တယ်။

ဉာဏ်ကောင်းတာနဲ့ ပက်သက်ရင်လဲ သူငယ်ချင်းအချင်းချင်းထဲမှာ မနာလိုစရာကောင်းလောက်အောင် ကို ဉာဏ်ပညာထက်မြက်တဲ့ သာမဏေများ၊ ရဟန်းတော်များကိုလည်း တွေ့ကြုံဖူးတယ်။ ရှေးရှေး အတိတ်ဘဝက ပညာပါရမီကောင်းခဲ့လေတော့ ဖြေသမျှစာမေးပွဲအားလုံးအောင်မြင်ကာ ဘဝကို အထက်တန်းကျကျ ရေပေါ်ဆီ အနေဖြင့် ဖြတ်သန်းနေရသူတွေ ရှိသလို ဉာဏ်ကောင်းသော်လည်း အပျင်းဓာတ်ခံလေး ကြောင့် သာသနာတော်မှ ကြွေလွင့်သွားသူတွေကိုလည်း တွေ့ရပြန်တယ်။ သို့သော် ဒီနေရာမှာ ဉာဏ်ကောင်းတာကို ယှဉ်ပြိုင်လို့ မရနိုင်ကြောင်းသိစေချင်တာပါ။

ကံကောင်းတာကိုတော့ အထူးဆိုဖွယ်မရှိတော့ပါ။ ကံကောင်းနေကြသူ အများစုက ပင်ကိုယ်စိတ်ထား ဖြောင့်မတ်သူ၊ သူတစ်ပါးအပေါ်မကောက်ကျစ်သူ၊ မနာလို ပန်တိုခြင်းကင်းရှင်းသူ၊ သူတစ်ပါးကို စိတ်ရင်းအမှန်ဖြင့် ကူညီရိုင်းပင်း စာနာတတ်သူ၊ မေတ္တာ ကရုဏာအားကြီးသူတွေအဖြစ် ယေဘုယျ တွေ့နေမြင်နေရတာ တူညီတဲ့အချက်လို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်အနေဖြင့် စာရေးသူ သတိထားမိသည်မှာ မိမိတို့သာသနာတော်တွင် အလတ်တန်း အကြီးတန်းလောက်ဖြင့် ဘုန်းကံကြီးမား

ကျော်ကြား အောင်မြင်နေသော ဆရာတော်အများအပြားကို တွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပညာတတ်ဖြစ်တိုင်း ဘုန်းကံကြီးသူ အောင်မြင်ကျော်ကြားသူ မဖြစ်နိုင်သလို ပညာမတတ်သော် လည်း ဘဝမှာ ကံတရားကြောင့် ဝီရိယကြောင့် အောင်မြင်ကျော်ကြားနေသူတွေ ဒုန့်ဒေးပါပဲ။ ကံတရားက မမြင်နိုင်တဲ့ အကျိုးပေးတွေ အခွင့်အရေးတွေကို သယ်ဆောင်လာတတ်တာကို အသက်အရွယ် ရလာလေလေ ပိုမို သတိထားမိလေ ဖြစ်လာပါတယ်။

များသောအားဖြင့် ဘုန်းကံကြီးမားတဲ့ ရှင်သာမဏေ ရဟန်းတော်များ၊ လူဝတ်ကြောင်များကို သတိထားကြည့်လျှင် သူတို့မှာ နိစ္စဂူဝ ဝတ်အနေဖြင့် အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော ဘုရားကျောင်းကန် ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပရိတ် ပဋ္ဌာန်း၊ ဓမ္မစကြာ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ နတ်ဗြဟ္မာ ချစ်ဆေးဟု ခေါ်အပ်သော မဟာသမယ သုတ်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများခြင်း တို့ကို အထုံဝါသနာဖြစ် အောင် နေ့ပေါင်းများစွာ လပေါင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ရွတ်ဖတ်ပွားများ အားထုတ်နေကြတာ ကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါတွေအားလုံးဟာ ကုသိုလ်စိတ်အရင်းခံကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသော သာသနာကို ကြည်ညိုလေးစားခြင်းဟူသော သဒ္ဓါတရားကြောင့် ဟုဆိုလျှင် မှားအံ့မထင်ပါ။

(၄)

“ငါက ဉာဏ်မကောင်းမှန်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိတယ်။ ဒါကြောင့် အရာရာမှာ အောင်မြင်ဖို့ ငါ့မှာ ယှဉ်ပြိုင်စရာ ဝီရိယပဲ ရှိတယ်။ ဒီဝီရိယနဲ့ပဲ ဘဝကို အံ့တု ယှဉ်ပြိုင်ရပါတယ်” ဟု ဆိုလာသူက မိမိရဲ့ ငယ်သူငယ်ချင်း သာမဏေကျော်၊ ပထမကျော်ဘွဲ့ များနှင့် သ၊ စ၊ အ အဘိဝံသ ဘွဲ့ရ ကျောင်းထိုင် ဘုန်း ကြီးတစ်ပါးရဲ့ စကားက မြတ်ဘုရားရဲ့ နှုတ်ကပတ်တော်နဲ့လည်း ကိုက်ညီနေတာ တွေ့ ရတယ်။ မိမိရဲ့ တစ်သက်တာမှာ သူ့လောက် ဝီရိယကောင်းသူမျိုး၊ ကျိုးစားသူမျိုး၊ သဒ္ဓါတရား ကောင်းသူမျိုး မတွေ့ခဲ့ဖူးဘူး။ ဒီနေ့တော့ အဆိုပါ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးသူငယ်ချင်းဟာ မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာ လောက မှာ ထိပ်တန်းစားရင်းဝင် သာသနာပြုစစ်သူကြီးတစ်ပါး ဖြစ်နေပါပြီ။

ဝီရိယကို အားကိုးပြီး ရုန်းကန်နေရတဲ့ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ- ဆိုတဲ့လူ့ဘဝမှာ မမြင်နိုင်တဲ့ အတိတ်ကံကို ခဏမမှတ်တတ် ပိုကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာများနှင့် သဒ္ဓါတရား တို့ မသိမသာ လွန်ဆွဲခံနေကြရတဲ့ တဖြည်းဖြည်းတိုးတက်နေတဲ့ ဂလိုဘယ် global ခေတ်ကြီးမှာ ရှင်ရဟန်း ကောင်းတွေ မဆိတ်သုဉ်းဖို့ဆိုရင် မပြည့်စုံသေးတဲ့ သဒ္ဓါတရား၊ ဝီရိယအား တွေ့နဲ့ ဘဝကို balance ဖြစ်အောင် နေထိုင်နိုင်ဖို့က ပိုအရေးကြီးလာပါတယ်...

နောက်ဆုံးတော့ လူသားတိုင်းမှာ ဘဝပေးအခြေအနေအရ ဘယ်လိုပတ်ဝန်းကျင်၊ ဘယ်ရပ်ရွာ ဘယ်နိုင်ငံမှာ အခြေချ နေထိုင်သည်ဖြစ်စေ မိမိရဲ့ ဘဝကို တန်ဖိုးရှိသော လူသားတစ်ယောက်အဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ရှိတဲ့ အလုပ် တစ်ခုကို လုပ်နေရင်း ဖြတ်သန်းချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိကြတာပါပဲလေ...

အရှင်သုနန္ဒာလင်္ကာရ M.A (ပန်းကမ္ဘာ)

နေ့စွဲ- ၁၅.၆.၂၀၁၅

ဆုံခွင့်မရတဲ့ အိပ်မက်များ

သူ့ဘဝတွင် အိပ်မက်များစွာကို မက်ခဲ့ဘူးသည်။ ထိုအိပ်မက်တို့သည် ပျော်ရွှင် ကြည်နူးခြင်း၊ ပျင်းရိ ရှုပ်ထွေးခြင်း၊ ရင်ခုံချောက်ခြားခြင်း၊ ထိန်းလန့် တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ပေါ့ပါးသွက်လက်ခြင်း၊ လက်တွေ့ကျခြင်း၊ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းအေးမြခြင်း စသည်ဖြင့် ရသတို့ စုံလင်လှသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အိပ်မက်သည် အိပ်မက်မျှသာဖြစ်၍ လက်တွေ့ဘဝ မဟုတ်ခဲ့ပေ။ လက်တွေ့ဘဝနှင့် တစ်ထပ်တည်းကျသော အိပ်မက်တို့ရှိခဲ့သကဲ့သို့ တစ်ထပ်တည်းမကျသော အိပ်မက်တို့ကလည်း များလှပေသည်။ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သော စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်တို့ ရှိနေခဲ့သလို ပုံမဖော်နိုင်ခဲ့သော အိပ်မက်တို့လည်း ရှိနေခဲ့၏။ သူ့ဘဝတွင် အကြိမ်ကြိမ် မက်ခဲ့ပြီးမှ လွဲချော်ခဲ့သော အိပ်မက်တို့ကလည်း များခဲ့ပေ၏။ ထိုအနက် အိပ်မက်နှစ်ခုကိုတော့ တခုတ်တရ သတိရနေမိသည်။ အောက်မေ့တသ ဖြစ်နေမိ၏။

ထိုနေ့က ရန်ကုန်မိုးသည် ခပ်စွေစွေလေး ရွာနေသည်။ မိုးရေဆွတ်ဖျန်းထားသောကြောင့် သစ်ပင်ပန်းမန်တို့သည် စိမ်းစိုလန်းဆန်းနေကြ၏။ ရန်ကုန်ရာသီဥတုသည် အေးအေးမြမြ ရှိ၏။ မဇ္ဈိမအပူတွင် အသားကျနေခဲ့သော သူ့အတွက် စိတ်ကြိုက်ရာသီပင် ဖြစ်သည်။ ကိုလာ အဲယားကွန်းမလိုဘဲ သက်သောင့်သက်သာ နေထိုင်ခွင့်ရလေ၏။

အေးချမ်းသာယာသော ရာသီဥတုသည် သူ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးလုံးကို လန်းဆန်းတက်ကြွ စေ၏။ သူ့အား အားလပ်ကာ အချိန်ရနေသောကြောင့် မကြည့်ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သော စာအုပ်စီရိုကို ဖွင့်ကာ ရှင်းလင်းဖြစ်သည်။ သူ၏စာအုပ်စီရိုထဲတွင် စာအုပ်စာပေတို့ကား အထိုက်အလျှောက် များပြား၏။ သုတ ရသ စာပေစုံလင်၏။ ငယ်ရွယ်စဉ်မှ စတင်ကာ စာအုပ်တို့ကို စုဆောင်းခဲ့သောကြောင့် စုံလင်နေ၏။ ကဏ္ဍအလိုက် စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းထားခဲ့သောကြောင့် စာကြည့်တိုက်ငယ်လေးကဲ့သို့ ဖတ်ချင်စရာပင် ဖြစ်၏။ ရှင်းလင်းနေရင်း စာအုပ်စီရိုထဲမှ တွေ့ရှိသော စာရွက်နှစ်ရွက်ကို သူသတိထားမိသည်။ စာရွက်တစ်ရွက်မှာ ဒိုင်ယာရီစာအုပ်တစ်အုပ်အတွင်းမှ ထွက်ကျလာခြင်းဖြစ်ပြီး ငယ်သူငယ်ချင်းတို့၏ ပေးစာတစ်စောင်ဖြစ်သည်။ သင်္ခါရကြောင့် စာရွက်အဖြူမှာ အဝါရင့်ရောင်နွမ်းရိရိ ဖြစ်နေပြီး အပြာရောင် မင်လက်ရေးတို့သည်ပင် ခပ်မွဲမွဲလေး ဖြစ်နေခဲ့ပြီ။ စာရွက်တစ်ရွက်မှာ အောင်လက်မှတ်ဖိုင်တွဲများကြားမှ တွေ့ရှိခြင်းဖြစ်ပြီး သီတဂူအမိပတိ

ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အထူးပင့်ဖိတ်စာတစ်စောင် ဖြစ်သည်။ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရ၊ အမေရိကန်၏ လက်တာဟတ် စာရွက်ပေါ်တွင် အကြောင်းအရာကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားပြီး သီတဂူ ဆရာတော်ကြီး၏ ခန့်ညားသေသပ်သော လက်မှတ်နှင့်အတူ ကာလာစုံ တောက်ပနေသည့် A4 ဆိုက်စာရွက်တစ်ရွက်ဖြစ်သည်။ အသွင်မတူ အရွယ်မတူသည့် စာရွက်နှစ်ရွက်ကို ကိုင်ကာ သူ၏အတွေးတို့သည် အတိတ်၌ နှစ်မျောသွား၏။

“သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှာ ပြန်ဆုံကြမယ်”

မင့်ရဲ့ အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်းများ

ဟောင်းနွမ်းနေသော စာရွက်လေး၏ အဆုံးစာကြောင်းကို ဖတ်ကာ သူ၏ လက်တို့ တုန်ယင်လာသည်။ သူ၏စိတ်သည် အတိတ်တို့ကို သတိရမိသွား၏။ သတိရမှုနှင့်အတူ မျက်ရည်တို့ပင် ဝေ့သီလာသည်။ ပေးစာမှာ ကျမ္မာရေး ဂရုစိုက်ဖို့၊ စာကြိုးစားဖို့၊ နေရာသစ်မှာ မိတ်ဆွေသစ်တွေနှင့် အဆင်ပြေအောင်နေဖို့ မှာနေကြ မရိုးနိုင်သော မှာတမ်းတို့သာဖြစ်ပြီး ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြရန် မျှော်လင့်ချက်စာကြောင်းလေးဖြင့် စာကို အဆုံးသတ်ထားသည်။ စာရွက်ဟောင်းလေးကို ဖတ်နေရင်း စာရွက်ပေါ်က အတိတ်တို့ကို လွမ်းမောဖွယ် ပြန်လည် မြင်ရောင်နေမိသည်။ ငယ်စဉ်က သူတို့သူငယ်ချင်းတစ်တွေ တစ်အူထုံဆင်း ညီအကိုရင်းပမာ ချစ်ခင်ခဲ့ကြသည်။ အေးအတူ ပူအမျှ စာနာ ပေါင်းသင်းခဲ့ကြသည်။ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး စေတနာ မေတ္တာ အနစ်နာတို့ဖြင့် ပြုမူပြောဆို ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်။ စာပေကို အတူသင်ယူခဲ့ကြသည်။ လူငယ်ပီပီ စာပေ၌ တက်ကြွစွာ ပျော်မွေ့ခဲ့ကြပြီး အနာဂတ်အတွက် စိတ်ကူးတွေ ယဉ်ခဲ့ကြသည်။ အိပ်မက်တွေ တသီတသန်းကြီး မက်ခဲ့ကြသည်။

သူ၏ ရှင်ငယ်ဘဝက စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်တွင် သုံးနှစ်တိုင်တိုင် ပညာသင်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် သီတဂူကို ငယ်စဉ်ကတည်းက ရင်းနှီးနေခဲ့၏။ ထိုစဉ်က သီတဂူ အာယုဒါနဆေးရုံတော်ကြီးသည် ယခုကဲ့သို့ ပြည့်စုံမှုမရှိသေးဘဲ မိုးတွင်းရောက်လျှင် မြက်ချိုတို့ဖြင့် အနည်းငယ် ရှုပ်ထွေးနေတတ်၏။ ဆေးရုံနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တည်ရှိသော ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီး၏ ခြံစည်ရိုးတွင် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်စီမံကိန်း ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကလေးကို ထောင်ထားပြီး မြောက်ဘက်အနီးတွင် သုသာန်တစ်ခု ရှိသည်။ မှတ်မှတ်ရရ ထိုသုသာန်သို့ ဘုန်းကြီးပျံ နှစ်ခါ

လိုက်ပါပို့ဆောင်ခဲ့ဘူးသည်။ သီတဂူဆေးရုံဝင်းအတွင်း မိုးကျ၍ အမှိုက်သရိုက်ထလျင် သူတို့စာသင်သားများက သွားရောက်ကာ ရှင်းလင်းကြရသည်။ မဟာသုဗောဓါရုံ၊ ရွှေဟင်္သာနှင့် ဟံသာဂီရိကျောင်းတိုက်ဟူသော စာသင်တိုက် သုံးတိုက်တို့ အလှည့်ကျ သွားရောက်ကုသိုလ် ယူကြရသည်ဟု မှတ်ခဲ့ဘူးသည်။ မဟာသုဗောဓါရုံကျောင်းတိုက် အလှည့်ရောက်လျင် အမှိုက်ရှင်းသွားရမည့် သံဃာစာရင်းတွင် သူ့နာမည်ပါစေရန် ဆုတောင်းရသည်။ စည်းကမ်းကြပ်သော ကျောင်းတိုက်ဖြစ်၍ သီတဂူသွားရမည့် သံဃာစာရင်းထဲ နာမည်ပါဝင်ပါက အပြင်ထွတ်ခွင့်ရပြီး သီတဂူဆရာတော်ကြီး ကျွေးမွေးသည့် မုန့်တို့ကိုပါ အဝစားခွင့်ရသဖြင့် စာသင်သားဘဝက ကြီးမားသော အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။ သူတို့အား သီတဂူဆရာတော်ကြီးက မင့်တို့က စာသင်သားတွေဆိုတော့ ငါပါဠိလို ခိုင်းမယ်ကွာဟု မိန့်ပြီး ပေါက်ပြားပေါက်ကာ မြက်ရှင်းသူကရှင်းပြီး တောင်းကိုင်ကာ အမှိုက်ကျုံးလွင့်ပစ်သူတို့က လွင့်ပစ်ရန် ခိုင်းသည်။ ပြီးလျင် မုန့်ပုံးတို့ကို ချကျွေးသည်။ ပျော်ပျော်ပါးပါး ဘုန်းပေးကြရပြီး ဆရာတော်ကိုလည်း ဖူးရ၊ ဆရာတော်ကို လာရောက်ဖူးမျှော်သော ဦးဂိုအင်ကာ ကိုလည်း တွေ့ခွင့်ရဘူးသဖြင့် ကျေနပ်ခဲ့ရသည်။

စာသင်သားဘဝက ကျမ္ဘာရေးကိစ္စဖြင့် သီတဂူဆေးရုံသို့ မကြာခဏရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ စစ်ကိုင်းတောင်အလှတို့ကို ငေးမောပြီးနောက် ဆေးရုံကြီးအလှ နောက်ခံဖြင့် မုခ်ဦးထိပ်တွင် ရပ်ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖြစ်ကြသည်။ ဓာတ်ပုံ၏နောက်ခံရှုခင်းတွင် ဆေးရုံကြီးသာမက စစ်ကိုင်းတောင်အလှပါ သိမ်းကျုံးပါဝင်နေသောကြောင့် ရိုက်ပြီးဓာတ်ပုံတို့ကို ကြည့်မဝဖြစ်ရသည်။ လမ်းတစ်ဘက် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်စီမံကိန်း ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကို ဖတ်ကာ အနာဂတ်အတွက် အိပ်မက်မက်ကြသည်။ စိတ်ကူးတွေ တစ်ဝကြီး ယဉ်ကြမြဲဖြစ်သည်။ သူငယ်ချင်းများနှင့် စကားလက်ဆုံကျတိုင်း သီတဂူတက်မည်ဟူသော အနာဂတ် ရည်ရွယ်ချက်တို့သည်လည်း ကိုယ်စီ ခိုင်မြဲခဲ့ကြ၏။

နောက်တော့ သူ့ဘဝအလှည့်အပြောင်းကြောင့် စစ်ကိုင်းမှ ရန်ကုန်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ သူငယ်ချင်းများထံ အကြိမ်ကြိမ် စာရေးပို့သကဲ့သို့ သူငယ်ချင်းများကလည်း သူ့ထံသို့ စာရေးစာပြန်ကြသည်။ ရေးလိုက်သည့် ပေးစာတိုင်း၏ အဆုံးတွင် သီတဂူ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှာ ပြန်ဆုံကြမယ်ဟူသော စာကြောင်းလေးကို မပျက်မကွက်ထည့်ရေးကာ အနာဂတ်ရည်ရွယ်ချက်ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ မပြောင်းလဲသော အိပ်မက်တို့ကို အဖန်ဖန် မက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း အိပ်မက်သည် အိပ်မက်မျှသာ ဖြစ်၍ လက်တွေ့ဘဝ မဖြစ်ခဲ့ပါချေ။

ဖိုင်တွဲများကြားမှ ပြန်လည်တွေ့ရှိရသည့် အထူးဖိတ်ခေါ်စာလေးမှာ သစ်လွင်နေဆဲဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပြီး စာလုံးနှင့်ဓာတ်ပုံတို့မှာ ကာလာစုံတောက်ပလျက်ရှိသည်။ စာရွက်ထိပ်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်၊

တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ အော်စတင်၊ သီတဂူ ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဂိဟာရ၏ လိပ်စာကို ရေးထား၏။ လိပ်စာ၏ တစ်ဘက်တစ်ချက်တွင် သီတဂူလိုဂိုတံဆိပ်နှင့် အမေရိကန်တွင် တည်ထားပြီးစီးသည့် ရွှေစည်းဝံ စေတီတော်ဘုရားပုံတော်ကို ထည့်သွင်းထားသည်။ အထူးပင့်စာပါ အကြောင်းအရာမှာ ၂၀၁၂-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၄-၂၅) ရက်များတွင် အမေရိကန်၊ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရတွင် ကျင်းပမည့် ရွှေစည်းဝံ ဘုရားထီးတော်တင်လှူပွဲသို့ ကြွရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ဖိတ်ကြားသည့်ရက်မှာ သြဂုတ်လ (၂၆)ရက် ဖြစ်သည်။

သီတဂူ ဆရာတော်ကြီးသည် ပြည်ပတွင် ပညာသင်ကြားနေသော မြန်မာရဟန်းတော်များအား မိမိ၏ တပည့်ရင်းများပမာ တတ်စွမ်းသမျှ ချီးမြှောက်လေ့ရှိသည်။ အိန္ဒိယရောက် မြန်မာရဟန်း တော်များသာယာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့တွင် ပြည်ပဩဝါဒါစရိယအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေးပြီး နှစ်စဉ်ကြွလာကာ ဩဝါဒပေး၏။ ဆရာတော်ဩဝါဒချီးမြှင့်တိုင်း သာသနာအတွက် လိုအပ်ချက်တို့ကို ထောက်ပြပြီး အကျင့်ကို အသိဖြင့် ထိန်းရန် အရည်အသွေးပြည့် ဘွဲ့ရများဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရန် ဦးတည်ကာ မိန့်မှာတတ်သဖြင့် တပည့်သံဃာများ အားတက်ကြရသည်။ ဆရာတော်ကြွလာတိုင်း ပျော်ကြရသည်။ ဗုဒ္ဓဂယာတွင် ပညာသင်ရဟန်းတော်များအဖွဲ့ပိုင် ကျောင်းတော်ကြီးတည်ဆောက်ရာတွင်လည်း ဆရာတော် ကိုယ်တိုင် မတည်လှူဒါန်းကာ နောက်ပါ ဒကာ ဒကာမတို့အားလည်း လှူဒါန်းစေခဲ့သည်။ ယခုအခါ ထိုကျောင်းတော်ကြီးသည် ပြီးစီးခဲ့ပြီဖြစ်၍ ပရိယတ် ပဋိပတ်လုပ်ငန်းခွင်တို့ဖြင့် နေ့စဉ် လည်ပတ်လျက်ရှိသည်။ ဆရာတော်သည် ယခင်နှစ်များက အိန္ဒိယတွင် ပညာသင်ယူနေသော မြန်မာရဟန်းတော်များအား တစ်ပါးလျင် ဒေါ်လာတစ်ရာစီဖြင့် နှစ်စဉ်နီးပါး လှူဒါန်းခဲ့၏။ ဆရာတော်ကြီး၏ ပညာသင်စရိတ် ဒေါ်လာတစ်ရာ ထောက်ပံ့မှုကို သူက ငါးနှစ်တိုင်တိုင် ရရှိခဲ့သည်။ ယခု အမေရိကန်၊ ရွှေစည်းဝံဘုရားထီးတော်တင်လှူပွဲတွင်လည်း အိန္ဒိယရောက် တပည့်များအား အားပေးချီးမြှောက်လိုသဖြင့် အိန္ဒိယရောက် မြန်မာပညာသင်ရဟန်းတော်များအဖွဲ့၏ကိုယ်စား ငါးပါးကို ဖိတ်ကြားဖြစ်သည်။ ထိုငါးပါးတွင် သူပါဝင်ခဲ့သောကြောင့် ဆရာတော်၏ အထူးပင့်ဖိတ်စာကို ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လောကနိဗ္ဗာန်ဟု တင်စားကြသည့် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ သွားခွင့်ရတော့မည်ဟု သိရ၍ သူ ပျော်မိသည်။ ရောက်ရတော့မည်ဟူသော အတွေးဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ကြည်နူးရသည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်၊ အမေရိကန်သံရုံးသို့ ဗီဇာဝင်ရမည့် ရက်နှင့် နာမည်စာရင်းတို့ အတိအကျ ထွတ်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရန် စီစဉ်သည်။ တက္ကသိုလ်တွင် ခွင့်စာတင်ပြီး ရထားလက်မှတ် လေယာဉ်လက်မှတ်တို့ ကြိုတင်ဝယ်ယူသည်။ ခွင့်ရက်ကား နှစ်လခွဲသာခွင့်ပြုသဖြင့် ရန်ကုန်သံရုံးတွင်

ဗီဇယူရမည့်ရက်နှင့်နီးကပ်စွာ ပြန်မည့်ရက်ကို စီစဉ်သည်။ သူပျော်သကဲ့သို့ သူ၏ အပေါင်းအသင်း များလည်း ပျော်ကြသည်။

ထိုနေ့က အပြန်ခရီးအတွက် ဗာရာဏသီမှ ကာလကတ္တားသို့ ရထားစီးရမည်ဖြစ်သည်။ ကာလကတ္တားမှ ရန်ကုန်သို့ လေယာဉ်စီးရပေမည်။ သူစီးမည့် ရာဇဂြာနီ အထူးရထားသည် ည ၁-နာရီခွဲအချိန်တွင် ထွက်ခွါမည်။ တိတိကျကျဆိုရလျှင် ထိုနေ့သည် ၂၀၁၂-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၆-ရက်နေ့ဖြစ်၏။ ခရီးစဉ်အတွက် ပြင်ဆင်စရာအားလုံးပြင်ဆင်ပြီး၍ သွားရန် အသင့်စောင့်နေ၏။ မိတ်ဆွေများက လာရောက်နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကမ္ဘောဒီယား ကျောင်းသားများက ပါတီလုပ်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုသဖြင့် ပိုက်ဆံထုတ်ပေးလိုက်၏။ ရေချိန်ကိုက်လာကြသောအခါ သူအခန်းတံခါးကို တစ်ပြိုင်တည်း လာဖွင့်ပြီး သူ့အတွက် ဟဲ့ပီး ဂျားနီဟု ဆုတောင်းပေးကြသည်။ သွားရမည့်ခရီးစဉ်အတွက် သူရော မိတ်ဆွေများပါ ကျေနပ်အားရဖြစ်နေကြသည်။

ရထားဘူတာသို့ သွားရန် အချိန်စောသေး၍ အင်တာနက်ကို ဖွင့်ကာ မေးလ်တို့ကို စစ်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် မထင်မှတ်သည့် မေးလ်တစ်စောင်က သူ့အထံသို့ ရောက်နေခဲ့၏။ ထိုနေ့ရက်စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသော သီတဂူမှ အကြောင်းကြားစာဖြစ်၏။ ရွှေစည်းဝံ့ဘုရားထီးတော် တင်လှူပွဲကို ၂၀၁၃-ခုနှစ် ဧပြီလ ၆၊ ရ ရက်တို့သို့ ရက်ရွှေဆိုင်းကြောင်း အသိပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ အမေရိကန် မီးလုံခြုံရေးဌာန၏ စည်းကမ်းသစ်ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ တက္ကဆက်ပြည်နယ် ရွှေစည်းဝံ့ဘုရားတည်ရှိရာ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသည် တောဧရိယာဖြစ်၍ တောမီးကာကွယ်ရန် ရေသိုလှောင်ရာ တိုင်ကီ၊ ရေပိုက် ၊ ရေဖျန်းသတ်သည့် ပိုက်ခေါင်းစသည်တို့ တတ်ဆင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ တတ်ဆင်ရာတွင် အနည်းဆုံး သုံးလကြာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရက်ရွှေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပင့်ဖိတ်စာကို ၂၀၁၃-ခု၊ ဇန်နဝါရီလအတွင်း ပြန်ပို့မည်အကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ရှင်းပြထားသည်။ မေးလ်ကို ဖတ်ပြီးသည်နှင့် ရထားလက်မှတ်၊ လေယာဉ်လက်မှတ်တို့ကို ချက်ချင်းကန်ဆယ်လုပ်ရသည်။ အိန္ဒိယမှ ငါးပါးတွင် လေးပါးသည် မြန်မာပြည်သို့ရောက်နေခဲ့ကြပြီး သူတစ်ပါးတည်းသာ ကျန်တော့ခြင်းဖြစ်သည်။

မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် အမေရိကန် အိပ်မက်တို့ မက်ခဲ့ပါသော်လည်း နောက်ထပ်ပင့်ဖိတ်စာမှာ ရောက်မလာခဲ့တော့ပါချေ။ ထို့ကြောင့် သူ၏ အမေရိကန်စိတ်ကူးတို့သည်လည်း ပျက်ခဲ့ရတော့၏။ သီတဂူဆရာတော်ကြီး အိန္ဒိယသို့ နောက်တစ်ခေါက်ကြွလာသောအခါ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဒို့က လှူဘွယ်ဝတ္ထုတွေတောင် အားလုံးစီစဉ်လှူပြီးနေပြီ၊ အမေရိကားက အိန္ဒိယမဟုတ်တော့ ခက်တယ်

ကွာဟု နှမြောတသ မိန့်ကြားပေ၏။ ထီပေါက်ပြီး ထီလက်မှတ်ပျောက်သူကဲ့သို့ သူလည်း အမေရိကားစိတ်ကူးနှင့် ဝေးခဲ့ရပါသည်။

ဘဝကံအခြေအနေအရ သူသည် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်ယူခွင့်မရခဲ့ပါ။ သီတဂူ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ဖြစ်တိုင်း အတိတ်ခြေရာတို့ကို ပြန်ကောက်မိဆဲဖြစ်သည်။ သီတဂူမှာ ပြန်ဆုံကြမယ်ဟူသော အတွေးဖြင့် စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ကြသော သူငယ်ချင်းတို့သည် ခုတော့ လောကီလူ့ဘောင်တွင် ကလေးအဖေများ ဖြစ်နေကြပါပြီ။ အတိတ်က အိပ်မက်တို့အကြောင်း သတိရဖို့ အချိန်ပင် ပေးနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။

ကိုသစ် (သီတဂူ)၏ ဖေ့ဘွတ်ခ်ကုသိုလ်ကြောင့် ရွှေရောင်းတဝင်းဝင်းဖြင့် သပ္ပာယ်လှသော အမေရိကန် ရွှေစည်းခုံဘုရားကြီးကို မကြာခဏ ဖူးခွင့်ရပါသည်။ သာယာသန့်ရှင်းသော သီတဂူဗုဒ္ဓ ဝိဟာရကျောင်းဝင်းနှင့် ကျောင်းပိုင်းအတွင်း စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း ဆောင်တို့ကိုမြင်ကာ ကြည်နူးရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဓာတ်ပုံတို့ကို ဖူးမြင်ရင်း မရောက်ဖူးသော နေရာကို လွမ်းတတ်သော အမည်မသိ ဝေဒနာတစ်ရပ်ကို ခံစားမိပါသည်။

သူ့ဘဝတွင် အိပ်မက်များစွာကို မက်ခဲ့ဘူးသည်။ အိပ်မက်အတိုင်း ဆုံနိုင်ခွင့်ရသည့် အိပ်မက်များရှိခဲ့သကဲ့သို့ ဆုံနိုင်ခွင့်မရ လွဲချော်ခဲ့သော အိပ်မက်တို့လည်း များခဲ့ပါသည်။ သူ့မှာ ဆုံနိုင်ခွင့်မရခဲ့သည့် ထိုအိပ်မက်နှစ်ခုကိုတော့ တခုတရ သတိရနေမိသည်။ အောက်မေ့သတ လွမ်းမောနေမိသည်။

သိမ်မွေ့ဦး (BHU)

၁၄-၅-၂၀၁၅

(((ပဋိဘာန ဇောဒဂ္ဂသာမိကော ဝင်္ဂီ သတ္ထေရော)))

သတ္ထော ဇောတဝနေ ဝိဟရန္တော ဇောဒိဝသံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓသေယျာယ ဥဋ္ဌာယ သုရုတ္တရဒုပံ နိဝါသေတွာ ဝိဇ္ဇာလတံ ဝိယ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ရတ္တကမ္မလသဒိသံ သုဂတမဟာစီဝရံ ပါရပိတွာ သုရဘိဝဇ္ဇကုဋိတော နိက္ခမ္မ မတ္တဝရဝါရဏသီဟဝိဇ္ဇိတဝိလာသေန အန္တနာယ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ ဓမ္မသဘံ ဂန္တာ အလင်္ကံတမဏ္ဍာလမာဠမဇ္ဈေ သုပညတ္တဝရ ဗုဒ္ဓါသနံ အဘိရုယု ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိယော သိဿဇ္ဇန္တော ယုဂန္ဓရမတ္ထကော ဗာလသူရိယော ဝိယ အာသနမဇ္ဈေ နိသီဒန္တော ဝင်္ဂီ သံနာမ ဘိက္ခုံ "ဇောဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိဘာနဂ္ဂန္တာနံ ယဒိဒံ ဝင်္ဂီ သော " တိ ပဋိဘာနဂ္ဂန္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ အယံ ကိရ ထေရော ဒသဗလဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမန္တော စက္ခုပထတော ပဋ္ဌာယ စန္ဒေန, သူရိယေန, အာကာသေန, မဟာသမုဒ္ဒေန, သိနေရုနာ ပဗ္ဗတရာဇေန, သီဟေန မိဂရညာ, ဟတ္ထိနာဂေနာတိ တေန တေန သဒ္ဓိံ ° ဥပသင်္ကမန္တော အနေကေဟိ ပဒသတေဟိ သတ္တာရံ ဝဏ္ဏေန္တောဝ ဥပသင်္ကမတိ။ တသ္မာ ပဋိဘာနဂ္ဂန္တာနံ အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။

တဿ အယမနပုဗ္ဗိကထာ- အယမ္ပိ ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ ပဋိသန္တိံ ° ဂဏိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဇော ဘိက္ခုံ ပဋိဘာနဂ္ဂန္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ သတ္ထု အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ "အဟမ္ပိ အနာဂတေ ပဋိဘာနဂ္ဂန္တာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယန္တိ" ပတ္တနံ ကတွာ သတ္တာရာ ဗျာကတော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ° ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တံ။ ဝင်္ဂီ သမာဏဂေါတိဿ နာမံ အကံသူတိ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ ယံ ဝါ ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယံ ဝါ အပါဒါနဋ္ဌကထာယံ ဝါ ပုတ္တံ။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ ပန "ရာဇဂဟေ ကိရေကော ဗြဟ္မဏော ဝင်္ဂီ သော နာမာ"တိအာဒိနာ ရာဇဂဟိကဘာဝေန အာဂတံ။ သော ဝယောပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏုန္တော အာစရိယံ အာရာဇေတွော ဆဝသီသမ္ပန္တံ နာမ သိက္ခိတွာ ဆဝသီသံ နခေန အာကောဋေတွာ "အယံ သတ္ထော

အသုကယောနိယော နာမ နိဗ္ဗတ္တော"တိ ဇနာတိတိ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ။
သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ ပန "မတာနံ သီသံ အင်္ဂုလိယာ ပဟရိတွာ"တိ ပုတ္တံ။

သော မဟာဇနဿ ကင်္ခန္ဓေဒနတ္ထံ တေ တေ ဇနေ အာဟရာပေတွာ အတ္တနော
အတ္တနော ဂတိံ ကထာပေတိ။ မနဿာ ယထာဗလံ ဒသပိ ကဟာပဏေ ဝိသတိပိ
သတမ္ပိ ဒတွာ ဉာတကာနံ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တိ။ တံ နိဿာယ မဟာဇနဿ ဟတ္ထတော
သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ လဘတိ။ ဧဝံ သော သကလဇမ္ပုဒီပေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။

ဂင်္ဂီ သော သတ္ထု ဂုဏေ သုတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမတုကာမော အဟောသိ။ အထ ခေါ
ဂင်္ဂီ သော ဗြဟ္မဏေ အာဟ "တုမေ ဂ္ဂထေ၊ အဟံ န ဗဟုကေဟိ သဒ္ဓိံ ဂ္ဂန္တာ သမဏံ
ဂေါတမံ ပဿာမိ"တိ။

အထ နံ သတ္တာ ပုစ္ဆိ " ဂင်္ဂီ သ ကိဉ္စိ သိပ္ပံ ဇနာသီ'တိ။ "အာမ ဘော ဂေါတမ
ဆဂသီသမ္ပန္တံ နာမ ဇနာမ။ တေန တိဝဿမတ္ထကေ မတာနမ္ပိ သီသံ နခေန
အာကောဋ္ဌေတွာ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ဇနာမိ "တိ။

သတ္တာ ခိဏာသဂသီသံ ဒသေတွာ " ကုဒံ ကဿ သီသ န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော တမ္ပ
အာကောဋ္ဌေန္တော နေဝ အန္တံ န ကောဋ္ဌိံ ပဿိ။ အထ နံ သတ္တာ န သက္ကောသိ ဂင်္ဂ
ဝိသာတိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဘော ဂေါတမ ကုမဿ ဥပ္ပန္နဋ္ဌာနံ ဇနိတုံ န သက္ကောမိ။ သစေ
တုမေ ဇနာထ ကထေထာတိ ပုတ္တံ။

ဘဂဝါ အာဟ 'ဂင်္ဂီ သ မယံ ကုမံ မ္ပန္တံ ဒေန္တာ အမေဟိ သမာနလိင်္ဂံသ ဒေမာတိ '။ ဂင်
ဝိသော " ယံ ကိဉ္စိ ကတွာ မယာ ကုမံ မ္ပန္တံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဗြဟ္မဏေ အာဟ " တုမေ
မယံ ပဗ္ဗဇန္တေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ အဟံ မ္ပန္တံ ဥဂ္ဂဏိတွာ သကလဇမ္ပုဒီပေ ဇေဋ္ဌကော
ဘဂိဿာမိ၊ တုမှာကမ္ပိ တေန ဘဒ္ဒကမေဝ ဘဂိဿတိတိ မ္ပန္တတ္ထာယ သတ္ထု သန္တိကံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇံ ယာစိ။ တဒါ စ ထေရော နိဂြောကေပေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ
ဋ္ဌိတော ဟောတိ။ တံ ဘဂဝါ အာဏာပေသိ "နိဂြောကေပု ကုမံ ပဗ္ဗာဇေဟိ "တိ။

ဝင်္ဂီသသံယုတ္တေ ' သင်္ခါရေ ပရတော သဿာ'တိ ဧကံ ဂါထံ သုမ္ဘိန္ဒံ ကတွာ စတသော
ဂါထာ ဟောန္တိ။ တေန အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော ကာဗျကင်္ဂီနံ ဧကော။ ဧဝံ အာယသ္မာတော
ဝင်္ဂီသဿ ကာဗျပဏ္ဍိတဘာဝေါ ဝါ ပဋိဘာနပုန္နဘာဝေါ ဝါ ဟောတိ။

တသ္မာ သတ္ထာ ဝင်္ဂီသံနာမ ဘိက္ခုံ "ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ
ပဋိဘာပုန္နာနံ ယဒိဒံ ဝင်္ဂီသော " တိ ပဋိဘာနပုန္နာနံ အဂ္ဂဗ္ဗာနေ ဌပေသိ။

အာယသ္မာစန္ဒိမာ

“လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀-မှ မြင်ကွင်းလေးတစ်ခု”

၂၀၁၆-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉-ရက်၊ အင်္ဂါနေ့၊ ညနေ (၄:၀၀) အချိန်လောက်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရတွင် ယခု လက်ရှိ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်အရိယဓမ္မမှ ဆောင်းပါး ရေး ရန် မိမိကို ဖုံးဆက်၍ တိုက်တွန်းလာသည်။ တပည့်တော် ဘာအကြောင်းအရာကို ရေးရမလဲဘုရား ဟု မေးတော့ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရကျောင်း၏ လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀- မှ အရှင်ဘုရား နေခဲ့သော အခြေအနေကို ရေးရုံပါဟု ပြောသည်။ မနေ့က အကြောင်းအရာကိုတောင်မှ သတိမထားသူအဖို့ ပြန် ပြောပြပါဆိုလျှင် အတော် စဉ်းစားရသေးသည်။ ပြီးခဲ့သော အနှစ် ၂၀-က အကြောင်းအရာများကို ပြန်ပြောင်း စဉ်းစားပြီး ရေးဖို့ကား မိမိမှာ လက်တွန်းနေမိသည်။ မိမိနေတုန်းက အခြေအနေကို မှတ်မိသမျှ ရေးပြရုံဘဲလေ-ဟု စိတ်ကို စုစည်းလိုက်သည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀-ကာလသည် ဆယ်စုနှစ် ၂-စုတောင် ဖြစ်ပါကကောဟု တွေးမိသည်။ ထို၂၀- ဆိုသော အချိန်ကာလကားကို ပြန်ပြောင်း တွေးလိုက်သောအခါ မနေ့က အဖြစ်အပျက်လေးလောက် မိမိစိတ်တွင် ပုံရိပ်များ တစ်ခုပြီးတစ်ခု အလီလီပေါ်လာသည်။ မိမိသည် ၁၉၉၆-ခုနှစ်ဝါကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့၊ တိသရဏဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်တွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မြောင်းမြဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် အတူ သီတင်းသုံးနေထိုင်ရာမှ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံတွင် အခွင့်ပန်လျက် အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ နယူးယောက်မြို့၊ လောကချမ်းသာဘုရားကျောင်းတွင် ဝါဆိုပါသည်။ ဝါမကျွတ်မီ ထေရဝါဒဓမ္မအသင်းကြီး၏ ထိုစဉ်အခါက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ ဦးတင်သန်းမြင့်ထံမှ ကျေးဇူးတော်ရှင် သီတဂူဆရာတော်ဘုရား၏ တယ်လီဖုံး နံပါတ်ကိုရသဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားထံ နေခွင့်ရရန် ဖုံးဖြင့် လျှောက်သောအခါ ကရုဏာကြီးမားတော် မူ သော ဆရာတော်ဘုရားက “အေး.. ရတယ်၊ တောကျောင်းထဲ မင်း တစ်ဦးထည်းဘဲနေရမှာ၊ နေနိုင်ရင် လာခဲ့ပါ” တဲ့ မိန့်တော်မူသည့်အတွက် မိမိမှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် ၁၉၉၆-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ မြို့တော်အော်စတင်မြို့၊ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသို့ ရောက်ခဲ့ သည်။ လေဆိပ်တွင် ထိုအခါက ဘဏ္ဍာရေးမှူးဖြစ်သော ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်နှင့် ဇနီးဒေါ်သန်းသန်းရွှေ၊ သားလေး မောင်ကျော်ဗိုလ်ဗိုလ်တို့က လေဆိပ်တွင် လာကြိုကြသည်။ ကျောင်းကိုရောက်သောအခါ ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်က “ဒီနေ့ဘဲ ဒီမှာဝါဆိုတော်မူကြသော ဆရာတော်၂-ပါး ပြန်ကြွသွားကြတယ်ဘုရား”ဟု လျှောက်သည်။ ၁၉၉၆-ခုနှစ် ပထမဦးဆုံး ဝါဆိုတော်မူကြသော ဆရာတော်တို့မှာ ဆရာတော်ဒေါက်တာ ဦးပဏ္ဍိတဝရာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ၊.....)နှင့် ဆရာတော်ဦးဇနိတ တို့ ၂-ပါးဖြစ်သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ မိမိ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသို့ရောက်သော နေ့ကား ၁၉၉၆-ခုနှစ် အောက်တိုဘာ လ(၂၅)ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ညမောင်နေပါပြီ။ ထိုနေ့မှာမှ မိုးက အလွန်ကောင်းနေသည်။ ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ် တို့ မိသားစုက ကျောင်းအရောက်လိုက်ပို့ပေးသည်။ မိမိနေရမည့်အခန်းအထိ မိမိ၏ ပစ္စည်းများကို ကူ သယ်ပေးသည်။ မနက်ဖြန်အတွက် အရက်နှင့် နေ့ဆွမ်းအတွက်ပါ ဒေါ်သန်းသန်းရွှေက ချက်ပြီး ရေခဲ သေတ္တာထဲမှာ ထားခဲ့သည်။ ပြန်ခါနီးတွင် သူတို့က မိမိကို မကြောက်ဖို့၊ ဘာကိစ္စဘဲဖြစ်ဖြစ် သူတို့ကို ဖုံး ဆက်ဖို့ ဒေါ်လာ၂၀-တန်သော ဖုံးကဒ်ကို ပေးခဲ့သည်။ ကျောင်းဒကာများ၏ ဖုံးနံပါတ်များကိုလည်း ပေးခဲ့ သည်။ မိမိမှာ နေရာသစ် ကျောင်းသစ်ကန်သစ် တစ်ဦးထဲ မိုးကြီးကသဲသဲမဲမဲ ရွာလျက်၊ မိမိရသော ပရိတ် ကြီး၁၁-သုတ်၊ ပဋ္ဌာန်း၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်စသော အန္တရာယ်ကင်း ပရိတ်တော်များ ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ဘုရားရှိခိုးပြီးနောက် ပထမဦးဆုံးနေ့ အိပ်ရာဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၆-ခုနှစ်တုန်းက သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရကျောင်းတော်မှာ လိုချင်သလို ပြောင်းရွှေ့၍ ရအောင် ပြုလုပ်ထားသော ဘီးပါသော အိမ်ဖြစ်သည်။ ထိုအိမ်တွင် အိပ်ခန်း၃-ခန်းနှင့် ရေချိုးခန်းအိမ်သာ ၂-ခုပါရှိ သည်။ ရေချိုးခန်းနှင့် တွဲလျက်ရှိသော အခန်းကြီးကို သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး အမေရိကသို့ ကြွလာ လျှင် သီတင်းသုံးမည့်အခန်းဖြစ်ပြီး၊ ထိုခန်းထဲတွင် ဘုရားဆင်းတုတော်တစ်ဆူ၊ ကွန်ပျူတာ၊ တယ်လီဖုန်း ရှင်းနှင့်၊ all in one မိတ္တူစက်တစ်လုံးလည်းရှိသည်။ မိမိနေရမည်ဖြစ်သော အစွန်အခန်းနှင့် အလယ်ခန်း၊ ရေချိုးအိမ်သာ၊ ဧည့်ခန်းနှင့် ရေခဲသေတ္တာ၊ စာအုပ်စဉ် ၁-ခုသာရှိသည်။ ကျောင်းအပြင်ဘက်တွင် ကားရပ် ရန် အမိုးပါသော အဆောင်တစ်ခုရှိသည်။ အခန်းတစ်ခုထဲတွင် မျက်ဖြတ်ရန်စက်တစ်ခုနှင့် လွှာ၊ တူဆောက် များ၊ လက်သမားပစ္စည်း အနည်းငယ်လည်းရှိသည်။ ရေကန်သို့ ရေတင်ပေးသော ရေစုတ်စက်တစ်ခု လည်း ရှိသည်။ ထိုရေစုတ်စက်မှာ ခဏခဏပြင်ရသည်။ ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်+ဒေါ်သန်းသန်းရွှေတို့ မိသားစု ကို ပျက်တိုင်းခေါ်ရသည်။ မိမိနေသောအခန်း အပြင်ဘက် ဖိနပ်ချွတ်နေရာတွင် ခုံတန်းရှည် စားပွဲတစ်လုံး ရှိသည်။ ခုံမှာ ပလတ်စတစ်အိမ်ရောင် ခုံတန်းဖြစ်သည်။ ဒကာများ ဆွမ်းလာကပ်သောအခါ ဆွမ်း၊ ဆွမ်း ဟင်းပွဲများကို ထိုခုံတွင် ပြင်ဆင်လျက် ကပ်လှူကြသည်။

ထိုစဉ်အခါက သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ၏ ကျောင်းဒကာများမှာ မိသားစု ၁၅-စု လောက်သာရှိသည်။ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးက ထေရဝါဒဓမ္မအသင်းကြီးကို ကျကျနန ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးကျော်မြင့်(ကွယ်လွန်)၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌမှာ ဒေါက်တာတင်သန်းမြင့်(ကွယ်လွန်)၊ အတွင်းရေးမှူး- ကိုကျော်ကျော်၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး- ကိုညိုအုံးမြင့်၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး- ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်၊ တွဲဖက်ဘဏ္ဍာရေးမှူးမှာ ကိုမယ်လ်ဘန်တို့ ဖြစ်ပြီး၊ ကျန်သောသူများကို အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဆရာတော်ဘုရား ကြီး၏ ကျောင်းဒကာဒကာမများမှာ စေတနာ အလွန်ကောင်းကြသည်။ နေ့စဉ်မပြတ် ဆွမ်းပို့ကြသည်။ မိသားစုနည်းသည့်အတွက်ကြောင့် တစ်လလျှင် ၄-ရက် တာဝန်ယူပို့ လှူကြရသည်။ ဆွမ်းအလှူရှင်များ မှာ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ကိုမယ်လ်ဘန်+ဒေါက်တာဝေဝေတို့ မိသားစု၊ တနင်္လာနေ့တွင် ကိုကျော်ကျော်+ ဒေါက်တာမဇင်တို့ မိသားစု၊ အင်္ဂါနေ့တွင် ကိုညိုအုံးမြင့်+မကေခိုင် တို့မိသားစု၊ ဗုဒ္ဓဟူး နေ့တွင် ဒေါက်တာ ဦးတင်သန်းမြင့်(ကွယ်လွန်)+ဒေါက်တာကျော့မှူးခင် (ကွယ်လွန်)၊ ဒေါ်ခင်တိုးရည် မိသားစု၊ ကြာသပတေး နေ့တွင် ကိုတူး+ဒေါက်တာလွဲဝေသန့်တို့မိသားစုက ကပ်လှူကြသည်။ သူတို့အိမ်သည် ကျောင်းနှင့်အနီးဆုံး အိမ်ဖြစ်သည်။ ကားဖြင့်သွားလျှင် မိနစ်၂၀-ခန့်မျှကြာသည်။ သောကြာနေ့ဆွမ်းအလှူရှင်မှာ ဒေါက်တာ ဝင်းဗိုလ်+ဒေါ်သန်းသန်းရွှေတို့ ဖြစ်ပြီး တခါတရံ ကိုမျိုးအောင်+ မသန္တာတို့ မိသားစုလည်း လှူဒါန်းပါသည်။ စနေနေ့ အလှူရှင်မှာ ဦးကျော်မြင့် (ကျောင်းဥက္ကဋ္ဌ၊ ကွယ်လွန်) + ဒေါ်အလီဒောက်တို့ မိသားစုက လှူဒါန်း ကြသည်။

တနေ့သောအခါ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးက မြန်မာပြည်မှ ဖုံးဆက်လာသည်။ ငါ့တပည့်မ အမေရိကန်သူ Jennifer (စန္ဒပဘာ) ရောက်လာလိမ့်မည်၊ သူ အိမ်မရသေးခင် အချိန်အတွင်း မင်းနှင့်အတူ နေကြဟု အမိန့်ရှိသည်။ သို့သော် ကျောင်းဒကာများက စီစဉ်ပေးသဖြင့် Jennifer သည် ကိုညိုအုံးမြင့်+ မကေခိုင်တို့ အိမ်တွင် အိမ်ငှားမရခင် ကာလအတွင်း ခေတ္တခဏနေထိုင်ခွင့်ရသဖြင့် အဆင်ပြေသွားသည်။

တက္ကဆက်ပြည်နယ်သည် ချီကာဂိုပြည်နယ်၊ နယူးယောက်ပြည်နယ်တို့နှင့်မတူပါ အများအားဖြင့် အပူချိန် လွန်ကဲသည်။ ၅-နှစ်ကြာမှ တခါလောက် စနိုးကျတတ်သည်။ မိမိရောက်သော နှစ်မှာမှ စနိုး ကျသည်။ ရာသီဥတုက အလွန်အေးသည်။ ရေပိုက်အတွင်း ရေခဲသဖြင့် ရေပိုက်ပေါက်ကုန်သည်။ ကျောင်းတွင် ဘယ်လိုမှ မနေဖြစ်တော့သည့်အတွက် ဒကာကိုညိုအုံးမြင့်+မကေခိုင်တို့အိမ် အပေါ်ထပ်တွင် ၁-ပါတ်လောက်သွားနေရသည်။ ပြီးနောက် ကိုမယ်လ်ဘန်+ဒေါက်တာဝေဝေတို့ မြန်မာပြည်ခဏပြန်သဖြင့်

သူတို့အိမ်တွင် ၂-ပါတ်လောက် နေပြန်သည်။ ကိုမယ်လ်ဘန်၏အမေ ယခု သီလရှင်ဆရာကြီး ဒေါ်စန္ဒ ပဘာ-က ဒေါ်သန်းသန်းရွှေတို့အမေ ဒေါ်ခင်ကြည်ရှိသဖြင့် သူတို့နှင့်အတူ ခဏ သွားနေပေးသည်။ ဆွမ်း အချိန်တွင် အလှည့်ကျ ဒကာဒကာမများက လာကပ်ကြသဖြင့် အခက်အခဲကို လွယ်ကူစွာ ကျော် လွှားနိုင်ခဲ့သည်။

ကျောင်းဝိုင်းတစ်ခုလုံးသည် သစ်ပင်တို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေး ပြည့်နှက်နေသည်။ မိမိသည် မနက် တစ်နာရီ နေ့လည်တစ်နာရီ နေ့စဉ် နိုင်သလောက် သစ်ပင်များကို ကျောင်းမှာရှိသော လွှငယ်လေးဖြင့် ပိုင်းဖြတ် သည်။ ရှင်းလင်းသည်။ တစ်တို၊သစ်စ အကိုင်းအခက်တို့ကို မီးရှို့သည်။ တခါတရံ ဒေါက်တာတင်သန်းမြင့်၊ တခါတရံ ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်တို့က ကျောင်းကို လာရင်း ကူညီကြသည်။ ကျောင်းဝိုင်းတစ်ခုလုံးကို မြက်ရိက် စက်ဖြင့် ရိက်ရသည်။ ဒကာတို့က 'အရှင်ဘုရား ဒီမှာ မီးရှို့တာ သတိထားရတယ်ဘုရား'ဟု လျှောက်ကြ သည်။ နေ့ရာသီတွင် အလွန်ပူသဖြင့် မီးသတိထားရသည်။ မိမိမှာ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှ အိမ်နီး နားချင်းများ မသိအောင် သစ်ကိုင်းသစ်ခက်တို့ကို မီးရှို့သည်။ မီးရှို့တော့မည်ဆိုလျှင် ရာသီဥတုအခြေအနေကို ရွေးပြီးမှ ရှိသည်။ လေမတိုက်သောအချိန်၊ မိုးအုပ်နေသောအချိန်၊ လူအများ အလုပ်သွားသောအချိန်၊ ညဖက် တို့ကို ရွေးကာ မီးရှို့သည်။ တနေ့သောအခါ မည်သူမျှမသိဟု အထင်ဖြင့် တစ်ယောက်ထည်း မီးရှို့နေသည်။ မိမိက မီးကိုသာ ကြည့်နေသည့်အတွက် မိမိအနောက်တွင် ဘယ်အချိန်က ရောက်နေမှန်းမသိသော အမေရိကန် ဒကာတစ်ဦးက Can I help you? ငါ မင်းကို ဘာကူညီရမလဲ? ဟု မေးသောအခါ မိမိက ရဲ့ သား တစ်ဦးထင်၍ ကြောက်လန့် သွားသည်။ သေချာစွာကြည့်လိုက်မှ ရဲမဟုတ်မှန်း သိသဖြင့် 'မလိုပါဘူး ကွာ ငါဖာသာငါ လုပ်နိုင်ပါတယ်'ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် သူ ပြန်သွားသည်။

တစ်ဦးထည်းနေသော မိမိမှာ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း၊ တရားထိုင်ခြင်း၊ စာဖတ်ခြင်း၊ ကျောင်း သန့်ရှင်းရေး လုပ်ခြင်းဖြင့် တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ အချိန်တွေ ကုန်မှန်းမသိ ကုန်လာသည်။ ညဖက် သမင်များ ကျောင်းအနီး အနား အစာရှာနေကြသည်ကို မီးမှောင်ထဲမှ မြင်ရသဖြင့် "တနေ့ ငါ ဒီသမင်များနှင့် မိတ်ဖွဲ့မည်"ဟု စိတ်ကို သန့်ဋ္ဌာန်ချထားသည်။ တစ်နေ့တွင် ညနေဖက် ဒေါက်တာတင်သန်းမြင့် ကျောင်းကိုလာသည်။ သူနှင့်အတူ ပစ္စည်းမျိုးစုံရောင်းသော ဈေးဆိုင်ကိုသွားပြီး မိမိလိုချင်သော သမင်အစာ ပြောင်းဖူးချောက်အိပ်များကို သွားဝယ်သည်။ ကျောင်းနှင့်ဝေးသော တောစပ်နေရာမှ ပြောင်းဖူးချောက်များကို တစ်ပုံပြီး တစ်ပုံ ပုံထားပြီး ကျောင်းနှင့် နီးသောနေရာများတွင် ပြောင်းဖူးချောက်များကို ဖြန့်ထားသည်။ သမင်များ လာစားကြသည်။ ပထမတော့ လူကိုမြင်လျှင် မြင်ချင်း ထွက်ပြေးကြသည်။ နောက်တော့ တဖြေးဖြေး ယဉ်ပါးလာကြသည်။ မြန်မာပြည်မှ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြွလာသောအခါ သမင်များကို အစာကြွေးရမည်ဟု အမိန့်ရှိသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ နေ့တိုင်း သမင်အစာ ကျွေးရတော့သည်။ တဖြေးဖြေးနှင့် သမင်များ ၂၀မှ ၃၀ စသည် အုပ်လိုက် ဖြစ်လာသည်။ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တောကြီးသဖွယ် ဖြစ်လာတော့သည်။

ထိုနှစ်တွင် နောက် ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ- သီတဂူဆရာတော်ဘုရားက ၁၉၉၆-ခုနှစ်အတွက် ပြက္ခဒိန် မြန်မာပြည်မှပို့လိုက်သည်။ ပြက္ခဒိန်နောက်ဆုံးမျက်နှာတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ပုံတော်နှင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းလည်းပါလာသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ထိုနေ့တွင် ဒါးလစ်မြို့တွင် နေထိုင်ကြသော ဒကာကိုမော်စီ၊ဒကာမမော်လီတို့မိသားစု ကျောင်းကို ရောက်လာကြသည်။ မမော်လီက တပည့်တော်မ ကျောင်းအတွက် ဘာလှူရမလဲဘုရားဟု လျှောက်သောအခါ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သက်တော် (၆၀)ပြည့်နှစ် ဖြစ်နေသည်။ ဤပြက္ခဒိန်မှ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ပုံကို မှန်ဘောင်တပ် ကုသိုလ်ယူပါဟု ခိုင်းလိုက်သည်။ ဒကာ၊ဒကာမများကိုလည်း သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မွေးနေ့ လုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ တပေါင်းလပြည့်နေ့ ရောက်လာသောအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဓာတ်ပုံ တော်ကို ဘုရားခန်းတွင်ထောင်ထားပြီး ပန်းများ၊သစ်သီးများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထား သည်။

မိမိဦးဆောင်မှုဖြင့် ဟူစတန်မြို့မှ ကျောင်းဒကာ ဒေါက်တာဦးသိန်းကျော်+ဒေါ်စန်းစန်းမြင့်တို့ ဦး ဆောင်သော အဖွဲ့များ၊ အော်စတင်မှ ဒေါက်တာတင်သန်းမြင့်၊ ဒေါက်တာကျော်မျိုးခင်၊ ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်၊ ဒေါ်အလီဒောက်စသော ကျောင်းဒကာ၊ ဒကာမများနှင့် ကျင်းပကြသည်။ ထိုမွေးနေ့ပွဲ နေ့တွင် ဦးစွာ အရက်တက် တက်ခြင်း ဘုရားကိုသစ်သီးဆွမ်း ကပ်လှူကြခြင်း၊ အသက်သတ်လွတ် စားကြခြင်း၊ မွေးနေ့ တရားဟော၊ တရားနာယူကြခြင်း၊ ဆရာတော်ဘုရား သက်တော်ရာကျော်ရှည်လျှက် ကျန်းမာ ချမ်းသာစွာ ဖြင့် သာသနာပြုနိုင်ရန် တပည့် ဒကာ၊ဒကာမတို့က ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ရွတ်ဆိုခြင်း၊ တနေ့တာ Retreat တရား ထိုင်ပွဲကျင်းပခြင်း တို့ကိုပြုလုပ်လျက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သက်တော်(၆၀)ပြည့် မွေးနေ့ပွဲကို သီတဂူဗုဒ္ဓ ဝိဟာရတွင် ပထမဦးဆုံး အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

တစ်နေ့တွင် ဘယ်ကဘယ်လို ကြားသလဲ မသိပါ အမေရိကန် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် ၂-ဦး ကျောင်းကိုရောက်လာသည်။ ထို၂-ဦးတွင် တစ်ဦးက သူ Ordination လုပ်ချင်ကြောင်း လျှောက်သည်။ သူ့အသက်မှာ ၁၇-နှစ်သာရှိသေးသဖြင့် မိဘခွင့်ပြုချက်ရလျှင် Lower Ordination ရှင်သာမဏေပြုရင် ရန်နိုင်ကြောင်းပြောပြသည်။ ထိုအခါ သူက Easter Holliday ကျောင်းပိတ်နေစဉ်အတွင်း သူရှင်ပြုချင် ကြောင်း လျှောက်သည်။ နေ့ရက် သတ်မှတ်ပေးလိုက်သည်။ ညအခါ တရားထိုင်ရင်း သတိရသောအခါ ဒကာ ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်ကို ပြောပြသည်။ သူတို့၏အသက်က မိဘအုပ်ထိန်းသူမှ မလွတ်သေးသည့် အတွက် ဒေါက်တာဝင်းဗိုလ်က ရှင်ပြုသည့်အချိန်တွင် မိဘ၂-ဦးတွင် တစ်ဦးဦးမျက်မှောက်ရှိရမည့် အကြောင်း ပြောပြလိုက်ပါဘုရားဟု လျှောက်သည်။ ရှင်ပြုချင်သော ခလေးနာမည်မှာ David ဖြစ်သည်။ အကြောင်းစုံကို ဖုံးဆက်ပြောပြလိုက်သည်။ ခလေးများဖြစ်သည့်အတွက် ထိုကိစ္စကို မိမိစိတ်ထဲ ထည့် မထားတော့ပါ။ တစ်နေ့ ကင်မရာကြီးတစ်လုံးကိုင်ပြီး အမေရိကန်လူငယ်တစ်ဦးကျောင်းသို့ ရောက်လာ သည်။ မင်းဘာကိစ္စရှိသလဲဆိုတော့ သူ သူငယ်ချင်းက ခေါ်ထားသည့်အတွက် လာသည့်အကြောင်းပြော သည်။ ဟော- မကြာပါ David နှင့် သူ့မိခင် ရောက်လာသည်။ အဲဒီအချိန်ကျမှ ရှင်ပြုရန်လာကြတာကိုးဟု သိလိုက်သည်။ ရှင်မပြုခင် သူ့ကို ခေါင်းရိတ်ရမည်၊ သင်္ကန်းဝတ်ရမည်၊ ချပေးသည့် ရှင်ပြုအစီအစဉ် အတိုင်း လိုက်ဆိုရမည်၊ တရားထိုင်ရမည် စသည် ပြောပြပြီးနောက် Davidကို ခေါင်းရိတ်ပေးသည်။ ကျောင်း မှာ သင်္ကန်း အသစ်မရှိသည့်အတွက် မိမိဝတ်နေသော အပိုသင်္ကန်းနှင့် ရှင်သာမဏေပြုပေးသည်။ လူ့ အသွင်နှင့် ရှင်အသွင် မတူတော့ပါ။ တမူထူးခြားနေသည်ကိုမြင်သော David ၏ မိခင် မျက်နှာတွင် မျက် ရည်များ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသည်။ ဝမ်းသာလွန်း လို့ထင်ပါသည်။ နောက်တနေ့တွင် David အမေက အသက်သတ်လွတ်ဆွမ်း လာကပ်သည်။ တရားမှတ်၍ ဘုဉ်းပေးနေသော ကိုရင်ရှင်တေဇိန္ဒမှာ သူ့အမေကို စကားမပြောရန် လက်ဟန်အမူအရာဖြင့်ပြသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး တည်ထောင် ဖန်ဆင်းတော်မူထားသော အမေရိ ကန်နိုင်ငံ၊ တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ အော်စတင်မြို့ရှိ သီတဂူ ဗုဒ္ဓဝိဟာရကျောင်းတိုက်သည် ၁၆-ဧက ကျယ် ဝန်းသည်။ လွန်ခဲ့သော အနှစ်၂၀-ခန့်က မိုဘိုင်းကျောင်းလေးတစ်ခုသာရှိသဖြင့် အလွန် ကျယ်ဝန်းသည် ဟု ထင်ရသည်။ ယခုအခါတွင် သီတဂူ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်နှင့် ဓမ္မာရုံကို ဗဟိုပြုလျက် သံဃာတော်များ နေထိုင်ရာ အဆောင်များ၊ ယောဂီ လူအမျိုးသားဆောင်၊ အမျိုးသမီးဆောင်၊ စာကြည့်တိုက် ဧည့်သည် များလက္ခံရာအဆောင် စသည်ဖြင့် စုစုပေါင်း အဆောင်ပေါင်း ၅၀-ကျော်နှင့် ရေကန် သစ်ပင်မျိုးစုံတို့ဖြင့် နေရာယူထားပြီးဖြစ်သဖြင့် ၁၆-ဧကအကျယ်အဝန်းသည် အလွန် ကျဉ်းမြောင်းသွားပေပြီဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့ သောအနှစ် ၂၀-မှစ၍ ယနေ့ထက်တိုင်ရှိသေးသော ကျောင်းဒကာ၊ဒကာမများ ကျောင်းတော်ကြီးကို ထောက်ပံ့လှူဒါန်းမြဲ လှူဒါန်းကြလျက်။ ရုပ်နာမ်တို့၏ သင်္ခါရသဘောတရားအရ တချို့မှာ ဘဝတပါးသို့

ပြောင်းသွားသူများလည်း မိမိတို့ကုသိုလ်ကို ဘဝအသစ်မှ ကြည်နူးဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုခေါ်ကြလျက်။ အချိန်သည်ကား တရွေ့ရွေ့နှင့် သွားနေသကဲ့သို့ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသည်လည်း ယခုအချိန်တွင် စည်ကား သထက် စည်ကားလျက်။ ကျောင်းတော်တွင် ရက်ရှည် တရားဝင်အားထုတ်သူများ၊ ရှင်ပြုပွဲ၊ ရဟန်းခံပွဲများ၊ ပဋ္ဌာန်းရွတ်ပွဲများ၊ အပါတ်စဉ် လူကြီးများအတွက် တရားထိုင်၊ တရားနာကြခြင်း၊ ခလေးများအတွက် ဗုဒ္ဓ ဘာသာယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းများပို့ချလျက်ရှိသည်။ ဟို....လွန်ခဲ့သောအနှစ်၂၀-က ကျောင်းတော်နှင့် ယခု သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ ကျောင်းတော်ကြီးကား ကွာချင်တိုင်းကွာခဲ့လေပြီ။ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လမ်း ညွှန်မှုအောက်တွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ တက္ကမ္မာလုံးမှ ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ လက်ရှိ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်နှင့် တပည့်ဒကာ၊ ဒကာမတို့ အားလုံးစုပေါင်း အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် ပေါ် ပေါက် လာသော သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရကား ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩရတော့သည်။ ကမ္ဘာမှာ ဗမာဟေ့ဟု လက်ခမောင်း ခတ်ကာ မပြောသော်လည်း ပြောသကဲ့သို့ ရှိနေပေပြီ။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်ဖူးသူတိုင်း မြင်ရသူ၊ ကြား ရသူ၊ သိရှိသူတိုင်း ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုခေါ်ကြသည်။ ထိုသာဓုခေါ်သံမှာ အထက် ဘဝင်သို့တိုင် ညံ့နေ ပေပြီ။ သီတဂူဆရာတော်ဘုရား၏ ဘုန်းရိပ်ကံရိပ်ကို ခုံလှုံခွင့်ရသဖြင့် မိမိမှာလည်း ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ လွန်ခဲ့သော အနှစ်၂၀-မှ မြင်ကွင်းကို မိမိဉာဏ်မှီသမျှ ဤဆောင်းပါးဖြင့် တင်ပြရင်း သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခြေတော်အစုံကို ရိုသေစွာ ဦးတိုက်ကန်တော့လျက် နိဂုံး ချုပ်အပ်ပါသည်။

အရှင်လောကနာထ
တိသရဏဝိဟာရ(မြောင်းမြ)ကျောင်းတိုက်
လန်ဒန်မြို့၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ

(((ဒီဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ လက်တွေ့ကျင့်စဉ်)))

ဤဘဝ၌အားထုတ်ဆဲဉ်ပင် စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှုရစေနိုင်သော ကျင့်စဉ်ကြီး။

အတိတ်ဘဝရှိမရှိ၊ သံသရာအစဘယ်သို့နည်းဟူသော ပြဿနာအားလုံး ရှင်းနိုင်
သောလုပ်ငန်း၊

(ပန်းချီဆရာဥပမာ)

ရှေးဦးမှာစိတ်သဘာဝနှင့်ပတ်သက်၍ လူအများတို့ အထင်မှားလျှက်ရှိသော
အချက်တစ်ခုကိုတင်ပြလို၏။ အကြောင်းအရာမှာ ဟံသာဝတီ သတင်းစာ၌ ဖော်ပြခဲ့
ဖူးပါသည်။ ပန်းချီဆရာတစ်ယောက်သည် ကြောက်မတ်ဖွယ် ကောင်းသော ဘီလူးရုပ်
(သို့မဟုတ်)သရဲရုပ်တစ်ခုကိုရေးချယ်သည်ဆိုအံ့။ အလွန်တရာ စိတ်ကူးကောင်း၍
လက်ရာမြောက်သော ပန်းချီကျော်တစ်ယောက်ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ သူရေးချယ်သော
ဘီလူးရုပ်သည် လွန်စွာကြောက်စရာကောင်းလှ၍၊ ထိုသူသည် မိမိရေးချယ်သော
အရုပ်ကြီးကိုကြည့်၍ သည်းတုန်အူတုန်ဖြစ်ကာ အလန့်ကြားအော်ဟစ်မိသည် ဆိုအံ့။
၎င်း၏အော်သံကြားရသောသူများသည် ပန်းချီခန်းထဲသို့ ဝင်ပြေးလာကြ၍ ဘာဖြစ်တာ
လဲဟု မေးကြည့်ရာတွင်၊၎င်းပန်းချီဆရာသည် ဘီလူးရုပ်ကြီးကို ညွှန်ပြကာ၊ ကြောက်လှ
ချီရဲ့ဗျာတို့ဟု ဆိုအံ့။ ထိုအခါတွင် လူအများက ၎င်းအရုပ်ကြီးကို မည်သူရေးသနည်းဟု
မေးရာ ပန်းချီဆရာက မိမိရေးချယ်ထားကြောင်း ပြောပြသည်နှင့်အံ့ဩစရာ ကောင်း
လိုက်တဲ့ လူတစ်ယောက်ပါဘဲဗျာ။ ကိုယ်ရေးတဲ့အရုပ် ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကြည့်ပြီး
လန့်အော်သတဲ့ဗျာ ဒီလူတော့ ရူးပြီ ထင်တယ်ဟုဆိုကြ၏။

ထိုအခါတစ်ယောက်သောသူက ဒါဖြင့်ဒီအရုပ်ကားကြီးကို ဖျက်ပစ်လိုက်ပါတော့လားဟု
ပြောရာ ပန်းချီဆရာက...

ရေးထားမိပြီးဟာမို့ ဖျက်လို့မရဘူးဟုပြောရာ ခက်လိုက်တဲ့လူပါလား၊ ကိုယ်ရေးတဲ့
အရုပ်ကို ကိုယ်ဖျက်လို့မရဘူးတဲ့ဗျာ။ ဟုတ်နိုင်ကြရဲ့လားဟု ဆိုသူကဆိုပေလိမ့်မည်။

အခြားတစ်ယောက်က ဒီလိုဆိုဒီအရပ်ကားကြီးကို မကြည့်ဘဲနေပါတော့လားဗျာဟု အကြံပေးရာ ပန်းချီဆရာက မကြည့်ဘဲလဲမနေနိုင်ဘူးဗျာ။ ကြည့်နေရမှာဘဲဟု ပြန်ပြော သည်ဆိုအံ့။ ကြားရသူတို့က ခက်ပြီးဗျို့။ ကျုပ်တို့ပန်းချီဆရာတော့ သွတ်သွတ်ချာ နေပါပြီဟုဆိုကြပေလိမ့်မည်။ ဤကား စိတ်သဘာဝနှင့်ပတ်သက်သည့် ဥပမာဖြစ်၏။ ဥပမေယျကားဤသို့တည်း။

(ပုထုဇ္ဇနောဥမ္မတ္တကော) သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည် အထူးသဖြင့် လူသတ္တဝါများမှာ အထက်ပါပန်းချီဆရာကဲ့သို့ ပြုမူလျှက်ရှိနေခြင်းကို ကိုယ်ဟာကိုယ်မသိဘဲရှိကြသည်။ လူသတ္တဝါတို့သည် ယှဉ်ပစ္စုပ္ပန်အပေါ်၌ အာရုံမပြုလျက် အတိတ်အဖြစ်ပျက်များနှင့် အနာဂတ်အတွက် အတွေးအခေါ်များဖြစ်သာ အချိန်ကုန်ကြသည်။ တစ်ယောက်သော သူက မိမိအား ထိခိုက်နှစ်နာလောက်အောင် ပုတ်ခက်ကဲ့ရဲ့သည်ကို ခံရသောသူသည် ထိုအခြင်းရာကိုမကြာခဏ သတိရကာ ခဏခဏဖော်ထုတ်၍ ကြိမ်ဖန်များစွာဒေါသ ဖြစ်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ရလေသည်။ ပုတ်ခက်သောသူ၏ ကံ့ရဲ့သောသူ၏ စကားလုံးများကား အတိတ်ဖြစ်၍ လေထဲပျောက်ကွယ်ကုန်ခန်းသွားလေပြီ။ ခံရသူ အဖို့မှာကား ထိုအခြင်းရာကို ဖျက်ပစ်ရန်မတက်နိုင်ဟုဆိုလျှင် ပန်းချီဆရာနှင့်တူသည် မဟုတ်လော။ ထိုအကြောင်းကို မစဉ်းစားဘဲမနေနိုင်ဟုပြောခဲ့လျှင် ပန်းချီကားကို မကြည့်ဘဲ မနေနိုင်ဟု ပြောသော ပန်းချီဆရာနှင့် အတူတူပင်မဟုတ်ပါလော။

ပန်းချီဆရာကိုမူကား အရူးတယောက်ဟုခေါ်ကြမည်ဖြစ်ရာ လွန်လေပြီးသော အဖြစ်အပျက်တခုသည် မိမိအားနှလုံးမသာမယာခြင်းဖြစ်စေသည်ဟု သိပါလျက်နှင့် တဖန်ပြန်၍ ဖော်ထုတ်ခေါ်ယူခြင်း မပြုဘဲမနေနိုင်ပါဟု ဆိုခြင်းသည် ရူးခြင်းပင်ဖြစ် သည်ဟု ဆိုထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ (ပုထုဇ္ဇနောဥမ္မတ္တကော) ပုထုဇဉ်မှန် သမျှတို့သည် အရူးများဖြစ်ကြသည်ဟု ဗုဒ္ဓဆိုတော်မူခဲ့သည်ရာ ထိုစကားတော်၏ မှန်ကန်ခြင်းသည် ဤကိစ္စမျိုးတွင် အထူးထင်ရှားလှသည်ဟု စဉ်းစားမိပါတော့သည်။ လွန်လေပြီးသော နှလုံးမသာယာဘွယ်အဖြစ်ပျက်က ခုလိုပြန်ဖော်ထုတ်သည့်အခါ

နှလုံးမသာယာဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော စိတ်သဘာဝကိုလည်း ထပ်၍ရှင်းလင်းရဦးမည်။ လူတစ်ယောက်သည် ဆင်အကြောင်းကိုစဉ်းစားလိုက်သည့်အခါ ဆင်တစ်ကောင်၏ ပုံသဏ္ဍာန်ပေါ်ထွက်လာပေလိမ့်မည်။ ၎င်းဆင်ကိုတကယ်ဆင်လောဟုမေးလျှင် တကယ် ဆင်မဟုတ်။ စိတ်ကဖန်ဆင်းသောဆင်မျှသာဖြင့်သည်ဟု ဖြေတတ်ကြမည်။ သို့ဆိုလျှင် စိတ်သည် တနေရာမှနေ၍ ဆင်ကောင်ကြီးကို ဖန်ဆင်းသလောဟုဆိုလျှင် စိတ်တခြား၊ ဆင်တခြားလောဟုမေးခဲ့လျှင် ရုတ်တရက်မဖြေနိုင်ဘဲရှိတက်ပြီးနောက် တခြားစီကား မဖြစ်နိုင်။ အတူတူပင်ဖြစ်သည်ဟုစဉ်းစားမိကြသည်။ သို့ရာတွင်အများ အားဖြင့် ထင်မှတ်တက်ကြသည်မှာကား စိတ်ကဆင်ကောင်ကြီးကို ဖန်ဆင်းလိုက် သောခါ ထိုဆင်ကောင်ကြီးကို ငါမြင်ရသည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ စိတ်သဘာဝ အစစ်မှန်မှာ စိတ်တစ်ခြား၊ ဆင်တခြားမဟုတ်ရုံသာမက ဆင်ကောင်ကိုစိတ်က ဖန်ဆင်းသောအခိုက်တန်တွင် ဆင်၏သဏ္ဍာန်ကို သိသောစိတ်(ဆင်စိတ်)ဖြစ်၍ ထိုဆင်သည် စိတ်ဆင်မျှသာဖြစ်၏။ ထိုပုံသဏ္ဍာန်ကိုမြင်သော ငါကောင်ဟူ၍ ရှိသည်မဟုတ်ချေ စာဖတ်သူသည် ထိုအခြင်းအရာကို နှလုံးခိုက်အောင် မခံယူနိုင် သေးစေကာမူ ဦးနှောက်ဖြင့် (intellectually) သဘောပေါက်လောက်သည်ဆိုလျှင် ချီးကျူးထိုက်ပါပြီ။ မဂ်ဖိုလ်အလုပ်ဟူသည်မှာ ဦးနှောက်သက်သက်အလုပ်မဟုတ်။ နှလုံးသို့ ခိုက်အောင် ခံယူရသော အလုပ်မျိုးဖြစ်လေသည်။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်ဖြင့် စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရယူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

စန္ဒာစည် (အော်စတင် -တက်ဆက်)

(((အစဉ်အလာ)))

'အစဉ်အလာ'တွင် အစဉ်နှင့် အလာ ဟူသော စကားနှစ်လုံး ပါဝင်သည်။ 'အစဉ်'သည် အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေခြင်း သဘော သန္တတိဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုပစ္စည်း အဖြစ်အပျက် တို့သည် ထိုသန္တတိဂုဏ်ကြောင့် မြင်တွေ့နိုင်သော ဒြပ်အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

'အလာ'ဆိုသည်မှာ အတိတ်မှ ပစ္စုပ္ပန်သို့ ရှေ့ရှုချိတက်နေသော သဘောဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသစ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်ရေးတွင် စီးပွားရေး စစ်ရေးအောင်မြင်မှု အလားအလာတို့ ပြည့်စုံလုံလောက်ရုံနှင့် ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ ယဉ်ကျေးမှု လူမှုရေးနှင့် ကောင်းမွန် တည်တံ့သော အမျိုးသားစရိုက်၊ လျှောက်ပတ်သော အမျိုးသားခံယူချက်နှင့် စိတ်ဓာတ် တို့ပါ ဖွံ့ဖြိုးရန်လည်း လိုအပ်ပေသည်။

(ဦးဘရှင်- အနော်ရထာအရင်က မြန်မာနိုင်ငံ နှာ-၁၈၂)

ရွာ ၁၉ ရွာကိုအခြေတည်သော မြန်မာလူမျိုးစုကို အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖြစ် တည်ထောင်တော်မူသည်။ စစ်ရေး နိုင်ငံရေး အောင်မြင်မှု ကြောင့် ပေါ်ထွန်းလာသော ထိုနိုင်ငံတော် တည်တံ့ရေးမှာကား

'ယဉ်ကျေးမှု လူမှုရေးနှင့် ကောင်းမွန်တည်တံ့သော အမျိုးသားစရိုက်၊ လျှောက်ပတ် သော အမျိုးသား ခံယူချက်နှင့် စိတ်ဓာတ်တို့ ဖွံ့ဖြိုးရန်'ကိုကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ တော်အဆုံးအမကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ထိုသာသနာတော် တည်တံ့ခိုင်မြဲရာ ခိုင်မြဲကြောင်း အဘက်ဘက်ကို ပြုစုအားပေးတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအစဉ်အလာကို နောက်ဆက်ခံသည့် မင်းများ၊ သံဃာတော်များ၊ ပြည်သူပြည်သား များက ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြ၍ လောကဓံကြောင့် နိမ့်တုံမြင့်တုံဖြစ်ခဲ့ရသော မြန်မာ့သမိုင်း သည် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ကာလတိုင် ပြီပြီပြင်ပြင် တောက်တောက်ပပ တည်တံ့နေဆဲ။

အနော်ရထာ မင်းကြီး လက်မွန်မဆွ တည်ထောင်တော်မူခဲ့သည့် အချိန်မှ ယခုထိ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀-အတွင်း လူ့သမိုင်းသည် များစွာပြောင်းလဲခဲ့လေပြီ။ မပြောင်းလဲ သည်ကား လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါးပင်။ နိုင်ငံရေး စစ်ရေး စီးပွားရေး ယဉ်ကျေးမှုကို စိုးမိုးနိုင်မည့် ဗိုလ်လုပွဲ အကြီးအသေးတို့ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ ဆင်နွှဲနေဆဲလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုဗိုလ်လုပွဲ လောကဓံကို ကြံ့ကြံ့ခံ၍ အမျိုးသားတည်တံ့ရေးကား အစဉ်အလာကို စွမ်းစွမ်းတမံ ထိန်းသိမ်းနိုင်မှုပေါ်တွင် တည်ရှိနေသည်။

ဗိုလ်လုပွဲတွင် စိုးမိုးနိုင်ရန် အခြေခံအကျဆုံးမှာ အမျိုးသားရေး ခံယူချက်နှင့် စိတ်ဓာတ်ကို ရိုက်ချိုး ဖျက်ဆီးခြင်းပင်။ တနည်း ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးခြင်းပင်။

ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးရာတွင် ပြောက်ကျကျ လူကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ သာသနိကအဆောက်အဦများကို ဖျက်ဆီးခြင်းစသော အကြမ်းဖက်မှုမှသည် စီးပွားရေး ယဉ်ကျေးမှု စသည်ကို မိဒီယာများမှတစ်ဆင့် သိသိသာသာ မသိမသာ ဖျက်ဆီးခြင်း ထိဖြစ်သည်။

ယခုအတွေ့အကြုံများတွင် မျိုးချစ်သာသနာချစ် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့သည် ရန်သူ၏ အခြေခံအင်အားဖြစ်သော စီးပွားရေးကို တိုက်ခိုက်ရန်နှင့် မိမိတို့ အမျိုးသားများ စီးပွားရေး ကိုသာ အားပေးရန် ရန်ငါ့ခွဲခြားရေး အခြေခံသင်္ကေတများ တည်ထွင်လာကြသည်။ အမျိုးသားပိုင် လုပ်ငန်းများ၏ သင်္ကေတအဖြစ် ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တော်ကို အစွဲပြု၍ ၉၆၉ ဟု သုံးရန် တိုက်တွန်းလာကြသည်။ ရန် ၏ ၇၆၆ ကို တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်ရန်ဖြစ် သည်။ မှန်၏လော။

မမှန်ပါ။ အစဉ်အလာအားဖြင့် အမျိုးသားပိုင် လုပ်ငန်းများ အဆောက်အဦများကို အရဟံဂုဏ်တော်၏ သင်္ကေတ အရဟံ ဟု ထင်ထင်ရှားရှားမျက်နှာစာတွင် ရေးထိုး ခြင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အပိုင်အဖြစ် သိစေအပ်သည်။ အရဟံဂုဏ်တော်သည်

ဂုဏ်တော်ကိုးပါး၏ အနှစ်ချုပ်ဖြစ်သည်။ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို နမောတဿတွင် ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿဖြင့် ချုပ်ထားသည်။ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿကို အရဟံက ချုပ်ထားသည်။ ဗုဒ္ဓါနဿတိဖြစ်ရန် အရဟံဂုဏ်တော်တစ်ခုတည်းကိုသာ 'အဓိသီလ အဓိသမာဓိ အဓိပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန'ဟု လေးလေးဆေးဆေး ပွားပါလျှင် ဘုရားဂုဏ်တော် ကိုးပါးလုံး ပွားပြီးသား။ တရားဂုဏ်တော် သံဃာ့ဂုဏ်တော်များက ပင်မအရင်းခံဖြစ်သော ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပွားခြင်းဖြင့် မိဂပဒဝဠုနနည်းဖြင့် ပြည့်စုံပြီ။

သူများအတုယောင်၍ ငြိငြိ ခြင်းကား အင်းလိုလို အိုင်လိုလို သဘောတွေပါပြီး ကုလားက ငါ့ကို မကြိုက်ဘူးလည်း ပြောသေးရဲ့၊ အခုတော့ ငါ့ကို ဆရာတင် အတုခိုးနေလေခြင်းဟု ဟားတိုက်၍ ရယ်နေပေလိမ့်မည်။

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

နောက်ဖေးက ခိုးဝင်လာပြီး အိမ်ဦးခန်းတွင် အိမ်သာဆောက်၊ ထမင်းဦးပေါင်းထောင်းသော သူတောင်းစားကို အစဉ်အလာအားဖြင့် ခေါ်တော ကုလားဟု ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ ဒုတိယအင်္ဂလိပ်မြန်မာ အရေးတော်ပုံအပြီး အင်္ဂလိပ်၏ စီးပွားရေးအတွက် ဝင်ခွင့်ပေးခဲ့သော ကုလားပေါင်းစုံတွင် chitagonian ခေါ် ခေါ်တောကုလား သည် လူရည်မသန့်ဆုံး ပညာမတတ်ဆုံး ကိုယ်ကျင့်တရားအနိမ့်ဆုံး ထီးပြင် သမ္ဗာန်ခပ်၊ ကြက်သတ် ဆိတ်သတ် (နွားတောင် မသတ်နိုင်သော) လူတန်းစားဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည်ကြီးကို အင်္ဂလိပ်အုပ်စိုးသောအခါ Bombay Presidency, Madras Presidency ယခု ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ အများဆုံးအပိုင်းဖြစ်သော Bengal Presidency ဟူ၍ တိုင်းကြီးများ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဘုရင်ခံတစ်ဦးစီဖြင့် အုပ်ချုပ်သည်။ B 7 သည် အကြီးဆုံး စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး လူမှုရေး အတိုးတက်ဆုံးဖြစ်ပြီး ရာဘင်ဒြာနသ်တရား၊ ဆူဘတ်ချန်းရာအိုဗ်၊ ဆတ်တိယာဂျစ်ရေးစသော လူချွန်များ ပေါက်ဖွားရာဒေသ ဖြစ်သည်။ ထိုနယ်သားများကို ဘင်္ဂါလီ ဟုခေါ်သည်။ ခေါ်တောကုလားကို ဘင်္ဂါလီဟု

အမည်တပ်ခြင်းကား မြန်မာမင်းအဆက်ဆက် ကျွန်လုပ်ရန် ဖမ်းလာသော ကျောက်သင် ပုန်းတစ်ချပ်နှင့် ရွာရိုးလျှောက် ဖေဒင်ဟောသော ကသည်းပုဏ္ဏားကို ဗြဟ္မဏဟု ခေါ်ခြင်းနှင့် တူလေသည်။

ပန္နက်ကို တင်မည်လော ချမည်လော

ပန္နက်ဆိုသည်ကား အဆောက်အဦ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို တည်ရာတွင် အဝန်းအတာ ကို မှတ်ရန် မြေတွင် စိုက်ထူရသည့် အမှတ်အသား တိုင်ငယ်များတည်း။ ပန္နက်သည် ပါဠိ ပန္န = ချအပ်သည်၊ လျှောက်သည် (ဦးဟုတ်စိန်-ပါဠိ မြန်မာအဘိဓာန်) မှ ဆင်းသက်သည်။ ယခုကာလ ပန္နက်တင်သည် ဟူသော အသုံးအနှုံးကား အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသဘော၊ ယုတ္တိကင်းမဲ့ခြင်း၊ အစဉ်အလာအသုံးအနှုံး မဟုတ်ခြင်း တို့ကြောင့် မဆီလျော်သော အသုံးအနှုံးသာတည်း။

ထိုခုနှစ်ဌာန (မြို့တာဝန်းအစရှိသော အဆောက်အဦများ) တို့ကို အခါတော်အတိုင်းရွှေပန္နက် ငွေပန္နက် ချမှတ်စေပြီးလျှင်...

(ရတနာသိမ်မြို့တည် ကုန်းဘောင်ရာဇဝင်တော်ကြီး ပ တွဲ နှာ- ၈၃)

၁၂၂၀-ခု မြို့တော် ကျုံးတော်စသော ခုနှစ်ဌာနကို ပန္နက်ချခြင်း စသည်...(ကုန်းဘောင်ရာဇဝင်တော်ကြီး တတွဲ နှာ-၁၉၃)

ပန္နက်သည် အဆောက်အဦ၏ သန္ဓေတည်ရာ အစပထမဆုံး စိုက်မှတ်ရ၍ အနေအထားအားဖြင့် အဆောက်အဦ၏ အောက်ဆုံးတွင် တည်ရှိခြင်းကြောင့် မှန်ကင်း ထီးတော်စသည်တို့ကဲ့သို့ တင်အပ်တင်ထိုက်သော အရာဝတ္ထုမဟုတ်ပေ။ လောကီ အလို ချသည် ဟူသော အသုံးအနှုံးကို နိမိတ်မရှိဟု ယူဆပြီး ရှောင်လိုလျှင် ပန္နက် စိုက်မှတ်သည် ဟူသော အသုံးကား ပို၍ ဆီလျော်ပြီး အစဉ်အလာ ရေးထုံးလည်း ရှိသည်။ သို့မဟုတ် တင်သည် ဟူသော အသုံးအနှုံးဖြင့် ဇွတ်နိမိတ်ယူလိုလျှင် စေတီတော်စသော အဆောက်အဦများကို ဇောက်ထိုး တည်ရန်သာ။

အခြားအစဉ်အလာမဟုတ်သော တစ်ရံရောအခါ တစ်ဦးတည်းသော သား ငွေတစ်ကျပ် အစရှိသည့် အသုံးအနှုန်းများလည်း ၁၉၆၂-ခု နောက်ပိုင်း ထွန်းကားလာသည်။ အတိတ်နိမိတ် ဂရိတ်ဘရိတ်တို့ကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်ကြသူများ လိမ္မော်သီး သပုပ်သီးကိုပင် ဆွမ်းတော်မတင်ပုံသူများ၊ ငွေတစ်ကျပ် (ကြပ်) စသော အသုံးအနှုန်း များကြောင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးကြီး တစ်ကြပ်နေခြင်း စသည်တို့ကို သတိမထားမိကြ လေရောသလား မသိ။ ကျမ်းလေးအံ့စိုး၍ မဆိုတော့ပြီ။

အစဉ်အလာကို သိရှိ (သစ္စဉာဏ်) နားလည်လေးစား (ကိစ္စဉာဏ်) ထိန်းသိမ်း (ကတဉာဏ်) ရှိကြသော အင်္ဂလိပ် ဂျပန်တရုတ်တို့ ထိပ်တန်း ရှေ့တန်းရောက်နေ သည်ကို အတုယူဘွယ်။

ဟောင်းသာဟောင်း၍ မကောင်းသည့်အရာလည်း ရှိသည်။

ဟောင်းလည်းဟောင်း၍ ကောင်းလည်းကောင်းသည့်အရာလည်း ရှိသည်။

သစ်ကားသစ်၏။ မဖြစ်ရသည့်အရာလည်း ရှိသည်။

သစ်လည်းသစ်၍ ဖြစ်လည်းဖြစ်ရသည့်အရာလည်း ရှိသည်။

(ရွှေဘုံနိဒါန်း)

မသိသူကို မတတ်သူက မဟုတ်သည့်အကြံပေး၍ ဒုက္ခရောက်ရခြင်းမှ ကင်းဝေးကြ ပါစေ။

အမျိုးသားများ နိုးကြားကြိုးစား တိုးပွားကြပါစေ

ဝန်ဇင်မင်း

(၂၀၁၅)

(((သေခြင်းတရားဆိုသည်)))

သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ သက်တော်(၇၇)နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ကို ၂၀၁၄ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ(၂၃)ရက်နေ့မှာ ကျင်းပပါတယ်။ အဲ့ဒီနေ့မှာ မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ဆွမ်းကပ်ဖို့ ချက်ပြုတ်ယူလာတဲ့ အုန်းထမင်းကြက်သားချဉ်ပေါင်ကြော်၊ ငံပြာရည်ကြော် လိုရမယ်ရ ချဉ်ပေါင်ဟင်းအရည်ကြည်လေး၊ ဒူးရင်းသီး၊ သရက်သီး၊ မျိုးစုံစွာ ဖွယ်ဖွယ် ရာရာ ချက်ပြုတ်ယူလာတာလေးတွေ ပုဂံတွေထဲထည့်လို့ ယောဂီအချင်းချင်းလည်း စကားစမြည်လေးများပြောလို့ မေတ္တာပို့လေးများပြိုင်သူဆိုတဲ့အခါ ဆိုလို့နဲ့ ရွှင်လန်းတက်ကြွစွာ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ဝေယျာဝစ္စများ လုပ်ကိုင်နေကြပါတယ်။ အဲ့ဒီအထဲက ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ သက်တူရွယ်တူ ယောဂီမယ်တစ်ဦးက ကြိုင်ကြိုင်ရေ..ရှင်လေ ခုလို လှူဒါန်းရေးမှာ အင်တိုက်အားတိုက်နဲ့ ချက်ပြုတ် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာတွေနဲ့ ရှင်များ သေလို့ နတ်ပြည်ရောက်ရင်လေ ကျမကိုလည်း လာပြီး နတ်ပြည်ကအကြောင်းလေးတွေ ကျမဆီလာပြီး အကြောင်းကြားပြောကြားပါအုံးနော်တဲ့။

အဲ့ဒီလိုပြောလိုက်တော့ မီးဖိုချောင်ထဲရှိတဲ့ အခြားယောဂီလေးတွေကလဲ သဘောတူတဲ့ အမူအယာနဲ့ ပြီးစိစိလုပ်နေကြပါတယ်။ အဲ့ဒီလိုပြောသံကြားလိုက်ရတော့ ကိုယ့်မှာဖြင့် ပြီးနေရင်းက စိတ်အစဉ်မှာတော့ ဘုရားဟောသုတ္တန်နှစ်ခုကို သတိရမိပါတယ်။ သုတ္တန်လေးနှစ်ခုကတော့ ပါယာသိသုတ် (နောင်ဘဝပြဿနာနဲ့) မဟာဂေါဂိန္ဒသုတ် (ဇောတိပါလပုဏ္ဏား) တို့ဖြစ်ပါတယ်။ နောင်ဘဝပြဿနာ(ပါယာသိသုတ်)က အောက်ပါ အတိုင်းပါဘဲ။

အခါတစ်ပါး အရှင်ကုမာရကဿပသည် ရဟန်းငါးရာမျှနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီလှည့်လည်ရာ ကောသလမင်းသား၏ သေတဗျမည်သောမြို့သို့ ရောက်၍ ထိုမြို့၏ မြောက်အရပ်ယင်းတိုက်တော၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားသည် ပသေနဒီကောသလမင်းဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော သေတဗျမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍နေ၏။ ပါယာသိမြို့စားသည် သေတဗျမြို့နေပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ဖြင့်ခြံရံ

လျှက် ယင်းတိုက်တော အရှင်ကုမာရကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အရှင်ဘုရား.. ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ဆိုလေ့ရှိပါ၏။ ဤသို့ယူလေ့ရှိပါ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည်မရှိ၊ သေ၍တဖန်ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဂိပါတ်သည် မရှိဟု ယူလေ့ရှိပါသည်ဟု လျှောက်၏။

`မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင်ကိုပင်ပြန်၍မေးအံ့။ သင်နှစ်သက်သည် အတိုင်းဖြေ လော၊ မြို့စား ထိုအရာကို အဘယ်မည်သို့ထင်သနည်း၊ ဤလနေတို့သည် ဤလောက၌ဖြစ်ကုန်သလော တပါးသောလောက၌ ဖြစ်ကုန်သလော။ ထိုလနေတို့ သည် နတ်တို့ဖြစ်ကုန်သလော။ လူတို့ဖြစ်ကုန်သလော။ `အရှင်ကဿပ ဤလနေတို့ သည် တစ်ပါးသောလောက၌ ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဤလောက၌ မဖြစ်ပါကုန်၊ ဤလနေ တို့သည် နတ်တို့ဖြစ်ပါကုန်၏။ လူတို့မဟုတ်ပါကုန်။ သို့ရာတွင် အကျွန်ုပ်၏ အဆွေ ခင်ပွန်း သားချင်းပေါင်းဖော်တို့သည် အသတ်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်၏။ မပေးသောဥစ္စာကို ယူလေ့ရှိကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကား ဂုံးချောစကား ကြမ်းတမ်းသောစကား သိမ်ဖျင်းသော စကားတို့ကို ပြောလေ့ ရှိကုန်၏။ တက်မက်မောခြင်းများကုန်၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိကုန်၏။ မှားယွင်း သော အယူရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နောင်အခါ၌ ပြင်းထန်စွာ နာမကျန်းရှိကုန်၏။ ဤသူတို့သည် ဤရောဂါမှ မထကုန်လတ္တံ့ဟု သိသောအခါ အကျွန်ုပ်သည် သူတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ အချင်းတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ငရဲသို့ အကယ်၍ ကျရောက်ကုန်သော် ငါထံလာ၍ ပြောကြပါကုန်လောဟု ပြောဆိုပါ၏။ ထိုသူတို့သည် ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံကြပြီးလျှင်လာ၍လည်း မပြောကြား ကြပါကုန်။ တမန်ကိုလည်းမစေလွတ်ကြပါကုန်။ မြို့စား ဤလောက၌ သင်၏ မင်းချင်း ယောက်ျားတို့သည် အပြစ်ကျူးလွန်သော သူခိုးကို ဖမ်း၍ပြန်ကုန်ရာ၏။ သင်သည် ထိုသူခိုးကို ခိုင်သောကြီးဖြင့် မြဲမြံစွာ လက်ပြန်ကြီးချည်၍ မြို့၏တောင်ဘက် သူသတ်ကုန်၌ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ကုန်လောဟု ဆိုရာ၏။ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်

ကောင်းပါပြီ ဟု ဝန်ခံ၍ ခိုးသူကို သူသတ်ကုန်း၌ ထိုင်နေစေ ကုန်ရာ၏။ ထိုသူခိုးသည် သူသတ်ကို အရှင်သူသတ်တို့ ဤမည်သောရွာနိဂုံး၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေ ခင်ပွန်း သားချင်းပေါင်းဖော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့အား မိမိဥစ္စာကိုပြု၍ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါကုန်လောဟု အခွင့်တောင်းသော် ရရာသလော။ အရှင်ကဿဗ မရရာပါ။ စင်စစ်သော်ကား ငိုးကြွေးမည်တမ်းစဉ်ပင်လျှင် ထိုသူသတ် တို့သည် ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏။

မြို့စား လူသားဖြစ်သော ထိုသူခိုးသည် လူသားဖြစ်သော သူသတ်တို့ကို အခွင့် တောင်း၍ မရအံ့၊ ယင်းသို့ဖြစ်မှု ငရဲထိန်းတို့ကို အခွင့်တောင်း၍ရရာအံ့နည်း၊ အရှင် ကဿဗ ဤသို့ဆိုသော်လည်း အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်းသားချင်း ပေါင်းဖော်တို့သည် အသတ်ကိုသတ်ခြင်း၊ မပေးသောဥစ္စာကိုယူခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကိုပြောခြင်း၊ ဂုံးချောစကားကိုပြောခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်း၊ သိမ်ဖျင်းသောစကားကိုပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ တပ်မက် မောခြင်း မများကုန်၊ ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်မရှိကုန်၊ မှန်သောအယူရှိကုန်၏ ထိုသူတို့ သည် နောင်အခါ၌ ရောဂါနှိပ်စက်အပ်ကုန်၏ အကျွန်ုပ်သည် သူတို့ထံ၌ ချဉ်းကပ်၍ အချင်းတို့ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးမှနောက်၌ နတ်ပြည်သို့ အကယ်၍ ရောက်ကုန် သော ငါထံလာ၍ ပြောကြပါကုန်လောဟု ပြောဆိုပါသည်။ သူတို့သည် ကောင်းပါပြီးဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် လာ၍လည်း မပြေကြပါကုန်။ တမန်ကိုလည်း မစေလွှတ်ကြပါကုန်။

မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ယောက်ျားတယောက်သည် မစင်တွင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ နှစ်မြှုပ်လျှက်ရှိရာ၏။ ထိုအခါ သင်သည် မင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို အချင်းတို့ ထို ယောက်ျားကို မဆင်တွင်းမှထုတ်ယူကုန်လော့၊ ကိုယ်၌ပေကျံနေသော မစင်တို့ကို သုတ် သင်ကုန်လော့၊ ကိုယ်ကိုမြေဖြူဖြင့် ကောင်းစွာ ပွတ်တိုက်ကုန်လော့၊ ဆီဖြင့် သုတ်ပြန်၍ နူးညံ့သော ကသယ်မှုန့်ဖြင့် ဆေးကျောခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပြုပြင် ကုန်လော့၊ အဘိုးထိုက်သောပန်းကုံးနံသာပျောင် အဝတ်တို့ကို ဆောင်နှင့် ကုန် လော့။

ပြဿာဒ်၌ ထက်၌တင်၍ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကိုထားကုန်လော ထိုသူတို့ သည် ထိုယောကျ်ားကို ပြဿ၌အထက်သို့တင်၍ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ထားကုန် ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားအား ထိုမစင်တွင်း၌ တဖန်နှစ်မြုပ်လိုသော ဆန္ဒဖြစ်ရာ သေးသ လော။

အရှင်ကဿပ ထိုသို့မဖြစ်ရာ၏။

မြို့စား ဤအတူသာလျှင်လူတို့သည် နတ်တို့၏အခြေအနေ၌ ညစ်ညမ်းသည်လည်း ဖြစ်၏။ နံ့စော်သည်လည်းဖြစ်၏။ ရွံရှာဘွယ်လည်းဖြစ်၏။ ယူဇနာတစ်ရာကပင် လူတို့၏ အနံ့သည် နတ်တို့ကို နှိပ်စက်နိုင်၏။ သေပြီးသည်မှနောက်၌ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန် သည်ရှိသော် အဘယ်မှာလာ၍ပြောကြားကုန်သနည်း။

မြို့စား ထိုပြင်၍လူပြည်၌ အနှစ်တစ်ရာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တနေ့တည ဖြစ်၏။ ထိုသို့သောနေ့ည၌သုံးဆယ်သည် တလပြည့်၏။ ထိုသို့သော ဆယ်နှစ်လသည် တနှစ်မည်၏ ထိုသို့သောနှစ်ဖြင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သောအနှစ် တထောင်သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ သက်တမ်းဖြစ်၏။ သင်၏အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါင်းဖော်တို့သည် တာဝတိံသာသို့ရောက်ကုန်သော ထိုသူတို့သည်လာ၍ ပြောကြားနိုင်ကုန်သလော။ အရှင်ပဿပ မပြောကြားနိုင်ကုန်ရာပါ စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကြာမြင့်စွာ အခါပင် သေပြီးဖြစ်ကုန်ရာပါ၏ဟူ၍၎င်း၊ ဤသို့အသက်ရှည်ကုန်၏ဟူ၍၎င်း အဘယ်သူ ပြောကြားပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့မယုံကြည်ကြပါကုန်။

မြို့စား ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကားမီးကိုလုပ်ကျွေးသော ရသေ့တယောက်သည် ဇနပုဒ်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြစ်ပေါ်လာ၍ ရသေ့ငယ်အားချစ်သား ငါသည် ဇနပုဒ်သို့သွားလို၏ သင်မီး ကို သင်လုပ်ကျွေးလော့ မငြိမ်းစေလင့်။ အကယ်၍ မီးငြိမ်းခဲ့ငြားအံ့ ဤကား ပဲခွပ်တည်း၊ ဤသည်တို့ကားထင်းတို့တည်း။ ဤကားမီးပွတ်အစုံတည်း၊ မီးကိုဖြစ်စေ၍ မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့ဟုဆို၍သွားလေ၏ သူငယ်သည်ကစားမြူးတူး၍နေစဉ် မီးငြိမ်း လေ့ ၏။ မီးကိုရပ်တန့်ကောင်းရပ်တန့်ရာ၏ဟု စဉ်းစားလျှက် မီးပွတ်အစုံကို ပဲခွပ်ဖြင့် ရွှေ၏။ အစိတ်စိတ်ခွဲ၏။ ဆုံ၌ထောင်း၏။ ထိုသူငယ်သည် မီးကိုမရသည်သာတည်း။ မြို့စား

ဤအတူမိုက်မဲသော မလိမ္မာသောသင်သည် အဆင်အခြင်ကင်းမဲ့စွာ တပါးသော လောကကိုရှာဘိ၏။

အရှင်ကဿပ အရှင်၏ရှေးဦးစွာသော ဥပမာဖြင့်အကျွန်ုပ်သည် နှစ်သက်ပါ၏။ ကြည်ညိုပါ၏ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ဆန်းကြယ်သောအမေးအဖြေကို နားကြားလိုသည်ဖြစ်၍သာလျှင် အရှင်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်ဟု မှတ်ထင်ခဲ့မိပါ၏။ အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသတ်ထက်ဆုံးဥပသကာဟု မှတ်တော်မူ ပါ။ အရှင်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားပြီး သုတ်မဟာဂါအကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပါတယ်။ နောက်သုတ္တန်တခုကတော့ မဟာဂေါရိန္ဒသုတ်(ဇောတိပါလပုဏ္ဏား) ဖြစ်ပါတယ်။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဉ္စသိခနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်၍ အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တာဝတိံသာနတ်တို့ထံမှ ကြားနာမှတ်သားထားသောအကြောင်းအရာကို မြတ်စွာ ဘုရားအား လျှောက်ပါအံ့ ဟုဆို၏။

ပဉ္စသိခလျှောက်လော့။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ည၌ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အားလုံးလိုလို အညီအညွတ် စည်းဝေးနေကြပါသည်။ ထိုအခါ သနကုံမာရဗြဟ္မာသည် ကောင်းကင်ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေပြီးလျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို ဤသို့ပြောပြပါ၏။

အချင်းတို့..ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသောကာလကပင် ကြီးကျယ်သော ပညာရှိဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား ဒိသမ္ပတိမင်း၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားဂေါရိန္ဒ၌ ဇောတိပါလလုလင် အမည်ရှိသော သားသည်ရှိ၏။ ထိုသားသည် အဖဂေါရိန္ဒ ကွယ်လွန် သောအခါ ထိုမင်း၏ ပုရောဟိတ်ရာထူးကိုဆက်ခံရ၏။ လုလင်သည် ထိုမင်း အား ဖခင်ညွှန်ကြားမဆုံးမဘူးသေသော အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်း ညွှန်ကြားဆုံးမ၏။ ဖခင် မညွှန်ကြားမဆုံးမဘူးသော ညွှန်ကြားဆုံးမ၏။ ဖခင်စီရင်ပြီးစေခဲ့ဘူးသော ထိုမင်း၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကိုလည်း စီရင်ပြီးစေ၏။ ဖခင်မစီရင် မပြီးစီးစေခဲ့ဘူးသော

လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကိုလည်း စီရင်ပြီးစေခဲ့၏။ လူတို့သည် ဇောတိပါလလုလင်အား
ဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏားပေတည်း မဟာဂေါရိန္ဒပေတကားဟု ချီးကျူးကြ၏။ ထိုကြောင့်
ဇောတိပါလလုလင်အား မဟာဂေါရိန္ဒဟု အမည်တွင်လေ၏။

ခမည်းတော် ဒိသမ္ပတိမင်း ကွယ်လွန်သောအခါ သားတော်ရေကဂုမင်းသားကို
မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိတ်သွန်းကုန်၏။ မဟာဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ထိုမင်း၏ တရားသဖြင့်
ဆုံးမသွန်သင်သော ပုရောဟိတ်အရာ၌တည်ရှိ၏။ အခြားမင်းခြောက်ဦးတို့၏ အစီး
အပွားကိုလည်း ဆောင်၏။ သို့ဖြင့်ကာလကြာမြင့်သောအခါ မဟာဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏားသည်
ရဟန်းပြုလုပ်၏။ ထိုအခါထောင်ပေါင်းများစွာသော မင်းပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့လည်း
အတုလိုက်၍ရဟန်းပြုကြ၏။

ထိုအခါမဟာဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏား၏အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့သိသော တပည့်တို့သည် ဗြဟ္မာ
လောကသို့ကပ်ရောက်ကုန်၏။ အကြွင်းမဲ့သိသော တပည့်တို့သည် မိမိတို့၏ အသိ
အားလျှော်စွာနတ်ဘုံအသီးသီးသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင်အလုံးစုံသော အမျိုးသား
တို့၏ ရဟန်းပြုခြင်းသည် အချည်းနှီးမဖြစ် အကျိုးစီးပွားရှိ၏။ အရှင်ဘုရား ဤသို့လျှင်
သနကုံမာရဗြဟ္မာပြောပြသည်ကို ကြားနာရပါသည်။ ထိုအကြောင်းအရာကို မြတ်စွာ
ဘုရား အမှတ်ရပါ၏လော။

ပဉ္စသိခ ငါအမှတ်ရ၏ ငါသည်ထိုအခါ မဟာဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့၏ ငါသည်တပည့်အား
ဗြဟ္မာဘုံ၌အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်လမ်းကို ညွှန်ဟောကြားခဲ့၏။ ထိုစဉ်အခါက ငါဟော
ကြားခဲ့သော အကျင့်သည် စင်စစ်ပြီးငွေ့ရန်မဖြစ် တပ်မက်ခြင်းကင်းရန်မဖြစ်၊ ချုပ်ငြိမ်း
ရန်မဖြစ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန် သစ္စာကိုသိရန် နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုရန်မှာ အင်္ဂါ
ရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်မင်တည်း။

ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးဖြစ်သော ပဉ္စသိခသည် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသောတရားကို အလွန်
နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် ကွယ်ပျောက်လေသတည်း။

အဲ့ဒီအထက်ပါသုတ္တန်လေးနှစ်ခုကိုတွေးမိပြီးတာနဲ့တဆက်တည်းဘဲ စိတ်အစဉ်ဟာ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်တွေထံရောက်သွားတယ်။ အမြတ်ဆုံးတို့ထက် ပို၍ မြတ်တော် မှုသော နတ်တို့ထက်လည်း မြတ်တော်မှုသော နတ်လူတို့ကို ကောင်း အောင်ဆုံးမရာ၌ ရထားထိန်းသဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မှုသော ထက်ဝန်းကျင်ကို အကြွင်းမရှိ သိစွမ်း တော်မှုသော အရာမကများပြားလှသော ဘုန်းလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံတော်မှုသော မြတ်စွာ ဘုရားကို ဤအရိုးတို့ဖြင့်၎င်း ဤအသက်တို့ဖြင့်၎င်း အကျွန်ုပ်သည် ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်ပါ၏။ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် အတိုင်းမသိလောက်အောင် အာယာတ ကြီးခဲ့သော်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ နိုင်အောင်ကြီးမားသော မေတ္တာဓါတ်ကို ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျခံစားလာရအခါ မိမိ၏စော်ကားမှုအတွက် ကြီးစွာသောနောင်တဖြင့် ယူကျုံးမရ ခံစားရပြီး အမြတ်ဆုံးပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ကာ မြတ်စွာဘုရားအပေါ် သဘော ထားကို ဤသို့ရင်နှင့်ဘွယ်ရာ အထက်ပါအတိုင်း ရင်ဖွင့်ခဲ့ပါတယ်။

အထင်သေးခြင်း အချင်းချင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

ဆင်းရဲလိုခြင်း အချင်းချင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်

ဒေါ်အေးကြိုင်

(((ထူးခြားလှသော ၂၀၁၄)))

ဒီသက္ကရာဇ် ၂၀၁၄-ခုနှစ်ဟာဖြင့် ကျမတို့မိသားစုအတွက် အလွန်ထူးခြားလှသော နှစ်ဖြစ်ပါတယ်။ မေ့လို့မရသောနှစ်လည်းဖြစ်ပါတယ် မေ့လည်းမေ့မှာမဟုတ်ပါဘူးရှင်။ ကျမဟာ အမိမြန်မာပြည်နဲ့ ခွဲခွာလာခဲ့သည်မှာ ဆယ်နှစ်တာမျှကြာခဲ့ပါပြီ။ ဒီကာလ အတွင်းမှာ အမိမြေကို လွမ်းလှသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများနဲ့ ပြန်လည် တွေ့ဆုံလိုသော ဆန္ဒကတစ်ကြောင်း၊ မကြာခင် ပြန်လိုသောစိတ်ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်မိသော် လည်း ခင်ပွန်းသည်ရဲ့ကျန်းမားရေး အခြေအနေကြောင့် အကြောင်းမညီညွတ်လို့ မပြန်ဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။

ဒီသက္ကရာဇ် ၂၀၁၄-ခုနှစ်မှာတော့ ကျမအမိမြေကို ပြန်လည်ဖို့ အခွင့်ရေးရခဲ့ပါတယ်။ ကျမမှာ အတော့်ကိုပဲ ဝမ်းသာမိပါတယ်။ ပျော်လည်းပျော်မိပါတယ်။ ကျမတို့မိသားစု ဟာ မတ်လမှာခရီးထွတ်ဖို့ အစီစဉ်ကြပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ ကျမတို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေသော အော်စတင်မြို့ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရကျောင်းတိုက်မှ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် အရှင်အရိယဓမ္မဆရာတော်ဘုရားဟာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဆပ်ကပ်လှူဒါန်းသော နိုင်ငံခြားသာသနာပြုဆိုင်ရာ ဘွဲ့ တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အခမ်းအနားသို့ ကြွရောက်ချီးမြှင့်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆပ်ကပ်လှူဒါန်းသည့် အခမ်းအနားကို ၁၃၇၅-ခု တပေါင်းလပြည့် သက္ကရာဇ် ၂၀၁၄၊ မတ်လ ၁၅-ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော် ဘုရားဟာ သက္ကရာဇ် ၂၀၁၄-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၄-ရက်နေ့ (၆၆)နှစ်မြောက် လွတ်လပ် ရေးနေ့မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ဘွဲ့တံဆိပ် ဆပ်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းကို ခံယူရရှိပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားဟာ မြောက်အမေရိကတိုက်တွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ကျောင်းပေါင်း မြောက်များစွာရှိသော်လည်း ဆရာတော်ဘုရား တစ်ပါးတည်းသာလျှင် ပြည်ပ သာသနာ ပြု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခံရသူဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့မိသားစု မှာလည်း

ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ခွင့်ပြုချက်အရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းတဲ့ အခမ်းအနား သို့ တက်ရောက်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့မှာ အလွန်ပဲကံကောင်းလှပါတယ်။ ဝမ်းလည်း သာမိပါတယ်။ တစ်သက်မှာတစ်ခါမှ အကြံစဖူး ထူးကဲစွာ ကြံကြိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကိုလည်း အထူးပဲကျေးဇူးတင်မိပါတယ်ရှင်။

ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ဇာတိချက်ကြော့ မွေးရပ်မြေကတော့ ကျောင်ကုန်းရွာ၊ ငဖယ်အင်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ငူမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဖြစ်ပါတယ်။ ခမည်းတော် ဦးထွန်းမှင်၊ မယ်တော်ဒေါ်ပိုတို့တွင် သားလေးယောက်ရှိသည့်အနက် တတိယမြောက်သားရတနာ လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားဟာ ရွာဦးသောင်ကုန်းကျောင်းသာသနာ့ ရိပ်သာတွင် ၁၃၄၈-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁ ရက်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၉- ရက် ၁၉၈၆-ခု စနေနေ့၌ ခဏ္ဍာသိမ်တော်တွင် သောင်ကုန်းကျောင်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနစရိယ ဘဒ္ဒန္တပညာစက္ကကို ဥပ္ပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူတော်မူပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားဟာ သောင်ကုန်းကျောင်းသာသနာ့ရိပ်သာရဲ့ တတိယမြောက် သံဃာမျိုးဆက်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဤသောင်ကုန်းကျောင်း သာသနာ့ရိပ်သာကြီးကို ၁၈၃၉-ခုနှစ်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၄၈-ခုနှစ်တွင် လက်ရှိဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဆရာဖြစ်သော မူလသောင်ကုန်းကျောင်းသာသနာ့ ရိပ်သာဆရာတော်ကြီး ဦးဇောတိကမှ စတင် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာထက် ၂-နှစ်စောပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီး ဦးဇောတိကရဲ့ ဆရာတော်ကြီးမှာ မူလမင်းကွန်းဇေတဝန် ဆရာတော် ကြီး ဦးနာရဒဖြစ်ပြီး ဖောင်းပိန်ဂိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စတင်ဟောကြားခဲ့ သူဖြစ်ပါတယ်။ တပည့်ကြီးပေါင်း (၁၀)ပါးရှိသည့်အနက် ဆရာတော်ကြီးဦးဇောတိကမှာ တစ်ပါးအပါ အဝင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဦးဇောတိကမှ တောင်ငူ၊တောင်စွန်း၊ညောင်လေးပင်၊ ရွှေကျင်နှင့် မဒေါက်မြို့များတွင် ရဟန္တာအဖြစ် ကျော်ကြားသော ဆရာတော်တစ်ပါး ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးဦးဇောတိကတွင် ယခုလက်ရှိ သောင်ကုန်းကျောင်း သာသနာ့ရိပ်သာ ကျောင်းတိုင်ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာစက္ကနှင့် အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနစရိယဆီးဖြူပင် ဆရာတော်ကြီး ဦးသူရိယဟူသော တပည့်ရဟန်းနှစ်ပါးရှိပါတယ်။ ဇီးဖြူပင် ဆရာတော် ကြီးမှာ သောင်ကုန်းကျောင်းတွင်တရားအားထုတ်ခြင်းနှင့် တဖက်မှလည်း မိမိ ဆရာတော်ကြီးကို ဝေယျာဝစ္စများပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ၈-နှစ်တာမျှ သီတင်းသုံး နေထိုင် ခဲ့ပြီး ဆရာတော်ကြီးဦးဇောတိကရဲ့ စေလွှတ်ခြင်းကြောင့် ဇီးဖြူပင် ကျောင်းတိုက်သို့ ကျောင်းတိုင်ဆရာတော်အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးပါတယ်။ သက်တော်ရှည် ဇီးဖြူပင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာ သက်တော် (၁၀၄)နှစ်၊ သိက္ခာတော်(၅၄)ပါ။ သက္ကရာဇ် ၂၀၁၂-ခုနှစ်တွင် ပျံလွန်တော်မူပြီး ဇီးဖြူပင်သာသနာ့ရိပ်သာ ကျောင်းကြီးကို ကျမတို့ရဲ့ ဆရာတော်အရှင်အရိယဓမ္မဆရာတော်ဘုရားအား လွှဲပြောင်း ပေးအပ်တော် မူခဲ့ပါတယ်။

ယခုအခါ အရှင်အရိယဓမ္မဆရာတော်ဘုရားဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တက်ဆက် ပြည်နယ်၏မြို့တော် အော်စတင်ရှိ သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရတွင် ကျောင်းတိုင်ဆရာတော် အဖြစ်၎င်း၊ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့ မြောက်အမေရိကတိုက်၏ တာဝန်ခံ ဆရာတော် အဖြစ်၎င်း၊ သောင်ကုန်းကျောင်းသာသနာ့ရိပ်သာနှင့် ရိပ်သာခွဲများ၏ ဝန်ဆောင်သံဃာ အဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်၎င်း၊ ဇီးဖြူပင်သာသနာ့ရိပ်သာ တောင်ငူမြို့၏ ပဓာန နာယကဆရာတော်၊ အရိယာဝါသဓမ္မရိပ်သာ ကလေးမြို့၏ ပဓာနနာယကဆရာတော် အဖြစ်၎င်း တာဝန်များထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားနဲ့အတူ ကျမတို့မိသားစုဟာ အမိမြန်မာပြည်သို့ မတ်လ (၁)ရက်နေ့မှာ ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ နောက်တနေ့နံနက်မှာ ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ် သို့ရောက်ရှိကြပါတယ်။ လေဆိပ်မှ ကြိုဆိုသူများနဲ့အတူ ရန်ကုန်သီတဂူသို့ သွားရောက် ကာ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကန်တော့ကြပါတယ်။ နေ့လည်စာကို

ကျောင်းမှာပဲ စားကြပါတယ်။ ညဘက်မှာတော့ နှစ်ပေါင်း (၁၀)နှစ်တာမျှ ခွဲခွါခဲ့ရသော ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးအား အားပါးတရသွားရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြ ပါတယ်။

မြန်မာပြည်တွင် သွားလာခဲ့ကြသော ခရီးစဉ်များဟာလည်း များပြားလှပါတယ်။ တရက်တာမျှ နားပြီး မန္တလေးသို့ လေယာဉ်ဖြင့် သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်ညွန့်ညွန့်အေးလှူဒါန်းထားသော သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သို့သွားရောက်ခါ တစ် ထောက်နားပြီး ညနေစောင်းတွင် မန္တလေးတောင်သို့ တက်ရောက်ကာ နေဝင် ဆည်းဆာ ရှုမျှော်ခင်းအလှကိုလည်း ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါတယ်။ ကျောင်းအမကြီး ရဲ့ဖော်ရွေ သော ဧည့်ခံမှုကိုလည်း အထူးပဲကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ညဘက်ဆရာတော် အရှင် အရိယဓမ္မရဲ့ တရားပွဲအပြီးမှာတော့ စစ်ကိုင်းသို့ သွားကြပါတယ်။ စစ်ကိုင်း သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် တညအိပ်စက်ပြီး ကျောင်းအမကြီးဒေါ်ညွန့်ညွန့်အေးရဲ့ အကူအညီဖြင့် ကျောင်းရှိသံဃာတော်များအား အရုဏ်ဆွမ်းတစ်နပ် ဆက်ကပ် လှူဒါန်းကြပါတယ်။ ကျောင်းအမကြီးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်။

အရုဏ်ဆွမ်းကပ်အပြီးမှာ ကျမတို့တတွေဟာ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တခွင် လှည့် လည်ကြည့်ရှုကြပါတယ်။

- (၁) မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကသိမ်တော်ကြီး
- (၂) အဆောင် (၂၄)ဆောင်ရှိသော ဧည့်ဆောင်တန်းလျား
- (၃) ထောင့်လေးထောင့်တွင် အခန်းဆောင် လေးခန်းပါရှိပါတယ်။ ၎င်းအခန်းလေးခန်း တွင်
- (က) အဓိပတိဆရာတော်ကြီး (သီတဂူဆရာတော်ကြီးသီတင်းသုံးသည်)
- (ခ) ပါမောက္ခဆရာတော်ကြီး
- (ဂ) အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဆရာတော်ကြီးနှင့်

(ဃ) မော်ကွန်းထိန်းဆရာတော်တို့ အသီးသီး သီတင်းသုံးကြပါတယ်။

သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံကြီးကိုလည်း သွားရောက်ကြည့်ရှုကြပါသေးတယ်။ သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်အတွင်းရှိ သံဃာများစာပေသင်ယူသော ကျောင်းဆောင်များနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဝိပဿနာအကယ်ဒမီကိုလည်း သွားရောက်ကြည့်ရှုကြပါတယ်။ အမျိုးသားယောဂီဆောင် (၁၀၀)နှင့် အမျိုးသမီးယောဂီဆောင် (၁၀၀) ရှိပါတယ်။ အဆောင်တိုင်းမှာ အိမ်သာရေချိုးခန်းပါရှိကြောင်း သိရပါတယ်။ သီတဂူစံကျောင်းတော် ကြီးနှင့် ရွှေစည်းခုံစေတီတော်မြတ်ကိုလည်း ဖူးတွေ့ရပါသေးတယ်။ ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်မြတ်ကြီးသည် ကျမတို့အော်စတင်မြို့တွင် တည်ရှိသော ရွှေစည်းခုံ စေတီ တော်မြတ်ကြီးနှင့် ပုံစံအတူတူဖြစ်ပါတယ်။ ဉာဏ်တော်အမြင့်ချင်းလည်း တူပါတယ်။ ကွာခြားချက်ကတော့ စစ်ကိုင်းရှိရွှေစည်းခုံစေတီတော်မြတ်ကြီးမှာ ဘုရားလေးဆူ ကျောခင်းကပ်ထား၍ မုဒ်ဦးလေးပေါက် ဖွင့်ထားပါတယ်။ အော်စတင် ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်မြတ်ကြီးမှာတော့မုဒ်ဦးပမာ သုံးပေါက်သာဖွင့်ထားပြီး ပိတ်ထား သော အရှေ့ဘက်မုဒ်ဦး အပြင်ဘက်တွင် မတ်တပ်ရပ်ဘုရားတစ်ဆူတည်ရှိပြီး အတွင်းဘက် နံရံမှာတော့ အလွန်မှပင် သပ္ပာယ်လှသော စကျင်ကျောက်ဖြူ ဆင်းတု တော်တစ်ဆူနှင့် ဘေးတဘက်တချက်တွင် သပ္ပာယ်လှသော ယွန်းဆင်တုတော်နှစ်ဆူစီ တည်ရှိပါတယ်။ ကျန်နံရံသုံးဘက်မှာတော့ နိုင်ငံတကာမှ ဘုရားများကို ဖူးတွေ့ကြည် ညှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါတွေအားလုံးဟာလည်း သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့ ကြီးမားလှသော ကျေးဇူးကြောင့်ဖြစ် ပါတယ်။

နောက်ကျမတို့ဟာ အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်သို့လည်း သွားကြပါသေး တယ်။ ကျမတို့ရောက်သွားတဲ့အချိန်က သံဃာတော်များအား နေ့ဆွမ်းကပ်ခါနီး အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ သံဃာတော်များ ဆွမ်းခံဖို့ရန် တန်းစီနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကိုရင်အပါ အဝင် သံဃာပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်ရှိကြောင်း သိရပါတယ်။ မြင်တွေ့ရ သည်မှာ တအံ့တဩဖြစ်ရသလောက် ကြည်ညိုမှုလည်းဖြစ်ရပါတယ်။ ဆွမ်းလောင်းမည့် ဆွမ်းအိုး

ကြီးမှာလည်း ခန့်မှန်းချေ ဆန်တစ်တင်းချက်စာထက် နဲမယ်မထင်ပါဘူး။ ဆွမ်းသုံးအိုးနဲ့ သုံးနေရာခွဲပြီး လောင်းရပါတယ်။ သံဃာတော်များ စနစ်တကျ တန်းစီဆွမ်းခံ နေတာမြင်ရလို့ ကြည်ညိုလို့မဆုံး၊ ဝမ်းသာလို့ မဆုံးဖြစ်ရပါတယ်။ ကြံတောင့်ကြံခဲမို့ ကျမတို့မိသားစုလည်း ဆွမ်းဝင်လောင်းလှူကြပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသားများလည်း လာရောက်ကြည့်ရှုပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ယူနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ကျောင်းမှာပဲ ကျမတို့ နေ့လည်စာစားကြရပါတယ်။ မူလဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဇနကာဘိဝံသရဲ့ တည်ထောင်ခဲ့သော ကျောင်းတော်ကြီးမှာလည်း ယခုထက်တိုင် စနစ်တကျရှိနေတာကို တွေ့ရလို့လည်း ဝမ်းသာမိပါတယ်။ ဆွမ်းအလှူရှင်များဟာလည်း နေ့စဉ် နေ့တိုင်းရှိ ကြောင်း သိရပါတယ်။ အားရစရာပါပဲ။ ဆရာတော်ကြီးကို ဖူးခွင့်မရခဲ့သော်လည်း ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိနဲ့ ရေးသားသောစာအုပ်များကိုဖတ်ရတဲ့အချိန်ကစပြီး ကြည်ညိုလေးစားခဲ့တာပါ။

ပြီးလျှင်တောင်ငူမြို့သို့ ဆင်းလာပြီး ဆရာတော်အရှင်အရိယမေဓဆရာတော်ဘုရားရဲ့ မွေးရပ်မြေရှိ သောင်ကုန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်ကာ လှူဒါန်းမှုအစုစုကို ရေစက်ချ အမျှပေးဝေခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပါတယ်။ လက်ရှိကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာ ဦးပညာစက္က သက်တော် (၉၅)နှစ်ဖြစ်ပါတယ်။ တောင်ငူမြို့ ကေတုမတီဟော်တယ်မှာ တညအိပ်စက်ပြီး နောက်နေ့မှာ ဇီးဖြူပင်သာသနာ့ရိပ်သာကြီး၏ဦးစီးပဓာန သက်တော် ရှည် ဆရာတော်ကြီးဘဒ္ဒန္တသူရိယ (အဂ္ဂမဟာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ) သက်တော် (၁၀၄) နှစ် သိက္ခာတော် ၅၄-ဝါ၏ ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ယာယီစံကျောင်းတော်မှ ထာဝရ စံကျောင်းတော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပူဇော်ပွဲ အခမ်းအနားကို သွားရောက်ကြပါတယ်။ ထိုပွဲတွင် နိုင်ငံကျော်အဆိုတော် ဒေါ်မာမာအေးမှ ဗုဒ္ဓတေးများဖြင့် သီဆိုပူဇော်ပါတယ်။ ထာဝရစံကျောင်း ပြောင်းရွှေ့ပူဇော်ပွဲမှာလည်း အလွန်ပင်စည်ကား၍ ကြီးကျယ်လှ ပါတယ်။ ညနေဘက်မှာတော့ ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်လာပြီး တရက်မျှနားကား ကျိုက်ထီးရိုး ဆံတော်ရှင်မြတ်ဘုရားသို့ တညအိပ်သွားရောက်ဖူးမြော်ကြပါတယ်။ အလွန်မှပင် သပ္ပာယ်လှ၍ ဖူးလို့ ကြည်ညိုလို့ မဝအောင်ဖြစ်နေပါတယ်။

ကျမတို့မိသားစုဟာ အရှင်အရိယဓမ္မဆရာတော်ဘုရားနဲ့အတူ စစ်ကိုင်းမြို့၊ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သို့ တပေါင်းလဆန်း (၁၃)ရက်နေ့မှာ နောက်တကြော့ ပြန်လည်ရောက်ရှိကြပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မွေးနေ့ပွဲအကြိုရက်မှ ဆွမ်းဆန်စိမ်းသွားရောက်လောင်းလှူခြင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ မွေးနေ့ပွဲကို နှစ်စဉ်တပေါင်းလပြည့်နေ့နဲ့ လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့မှာ ကျင်းပမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနှစ်မှာတော့ တမူထူးခြားပြီး လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှာ စစ်ကိုင်း ကျောင်းရှိ သီတဂူသံဃာတော်များကို တရက်ထပ်ပြီး ဆွမ်းဆန်စိမ်း လောင်းလှူကြောင်း သိရပါတယ်။ နှစ်စဉ် လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့မှာ သီလရှင် အပါးတစ်ထောင်နဲ့ လပြည့်နေ့မှာ သံဃာတော်အပါးတစ်ထောင်တို့ကို ဆွမ်းဆန်စိမ်း လောင်းလှူကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့ဟာ လဆန်း(၁၃)ရက်နေ့ ညနေမှာ ရောက်ရှိ သွားပြီး လဆန်း (၁၄)ရက်နေ့ မနက်ရ-နာရီမှာထပြီး သီလရှင်အပါးတစ်ထောင်ကို ဆွမ်းဆန်စိမ်း လောင်းလှူကြပါတယ်။

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ရှိ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကသိမ်တော်ကြီး ပတ်ပတ်လည်မှာ ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါတယ်။ ဆိုင်ခန်းသဘော အခန်း ကလေးတွေဖွဲ့ထားပြီး အခန်းတိုင်းမှာ အလှူတွေရဲ့ နာမည်တွေ ရေးထိုးထား ကြပါတယ်။ ကျောင်းအမကြီးဒေါ်ညွန့်ညွန့်အေးရဲ့ ကူညီစီမံပေးမှုကြောင့် ဆွမ်းလောင်း ရာမှာ အစစအရာရာအဆင်ပြေကြပါတယ်။ ကျောင်းအမကြီးကို ထပ်လို့သာ ကျေးဇူး တင်မိပါတော့တယ်ရှင်။

သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့ မွေးနေ့ပွဲဟာ တပေါင်းလပြည့်နေ့မှာ ကျင်းပတာဖြစ်သလို ဆရာတော်အရိယဓမ္မဆရာတော်ဘုရားရဲ့ နိုင်ငံတော်က ဆက်ကပ်လှူဒါန်းမည့် ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲဟာလည်း တပေါင်းလပြည့်နေ့မှာပဲ ကျင်းပမှာဖြစ် ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျမတို့ဟာ တပေါင်းလဆန်း(၁၄)ရက်နေ့မှာယဘဲ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်

ဆက်ကပ်လှူဒါန်းမည့် အခမ်းအနားကျင်းပရာ နေပြည်တော်သို့ ပြန်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမနက် ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူအပြီးမှာတော့ ဆရာတော်အရှင်အရိယဓမ္မ ဆရာတော်ဘုရားနဲ့အတူ မုံရွာမြို့ရှိဆရာတော်ကြီးဦးမဟောသကို သွားရောက် တွေ့ဆုံကန်တော့ကြပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဦးမဟောရဲ့ ကျန်းမာရေး တိုးတက် ကောင်းမွန်တာတွေရလို့ အထူးပဲ ဝမ်းသာမိပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးကျောင်းမှာ နေ့လည်စာ စားသောက်ကြပြီး အပြန်ခရီးမှာတော့ မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားနဲ့ ဗောဓိ တစ်ထောင်ဘုရား ဝင်ဖူးကြပါသေးတယ်။

သာသနာလုံးဆိုင်ရာဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲနှင့် ဆွမ်းဆန်စိမ်း လောင်းလှူသည့်အခမ်းအနားကို ၁၃၇၅-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၊ မတ်လ (၁၅)ရက် နေ့မှာ ကျင်းပမှာဖြစ်ပြီး နေပြည်တော်ရှိ ဥပ္ပိတသန္တိစေတီတော်မြတ်ရဲ့ ခြေရင်း ပတ်ပတ်လည်မှာ ပြုလုပ်လောင်းလှူကြပါတယ်။ ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲသို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်လှူဒါန်းတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျမတို့မှာ တခါမှမကြုံဘူးတော့ တောသားမြို့ရောက်သလိုဖြစ်နေပြီး အရာရာတိုင်းဟယ ထူးဆန်းလို့ နေပါတော့တယ်။

ဘွဲ့တံဆိပ်တော်လှူဒါန်းပွဲ အခမ်းအနားဟာ ညနေ(၅)နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ပြီးဆုံးပါတယ်။ နေပြည်တော်မှ တစ်ညထပ်အိပ်ပြီး နောက်တနေ့ မနက်မှာတော့ ဆရာတော် အရှင်အရိယဓမ္မနဲ့အတူ ကလောမြို့ရှိ အရိယာဝါသဓမ္မရိပ်သာသို့ ကားနဲ့ခရီးဆက်ခဲ့ကြ ပါတယ်။ ကလောမြို့ကလေးဟာလည်း သာယာလှပါတယ်။ ထင်းရှူးရနံ့နဲ့ တောင်ပေါ် ရှုမျှော်ခင်းဟာလည်း စိတ်ကိုကြည်နူးလန်းဆန်းစေလှပါတယ်။ အရိယာဝါသ ဓမ္မရိပ်သာ ကျောင်းဝန်းရှိ တောင်ပေါ်တွင်တည်ထားသော အနန္တဇိနစေတီတော်မြတ်ဘုရား မှာလည်း ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနဲ့ သပ္ပာယ်လှပါတယ်။ နီးဘုရားလည်း သွားရောက် ဖူးမြော်ကြည်ညိုကြပါသေးတယ်။ ကလောမြို့ရှိ ဒရင်းဗီလာဟိုတယ်၌ တစ်ညအိပ် စက်ပြီး နောက်နေ့မှာ အင်းလေးဖောင်တော်ဦးဘုရားသို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ကြပါတယ်။

ဘုရားဖူးခရီးသည်များရဲ့ သဒ္ဓါကြည်ညိုမှုအားကြီးသောကြောင့် ရွှေဆိုင်းများ ဆက်ကပ် လှူဒါန်းပူဇော်ထားသည်မှာလည်း အံ့ဩစရာပါပဲ။ မျက်နှာတော်ကိုတောင် ဖူးမြော်လို့ မရအောင် ဖြစ်နေပါတယ်။ အင်းလေးရေလည်ဟိုတယ်မှာ တစ်ညအိပ်စက်အနားယူပြီး နောက်တနေ့နံနက်ခင်းမှာတော့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင် လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြပါတယ်။ နေ့လည်စာစားအပြီးမှာ ရန်ကုန်သို့ လေယာဉ်ခရီးဖြင့် ပြန်လာကြပါတယ်။ ခရီးစဉ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ ဦးဝေပုလ္လလည်း ပါရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ နှစ်ရက်တာမျှနားပြီး အမေရိကသို့ ပြန်လာကြပါတယ်။

ဆရာတော်အရှင်အရိယဓမ္မနဲ့ ဦးဝေပုလ္လကတော့ မြန်မာပြည်မှာ ဆက်နေခဲ့ကြပါတယ်။ ကျမတို့ရဲ့ မရပ်မနား သွားလာကြတဲ့ ရှည်လျားလှသော ခရီးစဉ်ကြီးမှာလည်း အဲဒီတော့ မှဘဲ ပြီးဆုံးသွားပါတော့တယ်။ အပြန်ခရီးမှာတော့ လေယာဉ်ပေါ်မှာ အိပ်လိုက်သွားလာ ခဲ့တဲ့ခရီးစဉ်တွေကို ပြန်တွေးလိုက်နဲ့ အချိန်ကုန်သွားပါတော့တယ်။ ပင်ပမ်းသလောက် တဖက်ကကလည်း အတွေ့အကြုံအသစ်တွေကြောင့် ပျော်မိပါတယ်။ ဒီနှစ်ခရီးစဉ်ကို တော့ ဘယ်တော့မှ မေ့မှာမဟုတ်ပါဘူး။ မေ့လိုလည်း ရလိမ့်မယ် မထင်မိပါဘူးရှင်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီ ၂၀၁၄-ခုနှစ်ဟာ ကျမအတွက် အလွန်ပဲ ထူးခြားတယ်လို့ ဆိုပါရစေတော့ ရှင်။

ဒေါ်မြကြည်

(((ကပ္ပိယတစ်ယောက်ရဲ့ ခိုင်ယာရီ)))

နာရီကို ငုံ့ကြည့်လိုက်တော့ ညသန်းခေါင်ယာမသို့ ရောက်လုပြီ။ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ရှေ့ရှိ ကွက်ပြစ်ကလေးပေါ်တွင် ကျနော်တစ်ယောက်တည်း ထိုင်နေရင်း ကျနော့်ဘဝတစ်စိပ်တစ်ဒေသကို ပြန်တွေးနေမိသည်။ လမင်းကြီးက ကျနော့်ခေါင်းပေါ်မှာ ထိန်ထိန်လင်းလို့ တချွန်ချွန်မြည်နေကြသည့် ဆည်းလည်းသံလေးတွေက ကြည်နူးလွမ်းဆွတ်စရာ။ ကျနော့်သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်မှာ ရှစ်နှစ်ကျော်သွားလေပြီ။ ကျနော့်ရောက်စက သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရနှင့် ယခုမြင်တွေ့နေရသည့် သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရက ဘာမှမဆိုင်တော့။ တရိပ်ရိပ် ကုန်ဆုံးသွားသော အချိန်တွေနှင့်အတူ ကျနော့်မျက်စိအောက်မှာပဲ ကျောင်းတိုက်ကြီးက အများကြီး ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပေပြီ။

ကျနော့်ရောက်စတုန်းက ကျောင်းဆောင်ဟူ၍ ခြောက်ကျောင်းလောက်သာရှိပါသေးသည်။ ယခု ကျောင်းဆောင်ပေါင်း လေးဆယ်ကျော်ရှိပါသည်။ အဲသည်အချိန်တုန်းက မြန်မာမိသားစုဟူ၍ ဆယ်ဦးလောက်သာ ရှိပါသည်။ ယခုတော့ မြန်မာမိသားစု တစ်ရာကျော်ရှိနေပါပြီ။ ကျနော့်ရောက်စတုန်းက ပုံမှန်ဆွမ်းဝတ်ယူသော မြန်မာမိသားစုမှာ ငါးဦးလောက်သာရှိသော်လည်း ယခုတော့ ပုံမှန်ဆွမ်းဝတ် ယူနေကြသော အလှူရှင်များမှာ သုံးဆယ်ကျော်သွားပါပြီ။

ကျနော့် အမေရိကားသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်မှာ ခနစ်ကျော်သွားလေပြီ။ ကျနော့်ဘဝစာမျက်နှာတစ်ချို့ကို လှန်လှော့ကြည့်မိတော့ ကျနော့်သည် ကျောင်းရိပ်ကန်ရိပ်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရသူပီပီ ကျောင်းရိပ် ကန်ရိပ်မှာနေထိုင်ရတာကို ခုံမင်နှစ်သက်မိနေတာကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ကျနော့် ဘဝအရွယ် ငယ်ငယ် ကလေးဘဝ အသက်ခုနှစ်နှစ် အရွယ်လောက်ကပင် ကျနော့်သည် ကံကောင်းထောက်မစွာဖြင့် ကျောင်းရိပ် ကန်ရိပ်သို့ စတင်ခိုလှုံခဲ့ပါသည်။ ကောကရိတ်မြို့တောင်ပေါ်ကျောင်း မြဝတီမြို့ ကြခတ္တောကျောင်းနှင့် တောရကျောင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ ဖုတ်ဖမြို့နယ် စအိုရွာရှိ ဌာနန်းဖိုကျောင်း၊ အုန်ပြန်ဒုက္ခသည် အတွင်းရှိ အင်ကြင်းကျောင်း၊ ဘန်ကောက်မြို့အနီးရှိ ရဟိုင်းကျောင်းတို့တွင် ကိုရင်တလှည့် ကပ္ပိယတလှည့်ဖြင့် ကျနော့်ရှင်သန်ကြီးပြင်းခဲ့ကြောင်း ကျနော့်ဘဝခိုင်ယာရီ စာမျက်နှာများတွင် အထင်အရှားတွေ့မြင်ရပါသည်။

ကျနော့်သည် ဖရိုဖရဲ ကမောက်ကမနိုင်လှသော ခေတ်ကြီးထဲမှာ မွေးဖွားလာခဲ့သူပီပီ ကျနော့်မိသားစုသည် လည်း အရာရာမပြည့်စုံခဲ့ပါ။ ကျနော့်လူမှန်းသိတတ်စအရွယ်ကတည်းက ဘဝမျိုးစုံ အလုပ်မျိုးစုံဖြင့် လုပ်ရှားရုန်းကန်ခဲ့ရဘူးပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ လန်းပန်းမြို့နယ်မှာ နေထိုင်ခဲ့တုန်းက အဖြစ်ပျက်လေးတစ်ခုကို ကျနော့်ဘဝတွင် ဘယ်တော့မှ မေ့ပျောက်၍ရတော့မည်မဟုတ်ပါ။ အဲ့ဒီတုန်းက ခေမိန်လူမျိုးများနေထိုင်ကြသည့် ရွာကလေးတစ်ရွာတွင် ကျနော့်တောင်တင်နေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် တောရဆောက်တည်နေသော ထိုင်းဘုန်းကြီးတစ်ပါးနှင့် ထိုရွာကလေးတွင် မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး ခရီးရှည်ကြီးတစ်ခုကို သွားခဲ့ကြခြင်းပင်ဖြစ်သည် အဆိုပါ

ထိုင်းဘုန်းကြီးနှင့်အတူ လန်းပန်းမှ ရန်နောင်းသို့ မိုင်ငါးရာကျော်သော ခရီးရှည်ကြီးကို ရထားမစီး ကားမစီးဘဲ ခြေလျှင်သွားခဲ့ကြပါသည်။ လန်းပန်းမှ စတင်ထွတ်ခွာလာရာ နှစ်ညအိပ် လမ်းလျှောက်ကြပြီးနောက် အဆိုပါထိုင်ဘုန်းကြီးသည် ချုံဖွန်မြို့ရောက်ခါနီး ရွာကလေးတစ်ရွာတွင် ကျနော်နှင့်အတူဆက်မလိုက်တော့ဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ ချုံဖွန်မှ ရန်နောင်း နှစ်ရက်ခရီးကို ကျနော်တစ်ယောက်ထဲ ရထားသံလမ်းကို အဖော်ပြုလို့ လျှောက်လမ်းခဲ့ပါသည်။ ထိုခရီးစဉ်အတွင်း တစ်ချို့ရက်များတွင် ထမင်းငတ်ပါသည်။ ရနောင်းမြို့ရောက်မှ မြန်မာမိသားစုများနှင့်တွေ့သောကြောင့်သာ ကျနော်အသတ်မသေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒီအဖြစ်ပျက်ကလေးကိုလည်း ကျနော်ဘဝ ခိုင်ယာရီ စာမျက်နှာများတွင် တွေ့မြင်ရပါသည်။

ရတနာသုံးပါး ဆရာမိဘတို့အား ရိုသေတုတ်ဝပ် ကြည်ညိုရင်းစွဲရှိသော ကျနော်ကုသိုလ်ကံကြောင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု ကျနော်ယုံကြည်မိပါသည်။

ကျနော်သည် ကျောင်းရိပ်ကန်ရိပ်ကို သံယောဇဉ်ကြီးသူပီပီ အမေရိကန်သို့ရောက်ပြီးနောက် နှစ်လအကြာတွင် ယခုကျနော်နေထိုင်ရာ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကုန်လွန်ခဲ့သော ရှစ်နှစ်ကျော်ကာလ သည် မြန်ဆန်လွန်းသည်ဟု ထင်ရပါသည်။

လိုချင်တက်မက်စရာပေါများလှသည့်ခေတ်ကြီးထဲတွင်ကျနော်သည် နည်းနည်းအလိုလောဘနည်းသူဟု ကျနော်ထင်ပါသည်။ ကျောင်းရိပ်ကန်ရိပ်ပြင်ပတွင် အလုပ်လုပ်လျှင် လုပ်ခလစာ များမှန်းသိသော်လည်း ကျောင်းရိပ်ကန်ရိပ်တွင် ပျော်မွေ့ နေမိပါတော့သည်။

သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ၏ ကပ္ပိယတစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျနော် နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်ရသည့် လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကိုလည်း ကျနော်ဘဝ ခိုင်ယာရီကတည်းက ချန်လှပ်ထား၍ရမည်မဟုတ်ပါ။ ကျနော်သည် နေ့စဉ် နံနက် ၅း၃၀ မှ စတင်၍ သံဃာတော်များအတွက် အရုဏ်ဆွမ်းကပ်ဖို့ ပြင်ဆင်ရပါသည်။

နံနက်ခြောက်နာရီခွဲတွင် အရုဏ်ဆွမ်းကပ်ပြီးနောက် ပုဂံဆေး၊ ဆွမ်းကျောင်းသန့်ရှင်းရေးလုပ်ပြီးနောက် ကျောင်းတိုက်တွင်း ပြုလုပ်ရမည့် နေ့စဉ်ဝတ္တရားများကို လုပ်ဆောင်ရပါသည်။ နံနက် ဆယ်နာရီခွဲတွင် နေ့ဆွမ်းချက်၊ ဆွမ်းဟင်းများကို နွေးပြီးနောက် နံနက် ဆယ့်တစ်နာရီခွဲတွင် နေ့ဆွမ်းဆက်ကပ်ရပါသည်။ နေ့ခင်းပိုင်းတွင် ပြုလုပ်ရမည့် တာဝန်များကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် ညနေ ခြောက်နာရီခွဲတွင် နောက်တစ်နေ့ အရုဏ်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်းအတွက် ဆွမ်းခံအိမ်များသို့ ဆွမ်းလိုက်ကောက်ရပါသည်။ တစ်ချို့ဆွမ်းခံအိမ်များသည် မိနစ်လေးဆယ်ခန့်မောင်းနှင်ရပါသည်။ ဆွမ်းခံအပြန် ကျောင်းတိုက်အတွက်လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရသေးသည်ဖြစ်ရာ ညဆယ်နာရီကျော်တွင် ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ဆွမ်းဟင်းများကို ရေခဲသေတ္တာထဲတွင် ထည့်သိမ်းထားရပါသည်။ ည ဆယ့်တစ်နာရီကျော်တွင် ကျနော်၏ တစ်နေ့တာလုပ်ငန်းများ ပြီးစီးသွားပါသည်။

သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရသည် ဘုန်းကံကြီးမားသော သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးတည်ထောင်ထားသော ကျောင်းတိုက်တစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် ဘုန်းကံအလွန်ကြီးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကပ္ပိယဖြစ်သော

ကျနော့်အတွက်လည်း လုပ်စရာလုပ်ငန်းများ များစွာရှိသော်လည်း မောပမ်းနွမ်းနယ်သည်ဟူ၍ သဘောမထား။
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများတွင် ကျနော်တတ်နိုင်သည့်ဘက်က ကာယအားဖြင့်
တစ်ထောင့်တစ်နေရာ ပါဝင်ကုသိုလ်ပြုခွင့်ရသည့်အတွက် များစွာကြည်နူးဂုဏ်ယူနေမိပါသည်။

လမ်းကြီးက ကျနော့်ခေါင်းပေါ်မှာ ထိန်ထိန်လင်းလို့၊ တချွန်ချွန်မြည်နေကြသည့် ဆည်းလည်းသံလေးတွေက
ကြည်နူးလွမ်းဆွတ်စရာ။ အရုဏ်ဆွမ်းကပ်ဖို့ နံနက်စောစော ထရပါဦးမည်။ အချိန်နှောင်းသွားပြီမို့
ဆည်းလည်းသံ တချွန်ချွန်မြည်နေသည့် သီတဂူရွှေစည်းခုံစေတီတော် ဦးသုံးကြိမ်ချပြီးနောက်
ကျနော်အိပ်စက်အနားယူမည့် အခန်းကလေးဆီသို့ တလှမ်းချင်းဝင်လာခဲ့ပါတော့သည်။

ကပ္ပိယခွန်သီရိ (ကိုရင်)

သီတဂူဗုဒ္ဓဂိဟာရ

ဒို့ကုသိုလ်

ဒို့ပြည်ရွာသား ဒို့လူသားတို့

တရား၌တည် သီလမှီ၍

တိုင်းပြည်မြို့ရွာ စည်ပင်သာဘို့

မချို့သဒ္ဓါ စေတနာနှင့်

ပညာအသိ အရင်းထည့်လျက်

ပြည်၏ဝမ်းခေါင်း ဆည်မြောင်းချောင်းကန်

အာရာမဉ္ဇယျာဉ် ရေအိုးစင်နှင့်

သစ်ပင်သစ်တော စိမ်းစိမ်းမောမျှ

ရှုမဝအောင် တည်ထောင်စိုက်ပျိုး

ဒို့သည်ပိုးသည်

ဒို့မျိုးဒို့အား ကိုးသတည်း။

ဒို့မျိုးဒို့ဝန် ထမ်းသတည်း။

ဒို့ကျိုးဒို့ခံ စားသတည်း။

ဒို့အားကိုကိုး ဒို့လူမျိုးတို့

မြစ်ရိုးချောင်းရိုး တံတားထိုးလျက်

တောရိုးတောင်ရိုး လမ်းဖောက်လျိုး၏

ဒို့မျိုးဗီဇ သဘာဝကား

ဘဝချမ်းသာ အရိပ်ပါအောင်

သစ်ရိပ် ဝါးရိပ် တောအရိပ်နှင့်

ကျောင်းရိပ်ကန်ရိပ် တန်ဆောင်းရိပ်တို့

ဖိတ်ဖိတ်လှုံမောက် တည်ဆောက်လှူဒါန်း

ရှုမခမ်းသည်

ဧရာသောင်ကမ်း ကူးတို့တည်း

ခေမာခေါင်နန်း တမြို့တည်း

နေရဗာအောင်လမ်း ပြလို့တည်း။

သီတဂူဉာဏ်စိုး

“ အမှား များစွာ ဤကမ္ဘာ ”

(၁)

ကြီးမားတဲ့အမှား..သေးငယ်တဲ့ အမှား..

မှားမှန်းသိနေရက်နဲ့ သိသိကြီးနဲ့ မှားတဲ့အမှား..

မသိသလို သိသလို မှားတဲ့အမှား..

ခေတ်နောက်ကျနေလို့ မှားတဲ့အမှား..

ဦးနှောက်နဲ့ နှလုံးသားကို အလိုလိုက်မိလို့ မှားတဲ့အမှား..

ဦးနှောက်နဲ့ နှလုံးသား လွန်ဆွဲရင်း မှားတဲ့အမှား..

မှားမှန်းသိနေရက်နဲ့ ဆက်မှားတဲ့အမှား..

ဟန်ဆောင်ရင်း မှားတဲ့အမှား..လိမ်ညာရင်း မှားတဲ့အမှား..

အထင်ကြီးမိလို့ မှားတဲ့အမှား..အထင်သေးမိလို့ မှားတဲ့အမှား..

လက်ရှောင်နေရင်းက အလိုတူအလိုပါ မှားတဲ့အမှား..

ပြောသင့် လုပ်သင့်တာ မပြော/မလုပ်ခဲ့လို့ မှားတဲ့အမှား...

ပြတ်သားသင့်တာ မပြတ်သားခဲ့မိလို့ မှားတဲ့အမှား..

ဆုံးဖြတ်ချက် မှားခဲ့မိလို့ မှားတဲ့အမှား..

အထင်နဲ့ အမြင် လွဲနေလို့ မှားတဲ့အမှား..

သံသယဖြစ်စေတဲ့ အမှား..နောင်တရစေတဲ့ အမှား...

ဒေါသထွက်စေတဲ့ အမှား..ငိုကြွေးစေတဲ့ အမှား..

ဆိုပြီး အမှားပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ရှိနေတာပါ။

(၂)

သို့သော် ...

ပါရမီရှင် ပစ္စိမဘဂိကတွေတောင်မှ လမ်းမှန်ကို ရှာတွေ့ဖို့ မှားခဲ့သေးတာပဲ၊

ဘဝဆိုတာ အမှားတွေထဲကနေ သင်ခန်းစာယူပြီးမှ

အမှန်ကို ရှာဖွေရတဲ့ သင်္ချာတစ်ပုဒ်ပါ

မှားယွင်းမှာကြောက်နေရင်တော့ အမှန်ကို မတွေ့နိုင်ဘူး၊

သို့သော်....ထိုသို့သော်က...

ထပ်ခါ ထပ်ခါ မမှားဖို့တော့ အရေးကြီးတာပေါ့လေ..

လူ့ဘဝက... တိုတိုလေး..

အမှားများစွာ .. ဤကမ္ဘာ..

တက္ကသိုလ် မင်းနန္ဒာ

15.Jun.2015 .

ထေရ်မင်းဆရာဝန္တာမိ

ကစွဲ...

ခမနီယံ ယာပနီယံ

ယဉ်ကျေးပျူငှာ ပါဠိလာ

ကျန်းမာရဲ့လား မှုတလားလို့

တည်ထားမှတ်တိုင် အသဲဆိုင်မှာ

မြဲခိုင်ဆွဲထိုး ပါရမီမျိုးကို

ရှိခိုးပါ၏ ဝန္တာမိ။

သာသနာအတွက် ထမ်းဆောင်ရွက်သည့်

အိုဘယ့်ဆရာ ထေရ်မဟာသည်

သက်ရာကျော်တိုင် ရှည်စေသတည်း။

သာသနာအတွက် ထမ်းဆောင်ရွက်သည့်

အိုဘယ့်ဆရာ ထေရ်မဟာသည်

သ္မာဘုန်းခိုင် မြဲစေသတည်း။ ။

(ပြီတရော်ဆရာတော်)

(((အရှင်သစ္စဉာဏ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း)))

အရှင်သစ္စဉာဏကို ၁၃၄၁-ခု ဝါဆိုလဆန်း (၁၃) ရက် (၇-၇-၁၉၇၉) သောကြာနေ့တွင် ပဲခူးတိုင်း၊ ရေတာရှည်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အစိုးရကျောင်းတွင် ငါးတန်းအထိ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ အသက်(၁၂)နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်သာမဏေပြုပြီး အသက် (၂၀)တွင် ရဟန်းဖြစ်သည်။

ရေတာရှည်မြို့နယ် မှန်ပြတောင်တောရကျောင်း၊ ရန်အောင်မင်းကျောင်းစာသင်တိုက်၊ ရန်ကင်းတောင် ဥယျာဉ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ တိပိဋကမဟာ ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်း သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ပုဏေးမြို့၊ ပုဏေး တက္ကသိုလ်နှင့် ဘုံဘေမြို့၊ စောမယကောလိပ်တို့၌ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်(၂၁)နှစ်အရွယ်တွင် သာသနဓဇမ္မာစရိယဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့ပြီး ဝိနယဝိဒူဘွဲ့၊ ဝိနယာဓိကမ္မာစရိယဘွဲ့၊ နိကာယုဇ္ဇောတကသမိတိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂရေဘွဲ့၊ M.A ဘွဲ့နှင့် Ph.D ဘွဲ့တို့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ကမ္ဘာအေး တိပိဋကမဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ ရန်ကင်း အောင်သုခပရိယတ္တိစာသင် တိုက်နှင့် သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း+ရန်ကုန်)တို့၌ စာချဘုန်းကြီးအဖြစ် စာသင်သားတို့အား စာပေများ ပို့ချသင်ကြားပေးခဲ့သည်။

ကိုသစ်(သီတဂူ)၊ ဘုန်းလူသစ်၊ ကိုသစ်(ကေတုမတီဆောင်)၊ ကလောင်များဖြင့် ကဗျာ နှင့် ဆောင်းပါးများ အခါအားလျော်စွာ ရေးသားလျှောက်ရှိသည်။ ပုံရိပ်အပိုင်းအစများ၊ အသဲကွဲပြဟွာနှင့် ကော်ထုတ်များ၊ လူကောင်ထွားတဲ့ ည၊ လရောင်ဆမ်းသောလမ်းများ အမည်ရှိ စာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ယခုအခါ သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ (အော်စတင်+တက်ဆက်)၌ သီတင်းသုံး၍ ကျေးဇူးရှင် သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများတွင် တတပ်တအား ပါဝင် အားဖြည့်လျှောက်ရှိပါသည်။

LET'S BUILD COMMON PLATFORM

By Dr. Ashin Nyanassara

In commemoration of the Buddha's day which falls on the Full moon Day of May, known as Vesakha Punnima, I am very happy to take this opportunity to convey my sincere wishes, pure love, and boundless compassion to all beings in the whole world. Then I take great honor and appreciation in participating in this great celebration of the Buddha, The Greatest Teacher of men and gods celebrated at the Headquarter of United Nations in New York, USA.

This "Threefold Sacred Day" is the most significant and auspicious day for the Buddhist world, since Siddhattha Gotama was born at Lumbini Park in Nepal, attained supreme enlightenment, became the Buddha at Uruvela Forest near Gaya in India, passed into Parinibbana (final Demise) at Sala Forest in Uttaraparadesh of India. These three great events took place on this very full-moon day of May.

After His enlightenment, He lived for forty-five years as a Buddha, within 45 years the Buddha taught only the Dhamma. Dhamma is not a kind of Religious System, but it is a system to learn, to practice, to train, to understand for those who are keen to turn new leaves of life, and to convert from evil to noble.

Dhamma is an allmighty technique to solve the problems of mankind.

Many political leaders of the world have organized and formed and reformed many organizations in order to solve the problems of nations.

The United Nation Organization is a unique example in the world. But unity in diversity, diversity in unity, love in hate, hate in love, association in separation etc. are unavoidable dualisms, this way and that nobody can find ultimate solutions for a nation in the world today.

Science and technology also never can find solutions for spirituality; they can search and research to end the problems of the world, but will only search on and on to no avail. The world of living beings is constituted of both mind and materiality. One of the Buddha's messages is "Mano pubbangama dhamma," that is, mind is forerunner, mind makes human life, mind is master of man, mind molds the human life, human beings are architects of their own lives, so, in order to create a beautiful life, we should mold our minds to be beautiful. Nowadays, the world of mankind is full of chaos, full of evil, full of battles, full of crime,

full of sorrow and suffering. These unpleasant situations and miserable events are generated by evil minds. Many of Buddha's messages mention that the starting point of these miserable events is the selfishness thought of an egocentric world. The beginning of competition and conflict is the thought of jealousy or unhappiness about other's progress and success. Therefore, the Buddha emphatically stated that "you should exert yourself to convert from selfishness to selflessness, from jealousy to joy, from evil to nobility."

The message of the Buddha is absolute tolerance. Intolerance is the greatest enemy of all religions. The Buddha advised His disciples not to become angry, not to be discontented, even not to be displeased when others speak of ill of Him and His teaching. If you show displeasure, you will only bring yourself into danger of spiritual loss. Another one of His profound messages is to exercise loving-kindness toward every living being making no distinction whatever. He clearly stated that loving-kindness and tolerance are the foundation for the spirit of brotherhood of all nations and all religions.

This universal spirit of brotherhood of loving-kindness, boundless compassion and great tolerance will break down all barriers separating one nation from another. If we followers of different faiths cannot meet on a common platform like brothers and sisters, simply because we belong to different religions then, surely, the noble religious leaders will have failed in the noble missionary services for the cause of humanity. So, we religious leaders try to remove such evil spirits of internal enemies from everyone's respective religious standpoint. So, to solve the common problems of all nations we should build a common platform to walk on together. This is our common platform: the thought of selflessness, the thought of sincere wishes, the thought of pure love, the thought of compassion, the thought of tolerance and the thought of right understanding, What we are? Where we are?

What do we have to do?

May all beings in suffering be liberated from suffering.

May all beings in danger be liberated from danger.

May all beings in sorrow be liberated from sorrow.

Venerable Dr. Ashin Nyanissara, (Ph.D., D. Litt.)

● ***East Meets West at SBV: a progress report,***

D. Ashin Cintita

The Sitagu Buddha Vihara has two primary missions. The first is to support the spiritual and community needs of Burmese families who have emigrated to the Austin area. The second is to offer the Triple Jewell to those products of old emigrations (“the Americans”) ready to accept this precious gift. This report concerns progress in fulfilling the *second* of these missions.

Established on Honeycomb Drive nineteen years ago with the indispensable aid of local Burmese Buddhists and at the incentive of Sitagu Sayadaw, the monastery began attracting some participation from the Americans almost immediately. Undoubtedly key factors in this were the extraordinary character and advanced education of the monks that Sitagu Sayadaw had chosen to come here from Myanmar, along with the heartfelt hospitality that comes naturally to Burmese communities. Some of the very early American participants are still active in the life of the monastery to this day. I myself first began visiting the monastery out of curiosity in 2004, as a priest at the Austin Zen Center. Since ordaining in Myanmar and becoming resident at SBV as “the American monk,” I have naturally assumed a special role as a bridge between East and West. Among our initiatives:

- Classes have been offered increasingly in English as well as in Burmese. This includes classes for children, in which American kids have participated alongside Burmese, a regular *Abhidhamma* class, and classes based on the Pali Suttas, taught in a manner sensitive to Western religious and cultural predilections. We have made use of four spaces for teaching classes at SBV: the Dhamma Hall, the Shwezigon Pagoda, the Dhamma-Ceti Library and the dining hall.
- Increasingly Westerners have become active in vihara activities and in volunteer services to the vihara. Many are drawn here by festival events, to which we extend open invitations, particularly targeting our neighbors in our dissemination of fliers. Many are drawn here by marketing of particular English-language classes on the Internet. Many people potentially interested in either Buddhism or meditation simply find sitagu.org/austin/ on the Web. And many hear about us by word of mouth.
- Alongside this newsletter, we also disseminate Sitagu’s free English-language publications in our library. Our library is organized approximately half and half into Burmese-language and English-language sections. Books are available for lending on all aspects of Buddhism, along with works on Burmese culture and many general-interest topics.
- Our monks have made many public presentations in English, including our founder Sitagu Sayadaw, primarily by invitation to universities, schools and other religious institutions. In recent years, I personally now receive recurring invitations of this sort. We also have active relations with other Buddhist centers and have participated in programs for interfaith understanding.

It should be noted that penetrating Western culture with the message of the Buddha is a daunting task, a task once compared to holding a lotus flower to a rock and waiting for it to take root. Although the interest in Buddhism’s gentle contemplative approach to life is attractive to many

Westerners, and the interest in meditation, in particular, as a kind of workout for the mind is large, nonetheless, Western culture has not been subject to centuries of the shaping and molding influence of the Buddhadhamma in the way the cultures of Myanmar and many other Asian lands have. In fact, many common tendencies in American culture run quite counter to Buddhist values and understandings. In spite of its many strengths, America and the West has for centuries been subject to the growth of what in Buddhist terms might be regarded as “pernicious views.”

America has a complex religious culture whose influences often run in opposite directions. Let me highlight a few common pernicious tendencies that challenge, and will continuing to challenge, the growth and prosperity of the Buddhasasana in America.

The first is a general distrust of religion, even among the religious. Much of this may have its source in Protestant Christianity, itself a protest movement against the Catholic Church that ended up rejecting much of ecclesiastical authority and often even the Catholic monastic tradition. The upshot is that Americans tend to find refuge and devotion difficult and do not really understand Sangha.

The second is the influence of scientific materialism in American thought, which gives priority of matter over mind. This runs counter to the Buddha’s teaching that mind is the forerunner and makes Americans distrustful of the transcendent value of the contemplative practice. It also carries annihilationism as a corollary, which the Buddha associates with moral irresponsibility.

The third is rampant consumerism driven by a massive media-enabled manipulative marketing industry that works by stimulating the worst factors of human character, its greed, its hatred and its delusion. It is difficult to promote Buddhist values like like renunciation in the midst of such an onslaught. The temptation is a market-based response to promote and sell particular practices and teachings and teachers as commodities. The real danger in entrusting the Sasana to the consumer market is that the market inevitably vulgarizes whatever it sells. The danger is that Buddhism, if it is to survive in this way, will go the way of fast food, pill popping and televangelism.

The fourth alarming tendency in American culture is hyper-individualism. I’ve come to think of much of American Buddhism as like a gaggle of teenagers, full of hubris, thinking they know it all, but not really aware of the degree to which they are still dependent upon their parents. Their parents, or at least their grandparents, are in Asia, the *sayadaws* who live in a tradition and a culture that has maintained Buddhism in its pristine purity for many centuries.

SBV is an civilizing extension of that tradition into the Wild West of Buddhism, and its mission must be quite orthodox. The ways we at SBV have begun slowly to address the inconsistencies between Buddhist and American cultures includes the following:

- In recent years I along with American volunteers have taught ESL classes for our Burmese monks that have focused also on teaching sensitivity to American religious culture. We have discussed with our friends at the American Bodhi Center in Hempstead and the Jade Temple in Houson the concept of regular instruction of this nature for Asian monks of all nationalities who would like to engage in missionary work, perhaps even in the form of a summer institute.
- Along with my own ongoing study, research and teaching, I have chosen to focus much of my writing on the areas of tension between Buddhist tradition and Western cultural predilections. I have written two books, *Through the Looking Glass* and *A Culture of*

Awakening, that take on many of these tensions, and made them available on request to our community members. I am writing a third book on the key doctrine of rebirth that will look at its traditional presentation and justification alongside the habit of many Westerners to reject the doctrine out of hand.

The monastic or institutional Sangha traditionally has a particularly central role in holding the lotus flower to the rock. Walpola Rahula, author of *What the Buddha Taught*, has written:

“It is the members of the “Institutional Sangha,” the bhikkhus, who have been the custodians of the Dhamma, and have transmitted it throughout these twenty-five centuries for the perpetuation of the Sasana (Buddhism). It is the “Institutional Sangha” that can be established in a country as an organized, visible representative body of the Sangha of the Three Jewels. So those interested in the establishment and perpetuation of the Sasana in the West must be concerned with the establishment of the Bhikkhu-sangha there.”

Buddhaghosa's fifth century *Vinaya* Commentary *Samanta-Pāsādikā* makes the following rather remarkable assertion (the *Vinaya* is the Buddha's monastic code):

“The *Vinaya* is the life of the Sasana: if the *Vinaya* endures, the Sasana will endure; if the *Vinaya* disappears, the Sasana will disappear.”

Nonetheless, the general success in the development of an American Sangha has been very spotty indeed. Most American Buddhists have never encountered a monk or nun. The number of American monastics across the nation is probably in the low hundreds, though signs of growth are encouraging. Nonetheless, SBV has made some important contributions addressing this deficit:

- I ordained in Myanmar in 2009 at the invitation of Ashin Ariyadhamma and with Sitagu Sayadaw as my preceptor. I returned to SBV in 2010 and, most significantly, have been as happy as a clam in my monastic role and intend to wear the robes for life.
- A series of Westerners and others have joined many Burmese youths each year in the tradition of *temporary* monastic ordination, as bhikkhus and as nuns.
- Our very first ordination in the newly completed Shwezigon Pagoda produced an American life-long bhikkhu. Ven. Nalaka currently lives at the Austin Buddhist Vihara, a Sri Lankan monastery up in Pflugerville, to whom we make available our consecrated sima space, as we do to all local monasteries.
- A second candidate for lifelong ordination is now in Myanmar, following closely in my footsteps. Currently holding a lower ordination in a Tibetan tradition (much as I held a lower ordination in the Japanese Zen tradition before my full ordination), “Lundrub” or “our lama,” as he became affectionately known at SBV, is living at a meditation center, at Sitagu Sayadaw's and Ashin Ariyadhamma's request, for six months prior to ordination. By the time you read this he will probably already be a life-long Shwegyin bhikkhu, jK like me.

We began this report by identifying SBV's two primary missions, the first on behalf of Burmese families and the second on behalf of Americans. It should be noted that in the long run the first mission will succeed only if the the second does. The reason is that the younger and future generations of Burmese families will identify progressively more with American culture. I personally hope that the younger generations will retain not only a devout relationship to

Buddhism, but also the rich Burmese culture and language. America has been a product of many cultural influences and the beautiful and wholesome Burmese culture can only improve the mix. Reaching out to the future generations of Burmese will meet the same challenges found currently in reaching out to Americans.

Moreover, it should be noted that modernity has been sweeping across Asia carrying many of the same pernicious cultural influences inimical to Buddhism that are already established in general American culture, with unfortunate results. For instance, the number of monastics in Myanmar's neighbor Thailand has decreased by 50% in a short twenty years. So far Myanmar has been largely spared this influence, but it will come. Our success in bringing Buddhism to America may ultimately bear on our success in preserving Buddhism in its pristine purity in Myanmar itself.

Disorientation, Orientation,,, and Beyond

All belief-systems emphasized that we came into this void called 'life' and leave unaccompanied. The common experience confirmed this and no elaborates explanation or evidence is needed to convince the truth of it. What is less obvious and mysterious is the answer to

who we are,

why and for what purpose we come into being

and where we are going, or our Destiny.

This is what all belief-systems attempt to answer. The answer varies from system to system, cultural to cultural, place-to-place and time-to-time. (Paradigm shift). None of these are in agreement and so elusive that the 'truth' cannot be sifted out of this haystack.

One undeniable thing is, once we arrive we need the support, cooperation, and amicability of others and the environment for the assurance of continued and comfortable survival. For this, all belief-systems provide obvious, comprehensible means and method-system. All most all are uniformly in concordance, individual has to learn the rules to play the game of survival, in other words, one has to orientate to the animate and inanimate environment.

Orientation is roughly defined as "determination as to how one stands in the environment, bringing into early understood relations. (Concise Oxford Dictionary)

When human groups are small at the levels of families, class or even tribes the necessities are basic; obligations and duties of individual are minimum; and the rules are simple and few. When societies get longer, reaching the level of cities, states, and countries these requirements multiply, becoming complex and varied. But these rules are effective as long as family unit is untouched. Only, perhaps rules become more refined and more precisely defined assuring the feature of code and laws. This stage requires the universal acceptance by all the member of the group. As the society becomes longer and more complex with the division and specialization of trade and labor. The vested interest groups evolved. The wish and the requirements of the group have to be adjusted to meet the acceptance of the majority when human wisdom is found to be inadequate, the 'divine wisdom' is called in to veto in accordance with the will of the dominant group, religion law in addition to civil law evolved.

This arrangement seems to work for the stability and progress until changes in production method in the form of agricultural and industrial "revolutions" come to the scene. The big impact of these revolutions is the fracture and disintegration of family structure, resulting in the loss of conventional, pre-existing orientation. In other words, individual and society becomes disoriented.

Today's problems of various social and psychological problems (eg- disconnectedness isolation, depressions et,) leading to substance abuse, prejudices and radicalism with violent hostilities, economic instabilities with subsequent poverty, famine and wars are a few outcomes of this 'disorientation'.

What is the perspective of Buddhism (not an accurate, appropriate term) on these problems and what solutions can it offer?

Who we are?

since the beginning of existence, homosapien is curious about who he is and how he comes into being. This curiosity arises only when he rationalizes I.e. well after he came out of mother's womb, the lapse of time would not help remember early events of life. Observing the fresh new comers does not help. The little one is as completely formed as he is, So who made us? The bat is, to attribute this to an omnipotent, omniscient Being.

Even the event of embryologic science and the Big Bang Theory and evolution could not render the answer of formation.

Buddhism refuted the existence or the role of a creator. Things and occurrences are the result of cause and effect.

What is the cause? A being is basically corporeality and mind. (Nama-rupa). Building block of corporeality is dhatu roughly, the element, the ultimate

constituents of the whole, it is like little particles scattered after the Big Bang, due to their intrinsic properties of motion, cohesion, heat, (vayo, Apo, tejo). They combined to form the building block (like amino acids and organic (materials) and form inanimate objects with self-juvination and metabolic processes. Further development of combinations and maturation of this basic life-force (Jiva) evolved into more mobile, independent but still basic animate objects. So goes the process which is similar to Evolution.

But how does Nama-which has the properties of feeling (vedana), consciousness (vinnana) and remembrance or memory formed. Here the explanation becomes metaphysical. With a little twist that it is still corporeality -based, i.e, the niyama of dhatu. The metaphysical aspect is explained by a law called Dependent Origination (Patissa samuppada).

The following diagram shows the relationship of dependence between three successive lives.

Past 1.Ignorance (avijja) Kamma process
(kammabhava) 5 causes
1,2,8,9,10

2.Kamma-formation (sankhara)

Present 3. consciousness (vinnana) rebirth process (Upapatti bhava) 5
results 3-7

4. corporeality & mentally (Nama-rupa)

5. six Bases (Ayatana)

6. impressions (phassa)

7. feeling (vedana)

8. craving (tanha)

9. clinging (Upadana) kamma process (kammabhava) 5
causes 1,2,8,9,10

10. process of becoming (bhava)

future 11. rebirth (jati)

12. old age Death rebirth process (upapatti bhava) 5 results
3,7

(jara-marana)

The effect is never the result of single cause. Cause is multifactorial.

Coming into being is therefore not done by any creator nor by one's own choice or 'freewill'. One existed one fires sorrow, lamentation, pain, grief, despair, old age, (by decay) and finally death. (Jatipaccaya jamarana et,,)

One may argue that life is not that all gloomy; there are good food, fine clothing, melodious music, even sensual pleasure of all kinds. But they are all impermanent and transitory. The more you enjoy the more you want- insatiable. Effort to regain these transitory pleasures is trust rating. So what is the solution. To know them to be impermanent and transitory and not to cling to them. This is the fundamental of the doctrine established in the first sermon at Migadavon.

Realization that all sentient beings are Nama-rupa with impermanent existence, not created by any outside agent leads to a very crucial conclusion.

Each individual is no better nor worse than the next- egalite, fratenate, liberate.

You cannot pray for your salvation nor blame others for your misfortune. All is cause and effect. Salvation comes only when you do not nature the cause-greed, hate, delusion and secondary conceit, clinging and ignorance.

Stopping the effect, thereby ending the rebirth is not a willful extinguishing of the fore- like some misinterpretation and misunderstanding that ending,

the existence (such as suicide) will stop all these miseries. It is similar to not providing fuel to the fire. Another word, it is not nihilism. If you can achieve that you gain bliss and peace in this very world. If you exist this world without any clinging (upadana) you will have no rebirth because there is no cause, no fuel. This is Nivarna.

Why do we come or why are we here in this life? What is our destiny?

We are the late comers to this planet. The flora, fauna, and other resources are already there. The necessities for survival, food, and shelters are already there. The continued existence is assured. Whether we will be successful in this venture depends upon our intelligent utilization of these resources. In Buddhist scriptures, the planets extinct and reformed many times (kalapas) presumably because of injudicious utilization of the resources when greed, hate and delusion prevail.

Life is a dynamic process. Successful existence requires stability (Samadhi). How is stability possible in the midst of dynamism? The maintenance of correct relationship between thing and, animate and inanimate and events and occurrences is essential. This is expounded in another great doctrine. Patthana or law of relationship or conditionality.

It is summarized in twenty- four subjects. When the cause of any effect is multifactorial, the permutation becomes infinite. Such is the depth and marvel of this doctrine, which require supreme intelligence to fathom. The corporality of the Buddha is so radiant that it is said to be spreading to all

the universes. Ptthan perhaps is the most cherished and revered of all the scriptures.

The 24 modes of conditionality are--

1. root-condition (hetu-paccaya)
2. object-condition (arammana-paccaya)
3. predominance-condition (adhipati-paccaya)
4. proximity-condition (anantara-paccaya)
5. contiguity-condition (samanantara-paccaya)
6. co nascence-condition (sahajata-paccaya)
7. mutuality-condition (annamanna-paccaya)
8. dependence-condition (nissaya-paccaya)
9. decisive support-condition (upanissaya-paccaya)
10. pre nascence-condition (purejata-paccaya)
11. post nascence-condition (pacchajata-paccaya)
12. repetition-condition (asevana-paccaya)
13. kamma-condition (kamma-paccaya)
14. result-condition (vipaka-paccaya)
15. nutriment-condition (ahara-paccaya)
16. faculty-condition (indriya-paccaya)
17. jhana-condition (jhana-paccaya)
18. path-condition (magga-paccaya)
19. association-condition (sampayutta-paccaya)
20. dissociation-condition (vippayutta-paccaya)
21. presence-condition (atthi-paccaya)
22. absence-condition (natthi-paccaya)

23. disappearance-condition (vigata-paccaya)
24. non-disappearance-condition (avigata-paccaya)

Conditions like hetu and kamma, vipaka are the forces that cause the being of the life. Almost all other conditions are positive and negative forces that are responsible for balancing necessary for stability. Hetu consists of greed, hate, delusion and themselves are negative and destructive. But certain degree of these forces are essential for the survival. However, they have to be modulated by other conditions. The modulation is called the middle way (Mijjimapatipada) also expounded in the first sermon.

By paticcasamuppada, the miseries of being does not end with death. The rebirth is possible if one does not exhaust the cause. Such rounds of rebirths is called samsara, described beautifully and vividly by sir Edwin Arnold in the light of Asia.

Nought from the helpless gods by gift and hymn,
nor birth with blood, nor feed with fruits and cakes,
within yourself deliverance must be sought,
Each man his prison makes,
who toiled a slave may come anew a prince
For gentlw worthiness and merit won;
who ruled a king may wander earth in rags

for things done and undone.

The fright of samsara prevent the mighty to trod on the weak. The possibility of a prize for 'gentle worthiness and merit' renders hope for the destitute. Since this life is but a drop in the sea of samsara, the hope of loss or gain gives strength to forebear.

Rites and Rituals

It is fashionable to utter now a day that spirituality (religion) can be, and should be practiced without rites and rituals. Although excessive practice and prioritization of rites and rituals (Silabbata paramasa) is discouraged, Annussati (recollection) of the Buddha, his Dhamma, His community of noble describes, etc, is very essential to reinforce and re affirm the faith.

Buddhist prayer is not requesting favours. It is more of mission statement.

In conclusion, the term Buddhism is incomplete, inaccurate, and even degrading. The appropriate term should be Tathagassa Dhamma. Historically, western writers tried to degrade and exclude this Dhamma from the world's major religions for not accepting the creator God and theocentric, followers outside of theocentric religion are even labelled heathen in derogator sense. Tathagatassa Dhamma is in even sense of the world a religion, not an iota less. God is replaced by a Supreme Being who was a human prince existing 2559 years ago.

This article is a summarized bird's eye view and cannot mention all aspects. Challenges and questions may arise. It is advisable to discuss with a learned sayadaw (such as in Sitagu Vihara) and there is a rational answer to alleviate any doubt. The Dhamma encourages challenges and critical thinking.

May all Beings be free from disorientation and acquire orientation in Bodhi wisdom.

Wunzinmin (2015)

Neither the Same nor Another *[na ca so na ca añño]*

The phrase *na ca so na ca añño* was initially expounded by bhikkhu Nagasena in the "Questions of King Milinda", the prose composed at or a little after the beginning of the Christian era, by Savastivadin School [T.W. Rhys Davis in *the Questions of King Milinda*, ii, 40, 41, 1894, from the Pali], also known as Vaibhasikas, later categorized in Khuddaka Nikaya [these *Questions* are of great historical interest AND so popular that currently there are no less than four translation to different languages from the Pali Canon] . The scenario depicted as the bhikkhu rhetorically responded the King's question on those who were reborn as **neither the same nor another** giving the simile of the flame of a lamp from the first watch to the second and the third and like milk turning to curds, butter and ghee whether the same or different. One, who is familiar with logic, at a glance, will notice the conversation made use of the four-fold syllogism [of Socrates].

Cogito ergo sum [I think, therefor I am]

Rene Descartes *For my part, when I enter most intimately into what I call myself, I stumble on some particular perception or other, of heat or cold, light or shade, love or hatred, pain or pleasure. I never catch myself at any time without a perception and can never observe anything but the perception.* (David Hume)

Though the Buddha used to preach in the common manner of speaking using conventional words as **you, your, he, his** etc.to his patrons, the ultimate truth revealed from the very beginning [to his very first five

bhikkhus on selflessness, *an-atta*], denying any psycho-physical continuity [in the West illustrated by the story of “the Ship of Theseus paradox”].

EGO integrity Service to humanity is service to God. Those who have served will be considered to have successfully passed [and fulfilled] the Erickson’s stages of man and achieved one’s ego integrity [Erik Erickson, 1963]. Being secure, one who had offered tender love and care, will reap one’s integrated ego. Love begets love and care begets care. And finally one will rest in peace as one’s dues were already dearly paid off. Owe to nobody. No ties. Detached from self and ready to rest in peace. Attach or detach? What is your choice?

Attachment is suffering Whether one consciously or unconsciously believes in the concept on ego, self, spirit and soul or not, it may not be erroneous to claim: “attachment is suffering”. We feel pain when we lose somebody or something very dear, sentimental to us. For instance, if our child is ill, we are worried and feel lots of suffering, but not for another person’s child as we don’t have any attachment to that child. Look at the story of Vissākhā. Again, another time she went to see the Blessed One in the middle of the day with wet hair in spite of the hot sun: her favorite grandson, Datta, who always help her to distribute alms, had suddenly passed away. When she told the story of her sorrow, he [the Blessed One] asked whether she wanted to have many children and grandchildren as there were people in the city of Savatthi. She joyfully agreed [hoping the Blessed One will produce children for her using his supernatural Power].

“But, Vissākhā, how many people die in Savatthi in a day?” “Ten people die in a day in Savatthi, Lord, or nine or eight....Savatthi is never without people dying”. “Then what would you think, Vissākhā, would you ever be with your clothes and hair wet?” [Custom in Savatthi was that the remaining household members had to bathe and clean hair if someone in the family is deceased]. “No, Lord. Enough of so many children and grandchildren for me...” [Udana 8:8]

So you see the Blessed One didn't substitute Vissākhā's deceased grandson by applying ambrosia: a miracle is a violation of the laws of nature.

Give me a break When one is facing catastrophic loss, one certainly wishes to have a break. Major losses or persisting stressors will break you down. One hour or one minute shutting off/ from these stressors will mean “live in peace” for a moment. But how can we, day in and day out, detach ourselves from these over-whelming stressors. Is it not too bad? But your situation is not the end of the world. Here is good news! You surely can make a **habit** of narrowing down/shutting off [**extinction**] from these stressful situations through what behaviorists called Social-cognitive learning Theory [Albert Bandura, 1986]. It has been claimed that when one is mindful of the **present moment** and breathes fully, anxiety/anger is significantly diminished [Laura Posner Perls, 1992, in gestalt therapy]. Will that moment of mindfulness be a break? Mindfulness Based Stress Reduction [MBSD], interpersonal psychotherapy and several other

programs made use of the same principle. Scientists have named this phenomenon already known as the Maharashi Effect [as highlighted by Kulananda in *Western Buddhism*, 1997].

Instrumental Conditioning To achieve sustained relief from these stressors: Pavlonian classical conditioning was, in the United States, first extended by Thorndike and later by Skinner to demonstrate how the environment altered voluntary behavior, introducing principles such as reinforcement, punishment and stimulus control. In broad terms, Skinner postulated that the environmental consequences of behavior determined which actions would be strengthened with reward [positive reinforcement] or aversive experience [negative reinforcement] overtime. If the person repeats a certain behavior to maintain a certain state, then learning may have taken place. This is known within learning theory as Thorndike's 'Law of Effect'. Those behaviors that need periodic reinforcement to be maintained may slowly disappear by means of the phenomenon of **extinction** if the positive reinforcement is removed[Skinner, B.F. 1938, 1953]. What has to be learnt or which positive reinforcement has to be removed to *exterminate* clinging and continuing behavior?

Not me, not mine Allow me to quote a paragraph from *Mindfulness: The Path to the Deathless* by Venerable Ajahn Sumedho, 1987] Some people just live their lives reacting to life because they have been conditioned to do so like Pavlonian dogs. If you are not awakened to the way things are, then you really are merely a conditioned intelligent

creature rather than a conditioned stupid dog. You may look down on Pavlov's dogs that salivate when the bell rings, but notice how we do similar things. This is because with sensory experience it is all conditioning, it is not a person, it is no soul or 'personal essence'. These bodies, feelings, memories and thoughts are perceptions conditioned into the mind through pain[*and pleasure, in parenthesis my addition*], through having been born as human being, being born into the families we have, and the class, race, nationality: dependent on whether we have a male or female body, attractive or unattractive and so forth. All these are just the conditions that are **not ours, not me, not mine**. These conditions, they follow the laws of nature, the natural laws. The view on selflessness agrees well with *Buddhist Mahayanist Texts*, Cowell, E.B. et al., 1894, compiled from the Sacred Books of the East, vol. xlix [at least before the major schism around third century BC after the Kathāvatthu debate]: "Thus certain ignorant people, talking loudly 'he is', 'he is not'----through the demerits of their false theories, are at last born wretched in the different hells.

THE Unconditioned Now is the time to contemplate how to be freed from this nasty conditioning. When one is practicing unfailing moral conducts[purity of *sīla*], habitual practice of concentration and insight meditation[*samādhi and vipassanā-bhāvanā*], his mind will be cleansed of impurities, eradicating old conditioning, "The Stock of Past Reactions"[Guru Goenka, 1987 in *the Art of Meditation*], due **un-doing conditioning** since birth rooted in pain/pleasure principle, *modus primordium operandi*, leading to [*citta visuddhi*]. Eventually as the undesirable behaviors

associated with the ingrained concept of ego vanished with subsequent realization and insight [*vijja udapadi*] into resolution of the concept of the **I-ness** [*ditthi visuddhi*]. **Obviously not an easy task!** Remember Sir Isaac Newton had continuously pondered THREE days under the apple tree to get *insight* into the law of gravity [reminiscent of Archimedes legendary Eureka!]. Remember unfailing moral codes, the **ground** to sow the seeds of insight meditation, is pre-requisite to cleanse your mind as the scenario of your misdeed will resurface during meditation distracting in your path. One has to practice over and over as the moral virtue comes about as a result of habit [Aristotle's Nicomachean Ethics, vol. II].

EGO I n s t i n c t

Let us look into the Buddha's psychology head to head with Freudian analytic psychology: Man is motivated to act out of greed which consists of the desire to gratify his senses and sex [*kamma-taṇhā*, comparable with the *libido* of Sigmund Freud] as well as the desire to gratify his egoistic impulses [*bhava-taṇhā*, comparable with the *ego instinct and super-ego* of Freud]. He is also motivated to act out of hatred, which consists of desire to destroy or eliminate what he dislikes [*vibhāva-taṇhā*, comparable with *thanatos or death instinct* of Freud] and also out of erroneous beliefs. (Biologically speaking, neurotransmitters dopamine and nor-epinephrine in the brain are responsible for the first two categories of desire/obsession but levels of serotonin for the third category; the rapidity and the extent of fluctuation of these neurotransmitters determine the

severity of respective mood/ affect, desire/obsession [*serotonin gene was present in the earliest marine vertebrates and remarkably stable in the course of evolution, more than five hundred million years ago in earth: since Cambrian period; my highlighting in parentheses*]) for each individual. Both men and nature are in a stream of perpetual flux [Heraclitean Theory of Flux; *parenthesis the writer's emphasis*].

Jayatilleke, K. N. 1974 , *The Message of the Buddha* [posthumous edition by Ninian Smart].

Impermanence is real Of course we all know things change in a state of flux and nothing endures. Everything shall pass. Moments die, situation dies, lives end! Your spouse shall pass. Your child shall pass. Your parents shall pass. Your property/assets shall pass. A new situation will be born with each moment. But if your losses, unfortunately, become true shortly....how would you feel? You surely, for a moment, could not stay calm but shocked, restless, weeping and lamenting [unless you are already *de-sensitized*/ prepared with anticipation through insight meditation]. Loss of everything to us causes pain. So much painful that we try to *deny* the true nature of **impermanence** [losses] but blindly obsessed as everlasting and growing belief, the Protector/Preserver God might/would hold them back together! Oh boy! Be gone is be gone. Those be gone cannot be "*un-gone*". Time burns all beings and incinerates all events. If one has gained insight into the impermanence [*anicca* of the *khandhas*] of five aggregates, one is expected to live in peace.

Who were you yesterday? Who are you today? Who will you be tomorrow? No one will exactly foresee the future. So you have to prepare for the worst while aiming sky as the limit. Allow me to portray a scenario what 'miracle' happened to the mother of an infant at the time of Buddha.

Mustard Seeds ... With the dead child in her arms, she ran away from her house and went from house to house in the village asking medicine for her little son [*denying* death of her infant]. At every door she begged: "please give me some medicine for my child..." mentally deranged because of her grief...advised her to visit the best physician, the Buddha, who would surely know the right remedy..... "Bring few mustard seeds to restore your infant's life" astounding everyone expecting some miracle will surely happen....

"Could I have a few mustard seeds from your house?" she enquired in the first house. "Of course".....anyone died in this house?" "Of course...", and the same answers [in all the houses she visited] stroke her again and again. Towards the evening she finally realized [with *insight*] that she was not alone in being stricken by the death of a loved one! This was the common human fate bringing her to an acceptance of reality as disclosed in the Theirgatha vimana Vutter, 213:23.

Finally Kisagotami had gained *insight* about death is the destiny of all beings [animals have reasoning but not *wisdom/insight*]. A person is said to gain *insight* when he/she has contemplated a problem and suddenly spots a solution as Newton did.

As we all know we are conditioned by pleasure and pain principle. What is the mover? Can we escape from this prime mover? How?

De-condition/ “The truth of suffering”, the Buddha said, “ must be explored to its end”. When probed **Detachment** to experience the real nature of suffering he found “attachment to the five aggregates of materiality-mentality” with profound concept of illusive selfhood[‘Life is like an illusion’ as highlighted by His Holiness , the Fourteenth Dalai Lama, 1992, in *the Meaning of Life*. Life is conceived as *māyā*, illusion in Hinduism], is ceaselessly predisposing us to the real nature of suffering. How can we detach/un-do the **conditioning** since birth from these five aggregates? You might have been aware of practicing insight meditation leading to cognition with extinction of self-*ish* behavior due detachment from the concept of the I-ness. Insight meditation will help understand the cyclic nature of **conditioned genesis**, the well-known **dependent condition** [also named **dependent co-arising**] and break its beginning-less round of reaction. You don’t expect to achieve *insight* by clicking insight.com or gain *wisdom* by praying to god Ganesa or goddess Athena.

Here is one instance of educating by the Buddha applying the universal theory of relativism to a bhikkhu upholding the concept in continuity of personality.

Bhikkhu S Ā T I Now at one occasion a pernicious view had arisen in a bhikkhu named Sāti, son of a fisher- man thus: “As I understand the dhamma taught by the Blessed One, it is this same consciousness that

runs and wanders through the rounds of rebirths, not another. When called in front of the Buddha and confronted: "Sāti, is it true that the following pernicious view has arisen in you?" The bhikkhu affirmed: "as I understand the dhamma taught by the Blessed One, it is the same consciousness that runs and wanders through the round of rebirth, not another". "What is consciousness, Sāti?" "Venerable sir, it is that which speaks and feels experiences here and there, the result of good and bad actions....." maintaining the concept of soul as feeling experience. "Misguided man, to whom have you ever known me to teach dhamma in that way? Misguided man, in many discourses have I not stated consciousness to be **dependent co-arising**, since without a condition, there is no origination of consciousness?"

Majjhima Nikaya, 38, 5[Maha-taṇhā-samkhāra sutta]

At one time, the Blessed One had to clarify Ananda on the profoundness of the dependent co-arising as the latter felt the co-arising is simple and easy to understand.

Dependent arising "Do not say that, Ananda, do not say that! This dependent co-arising [*paṭiccasamupada*] **Co-** is profound and appears profound...like a tangled ball of string...round of becoming and decaying" [as narrated in Digha Nikaya, 15. 1 , Mahanidāna sutta], pointing out he himself had run through rounds of decaying and becoming before he realized this truth [remember Buddha-to-be, attained enlightenment only after pondering this truth during the third watch of the night under the

Bodhi Tree]. Parallel Sermon can be found in Sarvastivadin Texts as *Salistamba Sutta* applying the analogy of a growing sprout from a seed and the process of rebirth with a minor difference of interpretation from Theravadin School [Noble Ross Reat, 1996 in *Encyclopedia of Indian Philosophies* in Karl H. Potter; David J Kalupahana , 1976 in *Buddhist Philosophy*]. This exalted sermon is of great historical interest to the scholars leading to deduction of the schism dates around the personality debate [BC 247], during the reign of Aśhoka [BC 268-239]. Since everything is change happening, there is *no one who owns* the changes and *no one to whom the changes are happening*. "With the help of the conceit 'I am' arises the phenomenological sense of *personal agency* which, in Buddhist eyes, is the only truth corresponding to the linguistic use of active verbs with an implied subject" [*Selfless Persons*, Steven Collins, 1982]. We are verb-nouns [VN], the '*inter-be* and *inter-are*' of Thich Nhat Hanh, 1988, in *the Heart of Understanding*, not nouns or pronouns! Clinging to these ever fluxing verbs [obsessing as *I, I-ness, me, me-ness*, etc.] may not be a prudent idea but instead conducive to continuous suffering with no relief.

Will there be a connotation as a chariot when its parts were disbanded? This is the rhetorical phrase delivered to the King Milinda by the bhikkhu Nagasena, borrowed from the conversation between Māra the evil tempter and bhikkhuni Vajira [Samyutta Nikaya, 1, 552-554, sagathavagga, bhikkhunisamyutta, Vijira sutta].

The Word Chariot ...Then it occurred to the bhikkhuni Vajira: "Now who is this that recited the verse--- a human being or a non-human being?" Then it occurred to her: "This is Māra the evil tempter who has recited the verse desiring to arouse fear, trepidation and terror in me, desiring to make fall away from concentration." Then bhikkhuni Vajira, having understood, this is the Evil One, replied to him in verses: "Why now do you assume a 'being'? Māra, is that your speculative view? This is a heap of sheer formations: no being is found here. Just as, with the assemblage of parts, the word chariot is used; so, when the khandhas [aggregates] exist, there is a convention as a being". One will notice the **de-constructive approach** is employed in that scenario. There is no ghost in the machine as conjectured by Gilbert Ryle.

Continuity Without Identity Let us go back to the question of **neither the same nor another**. Too much jargon and soliciting for insight meditation: the latter being the only path you can experience yesterday you, today you and tomorrow you as **neither the same nor another** which cannot be enlightened whether employed four fold syllogism or Nagarjuna's eight negations. You all are aware that insight meditation is in accordance with the principles of neuropsychology though the Buddha set the ball rolling about two and a half millennia ago. The Road Atlas was intentionally mapped to experience and convince you on the evanescent nature of consciousness during fleeting moment. There are many instances of confusion on identity in patients with organ transplants, brain-conjoined twins, patients with any affection of the limbic ring, paleo-

mammalian brain [encircled by the cerebral hemispheres, neo-mammalian brain] comprising of several nuclei: accumbens, amygdala, hypothalamus, thalamus, etc. responsible for fear conditioning, fear response, motions, emotions, motivations, memory and homeostasis] giving an example of well-known Dr. Jerkyl and Mr. Hyde questioning as who they actually are [*Message of the Buddha*, Jayatilleke, K.N. 1975, a posthumous edition by Ninian Smart]. In such instances how will you make a decision?

Atta hi attano natho ko hi natho paro siya

Oneself is the refuge of oneself; what other refuge could there be.

Dhammapada, XII, 160 [Atta vaggo]

This article is intended to share knowledge with the following: those with basic to mid-level knowledge of Buddhism, with some knowledge of biology, neuroscience, neuropsychology and philosophy and as an elucidation to the *Here and Now* appeared in Newsletter, TDSA on the 77th birth day of Dr. Ashin Ñāṇissara, the Sītagū Sayadaw, February, 23, 2014.

Dr. Tin Nyunt, TDSA

Meeting the White Marble Buddha, Marianne Mitchell

What prepares a person like myself who has trained in Zen Buddhism for the first sighting of an all white, two and a half ton marble Buddha with flashing lights making a halo behind him, and on the floor in front of him people have placed many bowls of fruit and vases of flowers? I would have thought I would have carried Zen training with me to meet this new experience encountered in a new temple. I had many years of learning the Zen curriculum where doing only one thing at a time is the goal and that be done in the simplest way possible. This training even included watching how you used words. One vase, one bowl as a Buddha offering would be enough and definitely flashing lights would be considered excessive. And how about just one Buddha in the Buddha hall, not 24 all in the robes of their countries.

But there was no trace of the Zen experience there with me, although it had somehow prepared me to fully embrace this new experience and joy sprang up. What could be simpler than an all white Buddha, no distractions of other colors or textures. And yet its size took it to another dimension. Seated it didn't rise that much above those on the floor in front of him and yet his presence was huge. Now there's a math problem for you--how does size make you think differently? Somehow the teachings emanated from this single block of stone carved by a single master Burmese artist and although it took 2500 years or so to get here and then via an ocean journey on a ship from Burma, the west is now blessed with this gift from Myanmar, Sitagu Sayadaw, the Burmese people and Burmese Americans.

Essential for life!

By Wendy Bixby

Water is essential for life, until we attain Nibbana!

Our brain and heart being made up of over 80% water may also become purified by our pure intentions of donating drinking water. Every drop of drinking water is beneficial to all living beings and the practice of donating brings us closer to realizing Nibbana.

Earth is covered by 70% water, salt water makes up 97% and of the drinkable water 1.7% is frozen in glaciers. Over 750 million people lack safe drinking water. In Africa and Asia people may walk an average of nearly 4 miles to collect water.

Sitagu Sayadaw, founder of our Austin Sitagu Buddha Vihara, initiated, organized and has maintained his Sitagu Water donation project for over 33 years. Sitagu Sayadaw is a magnificent role model and leader in social welfare of Buddhist communities especially in Myanmar's dry zone. Sagaing Hills is rich in dhamma and has over 1,000 monasteries and nunneries. Since 1982 Sitagu water project has provided over 500,000 gallons of water per day benefiting over 10,000 monks, novices and nuns. Sitagu Sayadaw's water project requires 50 miles of water pipe and about a dozen reservoirs and at least 3 pump stations to safely share Ayeyarwady River water in Sagaing Hills.

Big Spring's devotees assist in the flow of city water to Austin Sitagu Buddha Vihara by supporting the water pipeline project completed in 2007.

Ko Myo Aung initiated weekly 5 gallon bottles of drinking water delivery to our vihara and in 2003 Ko Win Bo, Than Than Shwe, and I inherited this lovely opportunity. We would share in taking the 5 gallon bottles to refill at HEB and then carry back to vihara every week. Later I was able to receive this responsibility happily (especially since I do not cook). Thanks to all of you who help me unload these 40lb treasures. I think it is a Buddhist teaching about the 8 qualities our water should have when we donate it and what these ideas of qualities help us to develop in our selves.

1. Cool = develop pure moral discipline, sila
2. Delicious taste = abundance of delicious foods and water in your future
3. Light = bliss of physical suppleness
4. Soft = mind calm and gentle
5. Clear = mind clear and alert
6. Sweet smelling = powerful purification of negative karma
7. Good for digestion = reduce illness
8. Soothes the throat = beautiful and powerful speech

So you can see why I am so happy to have our 5 gallon bottled water account be from The Pure Water Stop! So far we carry the bottles to and from ourselves and maybe in the future we too will have delivery service if needed. Did you know that all our tap water is drinkable! We are so lucky to have abundance at our finger tips. I encourage you to practice Water Dana every day. Whether you offer Mr. Yellow or Mr. White kitties, your friend, or even your teacher a cup of water you have a chance to delight in your determination to share and fulfill a need. All practices of giving will aid us in our efforts to purify our minds. Your generous wholesome intention may eradicate suffering in 3 ways.

1. Reduce attachment and weaken craving
2. Happy future births in favorable conditions to learn and practice pure Buddha Dhamma
3. Develop virtue, concentration and wisdom (sila, sammadhi, panna) and therefore knowing the Eight Fold Noble Path and thus leading you to Nibanna

In most modern health magazines you may read the how our bodies, which are 60% water, benefits from drinking water.

- Flush out toxins and weight loss

- Reduce stress
- Reduce fatigue
- Look younger with healthy skin moisture and elasticity
- Increased productivity
- Balanced, alert, good mood, increased concentration
- Proper body temperature
- Increase digestion and decrease constipation
- Rid self of muscle cramps and strains
- Less likely to get sick

Check out this list of benefits that the monks been telling us for over a decade now....

Benefits of Donating Water

1. Longevity
2. Beauty
3. Happiness
4. Strength
5. Wisdom
6. Purity
7. Healthy
8. Plenty of friends
9. No thirst
10. Active, agile, alert

Fluidity is important in so many ways, whether its pumping the water uphill through 50 miles of pipeline, or by the way our healthy bodies move or by how thoughts in our minds flow, fluidity is a must. Cohesion is a profound concept; however, with regards to our community, let's offer each other a cup of drinking water. When we kind heartedly offer even a single drop of water to a living being we have a chance to attain Nibbana. All of this is essential for life!

Suki Hontu

Wendy Bixby

A Brief Biography of Sayadaw Dr. Ashin Ariyadhamma

Ashin Ariyadhamma was born on May 15, 1960 to U Tun Mhin and Daw Po (Mhinpo Ricemill) in Kyaung Gone village, Toungoo Township, Bago Division, Myanmar, as the third of their four sons. He studied at Kyaung Gone State Primary School, Nat Sin Gone State High School, No.(1) State High School in Toungoo, Bago Regional College and Rangoon University. In 1980, he received his Diploma in veterinary medicine and animal husbandry from Bago Regional College and B.Sc degree in zoology from Yangon Arts and Science University in 1982.

Ashin Ariyadhamma was fully ordained as a monk with Venerable Ashin Pannacakka (Aggamaha Kammattthanacariya) as preceptor on October 19, 1986. He received his early monastic education at Mahagandhayon Monastery in Amarapura for four years, where he served in the Registrar's Office, and at Shwe Hin Tha monastery in Sagaing Hills for five years, where he also taught. He also gave meditation instruction at Thaug Gone Sasana Yeiktha and Zephupin Sasana Yeiktha.

In 1993 and 1995, Ashin Ariyadhamma passed the Higher Pali and Nikaya Examinations, respectively. He also practiced vipassana meditation in various meditation centres, including Thaug Gone Sasana Yeiktha, Zephupin Sasana Yeiktha, Mahasi Sasana Yeiktha, Tawgu Yeiktha, Theingu Yeiktha, Mahabodhi Yeiktha, Dhammaduta Centre and Iगतपुरी Centre (India).

In 1995, Ashin Ariyadhamma began studies at the Sitagu International Buddhist Academy (SIBA) in Sagaing Hills, in English under the guidance of its founder Sitagu Sayadaw, In 1996 he also became a lecturer at SIBA, and in 1998 undertook further studies in India, where in 2000, he received Master of Arts in Philosophy and Diploma in Buddhism from Bombay University. Upon returning to Myanmar he became the Assistant Registrar at SIBA and then, in 2002, Assistant Rector.

In 2003, Ashin Ariyadhamma moved to the United States for the propagation of the Buddhasasana, initially residing at the Dhammaloka Buddhist Vihara in Miramar, Florida. In December 2004 he moved to the Sitagu Buddha Vihara in Austin, Texas, as abbot,

where he has overseen the Sitagu Shwe Si Khom Pagoda project under the auspices of Sitagu Sayadaw. From his home base in America, he has given Dhamma Talks in English, Burmese and Pali throughout the United States and abroad. During this time he also completed his doctoral thesis, entitled "A Comparative Study of Meditation in Patanjali's Yoga Sutra and Buddhist Text" and received the Doctor of Philosophy from Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University.

In recognition of his missionary work abroad Dr. Ashin Ariyadhamma was honored with the title of "Mahasaddhammajotikadhaja" by the Republic of the Union of Myanmar on the 66th Myanmar Independence Day, on January 4, 2014.

Biography of Ashin Cintita Dinsmore

Ashin Cintita (aka Bhikkhu Cintita Dinsmore) was born John Dinsmore in San Francisco, California into a non-religious family. He earned a PhD in linguistics at the University of California at San Diego, and an MS in computer science at Kansas University. Shortly after marrying and becoming father to two of three children, he became a professor of Computer Science at Southern Illinois University at Carbondale. After a divorce he worked in the corporate world doing research and development in artificial intelligence, which brought him to Austin, Texas.

In 2001 Ashin Cintita retired from his career at the age of 51 in order to devote himself to Buddhist practice and later teaching, which he has done ever since. He spent one and a half years at Tassajara Zen Monastery in California, which is in the Japanese Zen tradition of Suzuki Roshi, founder of the San Francisco Zen Center. Returning to Austin, he ordained as a Zen priest in 2003 at the Austin Zen Center, which he had helped found a few years before. He lived, trained and taught at the Austin Zen Center for six years before deciding to ordain as a Theravada monk.

In 2009, at the invitation of Ashin Ariyadhamma, Ashin Cintita traveled to Myanmar and was ordained as a bhikkhu by Sitagu Sayadaw. He lived in Myanmar for thirteen months before returning to Austin.